

תודות,

חוברת קשרים תשע"ג 2013-2014

מידע להורים לילדים עם צרכים מיוחדים

הופקה בעזרתם האדיבה של אלון החזקות ברבוע הכחול.

בשם אלפי המשפחות שיעשו שימוש במידע המופיע בחוברת זו

אנו מודים לכם מקרב לב.

איסוף המידע: קשר - הבית של המשפחות המיוחדות (ע"ר)

תודה לניה פלדמן על סיועה באיסוף המידע ועדכון

עיצוב ועריכה גרפית: אורטל פלדהיים וסטודיו עליזה

© כל הזכויות שמורות, תשע"ג - 2013-2014

לארגון קשר-הבית של המשפחות המיוחדות (ע"ר) רח' יד חרוצים 4, ירושלים 93420.

אין לצלם, להעתיק לשכפל, לתרגם להקליט, לאחסן במאגר מידע, לשדר או לקלוט בכל דרך, צורה או אמצעי שהוא (אלקטרוני, אופטי, מכני או אחר) כל קטע וחלק מחוברת זו. שימוש מסחרי כל שהוא בחומר הכלול בחוברת זו אסור בהחלט ללא רשות מפורטת בכתב מהמוציא לאור.

החוברת מעדכנת עד יוני 2013. לאחר סגירת החוברת, נוספו זכויות, שירותים וארגונים חדשים פרטים במרכזי המידע "תמיד בקשר" 1-700-501-601.

אלון החזקות ברבוע כחול

תוכן עניינים

- 11..... פתח דבר-דבר ארגון קשר
12..... דבר מנהלת אחריות תאגידית, אלון החזקות ברבוע הכחול- יעל לבנטל-לב רן
13..... ברכות מהעיר באר שבע
14..... אודות ארגון קשר-הבית של המשפחות המיוחדות

זכויות והטבות כספיות

- 22..... גמלת ילד נכה- המוסד לביטוח לאומי
29..... גמלת ניידות - המוסד לביטוח לאומי
36..... ארגוני סיוע לערעור על החלטות המוסד לביטוח לאומי
36..... המחלקה לפניות הציבור במוסד לביטוח לאומי
36..... הלשכה לסיוע משפטי, משרד המשפטים
37..... בתי הדין לעבודה ברחבי הארץ
37..... הנחה בתשלומי מים למקבלי גמלת ילד נכה - תאגידי המים
38..... הנחה בתשלומי חשמל למקבלי גמלת ילד נכה -חברת החשמל
39..... הנחה בתשלומי ארנונה - רשות מקומית
40..... הנחה בתשלומי טלפון -משרד הרווחה והשירותים החברתיים
41..... נקודות זיכוי והחזרי מס - מס הכנסה
44..... זיכוי ממס עבור אחזקה של ילד/בוגר במסגרת דיור מחוץ לבית ההורים
45..... תו חניה ותשלום אגרת רישוי מופחתת לרכב-משרד הרישוי
50..... סימון אזורי חניה - רשות מקומית
51..... פטור מאגרת רשות השידור
52..... הזכאות להיעדרות מהעבודה בשל מחלת ילד מיוחד
53..... התאמת תנאי דיור לאנשים עם מוגבלות בניידות - משרד הבריאות + משרד השיכון
57..... הטבות בדיור - משכנתאות - משרד השיכון
59..... הנחה במס רכישה של דירה - מס רכישה
61..... פטור ממס על פיקדונות בקופת גמל

64	מבוא
64	חינוך לגילאי לידה עד 3
65	מעונות יום שיקומיים
66	שילוב פעוטות עם צרכים מיוחדים במעונות יום ומשפחתונים
66	חינוך לגילאי 3-21
67	סייעת רפואית לילד עם צרכים רפואיים
69	שילוב ילד עם צרכים מיוחדים במסגרות חינוך הרגיל
74	יתד שילוב: המרכז לקידום החינוך והשילוב
74	השמה במסגרות לחינוך מיוחד
78	שירותים שונים לתלמיד בחינוך המיוחד
79	זכאות להסעות
83	חינוך בזמן מחלה
83	עיקרי חוק חינוך חנים לילדים חולים, התשס"א-2001
84	קו אור: למידה מרחוק לילדים בבתי חולים
84	תל"ם: תמיכה לימודית לתלמידים מרותקים לבתיהם
84	ארגוני סנגור בתחום החינוך
85	האגף לפניות ותלונות הציבור והקו הפתוח לפניות תלמידים
85	קליניקה משפטית לזכויות אנשים עם מוגבלויות

בריאות

88	מבוא
88	זכויות בתחום הבריאות
88	פטור מתשלום עבור אגרת רפא מקצועי ואגרת ביקור במכונים ובמרפאות חוץ
89	הנחות בדמי ההשתתפות עצמית ברכישת תרופות עבור חולים כרוניים
90	מזון תרופתי
92	ארגוני סיוע ברכישת תרופות שאינן בסל הבריאות
92	עמותת חברים לרפואה
92	עמותת רפאנו
92	הקרן הישראלית למימון תרופות מיסודה של עמותת יחד בתקווה
92	עמותת קרן ישעי
93	סל השירותים בהתפתחות הילד
94	*טיפול צוות רב מקצועי בילדים עם נכויות סומאטיות עד גיל 18
95	זכאות לשירותים התפתחותיים של ילדים בספקטרום האוטיסטי
95	זכאות לתלמידי החינוך המיוחד לקבלת שירותים התפתחותיים ע"י קופת החולים
96	נציגי פניות הציבור החולים בנושא מערכת הבריאות

99	טיפול שיניים
100	מימון מכשירי ניידות
104	מרכזים וארגונים ליעוץ ולהשאלת ציוד שיקומי
104	אור לעולם
105	העמותה הערבית לנכים
105	יד שרה (ע"ר)
105	מ.ל.ב.ת - המרכז הישראלי לאביזרי עזר, בינוי ותחבורה לנכה
106	מע"ן - מרכז עזרים לילדים ונוער - בית חולים אלי"ן
106	מרכז ארצי להסעה בטוחה - בית חולים אלון
106	משעול: מרכז לתקשורת תומכת וטכנולוגיה שיקומית
107	עזר מציון: מערך תמיכה רפואית, המרכז הארצי (ע"ר)
107	אגודת רפואה וחיים
107	ארגוני מידע, סנגור ויעוץ משפטי בתחום הבריאות
107	דעת - מרכז מידע בנושא בריאות ורפואה
108	נציבות קבילות לחוק בריאות ממלכתי - משרד הבריאות
108	עמותת קרן דולב לצדק רפואי
108	צבי - צרכני בריאות ישראל
109	רופאים לזכויות אדם ישראל (ע"ר)

רווחה ושירותים חברתיים

112	מבוא
113	אגף השיקום - משרד הרווחה
114	האגף למוגבלות שכלית התפתחותית
116	היחידה לטיפול באדם עם אוטיזם
117	נופשוניים
119	קבלת היתר העסקה לעובד זר
122	משפחות אומנה לילדים עם צרכים מיוחדים
123	זכויות משפחות אומנה
124	מוקדי מידע ושירות - משרד הרווחה
124	מוקד 118 - מוקד מידע באמצעות מענה טלפוני -הכוונה וטיפול ראשוני במצוקה
125	שי"ל: שירות ייעוץ לאזרח

סיוע כספי

128	וראייטי ישראל (ע"ר)
129	לב אוהב
129	האגודה הישראלית להלוואות ללא ריבית (ע"ר)

132..... מבוא

132..... פעילות פנאי לילדים

132 אגודת ש"י בית הגלגלים

133 תוכנית רעים

133 אתגרים

134 פרויקט ממל"ה - משחקיית מילב"ת

134..... תנועות נוער

134 צופי צמי"ד - תנועת הצופים

134 שבטי יובל - בני עקיבא

135..... פעילות פנאי למשפחה

135 נגישות ישראל : העמותה לקידום הנגישות ועצמאות הנכים בישראל

135 נגיש לכל : העמותה לקידום הנגישות

135 אלו"טבע- מלונית למשפחות לילדים עם צרכים מיוחדים

136..... גני שעשועים

136 גן החושים (אלווין)

136 גן ריחות וצלילים

136 פארק חברים

137 כפר נהר הירדן

המעבר לבגרות

140..... אפוסטרופסות

143..... גיוס לצה"ל

143 קבלת פטור משירות צבאי

144 התנדבות לצה"ל -שילוב מנצח

144 בת עמי - פרויקט משלבים

145 אגודה להתנדבות - שירות לאומי

145 מכינת כנפיים

146..... הזכות של אנשים עם מוגבלות להצביע בבחירות

146 זכויות תלמידים עם לקות למידה במוסדות על תכונים

149 שיקום מקצועי לבעלי הפרעות קשב וריכוז

150..... שילוב בעולם העבודה

150 עתיד בטוח לצעירים - תכנית לשילוב צעירים בעבודה

151..... מיניות

151 מרכז "לחוד וביחד" - ניצן

152 רעות - דלת פתוחה לבעלי מוגבלויות

152.....	שיקום חוץ ביתי
153.....	מימון מסגרת השיקום החוץ ביתי
154.....	שינויים בגמלאות המוסד לביטוח לאומי

ארגונים

158.....	ארגוני זכויות - סיוע וייעוץ משפטי
158.....	אל"י: האגודה להגנת הילד
158.....	אהבה - ארגון הנכים בישראל המיוחד
159.....	ארגון הגג של ארגוני נכים ונכים בלתי מאוגדים
159.....	ארגון הפעולה של הנכים
159.....	בזכות: המרכז לזכויות אדם של אנשים עם מוגבלויות (ע"ר)
160.....	המועצה הלאומית לשלום הילד (ע"ר)
160.....	הקליניקה המשפטית לזכויות אנשים עם מוגבלויות - אוניברסיטת בר אילן
160.....	מטה מאבק הנכים בישראל (ע"ר)
161.....	משרד המשפטים: נציבות שוויון לאנשים עם מוגבלות
161.....	הקליניקה לזכויות אנשים עם מוגבלויות-האוניברסיטה העברית
162.....	ארגוני סיוע לפי סוג לקות
162.....	דיספרקסיה
162.....	דיספרקסיה ישראל-ארגון הורים לילדים עם דיספרקסיה
162.....	אוטיזם
162.....	אלו"ט - אגודה לאומית לילדים אוטיסטים
163.....	אפי - עמותת אספרגר ישראל
163.....	בית לורן
163.....	העמותה לילדים בסיכון
164.....	תסמונות
164.....	מ.ת.מ. : מרכזי תמיכה משלבים - בית-הילדים
164.....	מרכז מילמן (ע"ר)
164.....	מרכז מפנה
165.....	עמותת שערי מרפא
165.....	הפרעות אכילה
165.....	שחף - עמותה למיגור הפרעות אכילה בקהילה
166.....	הפרעות נפשיות
166.....	אנוש - העמותה הישראלית לבריאות הנפש
166.....	מרכז שלנו-שרות ותמיכה למשפחות נפגעי נפש
166.....	לקויי למידה
166.....	ניצן
167.....	עמותת צרי

167	מרום : מכון לאבחון לקויות למידה
168	ליקויי ראייה
168	אופק לילדינו - ארגון ארצי של הורים לילדים לקויי ראייה ועיוורים
168	אלי"ע - אגודה לקידום ילדים עיוורים ולקויי ראייה
168	עלה - העמותה לקידום הסטודנטים העיוורים והדיסלקטים בישראל
169	עמותת נור אלעין
169	הספריה המרכזית לעיוורים, כבדי ראייה ומוגבלים
169	המרכז לחרש-עיוור : מכון בית דוד
170	אגודת טהה חוסין למען העיוורים באום אל פחם
170	יעדים לצפון - מגדל אור - מרכז שיקום (ע"ר)
170	לראות : העמותה למחקר בריאות העין ומניעת עיוורון בישראל
171	ליקויי שמיעה
171	אי.וי. ישראל (AV)
171	מיח"א - מחנכי ילדים חרשים, מועצה ארצית
172	עמותת כפר קאסם לחרשים ולקויי שמיעה
172	שמע
172	שמעיה - מסגרת חינוכית לליקויי שמיעה
173	שמע קולנו
173	המכון לקידום החרש בישראל
173	בקול- ארגון כבדי שמיעה ומתחרשים
174	מחלות כרוניות ותסמונות
174	אפילפסיה: אי"ל - אגודה ישראלית לאפילפסיה
174	מרכז חינוך לאפילפסיה ע"ש אניטה קאופמן, המרכז הרפואי סורוקה
175	גושה: העמותה למען חולי גושה על-שם ד"ר ניסים לוי ז"ל
175	דיסאטונומיה משפחתית: העמותה הישראלית לדיסאטונומיה משפחתית
175	טרכיאוסטום: קול הנשימה
176	כתף חמה
176	מחלת ה A-T: העמותה למאבק במחלת ה-A-T
176	מחלות ראומטיות: עינבר - עמותה ישראלית לנפגעים במחלות ראומטיות
177	מחלות מיטוכונדריאליות: עמותת אורי
177	סוכרת: האגודה לסוכרת נעורים בישראל
177	סיסטיק פיברוזיס: איגוד סיסטיק פיברוזיס בישראל
178	צליאק: עמותת צליאק בישראל
178	רגישות למזון: עמותת יהל
178	עמותת לנשום: עמותה ישראלית לחולי אסתמה ו-COPD
179	צעדים קטנים: עמותה למען ילדים חולי דושן ובקר
179	א.ס.ט.י: ארגון סנדרום טוראט ישראל
180	העמותה לתסמונת רט (ע"ר)

180	האגודה הישראלית לתלסמיה ו/או אנמיה חרמשית
180	עמותת אורטל: סיוע לחולי תסמונת סוטוס
181	העמותה לתסמונת האיסק השביר בישראל
181	אגודת שלוה - שחרור למשפחה ולילד המוגבל (ע"ר)
181	עמותת מפרקים צעירים
182	העמותה הישראלית לתסמונת אנגלמן
182	סרטן
182	האגודה למלחמה בסרטן
182	גדולים מהחיים
183	זכרון מנחם
183	משאלת לב
183	עמותת חיינו
184	רחשי לב - מרכז תמיכה ארצי לילדים חולי סרטן ודיאליזה (ע"ר)
184	קו לחיים
184	נכות פיזית
184	איל"ן - איגוד ישראלי לילדים נפגעים
185	בית איזי שפירא
185	בית חם לילדי SMA
185	מ.ש.י - מחלות ניוון שרירים בישראל
186	משפחות SMA ישראל
186	האגודה הישראלית לטרשת נפוצה
186	ניצני ראשון - עמותה למען ילדים נכים
187	צעד קדימה - עמותה לחינוך ושיקום באמצעות גישת החינוך המדריך-פטו
187	חוליות - ארגון הורים לילדים עם פגיעה בעמוד השדרה
187	פגות
187	עמותת להב
188	מוגבלות שכלית התפתחותית
188	אקים ישראל - אגודה לאומית לקימום אנשים עם מוגבלות שכלית בישראל
188	ית"ד - אגודה לשיקום ילדי תסמונת דאון
189	יד על הלב
189	אהל שרה - מרכז לחינוך ולשיקום הילד המיוחד
189	אגודת תסמונת פראדר-וילי בישראל
190	עמותת אשכולות בעמק ובהר
190	כללי - צרכים מיוחדים
190	אהדה - ארגון הורים לבנים בעלי מוגבלויות בתנועה הקיבוצית
190	אלווין ישראל
191	עמותת ע.י.ג.ד. - עמותה לתמיכה בילד הנכה במגזר הדרוזי (ע"ר)
191	עמותת שמחה לילד

191	פורום הורים לילדים עם נכויות רב תחומיות.....
192	שק"ל - שירותים קהילתיים לבעלי צרכים מיוחדים.....
192	שיח סוד - המרכז המוביל לבעלי מוגבלויות
192	עמותת אילן חי
193	שותף - לקידום ולשילוב ילדים ומתבגרים עם צרכים מיוחדים בקהילה.....
193	בר/בת מצווה לילד המיוחד המיוחד של התנועה המסורתית
194	כוונים - עמותה לקידום צעירים בעלי צרכים מיוחדים בישראל
194	עמי"חי - עמותת משפחות לילדים מיוחדים.....
194	מגן הלב.....
195	מרכז אל-אמירה בסמה
195	ע.ז.ר.ה - אגוד דוברי אנגלית
195	עמותת אל הלב
196	עמותת אלשפאעה ואלרחמה
196	עמותת נאמנים - נאמנות וסיוע לאנשים עם צרכים מיוחדים (ע"ר).....
196	עמותת צ'יימס ישראל
197	עמותת גוונים לפיתוח החינוך, הקהילה והסביבה
197	תמיכה רגשית- בינינו

פתח דבר- דבר ארגון קשר

משפחות יקרות,

קשרים, היא חוברת המידע אודות זכויות ושירותים למשפחות, לילדים עם צרכים מיוחדים אותה אנו מפיקים בכל שנה, למענכם.

רשת קשרים וחיבורים היא גם הדרך בה אנו מאמינים שתבנה מציאות חדשה, לכולנו. החזון המשותף והעבודה המשותפת, יובילו למציאת ויצירת הפתרונות המיטביים לילדים ולמשפחות, אנחנו בפתחו של עידן חדש, עידן בו המומחיות שלכם כהורים וכמשפחות היא בעלת משקל וחשיבות לצידה של המומחיות המקצועית, עידן בו המשפחות הן שותפות, מובילות בקביעת מדיניות של עתיד ילדינו.

השינוי הזה מתרחש לנגד עינינו בימים אלה ושותפים לו גורמים רבים וטובים, בראש ובראשונה אתם ההורים, הארגונים הפועלים בזירה זו ומשרדי הממשלה והרשויות.

אבל ברור לכולנו שהדרך ארוכה, וביום יום עדיין עלינו לדאוג לכל מערך השירותים והתמיכה לילדים ולמשפחות. חוברת זו, שואפת להביא את כל המידע בתחום, באופן בהיר, מובן, שקוף, כדי לשמש אתכם בכל תהליכי מיצוי הזכויות עבור ילדכם.

השנה חברה אלינו קבוצה עסקית חשובה, אלון החזקות ברבוע הכחול, אחריות תאגידית, שבחירה לקדם את איכות חיי המשפחה, בישראל, ולחזק הן את המשפחות החברות בקבוצה, והן את כלל המשפחות בחברה הישראלית ובהן, המשפחות המיוחדות, ועל כך אנו מודים להם מאוד.

אנו מזמינים אתכן, המשפחות ואנשי המקצוע להמשיך ולהיעזר בנו לאורך כל השנה. צוות קשר במרכזי המידע "תמיד בקשר" עומד לרשותכם על מנת להעניק לכם את המידע, הייעוץ והתמיכה הנדרשים בשלבי ההתמודדות השונים. סינפי ויחידות קשר פתוחים עבורכם ולמענכם, עם מגוון פעילויות לכל בני המשפחה ונכונים לפתח עמכם מענים נוספים בהתאם לצרכים ולחלומות. פרטים על שירותינו נמצאים בגוף החוברת.

החוברת הזו, נכתבה עם המון אהבה, חשיבה, תשומת לב והשקעה של צוות מסור ומגוייס והיא נמסרת מאיתנו אליכם לשימושכם. עשינו מאמץ רב לדייק ולא להחסיר, על פי קריטריונים שקבענו לעצמנו, ואנו מתנצלים מראש, אם נפלה טעות, ואתם מוזמנים להאיר את עינינו.

בברכה חמה

אפרת מזרחי

רכזת תפעול ומידע

יעל אלבאום

מנהלת יחידת קשרי
עמיתים ושותפים

קן שלו

מנהלת יחידת המידע

בוקי קמחי

מנהלת מקצועית

תמי קרישפין

מנכ"לית

דבר מנהלת אחריות תאגידית, אלון החזקות ברבוע הכחול- יעל לבנטל-לב רן

הורים ובני משפחה יקרים,

קבוצת אלון גאה לקחת חלק בהפקת המדריך שבידיכם.

הקבוצה, הכוללת חברות ישראליות מתחומים שונים, בחרה למקד את המעורבות החברתית שלה בנושא אחד ומיוחד: קידום איכות חיי המשפחה בישראל.

המשפחות הן הלקוחות שלנו, העובדים שלנו, הקהילות השכנות לעסקים שלנו. לכן בחרנו להתמקד בהן.

אנו מאמינים כי המשפחה היא אבן היסוד של החברה. ככל שנחזק את המשפחה, כך תתחזק החברה הישראלית, שקבוצת אלון היא חלק בלתי נפרד ממנה.

המשפחות המיוחדות, הן אבני יסוד איתנות, מכיון שהן מטופחות תוך השקעה יוצאת מגדר הרגיל של מאמץ, מסירות ואהבה.

שיתוף הפעולה בין קבוצת אלון וארגון קשר - הבית של המשפחות המיוחדות, נמשך מזה מספר שנים, ומאפשר לקהילה להיחשף לפעילות הארגון, להנגיש אותו ולהפיץ מידע בנושא עבור - ההורים והמשפחות המיוחדות ברחבי הארץ.

אנו מקווים כי תמצאו ערך רב בחוברת זו, ומוזים לארגון קשר, ולעומדת בראשו, הגב' תמי קרישפין, על האפשרות לקחת חלק בעשייה זו.

אנו מאחלים לכם כי משפחתכם תהיה ברוכה בבריאות ואהבה.

בברכה,

יעל לבנטל-לב רן

מנהלת אחריות תאגידית, קבוצת אלון

ברכות מהעיר באר שבע

הורים ואנשי מקצוע יקרים,

העיר ב"ש מהווה היום עיר מחוז במתן שירותים לאוכלוסיות עם צרכים מיוחדים, על רצף השיקום, האוטוים והמוגבלות השכלית. בעיר קיים מערך שירותי רווחה מפותח ומגוון, אשר בבסיסו עומדת האמונה כי כל חברה באשר היא חייבת לדאוג לאוכלוסיות המיוחדות בה, למען שלמותה ובריאות כלל חברה.

אגף הרווחה, מחלקת שיקום, מהווה גורם מלווה ותומך בפרויקטים רחבי היקף למען אוכלוסייה מיוחדת זו ועומדת על פיתוח מענים מגוונים ומותאמים, תוך יצירת מציאות חדשה ומשלבת בין אוכלוסייה זו לקהילה ולסביבה.

אנו מוקירים את העשייה המקצועית של צוות סניף קשר ב"ש, ובראשם מנהלת הסניף שושנה שטיינר-צרפתי, אשר מפעילים אותו במסירות ומתוך מחויבות לערכי השוויון, הכבוד והצדק. המרכז מהווה בית חם ופתוח וכתף תומכת לילדים עם צרכים מיוחדים ובני משפחותיהם.

בטוחני, כי חוברת זו תהיה עבורכם יד מכוננת ומאפשרת, במתן שירותים ומיצוי זכויות של האנשים המיוחדים ביותר בחברה שלנו.

בברכה ובהוקרה,

מירי בן זיקרי-לוי,

עו"ס, מנהלת מחלקת שיקום
אגף הרווחה, עיריית ב"ש

חברת כיוונים - החברה העירונית לתרבות הפנאי בבאר שבע, מציעה מגוון רחב של פעילויות לכל סוגי האוכלוסייה.

אנו מאמינים כי לכל אדם הזכות ליהנות מסל שירותים איכותי ועשיר. אנו מקפידים על התאמת האירועים והפעילויות לאוכלוסיות השונות, תוך התחשבות במאפיינים הייחודיים של כל קבוצת אוכלוסייה.

כחלק מהראייה הארגונית הדוגלת בשילוב מלא של אוכלוסיות מיוחדות בחברה, משלבת חברת כיוונים ארגון או תנועה המטפלים באוכלוסיות מיוחדות, בכל אחד מן המוקדים הקהילתיים שלה.

במתנ"ס ליון, בבניין הנהלת החברה, פועל הסניף הבאר שבעי של ארגון קשר. חברת כיוונים נתנה לקשר אכסניה במבנה ומקום רחב בלב; לא דייר משנה כי אם חלק מהותי של הארגון. בשנים האחרונות נרקמו יחסי ידידות ושיתופי פעולה הדוקים ועל כך, אני מודה לכם.

בעמוד הבית של אתר 'הורים בקשר' מצאתי כתוב: קשר הוא ארגון ייחודי ופורץ דרך, בשל היותו המוביל בישראל, את תחום המשפחות המיוחדות ומכאן אוכלוסיית היעד שלו היא משפחתו של האדם עם המוגבלות - ההורים, האחים והמשפחה המורחבת, מתוך אמונה שהורים ומשפחות מגויסות, מועצמות ומעורבות הן מקור הכוח והתקווה עבור ילדיהם.

אנו, בחברת כיוונים, גאים להיות חלק מאותו מקור כוח ותקווה למשפחות אלה.

ברגשי ידידות וכבוד,

נסים סספורטס

מנכ"ל כיוונים, חברה לתרבות הפנאי,
באר שבע

.....

סניף
ירושלים
וסביבתה

קבוצות
העצמה

קבוצות

הורים בונים קהילה
הורים פעילים
בונים קהילות ישובות

קורסים
סדנאות

חקיקה ומחקר
למען איכות
חיי המשפחות

קבוצות
אחים ואחיות

ליווי פרטני
למשפחות

פורטל הבית
"הורים בקשר"

קו ארצי- 1-700-501-601
דוא"ל- info@mrkeshet.org.il
אתר אינטרנט: פורטל הורים בקשר- www.horimbekeshet.co.il

אנחנו כאן בשבילכם, מחכים לכם...

לפעול למען חברה המבטיחה כי למשפחות להן ילדים עם צרכים מיוחדים יינתנו התנאים הדרושים

בכדי לגדל את ילדם בכבוד ובזכות,

מתוך מקום של עוצמה ומעורבות, שתספק לילדים ולמשפחות את

ההזדמנות לחיים מלאים בכל התחומים:

חינוך, בריאות, תעסוקה וחברה.

המשפחה מהווה את העוגן המרכזי עבור ילדים עם צרכים מיוחדים

קבלת הילד, התגייסות לטיפול המיטבי בו ושמירה על איכות חיה של המשפחה, מהווים את הבסיס להתפתחותו התקינה של הילד, להשתלבותו בחברה ובמערכות השונות. ההורים הם המשאב המרכזי

והיקר ביותר לטיפול ולקידום ילדיהם, והם זכאים להיות מועצמים בידע, בכלים ובכוחות הדרושים על מנת למלא את משימת ההורות המיוחדת.

הורים מגויסים, מועצמים ומעורבים הם מקור הכוח והתקווה לילדים.

ארגון קשר - הוא הבית של המשפחות המיוחדות.

בישראל 320,000 ילדים עם צרכים מיוחדים, מאחורי כל ילד כזה ניצבת משפחה. המשפחות הן מקור התקווה לילדים אלה ואנו כאן בשבילן! קשר הוא ארגון ייחודי ופורץ דרך, בשל היותו היחיד בישראל, אשר אוכלוסיית היעד שלו היא משפחתו של האדם עם המוגבלות - ההורים, האחים והמשפחה המורחבת, מתוך אמונה שהורים ומשפחות מגויסות, מועצמות ומעורבות הן מקור הכוח והתקווה עבור ילדיהם. אנו פועלים עם ולמען המשפחות המיוחדות ומבקשים להעלות על נס את מסירותן והשקעתן היום יומיות והלא נגמרת, בילדיהן המיוחדים, ולהעניק להן דחיפה ורוח גבית במסען הארוך והמורכב. אנו פועלים בהלימה לארגונים הרבים הממוקדים במתן מענה לילד עם הנכות, ומייחדים את העשייה שלנו למעגל המקיף את הילד - הוריו ומשפחתו. זאת על מנת לחזק יחידה זו כך שתוכל למלא בהצלחה את משימתה - גידול ילדם עם הצרכים המיוחדים. אנו נותנים מענה למשפחות לילדים עם צרכים מיוחדים מכל הלשויות, בגילאי לידה - 21 שנים, ובכל תחומי החיים.

קשר הוא ארגון לשינוי חברתי ששם לו למטרה להביא לחיזוק מעמדן של ההורים והמשפחות לילדים עם צרכים מיוחדים, לקדם זכויות ומיצוין ולפתח שירותים שיביאו להעצמתם. לשם כך, מפעיל הארגון מגוון שירותים למשפחות ובכללן מרכז מידע, הכוונה, ייעוץ וסנגור. קבוצות תמיכה והדרכה, ליווי הורים, קבוצות לבני משפחה נוספים אחאים וסבים וסבתות, סדנאות בתחומי ההורות המיוחדת ועוד. לצד שירותים אלה, מפעיל הארגון גם פרויקטים חברתיים להעצמת הורים ומשפחות מיוחדות כגון: חממת יזמות להורים מיוחדים, קבוצות מנהיגות של הורים בפריפריה ובמגזר הערבי, מרכזים למשפחה בהובלת הורים מיוחדים, קמפיין מודעות למשפחות המיוחדות ביום המשפחה, הכשרת הורים לליווי הורים צעירים ועוד. אחד המהלכים החברתיים החשובים ביותר שמקדם הארגון הוא הובלת קואליציה של כ-50 ארגונים בתחום המוגבלויות וזכויות אדם, הורים ובעלי עניין, שמטרתה קידום חקיקה שתקנה סל זכויות ושירותים למשפחות להן ילדים עם צרכים מיוחדים. עשייה רחבה זו הפכה את קשר לארגון מוביל להורים ולמשפחות מיוחדות מכל הלשויות וחתכי האוכלוסייה, מתוך תפיסה של "בית" וקהילה.

מבנה ארגוני:

בארגון פועלות יחידות ארציות וסניפים אזוריים.

- **יחידת מידע, ייעוץ ומיצוי זכויות** - שמטרתה הענקת מידע, ייעוץ ומיצוי זכויות למשפחות המיוחדות, מתוך הבנה שמידע הוא כלי לסייע להורים לצאת מתחושת חוסר האונים לעשייה אקטיבית ומיטבית למען ילדיהם.
- **יחידת פיתוח והכשרה** - שמטרתה להביא את תפיסת עולמו של הארגון, הרואה במשפחה גורם מרכזי בגידול ילדיהם בפני קהלי יעד רבים וכן לפתח את התורה, לפתח מודלים וכלים מקצועיים למימוש תפיסה זו. היחידה פועלת עם שני קהלי יעד מרכזיים: משפחות ואנשי מקצוע.

- **יחידת התוכן** - שמטרתה להשתמש בכלים של תוכן להעצמת משפחות, להעלאת מודעות, ליצירת שינוי עמדות, ולבניית בית ובמה וירטואלית להשמעת קולן הייחודי של המשפחות.
- **יחידת קשרי עמיתים ושותפים** - האמונה על בניית קשר רציף ואינטראקטיבי עם ההורים לצורך העברת מידע, מתן שירותים ויצירת קבוצת כוח חברתית.

סניפי קשר:

ממוקמים בירושלים, תל אביב, חיפה ובאר שבע ונותנים מענה אזורי, תוך יצירת כיסוי ארצי. כמו כן פועל שירות ארצי לעולים חדשים. ב- 3 מתוך ארבעת סניפי קשר ניתן מענה ייחודי למשפחות הערביות. סניפי קשר מפעילים מגוון רחב של שירותים ופרייקטים שכולם מכוונים להוביל להעצמתם של ההורים והמשפחות למען איכות חיים טובה יותר. ליצירת קהילה שבה יש ערבות הדדית כלפי המשפחות.

בנוסף ב- 15 יישובים נוספים ברחבי הארץ מתקיימים פרייקטים של קשר.

בארגון צוות מקצועי דובר שפות שונות (עברית, ערבית, אנגלית ורוסית), מתנדבים וסטודנטים, הנותנים מענה מגוון, גמיש ומותאם לאלפי משפחות בשנה.

שותפויות עם יוזמות הורים מקומיות:

ברחבי הארץ קמו יוזמות של הורים מנהיגים, המובילים לשינוי בסביבה המקומית בכל הקשור למשפחות המיוחדות. קשר גאה להיות שותף ביוזמות אלה.

שירותי קשר

- **פורטל "הורים בקשר"**: הבית של המשפחות המיוחדות ברשת: מאמרים, כתבות, סרטונים, טורים אישיים ועוד (<http://www.horimbekeshesher.co.il>).
- **תמיד בקשר** - מרכז למידע, ייעוץ ומיצוי זכויות: מרכז פניות ארצי טלפוני ומקוון המתמחה במתן מידע, ייעוץ, תמיכה, מיצוי זכויות, סינגור וכל שאלה או התלבטות הקשורים בגידול ילדכם (מאגר מידע מקוון באתר www.makom-m.cet.ac.il בשיתוף מטח).
- **ליווי פרטני למשפחות**: בוועדות, קבלת החלטות, מעברים ומשברים. מענה טיפולי קצר מועד למשפחות.
- **קשר לעולים**: מידע, הכוונה וליווי למשפחות עולים.
- **מענה ייחודי לחברה הערבית**: מידע, מיצוי זכויות, פיתוח מנהיגות ותוכניות העצמה.
- **פעילות קבוצתית לתמיכה והעצמה**: קבוצות תמיכה, סבים וסבתות, בני משפחה, פעילים, מנהיגות ועוד.

- **פרויקטים קהילתיים להעצמת הורים ומשפחות:** הורים בונים קהילה: הקמת קהילות הורים ורשת מרכזים למשפחה ע"י הורים פעילים ברחבי הארץ, חממת יזמות להורים, ועוד.
- **שמ"ש- שיקום משפחתי שלם:** תוכנית חדשנית, שנולדה כיוזמה של שתי אמהות, להעצמת משפחות מיוחדות ובניית איזון משפחתי באמצעות ליווי הורים להורים, עבודה קבוצתית ופיתוח מנהיגות הורים. בשיתוף משרד הרווחה, המוסד לביטוח לאומי וג'וינט אשלים.
- **מרכז הכשרה ארצי** המתמקד בנושא המשפחה המיוחדת ומקיים הרצאות, סדנאות, ימי עיון וקורסים למשפחות ולאנשי מקצוע.
- **פרסומים:** קשרים- חוברת מידע שנתית להורים לילדים עם צרכים מיוחדים, עלון מידע מקוון, דוח שנתי - המשפחות המיוחדות בישראל, קשר נייד- עדכונים וחידושים באמצעות מסרונים, כתבי עט של הורים מיוחדים.
- **פעילות לשינוי חברתי:** לשיפור המעמד והזכויות של המשפחות המיוחדות, במרכזה הקמת קואליציה לקידום חקיקה שתקנה סל זכויות ושירותים למשפחות המיוחדות.

כל שנה שירותי "קשר" מגיעים ל:

כ- 4,000 הורים ואנשי מקצוע באמצעות הרצאות, מפגשים, כנסים וימי עיון. כ- 5,000 הורים ואנשי מקצוע באמצעות פניות פרטניות. כ- 10,000 הורים באמצעות חוברות המידע. 20,000 הורים, בני משפחה ואנשי המקצוע באמצעות ה- News letter. כ- 45,000 גולשים בפורטל "הורים בקשר". כ- 60,000 גולשים בחודש באתר "מקום מיוחד"

היסטוריה והישגים:

קשר הוקם בשנת 1993 בירושלים. בשנת 1999 זכה קשר לפרס ראש הממשלה "מגן הילד" על תרומה מיוחדת לקידום רווחת הילד בישראל, בשנת 2003 לפרס זוסמן - ג'וינט למציגות בתחום השירותים החברתיים ובשנת 2008 לאות החסד מטעם קרן טראמפ. בשנת 2012, זכה הארגון לפרס ג'וינט אשלים על מציגות וחדשנות בתחום פיתוח שירותים לילדים בסיכון ובני משפחותיהם. בשנת 2000 פרסם מכון ברוקדייל למחקר יישומי של הג'וינט דו"ח מחקר על למידה מהצלחת מודל העבודה של קשר. בשנת 2012 עבר הארגון אנליזה ע"י ארגון מידות לבחינת האפקטיביות שלו, וזכינו לציון טוב מאוד.

שותפים לעשייה:

חברי הוועד המנהל: יו"ר- שירה רוזרמן. חברי הוועד: דנה עזריאלי, אילנה בלבן, אורי גור אריה, אלי מזרח, תמיר פוליקר, ד"ר ליאורה פינדלר, יוסי בן שלום, משה גבאי, בני דקאלו, יחיאל אבן, יואב קריים.

שותפים ותורמים:

ארגון קשר פועל תוך קידום שותפויות עם ולמען משפחות לילדים עם צרכים מיוחדים. השותפים המרכזיים שלנו הם ההורים והמשפחות ברחבי הארץ. כמו כן אנו פועלים בשיתוף פעולה הדוק עם

גורמים רבים בקהילה ובכללם: משרדי הרווחה והשירותים החברתיים, הקליטה, הבריאות והחינוך, עיריית ירושלים, עיריית חיפה, עיריית תל-אביב, עיריית באר שבע, עיריית רחובות, ביטוח לאומי הקרן לפיתוח שירותים לנכים והקרן למפעלים מיוחדים, קרן שלם, מטח, ג'וינט אשלים, פדרציית ניו יורק, קרן סבה, קרן אבישור, קרן נפתלי, קרן ירושלים, קרן רוזרמן, קרן ברכה, קרן יד הנדיב, קרן לאוטמן, קרן שוקן, קרן תד האריסון, קרן בוקסנבאום, הקרן לידידות, מתן, קבוצת עזריאלי, קבוצת פדרמן, החברה לישראל, הראל חברה לביטוח, קבוצת אלון החזקות בריבוע הכחול, בנק הפועלים, הבנק הבינלאומי, בנק לאומי, קבוצת פדרמן, קבוצת פישמן, חברת יוניסל, התו השמיני, טתא ניירות ערך, מטלכס, מיקרוסופט ישראל, חברת בינת מערכות תוכנה, החברה הכלכלית לישראל, סונול, טמבור, סוללות תדיראן, צ'ק פוינט, ביוואק, עו"ד גדעון פישור ושות', קמרון.

אתם מוזמנים לחבור אלינו בכל רגע באמצעות פניה ל:

משרד ראשי:

תמי קרישפין - מנכ"לית, בוקי קמחי - מנהלת מקצועית, אורלי לוי בכר - מנהלת כספים וכח אדם, מיכל אלון - רכזת פיתוח משאבים, אורטל חממי - רכזת אדמיניסטרטיבית, הילה מזרחי - מזכירה.

טלפון: 02-6236116/02-6248852,

פקס: 02-6246390

כתובת: יד חרוצים 4, ירושלים 93420

אתר: www.horimbekesher.co.il

דוא"ל: info@mrkesher.org.il

יחידת פיתוח והכשרה:

בוקי קמחי - מנהלת היחידה

טלפון וכתובת: במשרד הראשי

דוא"ל: booki.kesher@gmail.com

יחידת מידע, ייעוץ ומיצוי זכויות:

קרן שלו - מנהלת היחידה, אפרת מזרחי - רכזת תפעול ומידע

כתובת: רחוב בעלי המלאכה 40, תל אביב

טלפון: 03-5275467 03-5282518

אתר מידע להורים: מקום מיוחד, בשיתוף עם מטח:

<http://www.makom-m.cet.ac.il>, www.makom-m.ac.il

דוא"ל: keren.kesher@gmail.com

יחידת קשרי עמיתים ושותפים:

יעל אלבאום - מנהלת היחידה, אפרת מזרחי - רכזת תפעול ומידע

טלפון וכתובת: במשרד הראשי

דוא"ל: yael@mrkesher.org.il

יחידת התוכן:

יעל גרוס אנגלנדר - מנהלת היחידה
טלפון וכתובת: במשרד הראשי דוא"ל: content.kesher@gmail.com

סניף ירושלים,

בשיתוף מחלקת השיקום, אגף הרווחה, עיריית ירושלים:

מאיה סגל - מנהלת הסניף, רחיק דאקה - רכזת החברה הערבית
טלפון וכתובת: במשרד הראשי
דוא"ל: jerusalem@mrkesher.org.il

סניף תל אביב והמרכז,

בשיתוף עם עיריית ת"א יפו:

שרון מישקובסקי - מנהלת הסניף
כתובת: רחוב בעלי המלאכה 40 תל אביב.
טלפון: 03-5282518, 03-5275467
דוא"ל: telaviv@mrkesher.org.il

סניף חיפה והצפון,

בשיתוף עם מערכת קהילה ושירותים חברתיים מחלקת השיקום, עיריית חיפה:

כרמית לוי דוד - מנהלת הסניף, אנואר מנסור - רכזת החברה הערבית
טלפון: 04-8311165, 04-8596439, 04-8314024
כתובת: רח' חורי 2, מגדל הנביאים, חיפה
דוא"ל: Haifa@mrkesher.org.il

מרכז משפחות לילדים עם צרכים מיוחדים

בשיתוף משרד הרווחה, ג'וינט אשלים, ארגון קשר ומשרד הבריאות:

שושנה שטיינר צרפתי - מנהלת המרכז, האנה אבו באדר - רכזת החברה הבדואית
טלפון: 08-6289142
כתובת: מתנ"ס לוין, רח' אליהו הנביא 3, באר שבע
דוא"ל: beersheva@mrkesher.org.il

"קשר" לעולים, בשיתוף משרד הקליטה:

רדה חן - רכזת עולים
קו פתוח ארצי שמספרו 1-800-30-18-30

קו פתוח ארצי רב לשוני
שמספרו

1-700-501-601

זכויות והטבות כספיות

זכויות והטבות כספיות

גמלת ילד נכה- המוסד לביטוח לאומי

גמלה חודשית הניתנת על ידי המוסד לביטוח לאומי להורים המטפלים בילד עם נכות לפי קריטריונים מוגדרים.

מי זכאי לגמלה והחל ממת?

ילד הזקוק לטיפול רפואי מיוחד- ילד בגילאי 91 ימים עד 18 שנים שרופא מומחה שהמוסד לביטוח לאומי הסמיכו לכך קבע כי בשל מחלה כרונית קשה הוא זקוק לטיפול רפואי מיוחד.

רשימת הטיפולים ותדירותם:

1. ילד הזקוק אחת לחודש, לפחות, לעירוי של אחד מאלה: דם, מוצרי דם, תחליפי דם, תכשירים נוגדי זיהום ועירויים אחרים למטרת טיפול ממושך, וכן ילדים המקבלים עירויים של תרופות באופן קבוע.
2. ילד המקבל טיפול קבוע בדיאליזה או הזקוק באופן קבוע לצנתור שלפוחית השתן, פעמיים ביום לפחות.
3. ילד המקבל טיפול אימונוסופרסיבי קבוע ויומיומי לאחר השתלת איבר או מוח עצם והכל לתקופה שלא תעלה על 3 שנים ממועד ההשתלה ובתקופה בה הילד סובל ממחלה משנית ממושכת וקשה כתוצאה מהטיפול.
4. ילד הזקוק אחת לחודש לפחות לעירוי של תכשירים ציטוטוקסיים או המקבל טיפול בקרינה מייננת לפני או אחרי טיפול כירורגי בשל גידול ממאיר, והכל במשך כל תקופת הטיפול כאמור ובחצי השנה שלאחריה, וכן בתקופה שבה סובל הילד ממחלה משנית קבועה וקשה, שנוצרה מטיפול כאמור.
5. ילד הזקוק להזנה תוך ורידית או להזנה בזונדה טיפית, או שבשל ליקוי גופני חמור, כל האכלה שלו דרך הפה או בכל דרך אחרת נמשכת שעה אחת לפחות.
6. ילד אשר בשל ליקוי גופני חמור יש לו אורטרוסטמיה, גסטרוסטומיה, גגנוסטומיה, קולוסטומיה או ציסטוסטומיה ואשר רופא קבע כי הוא זקוק לטיפול כאמור במשך שנה פחות.
7. ילד שיש לו דחף בלתי נשלט לאכילה (תסמונת רעב), אשר עוסק באופן כפייתי בחיפוש אחר מזון בלא אבחנה בטיב האוכל והכל כתוצאה מהפרעה אורגנית עם ליקוי כרומוזומלי מוכח.
8. ילד המקבל טיפול בחמצן ברוב שעות היממה, או שקיימת טרכאוסטומיה.

9. ילד הזקוק באופן קבוע במשך חצי שנה לפחות, לשלושה מבין אלה:

- א.** טיפול באינהלציות או במשאפים (פעמיים ביום לפחות).
- ב.** טיפול יומי באנטיביוטיקה או בקרדיוטונים או במשתנים או בנוגדי פרכוסים או באימונוסופרסיה או במייצבי לחץ דם.
- ג.** פיזיותרפיה יומיומית, בשל ליקוי גופני, לפי הוראת הרופא.
- ד.** מעקב במרפאת מומחים (תת-התמחות מתאימה למחלתו הכרונית של הילד), פעם אחת לפחות, בתקופה האמורה.
- ה.** אשפוז במוסד רפואי בשל ליקוי גופני לרבות אשפוז יום ואשפוז בית (כאשר רופא או אחות מבקרים את הילד מדי יום), למעט אשפוז בחדר מיון. לענין זה, "אשפוז" – אשפוז במשך 30 ימים לפחות בחצי השנה שקדמה להגשת התביעה ובכל חצי השנה שלאחריה או אשפוז במשך 45 ימים בשנה, וכן אשפוזים ממושכים.
- ו.** החלפת תחבושות וטיפול מקומי פעמיים ביום לפחות, או שימוש בחליפת לחץ כאשר השטח הפגוע הוא חמישית משטח הגוף לפחות.

10. ילד הזקוק לטיפול ולהשגחה, בשל שבירות עצמות פתולוגית או בשל דלקות כרוניות קשות בעצמות, שבעטין חל איסור לבצע טיפול פיזיותראפי או טיפול שיקומי אחר.

11. תפקודי גפיים:

- א.** ילד אשר בשל **חוסר תפקוד מלא** של שתי הגפיים או בשל העדר של שתי גפיים זקוק באופן קבוע לשימוש במכשירי עזר
- ב.** החל מה-1.11.12 - ילד עם תפקוד לקוי (ולא רק העדר תפקוד מוחלט) בשתי גפיים יהיה זכאי לקצבה בשיעור של 50% - בקבוצה זו נכללים ילדים עם תפקוד לקוי בשתי הגפיים המתקשים בביצוע פעולות כגון: עמידה, הליכה, אחיזת חפצים והליכה, ביחס לבני גילם.

12. בדיקות דם:

- א.** ילד אשר על פי הוראת הרופא, זקוק לבדיקות דם שלא ניתן לבצען בבית, בתכיפות של אחת לשבוע במשך חצי שנה לפחות.
- ב.** ילד אשר על פי הוראת רופא זקוק באופן קבוע לבדיקות דם לפחות פעמיים ביום: במהלך השנה הראשונה מיום אבחנת המחלה שבשלה הילד נזקק לבדיקות הדם. לאחר תום השנה הראשונה אם הילד נכנס למצבי סכנה קיצוניים עקב חוסר איזון מטבולי מתמשך הגורם לחמצת או לאיבוד הכרה בשל חוסר יכולתו לזהות סימני אזהרה מקדימים.

13. ילד אשר מנהל השירותים הרפואיים במוסד או רופא ילדים בכיר, שהמנהל האמור מינה לענין זה, קבע כי הילד זקוק לטיפול מיוחד, בשל מחלה או תסמונות נדירות וקשות (אחד ל-100,000 לידות), במידה המטילה עומס כבד ביותר.

14. ילד מגיל 91 יום ועד גיל 3 שנים עם עיכוב התפתחותי חמור - הילד אינו מבצע את רוב הפעולות ותנועות הראש, הגפיים והגו המצופות מילדים בני גילו.

15. ילד שמלאו לו 90 יום והוא זקוק לנוכחות קבועה - קיים סיכון ברור ומיידי לחיי הילד ויש צורך בפעילות מתמדת בשל אירועים רפואיים או בנוכחות קבועה של הזולת, של מי שמשגיח למניעת סיכון לו או לסובבים אותו. לחילופין, קיימת בפועל או שנקבעה זכאות להשגחה ונוכחות מתמדת בכל שעות היום והלילה - בעת שהייה בבית, בדרך למסגרת חינוכית ובמסגרת עצמה.

16. ילד התלוי בעזרת הזולת במידה רבה - ילד בגילאי 18-3 שנים, אשר כתוצאה מליקוי גופני, שכלי, או נפשי הנובע ממחלה, תסמונת, מום מולד או תאונה, תפקודו חורג במידה ניכרת מהמקובל בקרב בני גילו והוא תלוי בעזרת הזולת במידה רבה ברוב שעות היממה, בביצוע פעולות יום יומיות לבישה, אכילה, רחצה, הגיינה אישית, ניידות (בתוך הבית). במקרים בהם התלות בעזרת הזולת נובעת מתאונה / אירוע פתאומי, תשולם גמלה רק לאחר 91 ימים ממועד האירוע וזאת בתנאי שלאחר 91 ימים התלות עדיין קיימת. במקרים אלו, לא יינתן תשלום עבור 91 הימים הראשונים. אם לעילת התלות בעזרת הזולת נוספת עילה אחרת (כגון עילה רפואית) לא תהיה המתנה של 91 ימים.

17. ילד שמלאו לו 3 שנים התלוי לחלוטין בעזרת הזולת - הילד זקוק לעזרה בביצוע פעולות היומיום, הרבה יותר מהמצופה אצל בני גילו תקופה של 90 יום רצופים לפחות בכל שעות היממה. פעולות היומיום: לבישה, רחצה, ניידות בתוך הבית ושליטה על סוגרים. "חוסר יכולת לבצע" תקף גם למצבים בהם הילד יכול לבצע פעולה באופן חלקי, אך לא להשלימה, למשל: מסוגל להתרחץ לבד אך לא מסוגל להגיע לאמבטיה; אם הילד שולט על סוגריו רק חלק מהזמן ועוד.

שימו לב! החל מחודש ינואר 2012, תינתן תוספת של 23% לקצבה (560-600 ₪), והחל מחודש ינואר 2013, תינתן תוספת של 5% נוספים - בסה"כ 28%. ביטוח לאומי הוסיף אוטומטית תוספת זו למי, שעל פי רישומיו, זכאי לה. אם לא קיבלתם את התוספת ואתם סבורים כי ילדכם זכאי לה, יש להגיש תביעה חדשה לגמלת ילד נכה וכל התהליך ייבדק מחדש. את התביעה המחודשת יש להגיש על גבי טופס "בקשה לבדיקת תלות בעזרת הזולת למקבל קצבת ילד נכה".

שימו לב! יתכן ודיון חוזר בוועדה הרפואית יוביל דווקא להורדת אחוזי הנכות, לכן יש להגיש את הבקשה רק אם עומדים בקריטריונים.

18. ילד שמלאו לו 3 שנים הזקוק לסיוע בתקשורת - הילד זקוק לסיוע בכל הקשור לתקשורת עם הזולת בשל העדר מוחלט של יכולת תקשורת מילולית המקובלת בקרב בני גילו.

19. ילד מגיל לידה ועד גיל 18 עם ליקוי בשמיעה - ילד עם ירידה בשמיעה בכל אחת מאוזניו של לפחות 45 דציבלים בתדירויות הדיבור (בלא תיקון). לילד עם ירידה בשמיעה של לפחות 40 דציבלים בכל אחת מאוזניו, הזקוק למכשירי שמיעה באופן קבוע ממועד האבחון - שיעור גמלה מופחת יותר.

20. ילד שמלאו לו 90 יום עם ליקוי בראיה - לילד חדות ראייה פחותה מ-60/60 בכל אחת מהעיניים או שדה ראייה של פחות מ-20 מילות בכל אחת משתי העיניים, והכל עם תיקון.

21. ילד שמלאו לו 90 יום עם פסיכוזא, אוטיזם או דומיהם - ילד עם ליקוי כלשהו על הרצף האוטיסטי (PDD/PDD-NOS/אספרגר), או פסיכוזא וכן ילד במצב פסיכיאטרי התנהגותי הדומה לליקויים הנ"ל.

22. תסמונת דאון: במקרה של ילדים עם תסמונת דאון שמקבלים קצבה אוטומטית מרגע הלידה, תחילה יקבלו רק 30% גמלה ורק לאחר שההורים יציגו בביטוח לאומי אישורים שהילד מטופל במכון להתפתחות הילד או במעון יום שיקומי, יוכלו לקבל גמלה של 50%. ילדים עם תסמונת דאון בעלי בעיות רפואיות נוספות (כמו מומים בלב ובכליות) או במצב של מוגבלות שכלית התפתחותית קשה יכולים לקבל גם 100% גמלה. במקרים שההורים סבורים שבעיותיו של הילד מצדיקות 100% גמלה והם לא הוזמנו לבדיקה בביטוח הלאומי, מומלץ לפנות בצירוף האישורים הרפואיים הרלוונטיים בבקשה לבדיקה לצורך הגדלת הקצבה.

23. הרחבת הזכאות בעקבות דו"ח ועדת אורנו:

א. ילדים עם מחלות שלאחר השתלה, הגורמות לתופעות לוואי משניות קשות.

ב. ילדים עם סכרת נעורים, בשנה הראשונה לאחר גילוי המחלה.

24. ילדים המאושפזים בבית חולים לצורך טיפול נפשי: בעבר נדחו בקשות בסעיף זה. כיום, הביטוח הלאומי יפנה להורים, שלפי הידוע לו, תביעתם לקצבה נדחתה בשל אשפוז הילד לצורך טיפול נפשי, ויבקש אותם להמציא את המסמכים המתאימים, כדי לאשר את זכאותם לקצבה. בתום שנה מתחילת האשפוז, נבדקת הזכאות להמשך תשלום קצבה על ידי רופאי הביטוח הלאומי. יש למלא טופס בקשה ולצרף סיכום ביניים של האשפוז. בכל מקרה, כל מי שילדו מאושפז בבית חולים לצורך טיפול נפשי, יכול להגיש בקשה לקצבה ילד נכה כאמור.

מידע כללי:

סוג לקות:

נכות פיזית, ליקויי ראייה, ליקויי שמיעה, אוטיזם, ספס, אספרגר, מוגבלות שכלית התפתחותית/ עיכוב התפתחותי, מחלות כרוניות, מערכתיות, נכויות רב תחומיות, תסמונות, הפרעות רגשיות/ נפשיות.

גיל:

מגיל לידה עד 18 (הקצבה נפסקת אוטומטית בגיל 18. על מנת לחדשה יש להגיש בקשה לקצבת נכות כללית בגיל 18 ו-3 חודשים).

נוהל הגשת בקשה:

איך ולמי פונים:

יש לפנות לסניף המוסד לביטוח לאומי הקרוב למקום המגורים ולהגיש טופס תביעה. את הטופס יש למלא על פי ההוראות ולהגישו בצירוף המסמכים הרלוונטיים. חשוב שהאישורים יהיו עדכניים.

מסמכים נדרשים:

1. תעודות רפואיות הכוללות סיכומי מחלה, דוחות וסיכומי טיפול ותוצאות של אבחונים ובדיקות. רצוי לצרף את האבחנה הראשונה שנעשתה או אישור על התחלת התהליך הטיפולי (למשל - פנייה למכון להתפתחות הילד). את טופס התביעה אפשר להוריד באתר האינטרנט של המוסד לביטוח לאומי, שכתובתו: www.btl.gov.il
2. אישור מהמעון, גן או מבית הספר בו לומד הילד.
3. אישור על קבלת טיפולים התפתחותיים - הן ממרכזי התפתחות הילד והן מהמסגרת החינוכית בה הילד לומד. חוות דעת של כל אנשי המקצוע הרלוונטיים שמסייעים לילד (גננות, פיזיותרפיסטיות ועוד).
4. בעת הגשת התביעה יש להציג תעודת זהות של הורי הילד או של האפוטרופוס.
5. אישור על חשבון בנק (צילום צ'ק מבוטל להוכחת הבעלות על החשבון).

שלבי הטיפול בבקשה:

1. **בדיקה רפואית** - יש להמתין להזמנה לבדיקה מהמוסד לביטוח לאומי.
חשוב!! בבדיקה חייב להיות נוכח רופא המתמחה בלקות הנדונה.
2. **ביקור אחות / פיזיותרפיסט / מרפא בעיסוק בבית המשפחה** - הביקור ייקבע בהתאם לצורך בבדיקה הרפואית ולפי שיקול דעת הרופאים. בביקור תיבדק מידת העומס המוטל על ההורים מבחינת הטיפול בילד ומידת התלות של הילד בזולת ותפקודו היום-יומי של הילד.
3. **דיון פנימי** בבקשה לצורך קביעת גובה הקצבה ומסירת הודעה להורים.

ערעור:

קיימים שני סוגי ערעורים על החלטת המוסד לביטוח לאומי:

1. **ערעור בפני ועדת ערר היושבת במוסד לביטוח לאומי:**
ניתן להגיש ערעור בפני וועדה זו אם התביעה נדחתה בגלל אחת הסיבות הבאות:
א. לא אושרה גמלה כלל, אושרה גמלה לתקופה זמנית.
ב. אושרה גמלה חלקית.
ג. לא אושר תשלום רטרואקטיבי בעד התקופה המרבית.
חברי הוועדה הינם אנשי מקצוע חיצוניים המומחים ברפואה או בטיפול פרה רפואי. את הערר יש להגיש בכתב ומנומק היטב בתוך 91 יום מיום קבלת מכתב ההחלטה.
חשוב!! במידה ובידי ההורים ישנם מסמכים רפואיים שטרם הוצגו בפני המוסד לביטוח לאומי, ההורים מתבקשים לצרפם. כלומר - הביטוח הלאומי לא ידון בבקשה אם אין בה חומר חדש!

2. בפני בית הדין לעבודה:

- לבית הדין לעבודה ניתן לפנות:
- א.** בעניין תביעות אשר סיבת דחייתן היא חוק או תקנות המחייבות את המוסד לביטוח לאומי. במקרים אלו יש לפנות לבית הדין לעבודה בתוך 12 חודשים ממועד קבלת מכתב ההחלטה.

ב. כאשר המשפחה אינה מסכימה עם החלטת ועדות הערר. במקרה זה על המשפחה לפנות לבית הדין בתוך 30 יום מקבלת מכתב ההחלטה.
לפני הפניה לערעור בבית הדין לעבודה מומלץ להסתייע בסיוע המשפטי הניתן על ידי משרד המשפטים. כמו כן, ניתן לפנות לשירותי הסיוע המשפטי של הארגונים השונים המסייעים לאנשים עם צרכים מיוחדים.

בקשה לדין מחדש:

אם מצבו של הילד הוחמר, ניתן לבקש דיון מחדש ובלבד שיוצג אישור רפואי על ההחמרה. המוסד לביטוח לאומי ידון בבקשה רק לאחר שעברו 6 חודשים מיום שנדחתה התביעה לגמלה או מיום שנקבע שיעורה. אם, לדעת המוסד, נוצרו עובדות חדשות, הבקשה תידון גם אם לא עברו 6 חודשים מיום ההחלטה הקודמת.

תשלום רטרואקטיבי:

- גמלת ילד נכה משולמת מהחודש שבו הוגשה התביעה. **יוצאים מן הכלל:**
- עילת זכאות בגין עיכוב התפתחותי ובעבור ילד התלוי בזולת או נזקק לנוכחות מתמדת או לטיפול רפואי מיוחד, שהתשלום הרטרואקטיבי בגינה הנו לכל היותר שישה חודשים.
 - תסמונת דאון, ירידה בשמיעה, לקות ראייה, ליקוי בתקשורת, אוטיזם או פסיכוזה ודומיהם.
 - ניתן לשלם לכל היותר עד 12 חודשים שקדמו להגשת התביעה.

חובת נוכחות בוועדה רפואית

לכל אדם יש אפשרות לצרף לבקשת הגמלה אישורים רפואיים מפורטים ומלאים, המציגים את הלכות והשלכותיה בצורה מקסימאלית ולהימנע מלהביא את הילד לוועדה הרפואית. בטופס הבקשה לגמלה, יש סעיף המתייחס לנושא זה (סעיף 6 בטופס) ובו, המעוניינים בקבלת פטור מהגעה לוועדה, מתבקשים לחתום על הסכמה מראש. לעיתים, כשנייד הילד מורכב - פטור זה מנוכחות עשוי להקל על הילד ומשפחתו. במקרים אחרים, יתכן שחשובה דווקא היכרות הוועדה עם הילד, על מנת להתרשם מקשייו הייחודיים.

חשוב לדעת!

- גמלת ילד נכה ניתנת להורה אשר הילד נמצא עמו או לאפטרופוס שלו.
- גמלת ילד נכה מורכבת מגמלה לסידורים מיוחדים, ומגמלה לעזרה בלימודים ולטיפול התפתחותי. נתונים אלה משוכללים יחד לגמלה אחת.
- הורים לילדים בגילאי 91 יום עד 3 שנים אשר אובחנו עם עיכוב התפתחותי, יכולים לפנות לקבלת גמלה כאשר ילדם אינו מבצע את מרבית הפעולות שבני גילו מבצעים (הרמת ראש, התהפכות, זחילה וכו') הכל בהתאם לשלב ההתפתחותי בו הילד נמצא. כדאי לדעת כי ישנם פעוטות רבים עם עיכוב התפתחותי שאינם מקבלים גמלה. במידה ומאושרת גמלה בשל עיכוב התפתחותי, מדובר בד"כ בקבלת גמלה מלאה.

- **המעבר מקצבת פעוטות (עד גיל 3) לקצבת ילד נכה אינו אוטומטי.** כחודשיים לפני תום תקופת הזכאות שניתנה או כחודשיים לפני גיל 3, על ההורים לשלוח לביטוח לאומי חומר רפואי עדכני וכן דוחות מקיפים מהמסגרת החינוכית בצרוף מכתב בקשה להמשך אישור קבלת הגמלה. במידה והורים לא פונים ביוזמתם למוסד לביטוח לאומי, הם עלולים להפסיק לקבל גמלה. בפניה חוזרת לבקשת גמלה אין צורך למלא מחדש את טפסי הגמלה.
- תנאי הזכאות לקבלת גמלה יכולים להיות שונים אצל שני ילדים באותה רמת תפקוד (למשל יתכן שילד עם תסמונת דאון יקבל גמלה בשל ההכרה בתסמונת, וילד אחר באותה רמת תפקוד אשר אינו מאובחן כבעל תסמונת דאון, לא יהיה זכאי לגמלה).
- במצבים בהם תהליך האבחון ארוך ומתמשך, תתכן אפשרות שתיתן גמלה גם לפי תאריך האבחנה, רק אם ההורים הראו שבזמן זה עסקו בטיפול ובאבחון הילד. בכל מקרה לא תינתן גמלה רטרואקטיבית מעבר ל-12 חודשים שקדמו לתביעה.
- במצבים של החמרה במצב הילד, חשוב שההורים יפנו מיוזמתם לביטוח לאומי לתביעה להגדלת הגמלה. לא יינתן תשלום רטרואקטיבי במצבים בהם ההחמרה התגלתה כתוצאה מבדיקה יזומה של המוסד לביטוח לאומי.
- ילד העומד ביותר מעילת זכאות אחת, יהיה זכאי לגמלה אחת בסכום הגבוה מבין הסכומים שהוא זכאי להם.
- **ילדים שעברו תאונת דרכים:** המוסד לביטוח לאומי מעניק גמלת ילד נכה לילדים שעברו תאונת דרכים במקרה של תלות בזולת (הצורך בהאכלה, רחצה, נידות, שליטה בצרכים והשגחה) כ-90 ימים מיום האירוע הקובע, יום התאונה. במקרים בהם הילד זקוק לטיפול רפואי מיוחד (כמו חמצן וכדו') המוסד לביטוח לאומי מאשר גמלה גם לפני 90 יום.
- **ילדים המאושפזים בבתי חולים:** בשנת האשפוז הראשונה במידה והילד עונה על הקריטריונים של קבלת גמלת ילד נכה תאושר לילד גמלה. בד"כ הגמלה תאושר ללא צורך בנוכחות הילד בוועדה. לאחר שנת אשפוז מלאה, המשפחה תיזרש להעביר טפסים בשנית למוסד לביטוח לאומי. ברוב המקרים, בשלב זה המשפחה תפסיק לקבל גמלה, משום שההנחה של המוסד לביטוח לאומי היא שאם ילד מאושפז למעלה משנה, ביה"ח הופך עבורו למקום סיעודי ולא מקום טיפולי. במידה ורופא המוסד יתרשם שהילד עדיין ממשיך תהליך טיפולי יאשר המשך קבלת הגמלה למרות שחלפה למעלה משנה.
- **ילדים בסידור מחוץ לבית ההורים :**
 - א. ילד הנמצא במוסד, בדיר חוץ ביתי או במשפחה אומנת אינו זכאי לקבל קצבת ילד נכה. במצב זה גם המוסד או המשפחה לא מקבלים את הגמלה.
 - ב. ילד המוחזק במוסד או בסידור פרטי במשפחה אומנת והוריו נושאים בכל הוצאות החזקתו, יהיה זכאי לגמלה.

ג. כאשר ילד עובר למסגרת מחוץ לבית ההורים, יש להודיע למוסד לביטוח לאומי ולהימנע מהצטברות חובות.

- משפחה בה יותר מילד נכה אחד הזכאים לגמלת ילד נכה : זכאית לתשלום נוסף של 50% מהגמלה המגיעה עבור כל ילד נכה הזכאי לגמלה המתגורר בבית. בין אם אחד מהם בסידור חוץ ביתי ובין אם לאחד מהם מלאו 18 שנה. זכאית לקבל גם גמלת ניידות - אם ילד אחד או יותר, עומדים בעילת הזכאות לקבלת כפל גמלאות כפי שמפורט בהמשך.

גמלת ניידות - המוסד לביטוח לאומי

תיאור הזכות

גמלת ניידות, הנה גמלה הניתנת על ידי המוסד לביטוח לאומי להורים לילד פגוע בגפיים התחתונות ומוגבל בניידות.

מי זכאי?

תושב ישראל הנמצא בישראל ומלאו לו שלוש שנים ואשר וועדה רפואית מטעם משרד הבריאות קבעה לו מוגבלות בניידות של 60% לפחות עקב ליקויים ברגליו עפ"י רשימת ליקויים מוגדרת. את רשימת הליקויים ניתן למצוא באתר הביטוח הלאומי ובנספח לטופס הבקשה של הביטוח הלאומי.

קצבת ניידות חודשית לבעלי רכב ולחסרי רכב:

קצבה המשולמת למוגבל בניידות כהשתתפות בהוצאות הניידות שלו.

קצבה כבעל רכב - ניתנת להורים המחזיקים ברשותם רכב. אם הרכב נרכש באמצעות הלוואה עומדת מאת המוסד לביטוח לאומי- הרכב צריך להיות רשום ע"ש הילד, אך אפשר שהבעלות לא תהיה בלעדית; אפשר להוסיף בעלות של קרוב משפחה או של אפוטרופוס המתגוררים בבניין שבו מתגורר המוגבל בניידות, או בבניין שהמרחק ממנו אל בית המוגבל בניידות אינו עולה על 500 מטרים בקו אווירי. אם הרכב נרכש ללא הלוואה עומדת - ניתן לשלם קצבה גם אם שמו של הילד אינו מופיע כבעלים על הרכב. ניתן לקבל קצבה כבעל רכב גם על רכב משומש שנמצא בשימוש ההורים עוד לפני פנייתם לבקשת ההטבות בניידות.

קצבה כחסר רכב - אם הילד מקבל גמלת ילד נכה ונקבעו לו לפחות 80% מוגבלות בניידות, או שוועדה רפואית קבעה כי הוא זקוק לכסא גלגלים ומשתמש בו- הוא יוכל לקבל גמלת ניידות לחסר רכב

ניתנת בעבור ילד עם מוגבלות בניידות, למימון חלקי של המסים החלים על הרכב.

שיעור ההלוואה העומדת יהיה בגובה 75% משיעור הליקוי שנקבע בוועדה הרפואית (לדוגמא: אם נקבעו 100% מוגבלות בניידות, שיעור הזכאות יהיה 75%).

סכום ההלוואה העומדת יהיה בשיעור המפורט לעיל, מתוך סה"כ המיסים החלים על "הרכב הקובע" (סוג הרכב ונפח המנוע של הרכב שעל פיו מחושבת ההלוואה העומדת) שאושר למוגבל בניידות.

החזר ההלוואה העומדת הולך ופוחת עם השנים. בד"כ, בעת החלפה (לאחר ארבע שנות שימוש ברכב), מתאפס החזר ההלוואה העומדת. במקרה של החלפת רכב קודם ברכב חדש, סכום ההחזר נמוך מהסכום להחזר במקרה של מכירת רכב ללא רכישת רכב חדש.

שימו לב -

אם הצרכים של הילד עם המוגבלות בניידות מחייבים רכב גדול יותר, שאליו ניתן להכניס את הילד בישיבה בכיסא גלגלים, יופנה הילד לבדיקת גודל רכב במכון הרפואי לבטיחות בדרכים. לשם כך, על המשפחה לפנות במכתב למחלקת ניידות בסניף המטפל. במכתב יש לנמק את הצורך ברכב גדול יותר ובנוסף רצוי לצרף מידות של כסא הגלגלים. היה והמכון ימצא שהילד זקוק מסיבות רפואיות (המקשות עליו את השימוש ברכב המייצג), לרכב גדול יותר - הוא ימליץ על כך, ויקבע מהו הרכב המתאים לו. המכון הרפואי יאשר רכב גדול יותר אך ורק אם הילד זקוק לכך מסיבות רפואיות המקשות עליו את השימוש ברכב המייצג, ע"פ הוראות ההסכם.

סיוע מקרן הלוואות לצורך קניית רכב

ניתן לילד שוועדה רפואית של משרד הבריאות קבעה כי הוא זקוק לכסא גלגלים ומשתמש בו. הלוואה זו ניתנת רק במקרים בהם קיים צורך לרכישת רכב שאפשר להיכנס לתוכו עם כסא גלגלים (ואן). סיוע ראשון בשיעור 80% מערך "הרכב הקובע" ללא מיסים. בעת החלפת רכב, הסיוע הוא בגובה ההפרש שבין הרכב הנמכר לרכב הנרכש או לרכב הקובע - הזול מבין השניים. הסיוע הופך למענק בתום חמש שנים.

כדאי לדעת: הלוואה זו ניתנת בנוסף על ההלוואה העומדת למימון המיסים.

הלואה לרכישה ולהתקנה של אביזרים ברכב שניתן להיכנס לתוכו עם כסא הגלגלים

ניתנת למי שוועדה רפואית קבעה שהוא זקוק לכסא גלגלים ומשתמש בו ושהמכון הרפואי קבע שהוא זקוק לרכב שניתן להיכנס לתוכו עם כסא הגלגלים. ההלוואה היא בעבור האביזרים שאושרו ע"י המכון הרפואי לבטיחות בדרכים. גובה ההלוואה 95% מערך האביזרים והתקנתם כולל המיסים החלים על הרכישה וההתקנה. ההלוואה ניתנת בעבור אביזרים חדשים והופכת למענק בתום חמש שנים.

אדם עם מוגבלות בניידות המקבל סיוע במימון אביזרים מתחייב לבטח את האביזרים במלוא ערכם לפי יום הרכישה ולשעבד את פוליסת הביטוח לטובת המוסד לביטוח לאומי. קצבת הניידות המשולמת בעבור רכב לאביזרים מיוחדים כוללת גם מרכיב בעבור ביטוח מקיף של האביזרים במלא ערכם.

הלוואה לרכישה ולהתקנה של מתקן הרמה לכיסא גלגלים לרכב

ההלוואה ניתנת למוגבל בניידות שוועדה רפואית קבעה כי הוא זקוק לכסא גלגלים ומשתמש בו. ההלוואה היא בעבור מכשיר המותקן ברכב ומיועד להרמת כסא גלגלים לגג הרכב או לתא המטען של הרכב. גובה ההלוואה:

לרכישת מתקן הרמה:

95% ממחיר מתקן ההרמה, כולל עלות התקנתו והמסים החלים עליו ועד לסכום השווה ל- \$3,280 כולל מע"מ.

לרכישת זרוע המסייעת בנשיאת כסא הגלגלים לתא המטען של הרכב:

95% ממחיר הזרוע שהמוגבל בניידות רכש בפועל, כולל עלות התקנתה והמסים החלים עליה, ועד לסכום השווה ל- \$7,225 כולל מע"מ.

מורשה נהיגה:

הורים המעוניינים לרכוש רכב באמצעות הלוואה עומדת, אך אינם בעלי רישיון נהיגה, יכולים לבחור "מורשה נהיגה" בעבור ילדם שיסיע אותו. "מורשה נהיגה" הוא אב, אם (לרבות הורה מאמץ וחורג), אח או אחות, סב או סבתא - בידו רישיון נהיגה בר-תוקף והוא והמוגבל בניידות גרים בקביעות באותו בניין או בבניינים שהמרחק האווירי ביניהם אינו עולה על 500 מטרים, או בבניינים הקרובים ביותר זה לזה בתחום אותו ישוב.

לימוד נהיגה ברכב לאביזרים מיוחדים למוגבלים בניידות הזקוקים לכסא גלגלים ומשתמשים בו

המוסד לביטוח לאומי מפעיל תכנית ללימוד נהיגה למוגבלים בניידות שחייבים לנהוג ברכב שאליו הם נכנסים כשהם ישובים בכסא גלגלים. התכנית ממומנת ע"י אגף השיקום של המוסד לביטוח לאומי.

לשם הפעלת התכנית נרכשו שלושה כלי רכב במימון הקרן לפיתוח שירותים לנכים. כלי הרכב הללו מצוידים באביזרי הנהיגה המשוכללים ביותר שהמכון הרפואי לבטיחות בדרכים נוהג לאשר כהכרחיים לנהיגה. התכנית מופעלת באמצעות מורי נהיגה המיומנים בלימוד נהיגה לנכים. השיעורים ניתנים קרוב ככל האפשר למקום מגוריו של התלמיד. מוגבל בניידות בן 17 ומעלה רשאי להגיש בקשה ללימוד נהיגה במסגרת זו אם הוא עונה על אחד מאלה:

אין לו רישיון נהיגה בר-תוקף, ומתקיימים בו שני התנאים הבאים:

- א.** המכון הרפואי לבטיחות בדרכים לא קבע שהוא פסול מלנהוג.
- ב.** המכון הרפואי לבטיחות בדרכים המליץ לגביו על רכב לאביזרים מיוחדים.

או:

יש לו רישיון נהיגה בר-תוקף ומתקיימים בו שני התנאים הבאים:

- א.** עליו לעבור מבחן שליטה ברכב לאביזרים מיוחדים והוא מבקש לקבל שיעורים אחדים לקראת המבחן.
- ב.** המכון הרפואי לבטיחות בדרכים המליץ לגביו על רכב לאביזרים מיוחדים, ולפני הרכישה הוא מעוניין להתנסות בנהיגה ברכב זה.

אוכלוסיית היעד

סוג לקות: נכות פיזית (בגפיים התחתונות)

גיל: מגיל 3 עד 18

נוהל הגשת בקשה

איך ולמי פונים:

הבקשה מוגשת בשני שלבים:

- 1.** בדיקת זכאות בלשכות הבריאות המחוזית. רשימת לשכות בריאות ניתן למצוא באתר האינטרנט של משרד הבריאות.
- 2.** במידה ונקבעו בוועדה הרפואית 60% נידודות לפחות, יש לפנות למוסד לביטוח לאומי למימוש הזכות.

1. בדיקה בלשכת הבריאות:

יש למלא טופס בקשה לבדיקה רפואית לקביעת אחוזי מוגבלות בניידות. את הטופס ניתן להשיג בלשכות הבריאות המחוזיות או בסניפי המוסד לביטוח הלאומי. ניתן גם להוריד את הטופס מאתר האינטרנט של המוסד לביטוח לאומי.

תביעה להטבות בניידות מחייבת חתימת שני ההורים או האפוטרופוס:

יש להחתים את הרופא המטפל על טופס התביעה (בעמוד 5) ולמסור אותו, יחד עם חומר רפואי רלוונטי, בלשכת משרד הבריאות המחוזית באזור המגורים.

המבקש להיבדק יוזמן לוועדה רפואית:

במקרה שבו משפחה מעוניינת שהוועדה הרפואית תסכם את עניינו של בנה/בתה על סמך ממצאים רפואיים עדכניים וללא נוכחותו של הילד, עליה לצרף בקשה כתובה לטופס הבקשה לבדיקה הרפואית וצילום ממסמכים רפואיים עדכניים, הנהלים המקור. הסמכות אם להיענות לבקשה ולקבוע את הממצאים ללא נוכחות הילד, היא של הוועדה הרפואית בלבד ואין למוסד לביטוח לאומי כל סמכות להתערב בכך.

אם לשם התייצבות בפני הוועדה הרפואית, נדרש הילד לנסוע, ואינו יכול להשתמש בתחבורה הציבורית בשל מצב בריאותו ומקום מגוריו, יתכן שהמשפחה תהיה זכאית להחזר הוצאות הנסיעה, זאת בתנאי שלא משולמת קצבת ניידות. לשם בדיקת זכאות להחזר הוצאות הנסיעה, על המשפחה להמציא למוסד לביטוח לאומי שבאזור מגוריו, אישור מהרופא המחוזי לפיו היה עליו לנסוע בתחבורה שאיננה תחבורה ציבורית.

2. הגשת בקשה למוסד לביטוח לאומי:

עם קבלת החלטת הוועדה הרפואית על קביעת שיעור מוגבלות בניידות של 60% לפחות (ליקוי בשיעור נמוך מ- 60% איננו מזכה בהטבות), יש לפנות למחלקת ניידות של המוסד לביטוח לאומי ולמלא טופס תביעה להטבות בניידות. טופס תביעה ניתן לקבל במוסד לביטוח לאומי וגם להוריד באינטרנט. תביעה למוסד ניתן לשלוח גם בדואר רשום עם אישור מסירה. את רשימת סניפי המוסד לביטוח הלאומי ניתן למצוא באתר האינטרנט של המוסד לביטוח לאומי.

מסמכים נדרשים:

- א. טופס בקשה לבדיקה רפואית לקביעת אחוזי מוגבלות בניידות.
- ב. חומר רפואי רלוונטי.
- ג. טפסים של תביעת גמלת ניידות מהמוסד לביטוח לאומי.

קבלת גמלת ילד נכה וגמלת ניידות

כלכל, לא ניתן לקבל כפל גמלאות מהמוסד לביטוח לאומי, עם זאת ניתן לקבל גם גמלת ילד נכה וגם גמלת ניידות באחד מקרים הבאים:

- לשכת הבריאות קבעה כי לילד מוגבלות בניידות של 80% לפחות.
- לשכת הבריאות קבעה כי הילד זקוק לכיסא גלגלים ומשתמש בו באופן קבוע.

ילדים השוהים בחו"ל:

- המוסד לביטוח לאומי ימשיך לשלם גמלת ילד נכה בעד הילד במשך שלושה חודשים, זאת בתנאי שנקבעה לילד זכאות לקבלת גמלה כחודשים לפחות לפני יציאתו מהארץ.
- ילד עם נכות השווה בחו"ל בתקופה העולה על שלושה חודשים לצורך טיפול רפואי או השווה עם הוריו בשליחות מטעם מעסיק ישראלי, רשאי המוסד לביטוח לאומי לפי שיקול דעתו, להמשיך לשלם את הקצבה עד 24 חודשים מיום עזיבת הארץ.
- במידה והמשפחה נסעה לחו"ל לטיפולים ממושכים ולא הציגה מסמכים בפני ביטוח לאומי לפני הנסיעה, יכולים עם חזרתם לארץ להציג בפני ביטוח לאומי את המסמכים המתאימים ולקבל החזר רטרואקטיבי של הגמלה.
- ילד השווה עם הורים בחו"ל בשליחות מטעם המדינה (משרד החוץ, סוכנות וכו') זכאי לקבל גמלה במשך כל התקופה שהמשפחה בשליחות וללא הגבלת זמן.
- מיולי 2010 - הורים לילד שאובחן על הספקטרום האוטיסטי ואשר יפנו מתאריך זה ללשכה לשירותים חברתיים לצורך הכרה בילד בשירות לאדם עם אוטיזם במשרד הרווחה, יוכלו להגיש את התביעה לגמלת ילד נכה באמצעות העובדים הסוציאליים ברווחה. העובדים הסוציאליים יאספו את כל החומר הנדרש ויעבירוהו ישירות לוועדה במוסד לביטוח לאומי. במוסד לביטוח לאומי יבדקו את המסמכים וישלחו להורים תשובה ישירות לביתם ללא זימון לוועדה (למעט במקרים בהם הוועדה לא תוכל לקבל החלטה ללא נוכחות הילד).

הגשת ערר על הוועדה הרפואית:

היה והמשפחה אינה מרוצה מקביעת הוועדה הרפואית, היא רשאית לערער עליה בפני הוועדה הרפואית לעררים. הכתובת לעררים היא: הוועדה הרפואית לעררים, ב"ח שיבא תל השומר. את הערר ניתן להגיש תוך 60 יום מיום קבלת ההודעה בדבר קביעת הוועדה הרפואית. החזר הוצאות נסיעה לוועדה לעררים - כמפורט לעיל ובאישור רופא הוועדה לעררים. ערעור על החלטת הוועדה לעררים - ניתן להגיש בפני ביה"ד האזורי לעבודה הקרוב למקום מגורי הנבדק. ערעור לבית הדין יוגש תוך 30 יום מיום קבלת החלטת הוועדה לעררים.

תשלום רטרואקטיבי:

במקרים בהם התביעה למוסד לביטוח לאומי הוגשה תוך 60 יום מיום קבלת התשובה של הוועדה הרפואית, התשלום יהיה החל מה-1 בחודש שבו הוגשה הבקשה לוועדה הרפואית, ובלבד שבתקופה זו מתקיימים גם יתר תנאי הזכאות.

במקרים בהם התביעה הוגשה למוסד, לאחר למעלה מ-60 יום מקבלת התשובה של הוועדה הרפואית, התשלום יהיה החל מחודשיים שקדמו להגשת התביעה למוסד לביטוח לאומי, ובלבד שבתקופה זו מתקיימים גם יתר תנאי הזכאות.

חשוב לדעת:

- ילד שלא אושרה לו גמלת ילד נכה, יוכל לקבל גמלת ניידות אם הוועדה בלשכת הבריאות או הוועדה הרפואית לעררים קבעה לו לפחות 60% מוגבלות בניידות. במקרה כזה המשפחה זכאית גם להלוואה עומדת לכיסוי מיסים החלים על רכב חדש, וגם לקצבת ניידות.
- ילד שנקבעה לו מוגבלות בניידות בשיעור שבין 60% ל-80%, יצטרך לבחור בין גמלת ניידות לגמלת ילד נכה. מומלץ לבדוק עם המוסד לביטוח לאומי, לפני קבלת החלטה - מהי הקצבה הגבוהה יותר. במקרה שבו ההורים יבחרו בגמלת ניידות ויבקשו הלוואה עומדת לרכישת רכב, החישוב ייעשה לפי רכב בנפח מנוע עד 1,300 סמ"ק. היה ורכב בנפח מנוע של עד 1300 סמ"ק אינו מתאים לילד, מטעמי בריאות או מבחינה גופנית (לדוגמא: אם הוועדה הרפואית קבעה שהוא זקוק לכסא גלגלים ומשתמש בו, והמשפחה מעוניינת ברכב שניתן יהיה להכניס לתוכו את הילד עם כסא הגלגלים) המשפחה תבקש לבדוק אותו בוועדה לגודל רכב שבמכון הרפואי לבטיחות בדרכים לענין סוג וגודל הרכב המתאימים לו. במקרה כזה ההלוואה העומדת תחושב לפי הרכב שתקבע הוועדה לגודל רכב.
- ילד שנקבעו לו לפחות 80% מוגבלות בניידות או שהוועדה הרפואית קבעה שהוא זקוק לכסא גלגלים ומשתמש בו, זכאי לקבל קצבת ילד נכה וגמלת ניידות בעת ובעונה אחת.
- לפני שמחליטים לרכוש רכב על שם הילד, בין אם באמצעות הלוואה עומדת ובין אם לא, כדאי לפנות למוסד לביטוח לאומי ולבדוק מה גובה הקצבה המגיעה ל"בעל רכב" ביחס לקצבה המגיעה ל"חסר רכב".

- כדאי לקחת בחשבון שההלואה ניתנת לרכישת רכב חדש בלבד.
- מי שמקבל הלואה עומדת לרכישת רכב, מתחייב לבטח אותו בביטוח מקיף.
- הזכאים לגמלת ניידות, זכאים גם לקבל תו חנייה לרכב נכה והפחתה באגרת רישוי רכב האישור ניתן ע"י משרד הבריאות.
- במקרים בהם ידוע מראש כי יש צורך ברכב גדול (השונה ממה שמאושר ע"פ הסכם הניידות), המאפשר ישיבה ע"ג כיסא הגלגלים - בטופס התביעה ישנו נספח בו על המשפחה לבקש רכב מיוחד שייקבע ע"י בדיקה במכון. יש לסמן בטופס התביעה כי מבקשים להיבדק במכון ויפרטו מדוע הרכב המייצג לפי הסכם הניידות אינו מתאים.
- משפחות אומנה - משפחות אומנה יכולות לקבל בתנאים מסוימים גמלת ניידות כבעלי רכב (גם אם הרכב לא נרכש באמצעות הלואה עומדת). על המשפחה לפנות למוסד לביטוח לאומי על מנת שימנה אותם ל"מורשה נהיגה" בשל היותם המטפלים העיקריים בילד. כחסרי רכב - אינם זכאים משום שקצבה זו תלויה בגמלת ילד נכה והורים אומנים אינם זכאים לקצבה זו.
- ילדים הנמצאים בסידור מחוץ לבית ההורים: ילד הנמצא בסידור מחוץ לבית ההורים, זכאי לקצבת ניידות כ"חסר רכב" אם מתקיימים בו כל התנאים הבאים:
 - א. קבעה לו מוגבלות בניידות בשיעור 80% או שהוועדה הרפואית קבעה שהוא זקוק לכסא גלגלים ומשתמש בו.
 - ב. הוא שווה במוסד.
 - ג. הוא יוצא מן המוסד ברכב, לפחות שש פעמים בחודש למטרות עבודה, לימודים, פעילות חברתית, שיקומית או התנדבותית.
 - ד. אין גוף הנושא בהוצאות יציאותיו אלה מהמוסד - הוא זכאי לגמלת ילד נכה, אך אינו מקבל אותה בשל העובדה שהוא שווה במוסד.

משפחה עם יותר מילד נכה אחד הזכאי לקבל גמלה:

- במשפחה ניתן לקבל רק הלואה עומדת אחת. אחוזי המוגבלות בניידות של הילדים מצטברים והמשפחה יכולה להיות זכאית גם להלואה בשיעור 100% מהמסים - במקרה של רכב משותף, אחד הילדים יקבל את מלוא הקצבה המגיעה לו והאחר (או האחרים) יקבל קצבה בסכום השווה ל- 35% ממלוא הקצבה המגיעה לו.
- במשפחות שבהן יותר מילד אחד זכאי לגמלת ניידות, אך הלואה עומדת ניתנה בעבור אחד מהם בלבד:
 - א. יקבל כל ילד את מלוא הקצבה המגיעה לו.
 - ב. ניתן לקבל גמלה בעבור שני אחים שטרם מלאו להם שלוש שנים, ובלבד שלכל אחד מהם נקבעו לפחות 80% מוגבלות בניידות והם מתגוררים באותה דירה.
- עולים חדשים - הורים לילד מוגבל בניידות זכאים לקבל רק קצבה לחסרי רכב.

- ילד שעבר תאונה או שכתוצאה ממחלה הפך להיות בעל מוגבלות פיזית, יוכל לקבל קצבת ניידות, רק אם בעיית הניידות שלו היא קבועה (הליקוי בעל אופי יציב). כשמדובר בבעיה חולפת (ליקוי זמני), אין זכאות להטבות בניידות.

ארגוני סיוע לערעור על החלטות המוסד לביטוח לאומי

הורים אשר אינם שבעי רצון מהטיפול בתביעתם למוסד לביטוח לאומי יכולים לפנות לקבלת סיוע במקומות הבאים:

המחלקה לפניות הציבור במוסד לביטוח לאומי

המחלקה לפניות הציבור מטפלת בפניות של מבטחים ומטרתה לסייע לפונים במיצוי זכויותיהם במוסד לביטוח לאומי.

כתובת לפניות:

המחלקה לפניות הציבור

כתובת: שדרות ויצמן 13 ירושלים מיקוד 91909
טלפון: 02-6709070 או 6050*, פקס: 02-6525038
שעות קבלה: א-ה 13:00-15:00

הלשכה לסיוע משפטי, משרד המשפטים

הלשכה מספקת סיוע משפטי בתחום האזרחי לנזקקים ע"י עזרה משפטית וייצוג בערכאות המשפטיות השונות. הלשכה נותנת גם סיוע משפטי בענייני הביטוח הלאומי - בתובענות ובערעורים על החלטות שונות של המוסד לביטוח לאומי

כתובת לפניות:

- **לשכה לסיוע משפטי לאזור ירושלים והדרום (למעט באר שבע וסביבתה) -**

הסורג 1, בית מצפה, קומה 2, ירושלים, 94230
טלפון: 02-6211333, 02-6467611 (פקס)

- **לשכה לסיוע משפטי לאזור באר שבע -**

שד' שז"ר 33, בית נעם, קומה 1, באר שבע 84002
טלפון: 08-6404526, 08-6404539 (פקס)

- **לשכה לסיוע משפטי לאזור חיפה והצפון -**

פל-ים 15 א', קומה 11, חיפה, 31043
טלפון: 04-8633666, 04-8633679 (פקס)

• **לשכה לסיוע משפטי לאזור תל אביב -**

הנריטה סאלד 4, תל אביב-יפו, 64924

טלפון: 03-6932777, 03-6932722 או 02-6467717 (פקס)

בתי הדין לעבודה ברחבי הארץ

ירושלים

כתובת: בית הדפוס 20, ירושלים.

טלפון: 02-6546444

תל אביב

כתובת: שוקן 25, תל אביב.

טלפון: 03-5128222

חיפה

כתובת: פל ים 12, חיפה.

טלפון: 04-8698000

נצרת עילית

כתובת: היכל המשפט קריית יצחק רבין, נצרת עילית.

טלפון: 04-6087777

באר שבע

כתובת: התקווה 5, באר שבע.

טלפון: 08-6470444

הנחה בתשלומי מים למקבלי גמלת ילד נכה - תאגידי המים

תיאור הזכות:

כל תושב זכאי לצורך 3.5 מ"ק מים בחודש לפי תעריף נמוך. צריכה מעבר לכך מחויבת לפי תעריף גבוה יותר. משמעות ההטבה היא הכפלת הכמות המוכרת בתעריף הנמוך לחודש. ההטבה ניתנת עבור צריכת מים ביתית, בבית בו מתגורר הילד.

מי זכאי?

כל מי שמקבל גמלת ילד נכה.

אוכלוסיית היעד:

סוג הלקוח: כולם

גיל: מגיל לידה ועד גיל 18

תשלום רטרואקטיבי:

ההטבה ניתנת רטרואקטיבית לזכאים, מיולי 2012.

חשוב לדעת!

- ההטבה ניתנת אוטומטית לרשימת זכאים, המועברת ישירות מהמוסד לביטוח לאומי לתאגידי המים השונים.
- מקבלי מס' הטבות המזכות בהטבה, יהיו זכאים להטבה אחת לבית.
- מי שסבור שהוא זכאי וטרם קיבל ההטבה עד סוף נובמבר 2012, יוכל להתקשר לתאגידי המים המקומי או למוקד הארצי של המוסד לביטוח לאומי בטלפון 04-8812345 / *6050.

הנחה בתשלומי חשמל למקבלי גמלת ילד נכה - חברת החשמל

תיאור הזכות:

החל מיום 1.5.2012, הורים לילד המקבל גמלת ילד נכה, יהיו זכאים להנחה בתשלום חשמל. ההנחה הניתנת מידי חודש היא בשיעור של 50% עבור צריכה של 400 קילוואט לשעה הראשונים בכל חודש בתעריף ביתי, בבתים המשמשים למגורים בלבד.

מי זכאי?

הזכאות אינה ניתנת לכל מי שמקבל גמלת ילד נכה, אלא רק לאלה המקבלים גמלת ילד נכה בשל תלות בעזרת הזולת או צורך בטיפול רפואי (שימו לב - זכאות לגמלת ילד נכה בגין בדיקות דם שלא ניתן לבצע בבית, אינה נכללת בין הטיפולים הרפואיים המזכים בהטבה).

אוכלוסיית היעד:

סוג הלקוח: כולם
גיל: מגיל לידה ועד גיל 18

תשלום רטרואקטיבי:

ההנחה תינתן באופן אוטומטי ורטרואקטיבית החל מה - 1.5.12, רק למי שיש לגביו התאמה לקריטריונים של הזכאות.

חשוב לדעת!

- המוסד לביטוח לאומי יעביר מידי חודש לחברת חשמל קובץ ובו שמות הזכאים. בנוסף, ישלח המוסד לביטוח לאומי לכל זכאי, הודעה בדבר זכאותו.
- לבירורים נוספים ניתן לפנות למוקד הארצי של המוסד לביטוח לאומי בטלפון 04-8812345 / *6050.

הנחה בתשלומי ארנונה - רשות מקומית

תקנות משרד הפנים מחייבות את כל הרשויות המקומיות להפעיל "ועדת הנחות בארנונה". תפקיד הוועדה הוא לבחון את הזכאות של התושבים להנחות ולקבוע את ההנחה המדויקת על פי מצבו הספציפי של מבקש ההנחה.

מי זכאי?

הורים לילד עם צרכים מיוחדים אשר משולמת בעבורו גמלת ילד נכה מהמוסד לביטוח לאומי, זכאים ל 25% הנחה בארנונה עבור 100 מ"ר משטח הנכס.

נוהל הגשת בקשה

יש לפנות בשעות קבלת קהל לאגף לגביית ארנונה ברשות המקומית.

מסמכים נדרשים:

1. טופס בקשה להנחה בארנונה (ניתן לקבל במשרדי הרשות המקומית).
2. אישור עדכני על קבלת גמלת ילד נכה מהמוסד לביטוח לאומי.

חשוב לדעת!

- הורים ששטח הדירה שלהם עולה על 100 מ"ר, יקבלו הנחה רק על 100 המ"ר הראשונים ועל השטח הנותר לא יהיו זכאים להנחה.
- הורים אשר מעוניינים להגיש בקשה להנחה מטעמים כלכליים (מעבר ל 25% המגיעים בשל היות הילד עם מוגבלות), נדרשים לצרף גם אישורים על הכנסות והוצאות משפחתיות. הנחה מטעמים כלכליים ניתנת בשיעור של 40%-80%, אין כפל הנחות.
- הורים לילד אשר משולמת עבורו גמלת ניידות אך לא גמלת ילד נכה, אינם נכללים בזכאים לקבלת ההנחה ויכולים להגיש בקשה להנחה ב"ועדת חריגים" ברשות המקומית.
- **משפחות אומנה** - של ילדים עם מוגבלות המזכה בגמלת ילד, זכאיות אף הן להנחה בארנונה. במקרה זה המסמכים הנדרשים הם:
 - א. טופס בקשה להנחה מהרשות המקומית.
 - ב. מסמכים המעידים כי משפחת האומנה מחזיקה בנכס.
 - ג. מסמכים המעידים על היות המשפחה משפחת אומנה.
 - ד. אישור מהמוסד לביטוח לאומי המעיד על זכאות עקרונית לגמלת ילד נכה.

הנחה בתשלומי טלפון - משרד הרווחה והשירותים החברתיים

הנחה בתשלומי הטלפון ניתנת באחריות משרד הרווחה והשירותים החברתיים ללקוחות "בזק" בלבד.

ההנחה כוללת:

1. 50% הנחה בדמי שימוש קבועים.
2. הנחה במספר יחידות מנייה לחודש שווה ערך ל - 60 פעימות מונה בחודש. הורים לילדים עם תעודת עיוור זכאים להנחה השווה ל-300 פעימות מונה בחודש.
3. 50% הנחה מדמי ההתקנה והעתקה של קו הטלפון.

מי זכאי?

- הורים לילדים המקבלים קצבת ילד נכה בשיעור של 100%,
- הורים לילדים כבדי ראייה/ עיוורים - בעלי תעודת עיוור והורים לילדים המקבלים טיפול דיאליזה.

נוהל הגשת בקשה

לקבלת אישור הזכאות להנחה, יש לפנות ל:

גב' אהובה רובס,
משרד הרווחה והשירותים החברתיים, אגף השיקום,
ת.ד. 1260,
ירושלים 91012.

המסמכים הדרושים:

1. טופס בקשה לקבלת הנחה (ניתן להשיג במשרדי "בזק"), או מכתב פנייה בבקשה להנחה בטלפון במידה ולא מצרפים טופס של בזק.
2. תצלום תעודת זהות של ההורה ותצלום הדף שבו רשומים פרטי הזהות של הילד עם הצרכים המיוחדים.
3. תצלום חשבון הטלפון האחרון.
4. תצלום האישור לקצבת ילד נכה או תצלום תעודת עיוור, או אישור על טיפול בדיאליזה (יש לצרף אישור עדכני מהחודשיים האחרונים).
5. במקרה של מגורים בשכירות, יש לצרף חוזה שכירות בתוקף.

שלבי הטיפול בבקשה:

- הורים שיימצאו זכאים להנחה יקבלו בדואר אישור על גבי טופס חתום, איתו עליהם לפנות למשרדי בזק כדי לממש את ההנחה.
- ההנחה על תשלום הטלפון תבוא לידי ביטוי בחשבון הטלפון עצמו.
- התהליך במשרד הרווחה יכול לארוך חודשיים ולכן רצוי להיאזר בסבלנות.

תשלום רטרואקטיבי:

אין תשלום רטרואקטיבי על זכות זו להנחה בטלפון.

חשוב לדעת!

- קו הטלפון צריך להיות רשום על שם הילד הנכה, לבד או כתוספת לשם ההורים.
- ההנחה ניתנת לטלפון הנמצא בבעלותו של האדם ובמקום מגוריו הקבוע או המשמש את האדם הגר בשכירות.
- הורים לשני ילדים עם נכות בשיעור של 100% זכאים להנחה כפולה. בכל מקרה ההנחה היא על קו טלפון אחד.
- במקרה בו יש בבית גם ילד נכה וגם ילד עיוור, כל אחד מהזכאים זכאי להנחה בטלפון, אולם לא באותו הקו.
- משפחות אומנה אינן זכאיות לקבל הנחה בטלפון.
- יש לשים לב לתוקף האישור של ביטוח לאומי הנשלח למשרד הרווחה. ההנחה בבזק בתוקף כל עוד האישור על הנכות בתוקף. ברגע שיפוג תוקף האישור מביטוח לאומי על גמלת ילד נכה, יפוג גם תוקף האישור על ההנחה בבזק. במקרים אלו יש לשלוח בקשה מחודשת למשרד הרווחה לקבלת ההנחה, משפחה שלא תשלח בקשה מחודשת ההנחה תפסק ולא יינתן החזר רטרואקטיבי.
- לחברות התקשורת האחרות הפועלות בארץ (הוט וקווי זהב) לא קיים עדיין הסדר הנחות מול משרד הרווחה (הנושא נמצא בימים אלו במרכז בין כל החברות המספקות שירותי טלפון קווי).

נקודות זיכוי והחזרי מס - מס הכנסה

זיכוי מס הכנסה עבור ילדים נטולי יכולת (עד גיל 18)

מס הכנסה מעניק שתי נקודות זיכוי להורים לילדים עם צרכים מיוחדים שמנוכה להם מס ממשכורתם. משמעות נקודות הזיכוי היא הפחתה מסכום המס. ערכה של נקודת זיכוי מתעדכן מדי פעם בהתאם לעליית המדד וליוקר המחיה.

מי זכאי?

הזכאות עודכנה בשנת 2013 ע"י רשות המס, כך שאחד משני התנאים הללו מזכים בקבלת 2 נקודות זיכוי במס הכנסה (עבור ילדים עד גיל 18):

1. כל ילד הזכאי לגמלת ילד נכה - מכל סיבה שהיא ולא רק מהסיבות שצוינו עד כה (נכות)

פיזית, מוגבלות שכלית התפתחותית או עיוורון). אין משמעות לגובה הגמלה ואחוזי הנכות, לצורך מימוש זכות זו.

2. כל ילד שעבר ועדת השמה ושובץ לחינוך המיוחד - אין חובת הוכחת לימוד בפועל בחינוך המיוחד, כבעבר, אלא רק הצגת פרוטוקול הוועדה והשיבוץ לחינוך המיוחד.

תיקונים אלה נועדו להקל על ההורים שלקות ילדיהם כבר הוכרה ע"י המוסד לביטוח לאומי או ע"י ועדת השמה ולמנוע מהם טרטור מיותר לשם קבלת נקודות זכות במס הכנסה. הזיכוי ניתן על משכורת אחת של אחד ההורים, רצוי מהגבוהה יותר ויש לחדש הזכאות בכל שנה.

נקודות זיכוי ממס הכנסה עבור נטולי יכולת מעל גיל 18

מי זכאי?

הורים שילדיהם, מעל גיל 18, מוגדרים כ"נטולי יכולת" ו"סמוכים לשולחן הוריהם" - הגדרה זו תקפה הן לבוגרים נטולי יכולת המתגוררים בבית ההורים והן לנטולי יכולת המתגוררים בהשמה חוץ ביתית (מוסד, הוסטל, וכו'). על אף המגורים מחוץ לבית, הם עדיין מוכרים כסמוכים לבית הוריהם ולכן יזכו הוריהם ב - 2 נקודות זיכוי במס הכנסה.

נוהל הגשת בקשה

על ההורים לפנות לפקיד השומה במשרדי מס הכנסה באזור המגורים ולהגיש בקשה לקבלת נקודות זיכוי.

המסמכים הדרושים:

1. טופס 127 - תעודת רפואית שצריכה לכלול פרטים רפואיים ואבחנה ברורה ומדויקת בעברית, ומאיזה תאריך אבחנה זו תקפה. רופא מומחה (רופא התפתחותי / נירולוג / פסיכיאטר) בלבד צריך למלא תעודה זו.
2. טופס 116א - בקשת זיכוי ממס בגין קרוב נטול יכולת - על ההורים למלא טופס זה במידה והם שכירים.
3. אישור מביטוח לאומי על קבלת גמלת ילד נכה.
4. פרוטוקול ועדת השמה ובה המלצה לשיבוץ בחינוך המיוחד.
5. אישור על מגורים בהשמה חוץ ביתית.

חשוב לדעת!

- הורים לילדים עם לקויות שאינן כלולות ברשימת הזכאים, יכולים לפנות לקבלת החזר מס בגין עיכוב התפתחותי, אשר נגרם לילד כתוצאה מהלקות (כמו למשל במקרה של ילדים עם לקות שמיעה וחירשות שאינם לומדים בחינוך המיוחד). על אף ההנחיות הזוהות לכל סניפי מס הכנסה יתכנו סניפים שיאשרו את הבקשה במקרים אלה וסניפים אחרים שידחו את בקשת ההורים אם אינם עונים לקריטריונים המדויקים.
- על אף שתקנות מס הכנסה מגדירות את הזכות עבור "ילדים", הקריטריון לקבלת הזכאות אינו הגיל אלא האם הילד/הבוגר מתגורר בבית הוריו בשל היותו תלוי בהם. עבור העונים

לקריטריון זה ניתן להמשיך לקבל את הזכות גם לאחר גיל 18. במקרה זה ההורים צריכים להוסיף בנוסף לאישורים הרגילים, גם אישור שילדם מקבל גמלת נכות מהמוסד לביטוח לאומי.

- התקרה המוזכרת בנושא תמיכה בבני משפחה נטולי יכולת מתייחסת לתקרת ההכנסה של נטול היכולת בעצמו ולא להכנסה של הוריו. כלומר, אין תקרה לזכאות של ההורים לקבלת שתי נקודות זיכוי עבור ילדם נטול היכולת
- הורים לשני ילדים העומדים בתנאי הסעיף זכאים לקבל כפל נקודות (כלומר 4 נקודות זכות).
- הורים אינם זכאים על פי חוק לקבל החזר מס על טיפולים ומכשור רפואי.
- הורים גרושים, שמחזיקים במשמורת משותפת, יכולים לחלק את נקודות הזיכוי או להעניקן לאחד מהם על פי החלטתם. כיוון שהזיכוי חל רק על משכורת אחת של אחד ההורים, כדאי לתבוע את ההחזר מהמשכורת הגבוהה יותר.
- יש לחדש את הזכאות בכל שנה (לעיתים מחדשים אוטומטית). כדאי לחדש את הזכאות כבר בתחילת חודש ינואר ואז לקבל ממס הכנסה אישור, שיאפשר למקום העבודה לחשב את המס החודשי בהתאם לזכאות.
- כל אדם יכול להגיש את הבקשה למס הכנסה באופן עצמאי. עם זאת, ניתן להגיש את הבקשה גם באמצעות איש מקצוע מומחה בנושא מיסוי (כגון יועץ מס, רואה חשבון) וכן באמצעות חברות פרטיות העוסקות בנושא של החזרי מס. כדאי לקחת בחשבון שהן גובות עמלה מסכום ההחזר בשיעור שבין 17.5% ל-25%.
- משפחות אומנה אינן זכאיות לשתי נקודות הזיכוי שמעניקה פקודת מס הכנסה להורים לילדים עם צרכים מיוחדים, משום שהן מקבלות תשלום עבור גידול הילד. עם זאת, לפי ההנחיות הנהוגות כיום במס הכנסה, התשלומים אותם מקבלת משפחת האומנה ממשרד הרווחה והשירותים החברתיים עבור הטיפול בילד, מהווים "החזר הוצאות ביצור הכנסה מאמנה", ולכן אין המשפחה נדרשת לשלם מס עבור אותם תשלומים.
- זיכוי ממס הכנסה לאפטרופוס שאינו הורה במקרים בהם אח/אחות מונו באפטרופוס, הם יהיו זכאים לקבל נקודות זיכוי רק במקרה בו הורים הלכו לעולמם או שיוכח שההורים אינם יכולים לטפל באדם עם הצרכים המיוחדים, ולא באופן אוטומטי מעצם האפטרופוסות.

זיכוי ממס עבור אחזקה של ילד/בוגר במסגרת דיור מחוץ לבית ההורים

זיכוי מס הכנסה בשיעור של 35% מהסכום שההורה שילם לרשות המקומית עבור החזקת ילדו בדיור מחוץ לבית ההורים. הזיכוי ניתן על אותו חלק מהסכום, העולה על 12.5% מהכנסתו החייבת במס, של אחד ההורים.

מי זכאי?

הזיכוי ניתן להורים לילד/בוגר עם צרכים מיוחדים, אשר משתתפים באחזקתו של הילד בדיור מחוץ לבית ההורים (דיור מוגן או מוסד). הזיכוי ניתן רק להורים שאינם מקבלים שתי נקודות זיכוי עבור הילד.

נוהל הגשת בקשה

יש לפנות למשרדי מס הכנסה ולהגיש את המסמכים הבאים:

1. טופס 127 - תעודת רפואית שצריכה לכלול פרטים רפואיים ואבחנה ברורה ומדויקת בעברית ומאיזה תאריך אבחנה זו תקפה. את הטופס צריך למלא רופא מומחה (ניירולוג, רופא התפתחותי, פסיכיאטר) שמכיר את הילד.
2. טופס 116א - בקשת זיכוי ממס בגין קרוב נטול יכולת - על ההורים למלא טופס זה במידה והם שכירים.
3. ספח תעודת הזהות של ההורה עם פרטי הילד הרלוונטי.
4. חשבוניות מקור או אישור מלשכת הרווחה על הסכומים שההורה שילם עבור השתתפותו במימון החזקת הילד בדיור מחוץ לבית ההורים.
5. טופס 106 - סך התשלומים והניכויים של העובד בשנת מס מסוימת.
6. טופס 1301-דין וחשבון על הכנסות (אותו מגישים בסוף שנה).

חשוב לדעת!

- הורים לילד/בוגר הגר בדיור מחוץ לבית ההורים יכולים לבחור האם לקבל נקודות זיכוי במס בגין נטול יכולת או האם לקבל זיכוי ממס בגין אחזקה של הילד במסגרת חוץ ביתית. בכל מקרה לא ניתן לקבל את שתי ההטבות ועל כן כדאי להתייעץ עם רואה חשבון כדי להחליט איזה הטבה כדאי לדרוש ממס הכנסה: שתי נקודות זיכוי במס הכנסה או זיכוי עבור החזקת הילד מחוץ לבית ההורים.
- יש להגיש את בקשת הזיכוי ממס מידי שנה.

ניתן להוריד את הטפסים מאתר האינטרנט של מס הכנסה:

<http://www.mof.gov.il/taxes>

תשלום רטרואקטיבי:

שכירים זכאים לקבל החזרי מס רטרואקטיבי בתוספת ריבית והצמדה, עבור שש השנים

הקודמות לתאריך הבקשה, או מיום הולדת הילד, או מיום קבלת האבחנה. עצמאיים זכאים לקבל החזרי מס רטרואקטיבית עבור שש שנים בתוספת ריבית והצמדה, אך בפועל, בשל התיישנות הדו"חות הכספיים, הם מקבלים החזר רטרואקטיבי עד ארבע שנים. יש לקחת בחשבון (במיוחד עצמאיים) שבפניה רטרואקטיבית למס הכנסה יש בדיקה מקיפה של התיק ועלולים להתגלות חובות שיעלו על ההחזר הרטרואקטיבי לו זכאים ההורים. בכל מקרה מומלץ להתייעץ עם גורם מומחה בנושאי מיסים לפני כל פניה לבקשת החזר רטרואקטיבי.

תו חניה ותשלום אגרת רישוי מופחתת לרכב- משרד הרישוי

תו חניה לרכב נכה מאפשר לחנות במקומות השמורים לנכים או במקום שאין החניה מותרת אם התקיימו כל התנאים הבאים:

1. החניה נעשית באופן שאין בה סיכון לעוברי דרך ואין היא מונעת מהם מעבר חופשי.
2. החניה אינה גורמת להפרעה ממשית לתנועה.
3. לא מצוי מקום אחר שהחניה בו מותרת, בסמוך למקום.

מי זכאי?

- אדם שנקבעו לו לפחות 60% נכות רפואית ותנועתו ללא רכב עלולה לערער את מצב בריאותו.
- אדם המוגבל בהליכה וזקוק לכיסא גלגלים לצורך ניידותו.
- נכה הזקוק לרכב כאמצעי תנועה בגלל רגליו הנכות.
- בעל תעודת עיוור של משרד הרווחה.
- הורים לילד נכה העומד בתנאי אחד הסעיפים הקודמים.

תהליך מימוש הזכות - המסמכים הדרושים

לקבלת התו יש להכין את המסמכים הבאים:

1. טופס בקשה לתו נכה ופטור מאגרת רישוי.
2. צילום ת.ז. + הספח.
3. צילום רישיונות רכב.
4. מכתב בחתימתו של הנכה, המציין את מספרי הרכב המבוקשים על התג (עד שני כלי רכב).
5. מסמכים רפואיים עדכניים מרופאים מקצועיים המתייחסים ליכולת התנועה.
6. בעלי נכות רפואית מ- 60% ומעלה - העתק מפרוטוקול הוועדה הרפואית.

בעלי המוגבלויות הבאות יצרפו לבקשה את האישורים הספציפיים:

- טיפול כימותרפי פעיל - אישור מרופא המפרט תוכנית טיפול ומועד משוער לסיומו. האישור יינתן רק עד לקבלת פרוטוקול הוועדה הרפואית ולפרק זמן שלא יעלה על 6 חודשים.
- טיפול בהמודיאלזיה כרונית - אישור ממכון דיאליזה.
- עיוור - תעודת עיוור/לקוי ראייה.

כמו כן יש לקבל את אישורו של אחד מהגופים הבאים, לפי הרלוונטיות למקרה:

- **מוגבל ניידות -** אישור מאת משרד הבריאות שהינו נכה הזקוק לרכב כאמצעי תנועה בגלל רגליו הנכות או שדרגת נכותו מגיעה ל 60% לפחות ותנועתו ללא רכב בדרכים עלולה לערער את מצב בריאותו. במידה ולא קיים אישור ממשרד הבריאות, יש להצטייד במסמכים רפואיים עדכניים (נא לא לשלוח דיסקים וצילומי רנטגן).
- **ניצול שואה -** אישור ממשרד האוצר (אגף ניצולי שואה) שהינו נכה ושתנועתו ללא רכב עלולה לערער את מצב בריאותו.
- **נפגע פעולות איבה -** אישור מביטוח לאומי (אגף נפגעי פעולות איבה) שהינו נכה ושתנועתו ללא רכב עלולה לערער את מצב בריאותו.
- **עיוור -** יש לוודא כי קיים אישור ממשרד הרווחה. האישור מועבר באופן אוטומטי ישירות למערכת משרד הרישוי ואין צורך להצטייד בו.
- **נכה צה"ל -** יש לוודא כי קיים אישור ממשרד הביטחון. האישור מועבר באופן אוטומטי ישירות למערכת משרד הרישוי ואין צורך להצטייד בו.

במידה ומבקש תן החניה אינו בעל הרכב עליו להמציא את האישורים הרלוונטיים:

- **הרכב רשום ע"ש בן/בת זוג חוקיים -** צילומי תעודת זהות וספח של שני בני הזוג.
- **הרכב רשום על שם בן/בת זוג (לא נשואים) -** צילומי תעודת זהות וספח של שני בני הזוג. כמו כן, יש להמציא חוזה/ הסכם נישואין, או הסכם ממון, או תצהיר מעו"ד או מבית משפט כי השניים חיים ומנהלים משק בית משותף כבני זוג.
- **הרכב רשום על שם קרוב משפחה מקרבה ראשונית (ילדים/הורה/אח) -** צילומי תעודת זהות וספח של שניהם על מנת להוכיח קרבה משפחתית.
- **הרכב רשום על שם אדם שאינו מקרבה משפחתית ראשונית (חתן/גיס/חבר) -** שני תצהירים חתומים מעורך דין (אחד של הנכה ואחד של בעל הרכב) שהרכב עומד לשימוש של הנכה.
- **הרכב רשום על שם אפוטרופוס של הנכה -** צו מינוי אפוטרופוס חתום על ידי בית משפט.
- **במידה ויש יותר מאפוטרופוס אחד,** יש להמציא מכתב ויתור משאר האפוטרופוסים - חתום על ידי בית משפט.
- **הרכב רשום על שם חברת השכרה -** אישור עם לוגו וחותמת חברת ההשכרה, מספר רכב ופרטי הנכה, המציין שהרכב עומד לשימוש של הנכה.
- **הרכב רשום של שם מעסיק -** אישור עם לוגו וחותמת המעסיק, מספר רכב ופרטי הנכה, המציין שהרכב עומד לשימוש של הנכה.

• **הרכב רשום על שם חברת ליסינג -**

א. הסכם/ אישור מחברת הליסינג עם לוגו וחותמת החברה, המציין כי הרכב הוחקר לחברה בה עובד הנכה. על ההסכם לכלול את הפרטים הבאים: שם וח.פ. של חב' הליסינג, שם ח.פ. של החברה החוקרת ומספר הרכב.

ב. מכתב מהחברה בה עובד הנכה עם לוגו וחותמת החברה, המציין כי הרכב עומד לשימוש של הנכה. על האישור לכלול את שם החברה, ח.פ. החברה, מספר רכב ופרטי הנכה (שם ומספר זהות).

• **הרכב נרכש מחברת ליסינג מימוני פרטי -** חוזה רכישה עם לוגו וחותמת חברת הליסינג, מספר רכב ופרטי הנכה. בנוסף, יצורף אישור מחברת הליסינג עם לוגו וחותמת החברה, המציין כי רכש את הרכב בעסקת מימון פרטית מתאריך x עד תאריך y. על האישור לכלול את מספר הרכב ופרטי הנכה (שם ומספר זהות). כמו כן, יש לצרף צילום תעודת זהות של הנכה וספח.

• **מונית -** הסכם שכירות חתום על ידי עורך דין.

• **ארגון המשמש להובלת נכים -**

א. אישור רשמי מאת רשם העמותות או גוף רשמי רלוונטי אחר, כי מדובר בארגון שמטרתו סיוע או הסעה לנכים.

ב. תצהיר חתום בפני עורך דין כי הרכב נועד להסעת נכים וזה שימושו העיקרי, וכי השימוש בתג יעשה אך ורק לשם הסעת נכים.

לשני כלי רכב שלא בבעלות הנכה יונפק תג נכה אחד שמופיעים בו שני מספרי הרכב המשמשים את הנכה דרך קבע. תג זה יונפק לאחר הצגת האישורים המתאימים כמפורט מעלה לכל אחד מכלי הרכב.

משלוח הבקשות לתו החניה לנכה

את הבקשות יש להעביר באמצעות הדואר -

ליחידה לטיפול במוגבלי נייודות במרכז עדכון ובקרה, ת.ד. 72, חולון, מיקוד 58100.

מענה טלפוני על סטאטוס הטיפול בבקשה יינתן באמצעות מרכז שירות טלפוני *5678 - המוקד פועל בימים א'-ה' משעה 07:00 בבוקר עד 20:00 בערב ובימי ו' וערבי חג מהשעה 07:00 בבוקר עד 13:00 בצהרים.

מתן תשובה לבקשה לתו נכה תינתן עד 90 יום מיום הגעת החומר למשרד התחבורה. הגשת בקשה חדשה תתקבל לאחר שנה מיום הגשת הבקשה הקודמת ובכפוף למסמכים רפואיים עדכניים.

חידוש תו חניה לנכה:

על מנת לחדש תו חניה לנכה יש לבצע שוב את הליך קבלת תו החניה. על מנת למנוע עיכובים יש להתחיל את ההליך כ-90 יום לפני תום תוקף התו.

תו חניה לצמיתות:

תו חניה לנכה שאושר לצמיתות מופיע בו תוקף ל- 4 שנים. לקראת תום התוקף ישלח תו חדש, ללא צורך בפניה למשרד הרישוי.

תשלום אגרת רישוי מופחתת

- כל פניה נבדקת לגופה על ידי רופא אגף הרישוי ובסמכותו לאשר או לדחות בקשות לתו חניה/ להפחתה בתשלום אגרת הרישוי.
- הזכות לתשלום אגרת רישוי רכב מופחתת ניתנת עבור רכב אחד בלבד שצריך להיות רשום על שם הורי הילד - ללא צורך ברישום הרכב על שם הילד.
- כאשר פונים לרישום רכב עם אגרת נכה - צריך לוודא שלא רשום רכב קודם, המשולמת עליו אגרת נכה, שהרכב הקודם נמכר, או שהתעריף שונה לתעריף רגיל.
- יש למסור למשרד הרישוי, אישור מקורי על הנכות מלשכת הבריאות, תעודת עיוור או אישור רופא אגף הרישוי.
- הורה המעוניין למכור רכב שמשולמת בעדו אגרת רישוי מופחתת, צריך לפנות למשרד הרישוי עם הקונה לצורך העברת בעלות.
- עבור אחד מכלי הרכב מקבלים פטור מתשלום אגרת רישוי (תשלום מופחת בגובה 26 ש"ח בלבד).
- הבקשה לפטור מוגשת בטופס הבקשה לתו החניה.

החזר רטרואקטיבי

ניתן לקבל החזר רטרואקטיבי של החלק היחסי מאגרת הרישוי אשר שולם במלואו (לפני קבלת התו).

יש למלא ולהגיש טופס בקשה **להחזר אגרת רישוי** בצירוף:

1. צילום של המחאה לאימות פרטי הבנק (פנייה ללא צילום שיק לא תבוצע).
2. צילום ת.ז. וספת.
3. צילום רשיון הנהיגה.
4. הורה שהוא אפוסטרופוס לנכה מעל גיל 18, יצרף את צו המינוי בחותמת בית משפט.

ניתן להגיש את הבקשה ע"י הגעה למשרד הרישוי הקרוב למקום או לשלוח את הבקשה בדואר. ישנה גם אפשרות למלא ולשלוח טופס מקוון - עובד רק עם דפדפנים מסוג Internet Explorer ו-FIREFOX. הטיפול באגף הכספים אורך בין שלושה לשישה חודשים מיום הזנת הבקשה למערכת.

מי זכאי?

- הורה לילד עם נכות הזקוק לרכב כאמצעי תנועה בשל מוגבלות בגפיו התחתונות.

- הורה לילד שדרגת נכותו מגיעה ל- 60% לפחות ותנועתו בדרכים בלי רכב עלולה לערער את מצב בריאותו.
- הורה לילד שרופא מוסמך קבע שילדו הוא מוגבל בהליכה וזקוק לכסא גלגלים.
- "עיוור" - אדם שמוכר באגף השיקום במשרד הרווחה ושיש ברשותו תעודת עיוור.

נוהל הגשת בקשה

יש לפנות בכתב ל:

"יחידה לטיפול במוגבלי ניידות"

במרכז עדכון ובקרה של משרד התחבורה, ת.ד. 72, חולון, מיקוד 58100

או בפקס 03-5027686 בצירוף המסמכים הבאים:

1. טופס בקשה לתו נכה ופטור מאגרת רישוי - ניתן להשיג באתר משרד התחבורה www.mof.gov.il.
2. מסמכים רפואיים מקוריים ועדכניים.
3. צילום ת.ז. של האדם שהרכב בבעלותו בתוספת הספח בו רשום שם הילד.
4. צילום רישיונות רכב ונהיגה.
5. צילום המחאה בנקאית ריקה(לקבלת ההפחתה באגרת הרישוי).
6. אישור מהמוסד לביטוח לאומי על קבלת גמלת ילד נכה /ניידות (העתק מפרוטוקול וועדה מביטוח לאומי).
7. אנשים עם עיוורון צריכים לצרף גם הצגת תעודת עיוור ממשרד הרווחה והשירותים החברתיים.

במידה ומבקש תו החניה אינו רשום כבעלים החוקיים של הרכב, עליו לצרף לבקשה את המסמכים שצוינו ובנוסף לפעול כדלקמן:

- במקרים בהם הרכב רשום על שם קרוב משפחה/שכן/חבר, על שניהם להמציא תצהירים חתומים ע"י עו"ד שהרכב משמש את מבקש התו.
- במקרים בהם הרכב רשום על שם ההורים, יש להציג ת.ז. +ספח של שני ההורים על מנת להוכיח קרבה משפחתית.
- במקרים בהם הרכב רשום על שם חברה יש להציג מכתב מהחברה עם לוגו תואם לשם החברה, שהרכב צמוד לשימושו של בעל הרכב כדרך קבע.
- במקרים בהם הרכב רשום על חברות השכרה/ליסינג יש להמציא הסכם שכירות.

שלבי הטיפול בבקשה:

המסמכים שנתקבלו במשרד התחבורה מועברים לרופא אגף הרישוי במשרד התחבורה. לאחר עיון במסמכים הרופא שולח לבית המשפחה את תו החניה ואישור לתשלום אגרת רישוי מופחתת או מכתב תשובה אחר. משך טיפול בכל בקשה אמור להמשך כחודש ימים.

תשלום רטרואקטיבי:

במקרים בהם אושרה הפחתה בתשלום אגרת רישוי, ניתן לקבל החזר של החלק היחסי של אגרת הרישוי. יש למלא ולהגיש טופס בקשה להחזר אגרת רישיון נהיגה (אותו ניתן להוריד מאתר

האינטרנט של משרד התחבורה) בצירוף צילום המחאה ריקה, ליחידה לטיפול במוגבלי ניידות במרכז עדכון ובקרה של משרד התחבורה ת.ד. 72 חולון, מיקוד 58100.

חשוב לדעת!

תו חניה:

- התו ניתן רשמית לילדים מגיל 3, אולם במקרים מסוימים ניתן לקבלו לפני כן.
- לצורך החלפת תו חניה - יש להמציא רישיון רכב + תעודת זהות ותו קודם.
- במקרה של אובדן תו חניה - ניתן לפנות למשרד הרישוי הקרוב למקום המגורים לקבלת תו חלופי או ליחידה לטיפול במוגבלי ניידות במרכז עדכון ובקרה של משרד התחבורה ת.ד. 72 חולון, מיקוד 58100.
- במקרה שתוקפו של התו עומד לפוג, יש להמציא אישורים רפואיים עדכניים מהרופא המטפל, לפחות חודשיים לפני תום התוקף ולפנות אישית למשרד הרישוי הקרוב למקום המגורים.
- לשני כלי רכב, יונפק תו נכה אחד שמופיעים בו שני מספרי רכב שמשמשים את הילד הנכה בדרך קבע, וזאת בהצגת מסמכים מתאימים המפורטים מטה:
 - קרבה ראשונה אם/אב/בן/בת - ניתן לזהות על פי תעודת הזהות.
 - קירבה אחרת - להמציא 2 תצהירים מבי"מ"ש או מעו"ד (אחד של ההורים או האפוטרופוס של הילד ואחד של בעל הרכב) כי בעל הרכב הרשום מעמיד את רכבו לצורך שימוש האישי של הילד הנכה. אם הנכה קטין, ההורים או האפוטרופוס יצהירו בשמו.
 - חברת השכרה או רכב השייך למקום עבודה (הסכם חכירה) - יש להעביר אישורים מתאימים מהחברה.
- תו חניה לחו"ל - הופסקה הנפקת תו חניה לחו"ל מסיבות חוקיות. עד להסדרת הנושא מבחינה משפטית ובינלאומית קיימת אפשרות לפנות באופן פרטי לנוטריון ולתרגם לשפת המדינה אליה האדם נוסע את תג הנכה שמשמש אותו בארץ וכן כל מסמך אחר שנראה רלוונטי ומועיל. מומלץ לפנות לרשויות אכיפת החוק בארץ היעד, על מנת לברר את הזכויות של תיירים בתחום זה.

סימון אזורי חניה - רשות מקומית

מי זכאי?

הורים לילד/בוגר עם מוגבלות בניידות, אשר עבר ועדת ניידות בלשכת הבריאות המחוזית ונקבעו לו לפחות 60% מוגבלות בניידות, רשאים להגיש בקשה ברשות המקומית לסימון אזור חניה בלעדי בסמוך לבית המגורים.

נוהל הגשת בקשה

על מנת לסמן אזור חניה בלעדי למשפחה אשר בו יוצב תמרור חניה לרכב נכה, יש לפנות בכתב ל"ועדת תחבורה עירונית" באגף התנועה של הרשות המקומית ולצרף את המסמכים הבאים:

1. מכתב בקשה.
2. צילום תעודת זהות.
3. אישור על אחוזי הנכות (מהמוסד לביטוח לאומי) ואישור על אחוזי המוגבלות בניידות מלשכת הבריאות.
4. צילום רישיון רכב.
5. אישור ממשרד התחבורה על קבלת תו חניה לרכב נכה.

שלבי הטפול בבקשה:

הוועדה שוקלת את נחיצות התמרור ומחליטה. הוועדה לא תאשר הצבת תמרור במקרים בהם למשפחה יש חניה פרטית לדירה. במידה ובמקום מגורי האדם עם הנכות קיימים מקומות חניה פנויים, רוב הסיכוי שלא תאושר הצבת התמרור. במידה ויש קושי במציאת מקום חניה והאדם הוא עם נכות קשה, תישקל בחיוב הצבת תמרור חנייה לרכב נכה.

חשוב לדעת!

- למעשה, אין בחוק נהלים מחייבים לגבי מתן אישורים להצבת תמרור חניה ולכן קיימת שונות בין הלשכות והערים השונות.
- ישנן רשויות מקומיות אשר גובות תשלום עבור הסימון.

פטור מאגרת רשות השידור

מי זכאי לפטור מלא?

1. אדם עיוור - העיוורים מקבלים פטור מתשלום האגרה מהמועד שבו הונפקה להם תעודת העיוור של משרד הרווחה.
2. אדם חרש-אילם (חרש-אילם הוא אדם עם ירידה בשמיעה של 70 דציבל ויותר באוזן הטובה).
3. מקבל קצבת הבטחת הכנסה מהמוסד לביטוח לאומי, שאינו מקבל קצבה נוספת, ובתנאי שהוא עומד בשלושת התנאים הבאים:
 - א. אזרח המקבל הבטחת הכנסה נכון ליום בקשת ההנחה.
 - ב. אזרח שהיה זכאי להבטחת הכנסה בחודש דצמבר 2002.
 - ג. החל מחודש מאי 2004 לא היתה לאזרח הפסקה מזכאות להבטחת הכנסה של 6 חודשים רצופים.
4. הזכאים יקבלו את הפטור לפי רשימה שתועבר מהמוסד לביטוח לאומי לרשות השידור. אזרחים וותיקים.

5. אוכלוסיית נכים שמשרד הביטחון ומשרד האוצר מופקדים על רווחתן (נכים אלו אינם פטורים מתשלומי אגרת טלוויזיה, אבל משרד הביטחון ומשרד האוצר ממנים עבורם מתקציבם את האגרה).

מי זכאי לפטור חלקי?

מקבלי קצבה, הכוללת תוספת השלמת הכנסה הניתנת על ידי המוסד לבטוח לאומי, זכאים ל-50% הנחה בתשלום האגרה. הזכאים יקבלו את הפטור לפי רשימה שתועבר מהמוסד לבטוח לאומי לרשות השידור.

כיצד מבקשים הפטור מתשלום?

יש לשלוח הטפסים הבאים ל:

אגף הגביה, ת"ד 16333, ירושלים, 91162

1. טופס תעודת רפואית חתום על ידי רופא מומחה בתחום אף, אוזן גרון או צילום תעודת עיוור.
2. מכתב בקשה לפטור.
3. צילום תעודת זהות.

הזכאות להיעדרות מהעבודה בשל מחלת ילד מיוחד

עובד שילדו הינו עד גיל 16, זכאי לצבור עד 8 ימי מחלה בשנה בתנאי:

- בן זוגו הוא עובד שלא השתמש בזכותו זו.
- בן זוגו הוא עובד עצמאי שלא נעדר מעסקו בשל זכאותו זו.
- הורה יחיד.

עובד שעומו ילד עד גיל 18, ושעבד אצל אותו מעביד / באותו מקום עבודה לפחות שנה, זכאי לזקוף עד 90 יום בשנה בשל היעדרות על רקע המחלה הממארת של ילדו.

הורה לילד עם צרכים מיוחדים, או אפוסטרופוס של אדם עם מוגבלות (ללא קשר לגילו של הילד), זכאי להיעדר מעבודתו עד 30 יום בשנה בשל מחלת ילדו ובתנאי שהוא עובד לפחות שנה אצל אותו מעביד או באותו מקום עבודה, בהתאם לתנאים אלו:

- הורה לאדם עם מוגבלות זכאי לזקוף עד 15 ימי היעדרות בשנה על חשבון תקופת המחלה הצבורה שלו או על חשבון ימי החופשה המגיעים לו, לפי בחירתו, לצורך מתן סיוע אישי שמחייב היעדרות לאדם עם המוגבלות.
- בנוסף יכול העובד לזקוף לזכותו 15 ימים נוספים אם:
 - א. בן זוגו הוא עובד שלא השתמש בזכותו זו.
 - ב. בן זוגו הוא עובד עצמאי שלא נעדר מעסקו בשל זכאותו זו.
 - ג. הורה יחיד.
 - ד. האדם עם המוגבלות נמצא בחזקתו הבלעדית.

על מנת לממש זכות זו יש צורך במסמכים הבאים:

1. הצהרת עובד חתומה על ידו ועל ידי בן זוגו (ע"ג טופס מיוחד).

2. במקרה של בן זוג עצמאי, עליו להציג אישור מהביטוח הלאומי על היותו רשום כעובד עצמאי או מסמך המוגש לפקיד השומה או ניתן על ידו ומעיד כי לבן הזוג הכנסה מעסק או ממשלח יד באותה שנת מס, או אישור על היותו עוסק לפי חוק מע"מ.
3. אישור רפואי המעיד על מוגבלות הילד.
4. במקרה בו הסיוע הנדרש הוא לצרכי ליווי סיוע או השגחה בטיפול רפואי או פארא רפואי - יש להציג אישור של הגורם המטפל המעיד על יום ותחום השעות בהן ניתן הטיפול.

חשוב לדעת!

אדם עם מוגבלות - כהגדרתו בסעיף 5 לחוק שוויון אנשים עם מוגבלות:
 "אדם עם לקות פיזית, נפשית או שכלית לרבות קוגניטיבית, קבועה או זמנית, אשר בשלה מוגבל תפקודו באופן מהותי בתחום אחד או יותר מתחומי החיים העיקריים".

התאמת תנאי דיור לאנשים עם מוגבלות בניידות - משרד הבריאות + משרד השיכון

הורים לילדים אשר תנועתם ו/או תפקודם מוגבלים עקב מחלה או פגיעה במערכת המוטורית, זכאים לסיוע לצורך מימון שינויים או שיפוצים פנימיים וחיצוניים בדירה, החיוניים לתפקוד ולניידות הילד בדירה ובדרכי הגישה אליה. מדובר בהרחבת פתחים ובהתאמתם לצורך מעבר עגלת נכים, שינוי במבנה השירותים הסניטאריים, משטחי גישה לנכים, מעקים לתמיכה ומעלונים.

הזכאות נקבעת על ידי וועדה בין-משרדית המשותפת למשרד הבריאות ולמשרד השיכון. הסיוע ניתן בנוסף לכל סיוע אחר שלו זכאי (אם בכלל) הילד הנכה על-פי תכניות סיוע אחרות של משרד הבינוי והשיכון.

את הסיוע ניתן לקבל באחד מסוגי הדירות הבאות:

- דירה שבבעלות המשפחה (באם יש לה שתי דירות בבעלותה לא יינתן לו סיוע). בקיבוצים או מושבים שיתופיים הסיוע יינתן על שם הישוב, בתנאי שהוכח שהאדם הוא חבר קיבוץ/מושב שיתופי ואין בבעלותו דירה נוספת.
- דירה במסגרת הדיור הציבורי בה מתגוררת המשפחה בדמי מפתח.
- דירה בה מתגורר הילד דרך קבע, בבעלות קרוב משפחה מדרגה ראשונה (כולל סבים).

מי זכאי?

1. ילד שתנועתו ו/או תפקודו מוגבלים עקב מחלה או פגיעה במערכת המוטורית ודירתו אינה מותאמת למגבלותיו.
2. ילד עם נכות אשר חלה הרעה במצב בריאותו ועקב מגבלותיו, ישנה חובה להתאים את הדירה שבה הוא מתגורר או עתיד להתגורר.
3. במקרה של החלפת מקום עבודה על-ידי משפחת הילד - הסיוע יינתן בתנאי שהוועדה משתכנעת, כי ישנו הכרח בשינוי מקום המגורים, וכי מקום המגורים החדש אינו עונה על

- צורכי הילד עם הנכות, עד כדי פגיעה ביכולת תפקודו היומיומית.
4. סיוע להתקנת מעלון בבית הילד - יינתן בתנאי שהילד התגורר בבית עוד לפני שהחל להתנהל בעזרת כסא גלגלים, כאשר המעלון מעניק פתרון בלעדי לבעיית הניידות שלו בבית זה.
5. במקרה מיוחד שאינו נכלל בגדר הסעיפים המנויים לעיל, והוועדה החליטה בעניינו כי קיים צורך בסיוע על יסוד חוות דעת רפואית או שיקומית מנומקת.

התנאים לקבלת הסיוע:

- קבלת הכרה על ידי מוסד מוכר (בית חולים, קופת חולים או מסגרות שיקומיות ממשלתיות) על כך שתנועתו או תפקודו של הילד מוגבלים עקב מחלה או פגיעה במערכת המוטורית.
- הוכח כי הדירה בה מתגורר הילד (או שבה יתגורר בעתיד - לפי התנאים לעיל) אינה מתאימה למגבלותיו.
- הילד אינו נפגע בתאונות דרכים או בפעולת איבה.
- המשפחה אינה מתגוררת בשכירות חודשית פרטית. הסיוע ניתן ליחיד או למשפחה שבבעלותה לא יותר מדירה אחת בעת הגשת הבקשה לסיוע.
- הבקשה לקבלת סיוע להתאמת הדירה תוגש עוד בטרם יבוצעו שינויים/שיפוצים/התאמות, להוציא מקרים בהם העובדת הסוציאלית של לשכת הבריאות בתיאום עם המרפאה בעיסוק ימליצו על השינויים, ויאשרו כי הם בוצעו בהתאם להמלצות.

מאפייני הסיוע:

- הסיוע יכול להיות מענק מוחלט (דיירים בדיוור הציבורי), מענק משולב בהלוואה או הלוואה בלבד.
- הרכב הסיוע נקבע על פי מספר הנפשות בדירה, מספר החדרים בדירה והכנסות כל בני המשפחה. ככל שעולה רמת ההכנסה (ולאו דווקא גודל הדירה) קטן שיעור המענק המוחלט בהתאם לגודל המשפחה.

תנאי ההלוואה:

הצמדה + 4% ריבית, לתקופה של עד 28 שנה.

כאשר יש צורך בביצוע התאמות מחוץ לדירה, חשוב לשים לב לכך שישנן התאמות אשר טעונות הסכמת רוב/כל הדיירים, בעוד ישנן התאמות אשר אינן טעונות הסכמה. לדוג', התקנת מאחז יד, לרבות שינוי מאחז קיים או שינוי מיקומו, הינה התאמה שאינה טעונה הסכמה. לעומת זאת, שינוי תוואי של שביל גישה קיים, לרבות סלילת שביל חדש, לצורך הקמת רמפה לדוג', הינו התאמה אשר דורשת את הסכמת רוב הדיירים.

יחד עם זאת, במידה ומצא המפקח על המקרקעין, כי בעל דירה התנגד מטעמים בלתי סבירים לביצוע התאמה או התנה את הסכמתו בתנאים בלתי סבירים, בסמכותו לתת את הסכמתו לביצוע ההתאמה במקום אותו דייר.

לצורך התקנת מעלון נדרשת הסכמת רוב בעלי הדירות בבניין. אולם, במידה וישנו דייר המסרב להתקנתו מטעמים בלתי סבירים או מתנה את הסכמתו בתנאים בלתי סבירים, בסמכות המפקח על המקרקעין לתת הסכמה במקומו. בנוסף, מתן ההיתר להתקנת המעלון, מותנה

בכך שמהנדס הוועדה המקומית לתכנון ובנייה קבע שלא ניתן להתקין בבניין מעלית או לאחר ששוכנע שבנסיבות העניין יהיה זה מתאים יותר להתקין מעלון במקום מעלית. לצורך מעלית יש צורך בהסכמה של 2/3 מבעלי הדירות בבניין.

כאשר ההתאמה נעשית בשטח ציבורי - יש להמציא היתר בנייה או לחילופין חתימה על תצהיר, כי בדקו עם הגורמים המוסמכים ברשות המקומית ואין צורך בהיתר לבניית רמפה/מעלון. במקרים מיוחדים מוסמך אגף האכלוס לאשר מענקים חריגים שלא בהתאם לנהלים.

נוהל הגשת בקשה:

איך ולמי פונים:

על מנת להתחיל בתהליך, יש לפנות לקופת החולים לצורך הערכת השינויים הנדרשים וקבלת פרטים. הבקשה תוגש באמצעות העובדת סוציאלית או המרפאה בעיסוק בלשכת הבריאות המחוזית באזור המגורים, ותכלול אישור על השינויים הנדרשים מהרופא ומהעובדת הסוציאלית המטפלת בילד (יש לצרף לבקשה פרטים ביחס למאפייני השיפוץ והצעת מחיר).

- טופס בקשה לסיוע בדיור שימולא וייחתם ע"י המבקש/תעודות רפואיות של מוסד רפואי מוכר (רופא מומחה של בית החולים או קופת החולים, רופא מנהל של מוסד שיקומי), המפרטות את מצב תפקודו של המבקש.
- במידה והילד מתנייד באמצעות כסא גלגלים - אישור מטעם משרד הבריאות על כך.
- המלצה מטעם המרפאה בעיסוק, עובד שיקום או אחות בריאות הציבור (של הקופה), המפרטת את העבודות הנדרשות להתאמת הדירה לצורכי הילד ההמלצה תכלול:
- תרשים של המצב הקיים והמומלץ, תוך ציון מיקום הכלים הסניטאריים.
- דו"ח עובד סוציאלי הנוגע להשפעות מצב הדיור על תפקודו האישי, המשפחתי והחברתי של המבקש ועל תוכניות שיקומיות - אם קיימות כאלה.
- הצעת מחיר, שטרם עברו 90 יום מיום הגשתה, תירשם ע"ג טופס אחיד. על הצעת המחיר לכלול פרטים מזהים של הקבלן המבצע ופרטי הילד עבורו מוגשת הבקשה, פירוט השינויים בהתאם להמלצת המרפאה בעיסוק ומידות, כמויות ומחיר עלות כל פריט.
- במקרים של שינויים בדרכי הגישה יצינו אורך השביל, רוחב השביל והפרשי הגובה. התחייבות המבקש שהמענק ישמש לביצוע השינויים שאושרו בלבד.
- התחייבות קרובי המשפחה למגורי הילד עם המוגבלות בדירתם דרך קבע (במידה והדירה אינה רשומה על שמו).
- במקרים שנדרש סיוע גבוה מהמענק המרבי, תובא הבקשה לדיון בצירוף חוות דעת של נציג המחלקה הטכנית של משרד הבריאות ומשרד השיכון בנוגע לעלות העבודה לאחר ביקורו בשטח.

- במקרה של בקשה להתקנת מעלון - יש להביא שתי הצעות מחיר משני ספקים שונים (בעלי תו תקן).
- במקרה של בניית משטח גישה - יש לצרף חוות דעת של נציג המחלקה הטכנית במחוז לגבי תקינות הרמפה.
- במקרה שהשינויים הפנימיים או בניית משטחי הגישה נעשים בדירת שיכון ציבורית ניתן להסתפק בהצעת המחיר של החברה המאכלסת, ואין לדרוש חוות דעת על תקינות העבודה.
- על החברה המאכלסת לרשום בנתוני מאגר הדירות כי הדירה הותאמה לנכה.
- את כל המסמכים יש להגיש בשני העתקים - מקור והעתק.
- הוועדה רשאית לדרוש מסמכים נוספים.

שלב הטיפול בבקשה:

העובד הסוציאלי בלשכת הבריאות הנפתית ירכז את בקשות הסיוע. החלטת הוועדה לאישור ההלוואה תועבר ליחידת קלט/פלט אשר תנפיק תעודת זכאות הכוללת את סכום ההלוואה שאושר. התעודה תישלח למבקש בדואר. העתק מההוראה לבנק יישלח ללשכת הבריאות הנפתית. הבנק ירשום את הסכום בשתי המחאות לפקודת הקבלן וישלח אותן לכתובתו של המבקש. במקרה של החלטה שלילית מנומקת של הוועדה, תימסר ההחלטה למבקש על ידי העובד הסוציאלי (קיימת אפשרות לערער על ההחלטה - פירוט להלן). ניתן לקבל את ההלוואה בכל בנק למשכנתאות, לפי בחירת המבקש. יש לשמור על תעודת הזכאות המקורית ועל המסמכים הנלווים אליה - בלעדיהם לא ניתן יהיה לקבל את ההלוואה. הבנק ייתן את ההלוואה כנגד קבלת בטחונות, כולל שעבוד הדירה. במקרים מסוימים, על פי שיקול דעתו של הבנק, תתאפשר ההלוואה בסכום כולל שלא יעלה על 20,000 ₪ ללא שעבוד הדירה.

שחרור הכסף עד 50% מגובה הסיוע ישוחרר כמקדמה בתנאי שהמבקש יתחייב לסיים את כל העבודות תוך 6 חודשים. במידה והמבקש לא יעמוד בתנאי זה, יהיה עליו להחזיר את ההלוואה במלואה בתוספת ריבית. מלוא סכום ההלוואה ישוחרר בהתאם לאישור של מרפא בעיסוק לפיו העבודות בוצעו במלואן על פי המלצתו.

ערעור על מנת לערער על החלטות הוועדה, יש לפנות לעובד הסוציאלי בלשכת הבריאות הנפתית. את רשימת העובדים הסוציאליים, אליהם ניתן לפנות, ניתן למצוא באתר האינטרנט של משרד הבריאות: www.health.gov.il

הטבות בדיור - משכנתאות - משרד השיכון

תיאור הזכות:

הזכאות להלוואה לרכישת דירה לחסרי דיור הורים לילד נכה או אדם נכה, זכאים להלוואה מיוחדת לרכישת דירה. תנאים מזכים: לפחות 75% נכות יציבה או 80% מוגבלות בניידות. הזכאות תלויה בדרגת הנכות, בסוג הנכות ובנסיבות המקרה. גובה ההלוואה משתנה מאדם לאדם וכל מקרה נדון לגופו.

משרד השיכון מבחין בין סוגי נכויות לצורך קביעת זכאות להלוואה:

- נכות צמיתה של 75% - נדרש אישור מביטוח לאומי או ממשרד הבריאות או ממשרד הביטחון המעיד על שיעור נכות ועל היותה צמיתה/יציבה.
- עיוור - תעודת עיוור לצמיתות ממשרד העבודה והרווחה.
- נכים על כסא גלגלים - נדרש אישור ממשרד הבריאות או ממשרד הביטחון על היותם רתוקים או זקוקים לכסא גלגלים.

הלוואה לשיפור תנאי דיור לבעלי דירה

אדם נכה או הורים לילד נכה זכאים לשיפור, להטבה ולהקלה בתנאי הדיור על פי צרכיו של האדם עם הנכות. על האדם/ המשפחה לפנות לבנק למשכנתאות על מנת להנפיק תעודת זכאות מיוחדת לשם רכישת דירה חלופית. גובה הזכאות משתנה וכל מקרה נדון לגופו.

אוכלוסיית היעד

סוג לקות: נכות פיזית, ליקויי ראייה, ליקויי שמיעה, אוטיזם, ספס, אספרגר, מוגבלות שכלית התפתחותית/עייבוב התפתחותי, מחלות כרוניות, מערכתיות, נכויות רב תחומיות, תסמונות, צרכים מיוחדים המוכרים כנכות.

גיל: מגיל לידה עד 18

נוהל הגשת בקשה:

איך ולמי פונים:

לצורך הגשת הבקשה להלוואה והוצאת תעודת זכאות, יש לפנות לבנקים למשכנתאות ברחבי הארץ.

קבלת קהל ומענה טלפוני בנושאי סיוע בדיור במחוזות המשרד ובחברות המאכלסות:

ימי קבלת קהל: שני ורביעי.

ימי מענה טלפוני: ראשון עד חמישי בשעות 8:30-13:30.

קו ארצי לכל המחוזות: 1-599-505-404.

מסמכים נדרשים:

1. תעודת זהות על נספחיה.

2. במקרה של הריון - אישור ממוסד רפואי מוכר על הריון מחודש חמישי.
 3. אישורי נכות.
 4. אישור על מספר חודשי שירות בצה"ל/שירות לאומי/שירות אזרחי/שירות מילואים (לשני בני הזוג אם יש) מאחד הגורמים האלה: קצין העיר, אחת האגודות לשירות לאומי, משרד הביטחון או משרד החינוך.
 5. צילום תעודת זהות של כל האחים והאחיות. על הצילום לכלול את מספר הזהות, שמם וכתובתם. לחילופין אפשר למלא תצהיר על פרטי אחים ואחיות שיכלול פרטים אלו.
 6. זוגות נשואים צריכים להמציא תעודת נישואין. 7. זוגות שנרשמו לנישואין ימציאו אישור על רישום לנישואין.
 7. גרושים צריכים להמציא: תעודת גירושין או הסכם גירושין שקיבל תוקף של פסק דין בסמוך ולפני הגירושין.
 8. אלמנים צריכים להמציא תעודת פטירה של בן/בת הזוג.
 9. משפחות חד-הוריות צריכות להמציא:
 - תעודת גירושין.
 - הסכם גירושין שקיבל תוקף של פסק דין בסמוך ולפני הגירושין.
 - תצהיר על מגורים ללא ידוע בציבור.
 10. זוג ידועים בציבור צריכים למלא טופס הצהרה בדבר היותם ידועים בציבור.
 11. עולים צריכים להמציא גם תעודת עולה.
- ההרשמה כרוכה בתשלום של 70 ₪.

שלבי הטיפול בבקשה:

בסיום בדיקת הבקשה מונפקת תעודת זכאות המאשרת את הזכאות, את רמת הסיוע וכן את התנאים. הסיוע ניתן באמצעות כל אחד מסניפי הבנקים למשכנתאות ולא בהכרח בבנק שהנפיק את התעודה.

להלן רשימת הבנקים למשכנתאות:

- בנק אגוד
 - בנק דיסקונט למשכנתאות
 - הבנק הבינלאומי למשכנתאות
 - בנק ירושלים בנק לאומי למשכנתאות
 - בנק מזרחי טפחות
 - בנק מרכנתיל דיסקונט
 - בנק משכן פועלים משכנתאות
- רשימה זו אינה ממליצה על בנק למשכנתאות כזה או אחר.

ערעור:

קיימת אפשרות לערער על גובה הזכאות לסיוע ברכישת דירה או על דחיית זכאות בפני ועדות ערעורים של משרד הבינוי והשיכון:

- ועדת אכלוס עליונה.
- הוועדה הציבורית לערעורים.

איך פונים לוועדת הערעור?

את הערעור יש להגיש באמצעות סניף הבנק למשכנתאות, בצירוף מסמכים התומכים בבקשה לקביעת זכאות חריגה. הערעור מועבר למשרד הבינוי והשיכון ונידון בוועדה המתאימה.

חשוב לדעת!

- כדאי תמיד לגשת לבנק למשכנתאות על מנת לברר את הזכאות ואף לגשת לוועדה לפני רכישת הדירה כדי לדעת מהם הסכומים העומדים לרשות המשפחה לצורך רכישת הדירה.
- הזכאות תלויה בדרגת הנכות, בסוג הנכות ובנסיבות המקרה. גובה ההלוואה משתנה מאדם לאדם וכל מקרה נדון לגופו.

הנחה במס רכישה של דירה - מס רכישה

תיאור הזכות:

הנחה במס רכישה מיועדת להורים לילדים המקבלים גמלת נכות בשיעור מלא (100%) ובנוסף נקבעו להם אחוזי נכות במוסד לביטוח לאומי. משפחה שתוכר כזכאית, תשלם מס רכישה בשיעור של 0.5% במקום 4.5% (שימו לב, גם אם הילד מקבל 100% גמלת ילד נכה, הוא לא בהכרח זכאי ל 100% נכות בביטוח לאומי. לכן יש לקבל אישור על אחוזי נכות מביטוח לאומי - 100% נכות רפואית לצמיתות).

אוכלוסיית היעד:

סוג לקות: נכות פיזית, ליקויי ראייה, ליקויי שמיעה, אוטיזם, ספס, אספרגר, מוגבלות שכלית התפתחותית/עייכות התפתחותית, מחלות כרוניות, מערכיות, נכויות רב תחומיות, תסמונות, הפרעות רגשיות/נפשיות, צרכים מיוחדים המוכרים כנכות (ההנחה ניתנת לזכאים לגמלת ילד נכה).

גיל: מגיל לידה עד 18

נוהל הגשת בקשה

לצורך קבלת ההנחה יש לפנות למשרד מיסוי מקרקעין באזור המגורים.

מסמכים דרושים:

1. טופס בקשה לקבלת פטור.
2. טופס הצהרה על הרכישה.

3. טופס הצהרה על הכוונה להתגורר בבית.
 4. טופס ויתור סודיות רפואית.
 5. הפנייה לוועדה רפואית לביטוח לאומי לצורך קביעת אחוזי נכות (כרוך בתשלום).
 6. אישור מהמוסד לביטוח לאומי שהילד מקבל גמלת ילד נכה.
 7. אישור מבית משפט שההורים, האפוטרופוסים הטבעיים של הילד רשאים להשתמש בהנחה המגיעה לו.
- ניתן להשיג את הטפסים במס רכוש.

שלבי הטיפול בבקשה:

1. הורים לילד עם נכות הפונים למס רכישה לבקשת ההנחה, מתבקשים למלא את המסמכים שצוינו לעיל. את מכתב ההפניה והמסמכים יש לשלוח בדואר רשום או בפקס לכתובת: מיסוי מקרקעין, הסניף המרכזי, רחוב כנפי נשרים 5, ת.ד. 1170, ירושלים, 91010. מס' פקס: 02-6599404.
2. בהמשך התהליך, ההורים מופנים על ידי פקידי מס רכישה למוסד לביטוח לאומי לצורך קביעת אחוזי נכות (שימו לב, גם אם הילד מקבל 100% גמלת ילד נכה, זה עדיין לא אחוזי נכות ועל כן יצטרך לקבל אישור על אחוזי נכות מביטוח לאומי) - פניה זו לביטוח הלאומי כרוכה בתשלום.
3. לאחר קביעת אחוזי הנכות, ההורים מופנים לביהמ"ש בתור האפוטרופוסים הטבעיים של הילד במטרה שביהמ"ש יאשר להם שימוש בהנחה המגיעה לילד.
4. עם האישור המתקבל מבית המשפט פונים חזרה למס רכישה ומקבלים את ההנחה.

החזר רטרואקטיבי

הורים ששילמו מס רכישה והם עומדים בקריטריונים ומקבלים את האישורים מביטוח לאומי ומביהמ"ש, יכולים לפנות ולבקש פטור רטרואקטיבי עד ארבע שנים אחורה מקניית הדירה/ הבית. ראו סעיף 85 לחוק מיסוי מקרקעין (שבח ורכישה), תשכ"ג-1963.

חשוב לדעת!

- הדירה חייבת לשמש למגוריו של הנכה, ואם הוא קטין היא מותאמת לצרכיו המיוחדים מחמת מוגבלותו. מאחר ובד"כ הטיפול ברכישת דירה נעשה על ידי עו"ד מומחה בתחום ברוב המקרים גם הנושא של מס רכישה מטופל על ידי העו"ד.
- דירות שמחירן עד 1.35 מיליון ש"ח אינן חייבות בשום מקרה במס רכישה. מס הרכישה משולם על דירות שמחירן גבוהה מהמחיר שצוין ועל כן, אם הבית עולה מעט יותר מסכום זה, לא כדאי להשתמש בהנחה של הילד.
- ככל שהדירה יקרה יותר הפטור משמעותי יותר.

- יש לקחת בחשבון, שכל אדם עם נכות זכאי לקבל הנחה במס רכישה פעמיים בלבד במהלך חייו ועל כן במידה וההורים ינצלו את הזכות של הילד, תיוותר לו רק אפשרות אחת לקבלת הנחה בעתיד.
- משפחה שיש ברשותה דירה נוספת תקבל את הפטור רק אם תוכיח שבכוונתם לגור בבית. קיימת אפשרות שעובדי מס רכישה יבקשו לקבל אישורים או טפסים נוספים.
- יש לשים לב לשינוי המרכזי שהוחל לאחרונה, לפיו אין חובה לרשום את הדירה על שם הילד על מנת לקבל את ההנחה.**
- מאחר ומס רכוש דורש אישור על נכות רפואית, ומדובר באישור שאינו קיים בקטינים, ישנם הורים רבים המתקשים למצות את הזכות. נושא זה נמצא בימים אלו בטיפול של צוות הקליניקה לאנשים עם מוגבלות באוניברסיטת בר אילן.

פטור ממס על פיקדונות בקופת גמל

בעלי קרנות המעוניינים למשוך כספים לפני מועד הפירעון זכאים לפטור ממס ובתנאי שהנכות התגלתה אחרי פתיחת הקופה.

מי זכאי?

- הורים לילדים עד גיל 18 עם נכות בשיעור גבוה מ 70%.
- הורים לילד עם נכות, אם הכנסתם אינה עולה על 3,850 ש"ח לחודש.
- הורים לילד עם נכות אשר ההוצאות הרפואיות עבורו מגיעות למחצית מן ההכנסה השנתית.

סוג לקות:

נכות פיזית, ליקויי ראייה, ליקויי שמיעה, אוטיזם, ספס, אספרגר, מוגבלות שכלית התפתחותית/ עיכוב התפתחותי, מחלות כרוניות, מערכתיות, נכויות רב תחומיות, תסמונות, הפרעות רגשיות/ נפשיות, צרכים מיוחדים המוכרים כנכות.

גיל:

מגיל לידה עד 18.

נוהל הגשת בקשה

איך ולמי פונים:

יש לפנות למנהל/סגן מנהל סניף הבנק שבו נפתחה קופת הגמל/הקרון ולהגיש בקשה בכתב. יש להדגיש בהבלטה את רמת ההכנסה של ההורים והוצאות אחרות וייחודיות בגין נכות הילד.

מסמכים נדרשים:

1. אישורים המעידים על רמת ההכנסה של ההורים.
2. אישורים המעידים על הוצאות אחרות וייחודיות בגין נכות הילד.
3. טופס 159 א' (את הטופס ניתן להוריד מאתר מס הכנסה).

שלבי הטיפול בבקשה:

משרד האוצר מינה גופים מפקחים בכל קרן/קופת גמל, אשר אליהם מגיע מכתב הבקשה מהמשפחה. כל מקרה נדון לגופו של עניין. ההחלטה נשלחת לבית הפונה בדואר.

חינוך

חינוך

מבוא

החיפוש אחר המסגרת החינוכית שתיתן את המענה הטוב ביותר לילדכם, מתחיל בשלב מוקדם מאוד בחיי הילד.

הורים לילדים בגיל הרך (לידה עד 3) המחפשים מסגרת מתאימה שתענה על צרכי המשפחה והילד יוכלו למצוא מסגרת כזו באופן פרטי (מטפלת פרטית, משפחתון פרטי וכדו') או לחילופין לפנות לגורם הממשלתי האחראי על השמת ילדים בגיל הרך - משרד הרווחה, באמצעות הלשכות לשירותים חברתיים באזור המגורים ולבקש סיוע בשילוב במעון יום רגיל, או השמה במעון יום שיקומי.

החל מגיל 3 האחריות על חינוך ילדים עם צרכים מיוחדים עוברת למשרד החינוך, המעניק את שירותיו באמצעות מחלקות החינוך ברשויות המקומיות. בשלב זה האפשרויות החינוכיות נעות מלימודים במסגרת שילוב בחינוך הרגיל או השמה בחינוך המיוחד.

חינוך לגילאי לידה עד 3

פעוטות עד גיל 3 אינם נכללים בחוק החינוך המיוחד, עם זאת הורים המעוניינים לקבל סיוע ממשלתי בהשמת ילדם בגילאים אלה, יוכלו לקבל סיוע זה דרך משרד הרווחה באמצעות הלשכות לשירותים חברתיים.

ילדים עם צרכים מיוחדים בגילאים אלו, יכולים להשתלב במעונות היום הרגילים (ויצ"ו/נעמת/אמונה) או במשפחתונים המוכרים על ידי משרד הרווחה, ולקבל סייעת אישית שתלווה אותם למספר שעות מידי יום.

אפשרות נוספת העומדת בפני חלק מהילדים עם צרכים מיוחדים, הינה השמה במעון יום שיקומי. במעונות אלו ניתן טיפול שיקומי אינטנסיבי המותאם לצרכי הילד וכן טיפולים נוספים שמטרתם לקדם את הילד ולהביאו לתפקוד טוב יותר בעתיד.

על מנת להיכלל בתוכנית השילוב במעונות יום רגילים, או להיקלט במעון יום שיקומי יש לפנות ללשכת הרווחה.

מעונות יום שיקומיים

מעונות היום השיקומיים פועלים מתוקף "חוק מעונות שיקומיים" (התש"ס - 2000), המבטא הכרה בנחיצותה של התערבות טיפולית מוקדמת אצל פעוטות עם מוגבלות, והבנה כי הטיפול הניתן לפעוט בשנותיו הראשונות הוא בעל חשיבות מכרעת להתפתחותו בעתיד.

מי זכאי?

- ילדים מגיל שנה עד שלוש העונה לקריטריונים הבאים:
- הילד מקבל גמלת ילד נכה מן הביטוח הלאומי.
- הילד אובחן ע"י ועדת אבחון של השירות לטיפול באדם עם מוגבלות שכלית התפתחותית במשרד הרווחה והשירותים החברתיים.
- גורם מוסמך מטעם משרד הבריאות, משרד הרווחה והשירותים החברתיים או מטעם המכון להתפתחות הילד קבע כי הילד זקוק למעון יום שיקומי.

השירותים הניתנים:

- 1. טיפולים פארה רפואיים:** הפעוט יקבל טיפולים התפתחותיים ע"י צוות מקצועי.
 - הטיפולים הפארה-רפואיים הניתנים במעון באים **במקום** הטיפולים בקופות החולים. אין מניעה שהמעונות יציעו טיפולים או שירותים **מעבר** למה שקבוע בסל, אך אלו ימומנו ע"י ההורים.
 - **לידיעתכם:** פעוטות במעון יום שיקומי, אינם זכאים לקבלת טיפולים התפתחותיים נוספים במכונים להתפתחות הילד של קופות החולים השונות.
- 2. פעוטות עם צרכים רפואיים-** פעוטות עם צרכים רפואיים זכאים לקבל תוספת שעות סייעת או אחות בהתאם לסוג המגבלה הרפואית.
- 3. הסעה וליווי -** כל פעוט זכאי על פי החוק להסעה ולליווי מבוגר בהסעה מביתו למעון היום השיקומי וממנו חזרה לביתו.
- 4. תשלום -** ההורים משתתפים בהוצאות הטיפול בהתאם לטבלת השתתפות שנקבעה על ידי שר הרווחה. הטיפולים שקופות החולים מחויבות לתת לפעוט, ניתנים במעון במימון ישיר של הקופה בה הפעוט רשום, ללא תוספת תשלום של ההורים.

תהליך ההפניה -

ועדת הערכה, המורכבת מנציגים של הרשות המקומית, משרד הרווחה והשירותים החברתיים ומשרד הבריאות, קובעת הזכאות למעון יום שיקומי ולאיזה מסגרת לשלוח את הילד. בהתאם להחלטה זו יופנה הילד לוועדת הקבלה של אותה מסגרת, אשר תחליט אם לקבלו או להחזיר את הדיון לוועדת ההערכה.

חשוב לדעת!

- זכות ההורים לערער על החלטת הוועדה בפני ועדת ערר. ועדת ערער המתכנסת בירושלים בנוכחות ההורים, מורכבת מנציגים בכירים של האגפים הרלוונטיים של משרד הרווחה והשירותים החברתיים ונציג ציבור.
- ילדים שאינם עונים לאף אחד מהקריטריונים המזכים בהשתתפות במימון מעון יום שיקומיים, יכולים להיכנס למעון בהסדר של **"מכסה מוקטנת"** - מכסה של מקומות פנויים במעון היום השיקומי- במקרים אלו הילדים יקבלו את כל הטיפולים במעון, אך לא יהיו זכאים להטבות הנכללות בחוק, כגון הסעה בטיחותית. כמו כן תשלום ההורים במקרים אלו יהיה גבוה יותר וההורים ישלמו גם לרווחה וגם לגן.

שילוב פעוטות עם צרכים מיוחדים במעונות יום ומשפחתונים

הורים לתינוקות ופעוטות מגיל שלושה חודשים ועד שלוש שנים עם צרכים מיוחדים המעוניינים לשלב את ילדם במסגרת רגילה, יכולים לעשות זאת באמצעות סיוע הניתן דרך משרד הרווחה והשירותים החברתיים. במסגרת הסיוע יכולים הפעוטות להשתלב במעון יום של רשתות ויצי"ו, נעמת ואמונה או במשפחתונים של הרשות המקומית ולקבל סייעת צמודה עד 4 שעות ביום.

חשוב! ילד הזקוק ליותר מ - 4 שעות סייעת ביום, לא יוכל להשתלב במסגרות אלה.

איך פונים

יש לפנות לעובדת סוציאלית במחלקה לשירותים חברתיים ברשות המקומית ולהגיש בקשה לסיוע בשילוב במעון יום.

לבקשה יש לצרף:

1. אבחון מקיף מהמכון להתפתחות הילד
2. מכתב המלצה לשילוב מגורם מומחה.

חשוב:

פעוטות המשולבים במעונות יום ומשפחתונים, **אינם** זכאים להסעה, ליווי ולטיפולים פרא רפואיים. הזכאות היא רק במעון יום שיקומי.

חינוך לגילאי 3-21

חוק החינוך המיוחד (1988), נועד לעגן את זכויותיהם של ילדים עם צרכים מיוחדים במערכת החינוך מגיל שלוש עד 21, והוא הבסיס לשירותים הניתנים במערכת והקו המנחה לפעולתה. חוק החינוך המיוחד מאפשר לילדים עם צרכים מיוחדים ללמוד במסגרת של החינוך המיוחד או

במסגרת החינוך הרגיל, בשילוב יחידני או קבוצתי, בעזרת תוספת של הוראה ושירותים מיוחדים. ההפעלה של שירותי החינוך המיוחד וכן שילוב במסגרות הרגילות, נתונה בידי משרד החינוך, האגף לחינוך מיוחד, וכמובן מנהלת החינוך ברשות המקומית.

בכל מחוז קיים גם מתי"א (מרכז תמיכה ישובי/אזורי), המהווה מסגרת ארגונית ליישום "חוק חינוך מיוחד", המאגד תחת קורת גג אחת את משאבי החינוך המיוחד ליישום החוק ותוכנית השילוב. תפקיד המתי"א הוא לאפשר לתלמיד עם הצרכים המיוחדים לקבל במסגרת הכיתה הרגילה או הכיתה המשולבת (כיתת חינוך מיוחד המשולבת במסגרת החינוך הרגיל), טיפולים ושירותים מגוונים. הפנייה למתי"א תיעשה באמצעות בית הספר בלבד.

כיום כל מסגרת בחינוך הרגיל מחויבת לקיים ועדת שילוב שתפקידה לקבוע את זכאותם של ילדים עם צרכים מיוחדים לקבלת סיוע בשילוב במסגרת רגילה.

הורים המעוניינים לשלב את ילדם המיוחד במסגרת רגילה, צריכים לפנות למסגרת המיועדת עם האבחונים של ילדם ולבקש שיקיימו בעניינו ועדת שילוב שתקבע את יכולתו להשתלב ואת סוג הסיוע שיש לספק לילד על מנת לאפשר לו למצות את כישוריו.

סייעת רפואית לילד עם צרכים רפואיים

מי זכאי?

תלמידים בחינוך הרגיל מגיל חוק חינוך חובה, הסובלים ממצבי בריאות מיוחדים והינם בעלי צרכים רפואיים **נדרשים לסיוע לצורך מימוש חובתם ללמוד** על פי חוק במסגרת החינוכית כתלמידים רגילים בני גילם, לפי הפירוט שלהלן:

1. תלמידים הנדרשים לטיפול פולשני בשגרה (באישור רופא):

- מתן חמצן.
- שאיבת הפרשות דרך טרכאוסטום.
- צנתור שלפוחית השתן.
- הזנה דרך זונדה / גסטרוסטום.
- ניטור רמת סוכר והזנת אינסולין.

2. תלמידים הנדרשים להשגחה למניעת מצבים מסכני חיים:

- תלמיד הנדרש להשגחה בשל אבחנה של מחלה קשה במיוחד רק על פי מסמך של רופא מומחה בתחום בלבד (מומחה לאלרגיה ילדים, נוירולוג ילדים)
- אלרגיה מסכנת חיים עם תיעוד ברור של חומרת התגובה לחלב, בוטנים או אגוזים. התייחסות לרקע של אסטמה אלרגית אשר מעלה את הסיכון העתידי לתגובה אנפילקטית מסכנת חיים.
- אפילפסיה לא מאוזנת, כלומר של יותר מ-2 התקפים בחודש מסוג אפילפסיה מוקלונית או אפילפסיה כללית עם התקפים קשים (גראנד מאל) שמביאים לנפילה.

- הפרעת קרישה חמורה עם נטייה לדמם לא מבוקר (המופיליה, מקרים המטולוגיים חמורים וחריגים).

3. תלמידים במצבי בריאות חריגים.

תלמיד שחוו"ד רפואית וחוו"ד פסיכוסוציאלית מצביעות על מצבו הבריאותי המסוכן או על חשש לסיכון חייו.

בקשה לבדיקת זכאות לתלמיד הנדרש לסייעת במקרים חריגים במיוחד תישקל על ידי הוועדה, בכפוף לקבלת חוות דעת רפואית מוסמכת ובמידת האפשר חוות דעת תפקודית, למשל במקרה של ילד חולה CF הזקוק לאנזימים בשעת האוכל.

הערה:

הוועדה אינה דנה במצבי בריאות כגון: עזרה ב-ADL-activity of daily living כגון: הלבשה, ניידות, שימוש בשירותים לרבות החלפת חיתולים, השגחה כללית מהיפגעות או סיוע ותיווך לימודי.

נוהל הגשת הבקשה

1. המשפחה פונה בבקשה לרשות המקומית.
2. הרשות המקומית בלבד פונה לוועדה הבינמשרדית לאישור הקצאה.
3. כשמאושרת הקצאה - הרשות המקומית היא המעסיקה.
4. הדרכת הסייעות - באחריות הרשות ובשיתוף ההורים והצוות הרפואי המטפל.

המסמכים הנדרשים:

1. חוו"ד רפואית עדכנית בציון הטיפול הנדרש במהלך שעות הלימוד בבית"ס / גן - שהתאריך עליה עד 6 חודשים לפני הגשת הבקשה;
2. חוו"ד תפקודית - עו"ס / פסיכולוג/ יועצת.

חשוב לדעת!

- יש לחדש הבקשה מידי שנה.
- יש מועדים קבועים להגשת בקשה לסייעת רפואית (טופס מקוון) - מועדי הגשת הבקשות לשנת הלימודים תשע"ג הם:
 - 15 ביוני 2012 ועד 15 בספטמבר 2012.
 - 1 בינואר 2013 ועד 15 בינואר 2013.
 - 15 באפריל 2013 ועד 30 באפריל 2013.
- בשאר המועדים הגישה לטופס חסומה, אך יש מייל פניות במקרים דחופים: ayaot@education.gov.il

שילוב ילד עם צרכים מיוחדים במסגרות חינוך הרגיל

חוק החינוך המיוחד מאפשר לילדים עם צרכים מיוחדים להשתלב במסגרת החינוך הרגיל, בעזרת תוספת שעות הוראה, לימוד ושירותים מיוחדים (כמו עזרים מסייעים, שירותי סיוע, שירותי פסיכולוגיים, שירותים פארא-רפואיים, או כל שירות אחר שיקבע על פי העניין). שעות השילוב ניתנות רק לילדים מגיל 5 ומעלה. תוספת זו, המכונה תוכנית שילוב, תותאם לצרכיו של הילד, בהתחשב בסוגי לקויותיו, בחומרתן ובגילו.

ועדת השילוב היא וועדה מקצועית הפועלת מתוקף חוק חינוך המיוחד התשמ"ח - 1988, תיקון מס' 7 (תשס"ג - 2002), והיא הגורם המוסמך לקבוע את זכאותו של ילד לקבל תמיכה וסיוע מוגברים במוסד חינוך רגיל במסגרת תכנית השילוב.

ועדת השילוב חייבת למנות את בעלי התפקידים הבאים:

בבית ספר:

1. מנהל/ת ביה"ס המשמש/ת גם כיו"ר הוועדה.
2. מחנכ/ת הכיתה של התלמיד.
3. פסיכולוג/ית חינוכית ו/או יועץ חינוכי (בביה"ס בו יש פסיכולוג ויועץ יושב הפסיכולוג בוועדה).
4. עובד הוראה מתחום החינוך המיוחד.
5. בעל מקצוע נוסף שיקבע יו"ר הוועדה, אם יידרש, לפי העניין. לדוגמה מומחה בתחום.
6. הלקות או מומחה שאבחן את הילד או בעל מקצוע נוסף העובד עם הילד כגון עובד פרא-רפואי וכד').

בגן ילדים:

1. המפקח הכולל על גני הילדים בישוב או נציגו, משמש כיו"ר הוועדה.
2. גננת האם של התלמיד (מנהלת הגן).
3. עובד הוראה מתחום החינוך המיוחד (כגון מנהל המתי"א או נציגו או גננת השילוב).
4. פסיכולוג מטעם השירות הפסיכולוגי החינוכי בישוב (הפועל בגני ילדים) או יועץ חינוכי לגני ילדים (בגן שבו יש פסיכולוג ויועץ יושב הפסיכולוג בוועדה).
5. בעל מקצוע נוסף שיקבע יו"ר הוועדה, אם יידרש, לפי העניין (למשל נציג הרשות המקומית מהיחידה לגני ילדים, מומחה בתחום הלקות או מומחה שאבחן את הילד או בעל מקצוע נוסף העובד עם הילד כגון עובד פרא-רפואי וכד').

פנייה לוועדת שילוב יכולה להתבצע על ידי הורה, עובד חינוך במוסד החינוכי, רשות חינוך מקומית, וועדת השמה או וועדת ערר.

פניה ביוזמת ההורים:

- לתלמיד הלומד או מועמד ללמוד בבי"ס - הפנייה תהיה לבית הספר.
- לילד הלומד או מועמד ללמוד בגן - הפנייה תהיה למפקח הכולל על גני הילדים ביישוב, או למתי"א.
- את הבקשה ניתן להגיש עד סוף חודש אפריל. במקרה של מעבר בין בתי ספר ניתן לבקש לקיים את הדיון בוועדה עד סוף חודש ספטמבר.
- הורים המבקשים לכנס וועדת שילוב נדרשים לצרף לבקשתם חוות דעת רלוונטית, אבחונים ומסמכים שיעידו על קשייו וצרכיו של ילדם.
- במידה וההורים פנו וביקשו את כינוס הוועדה, הם נדרשים לפנות בכתב אל יו"ר ועדת השילוב (בביה"ס - להנהלת בי"ס, ובגני הילדים - למפקח הכולל), לצרף לבקשתם חוות דעת רלוונטיות, אבחונים וכל מסמך שיעיד על קשייו וצרכיו של ילדם.

פניה ביוזמת בית הספר

- במידה ונעשו אבחונים נוספים, יציג אותם בית הספר בוועדה. אבחונים דידקטיים ואחרים יעשו בחסות בית הספר רק באישור והסכמת ההורים.
- במידה ומדובר בתהליך שיזם ביה"ס, חייב המוסד החינוכי להציג בפני הוועדה 'חוות דעת חינוכית' מפורטת, שמילא מחנך הכיתה ובה התייחסות לרמת תפקודו של ילדכם במגוון תחומים בששת החודשים האחרונים. בית הספר חייב למסור לעיון ההורים וחתימתם את חוות הדעת קודם לדיון. במידה ונעשו אבחונים נוספים כאבחונים דידקטיים, יציג אותם בית הספר בוועדה. אבחונים דידקטיים ואחרים, יעשו בחסות בית הספר רק באישור והסכמת ההורים.

השתתפות הורים בדיוני הוועדה

- חובה לזמן את ההורים וילדם לוועדה. ההחלטה אם לשתף את הילד נתונה בידי הוריו. ההורים רשאים להביא נציג מטעמם וכל מסמך או חוות דעת רלוונטיים שברשותם.
- הזימון לוועדת השילוב חייב להגיע לידי ההורים לפחות עשרה ימים קודם לדיון.
- הורה המבקש לדחות את הדיון מסיבות מוצדקות, יפנה למנהל/ת ביה"ס אשר יקבע מועד חדש.
- אם ההורים קיבלו זימון כחוק, לא ביקשו לדחות את הדיון ולא הגיעו אליו, רשאית הוועדה לקיים דיון גם בהיעדרם.
- עבור הורים חרשים או לקויי שמיעה, או הורים שאינם דוברי עברית, יש לדאוג למתרגם שיתרגם את מהלך הדיון לשפה המובנת להם, או לבקשם להביא לדיון מישהו מטעמם.

- בדיון עם הורים עוורים או לקויי ראייה יש לקרוא לפנייהם את המסמכים המוצגים בדיון.
- לאחר ששמעו את הדיווח וההמלצות של צוות בית הספר והמומחים, ואת דברי ההורים, יקבלו חברי הוועדה את החלטתם ברוב קולות ובלא נוכחות ההורים.
- החלטת ועדת השילוב המנומקת תישלח להורי התלמיד לא יאחר מ-10 ימים מיום קבלת ההחלטה.
- ההודעה על החלטת הוועדה תכלול החלטה עקרונית בנושא הזכאות לשילוב ונימוקים רלוונטיים. לגבי תלמידים העונים על הקריטריונים של תמיכה מסוג סייעת, ושהוחלט במעמד וועדת השילוב כי הם זכאים לתמיכה זו - תכלול ההודעה גם התייחסות לנושא זה.

וועדת השילוב יכולה להחליט כי:

- הילד זכאי להכלל במסגרת תוכנית השילוב. במסגרת החלטה זו בסמכות הוועדה להחליט גם על זכאות לתמיכה מסוג סייעת.
- הילד אינו זכאי להיכלל במסגרת תכנית השילוב. על הוועדה לנמק את החלטתה על פי האפשרויות שלהלן:
- 1. התלמיד ילמד במסגרת החינוך הרגיל, ללא תמיכה מתכנית השילוב, וצרכיו החינוכיים יקבלו מענה במסגרת תכניות הקיימות במוסד החינוכי.
- 2. התלמיד יופנה לדיון בוועדת השמה, שכן יש לו בעיות מורכבות וכוללניות משמעותיות בתחומי תפקוד שונים, ובעיותיו מצריכות טיפול כוללני ורב מקצועי במשך מרבית שעות הלימודים. במקרים אלו על הוועדה להפנות את עניינו של התלמיד לדיון בוועדת ההשמה לא יאחר מ-14 יום ממועד קבלת ההחלטה של ועדת השילוב. וועדת ההשמה תדון בזכותו למסגרת חינוך מיוחד.
- חובת הוועדה לנמק את החלטותיה ולמסור להורים עותק של ההחלטה ונימוקים משמעותיים. זכות ההורים לקבל גם את פרוטוקול הישיבה, והם זכאים לערער על החלטות הוועדה בפני ועדת ערר שהיא ועדת ההשמה ברשות המקומית.

ערעור

- הורה או תלמיד יכול להגיש ערר על החלטת הוועדה לוועדת השמה בתוך 21 יום מיום קבלת החלטת ועדת השילוב בכתב. וועדת ההשמה יכולה לקבל את הערר, להחזיר את העניין לוועדת השילוב לדיון נוסף, עם הוראות או בלעדיות, או לדחות את הערר.
- וועדת ההשמה תיתן את החלטתה בתוך 21 יום מיום שהוגש הערר.
- החלטת ועדת הערר היא סופית.

תכנית חינוכית יחידנית (תח"י)

לכל תלמיד משולב תיבנה תכנית יחידנית (תח"י) על ידי הצוות הבין-מקצועי של המסגרת החינוכית (צוות המונה אנשי מקצוע מתחום החינוך, הטיפול, הייעוץ והאבחון) ועל סמך בדיקה מעמיקה של מצב תפקודו של התלמיד. תכנית זו תכלול את כל שירותי החינוך המיוחד שיינתנו לתלמיד במסגרת שעות השילוב. יושם דגש על תיאום בין כל השירותים הנכללים בה. התכנית תהיה אינטגרטיבית, ותיבנה בהלימה, ככל האפשר, לתכנית הלימודים בכיתה הרגילה, בהתחשב ביכולות התלמיד.

בשלב תכנון התכנית היחידנית יזומנו התלמיד וההורים להשמיע את דבריהם, והם רשאים להביא מישהו מטעמם. בשלב זה תובא לידיעת ההורים ההחלטה בדבר זכאותו של ילדם לסיוע ובדבר רמת התפקוד שנקבעה.

העתק התח"י תימסר להורי התלמיד. בסיום השנה יקבלו הורי התלמיד המשולב מהגנת או ממחנך הכיתה הערכה בכתב על מידת התקדמותו בהתייחס לתכנית.

בתכנית החינוכית היחידנית יפורטו:

- רמות ותחומי התפקוד החזקים של התלמיד במסגרת החינוכית ונקודות החולשה שלו.
- מטרות התכנית לטווח של שנת לימודים אחת.
- היעדים הלימודיים לתקופת התמיכה המתבססים על תכנית הלימודים הרגילה הנהוגה בכיתה, תוך פירוט המטרות הנדרשות מהתלמיד המשולב.
- דרכי פעולה ותכנית עבודה המתייחסות לנושאים/להיבטים שיטופלו על-ידי המחנכת/הגנת והצוות הבין-מקצועי, ובכלל זה הגדרת תחומי האחריות של כל אחד מחברי הצוות (גם הגדרת תפקידי הסייעת אם נקבעה זכאות לסייעת).
- פרקי הזמן להשגת היעדים.
- האמצעים להשגת היעדים.
- משוב והערכה.

סוגי התמיכה במסגרת תכנית השילוב

חוק החינוך המיוחד הגדיר את תוספת ההוראה והלימוד ואת השירותים המיוחדים (עזרים מסייעים, שירותי סיוע, שירותים פסיכולוגיים ושירותים פרא-רפואיים) לתלמיד המשולב. תוספת זו תינתן בהלימה לצרכיו של התלמיד ובהתחשב במשאבים הזמינים (שעות ההוראה, כוח-האדם והתנאים הפיזיים) של המסגרת חינוכית.

השעות תיקבענה בתכנית חינוכית יחידנית, על-ידי הצוות הבין-מקצועי במסגרת החינוכית שבה התלמיד המשולב לומד. תלמיד משולב יהיה זכאי לתמיכה מסוג ההוראה לכל היותר עד שליש משעות הלימודים בשבוע באופן קבוצתי ו/או פרטני, באחד או ביותר מסוגי התמיכות שתפורטנה בהמשך. במסגרת תכנית השילוב קיים ומתפתח מגוון רחב של אסטרטגיות תמיכה בתלמידים משולבים. שלב הגיל ורמת התפקוד משפיעים על השונות בסוגי התמיכה, באופן התמיכה, בהיקפם וכדומה. המטרות והיעדים של התכנית החינוכית היחידנית של התלמיד יפורטו בתכנית ויקבעו

את הסוגים, את האופן, את המקום, את המועד, את המשך ואת האינטנסיביות של התמיכה.

מימוש המטרות והיעדים ייעשה במגוון האמצעים העומדים לרשותה של המסגרת. הצוות החינוכי יפעל למימוש המטרות באמצעים חלופיים העומדים לרשות המסגרת, אם אין בנמצא אחד או יותר מסוגי האמצעים או השירותים המיוחדים הנדרשים.

הצוות הבין-מקצועי יקבע ויתאים את התמיכה בילדים בעלי צרכים מיוחדים המשולבים בכיתה הרגילה מאחד או יותר מסוגי התמיכה המפורטים להלן.

- **תמיכה מסוג הוראה ולימוד:** תמיכה זו ניתנת על ידי עובדי הוראה מתחום החינוך המיוחד, מטפלים פרא-רפואיים ומטפלים ביצירה והבעה. תמיכה זו ניתנת למי שנזקקים לתמיכה רגשית, פיתוח יכולות לימודיות וחברתיות, ולהבניה שיטתית יותר של תכנית הלימודים הנלמדת על ידי בני ובנות גילם.
- **תמיכה מסוג התאמות:** עיקרה של תמיכה זו היא שינוי והתאמת הסביבה, הציוד והפעילויות שהילד מתבקש לבצע ליכולותיו ולצרכיו. לעתים נדרש יותר מסוג תמיכה אחד בו זמנית.
- **שילוב של תמיכה מסוג הוראה ולימוד ותמיכה מסוג התאמה:** תמיכה שעיקרה שילוב של שתי התמיכות יחד, לדוגמא:
 - א. הוראה בסביבה מיוחדת - תמיכה בתלמיד בסביבה המאורגנת ומותאמת לצרכיו (התאמה פיזית או טכנולוגית, למשל במרכזים טיפוליים או במרכזי למידה).
 - ב. הוראה באמצעים מיוחדים - כגון אמצעים מתקשבים ושירותי תרגום ללקויי למידה.
 - ג. מודל משולב - הוראה לתלמידים בסביבה ייחודית המתקיימת ע"י מורים עמיתים מתחומים שונים (מורה מיוחד ומורה רגיל) ולמידה המתקיימת עם תלמידים בעלי יכולת שונה בחלק משעות הלימוד או בחלק מנושאי הלימוד.
- **תמיכה וליווי של סייעת-** החלטה על מתן סיוע וליווי על ידי סייעת, ומספר השעות שיוקצו לשם כך, תיעשה בהתאם לדרגת התפקוד שתיקבע לתלמיד, בהסתמך על קריטריונים מפורטים שקבע משרד החינוך. ההחלטה על מתן הסיוע צריכה להיות מנומקת, בדגש על תפקוד התלמיד ועל האופן שבו יתרום סיוע זה לקידומו. האישור הסופי לקבלת הסייעת ושעות הליווי, יינתן רק עם תחילת שנת הלימודים, שכן החלטה זו נעשית על ידי משרד החינוך ואינה בסמכות בית הספר.

התנאים לקבלת סייעת חינוכית

תלמידים בעלי צרכים מיוחדים במערכת החינוך הרגילה, בגיל 3-4 בגני ילדים המוכרים והמפוקחים ע"י משרד החינוך, ותלמידים בגילאי 5-18 (סוף כיתה י"ב) בכל מערכת החינוך הרשמי והמוכר שאינו רשמי.

להלן רשימת הלקויות:

1. משותקי מוחין ועם נכויות פיזיות קשות.
2. עיוורים ולקויי ראייה.
3. ילדים עם אוטיזם.
4. עם מוגבלות שכלית התפתחותית ברמה בינונית.
5. עם הפרעות נפשיות.
6. תלמידים שיש להם תסמונות ומחלות נדירות והזקוקים להשגחה מתמדת על פי האישורים של המוסד לביטוח לאומי.

יתד שילוב : המרכז לקידום החינוך והשילוב

המרכז לקידום החינוך והשילוב של ילדים בעלי תסמונת דאון במערכת החינוך והקהילה נותן ייעוץ והדרכה בנושא חינוך ושילוב למשפחות ולצוותים חינוכיים מכל הארץ.

פרטים ליצירת קשר

כתובת: קריית מטלון, פתח תקוה

טלפון: 03-9271395, 03-9210291

שעות קבלה: בתאום מראש

דואר אלקטרוני: ililleder@bezeqint.net

אתר אינטרנט: <http://www.yated.org.il>

השמה במסגרות לחינוך מיוחד

ועדת ההשמה היא הפורום הקובע את זכאותו של ילד עם צרכים מיוחדים לחינוך מיוחד ואת השמתו במוסד לחינוך מיוחד.

הרכב הוועדה:

1. נציג רשות החינוך המקומית (הוא יהיה היו"ר).
2. שני נציגי מפקחים ממשרד החינוך (אחד מהם מפקח לחינוך מיוחד, או נציגו).
3. פסיכולוג חינוכי מטעם הרשות המקומית.
4. רופא מומחה ברפואת ילדים.

5. עובד סוציאלי בעל נסיון של כ-5 שנים לפחות בטיפול בילדים בעלי צרכים מיוחדים.

6. נציג מיוחד נציגות הורים לוועדות השמה - נציג הורים בוועדות השמה חייב להיות הורה שיש לו ילד בחינוך המיוחד, שקיבל מינוי ייעודי משר החינוך לתפקיד זה. מתפקידי נציג ההורים לסייע להורה במימוש זכויותיו בוועדה.

יש הרכב מורחב לוועדה, אבל וועדה יכולה להתקיים גם עם נוכחות מינימלית של 3 בעלי התפקידים הבאים:

- א. מפקח חינוך מיוחד (או מי מטעמו);
 - ב. יו"ר הוועדה (מטעם הרשות);
 - ג. נציג השפ"ח (שירות פסיכולוגי חינוכי) - יכולה להיות גם נציג אקראי ולא זו שבהכרח אבחן את הילד הנדון בוועדה.
- הפנייה לוועדת ההשמה יכולה להיעשות על ידי ההורים, מוסד חינוכי מוכר, רשות חינוך מקומית, או כל גורם מקצועי הסבור כי צריך להפנות את הילד לחינוך מיוחד.

חשוב לדעת!

- אם בוועדה דנים במעבר מהחינוך המיוחד לחינוך הרגיל, יש להזמין לדיון מפקח חינוך רגיל ולא מפקח חינוך מיוחד, מפני שוועדת ההשמה נותנת זכאות לחינוך המיוחד ולא לחינוך הרגיל - אז במקרה כזה לא צריך וועדת ההשמה, אלא דיון רב משתתפים.
- הפנייה לוועדה צריכה להיות עד לסוף חודש אפריל בכל שנה.
- חובה להזמין את ההורים והילד לדיון בוועדה והם יקבלו הזמנה לוועדה בדואר רשום, לפחות 16 יום לפני הדיון. במקרה של הורים גרושים - שני ההורים אמורים לקבל זימון לוועדת ההשמה, בדואר רשום.
- ההורים רשאים לא להופיע לדיון בוועדה, לשלוח נציגים מטעמם או להביא לוועדה מלווים. כמו כן הם זכאים לבטל הדיון פעמיים ובהודעה מראש (בטלפון או בכתב), בין אם הסיבה מוצדקת ובין אם לאו, כשבפעם השלישית - הדיון כבר יתקיים בלעדיהם.
- לצורך הדיון בוועדה, המסגרת החינוכית תמלא שאלון מפורט ותצרף גם הערכה או אבחון פסיכולוגי. בנוסף לכך יכולים ההורים להביא לוועדה כל דו"ח או חוות דעת מקצועית שברשותם. הדיון בוועדה יערך בנוכחות ההורים, אולם הסיכום וקבלת ההחלטה תעשה על ידי חברי הוועדה בלבד. הסיכום ישלח להורים בתוך 10 ימים.
- הוועדה תחליט על הפניית הילד לחינוך מיוחד או על הפנייתו לחינוך הרגיל. אם נמצא התלמיד זכאי לחינוך מיוחד, הוועדה תציין את סוג המסגרת לחינוך מיוחד שבה ילמד התלמיד ולא תנקוב בשם של מסגרת חינוכית.

• קביעת המסגרת הספציפית אליה ישובץ הילד נעשית ע"י **ועדת שיבוץ**, אליה לא מוזמנים ההורים. לכן, אם קיימת מסגרת מסוימת אותה מעדיפים ההורים, עליהם לציין את שמה במהלך הדיון בוועדת ההשמה.

• ההורים רשאים לעיין בכל מסמך שהובא בפני הוועדה וכן בפרוטוקול הישיבה, למעט במקרים חריגים שבהם בסמכות הוועדה להחליט כי עיון במסמכים אלו עלול לגרום לפגיעה בילד.

• **דין חוזר בוועדה:**

• הורים רשאים ליזום בכל עת דיון חוזר בעניינו של ילדם, בתנאי שחלפה שנה ממועד ההחלטה הקודמת בעניינו.

• מנהל בית הספר או הגננת מחויב ליזום דיון חוזר בוועדת ההשמה בעניינו של הילד פעם בשלוש שנים, וכן במקרים המחייבים דיון חוזר בשל העברת תלמיד בין מסגרות חינוך. הם יכולים ליזום דיון חוזר גם לאחר תקופה קצרה מזו של 3 שנים.

• לצורך הדיון החוזר ידאג המנהל או הגננת למילוי שאלון הפניה מעודכן ולביצוע הערכה פסיכולוגית מעודכנת.

ערעור על החלטת וועדת ההשמה

ערעור מנומק בכתב יש להגיש ליו"ר ועדת הערר תוך 21 יום מיום קבלת ההחלטה של ועדת ההשמה.

הבקשה צריכה לכלול את הפרטים הללו:

שם הילד, מס' ת.ז., שם המסגרת החינוכית שממנה הוא הופנה לוועדת ההשמה, שם הישוב בו הוא מתגורר, שם הישוב בו הוא לומד והעתק הודעת ההחלטה של ועדת ההשמה כפי שנמסרה להורים.

ועדת הערר תזמין את הורי הילד ואת הילד, ותאפשר להם, או למי מטעמם, להשמיע את טיעוניהם. הסיכום וההחלטה יעשו ללא נוכחות ההורים, אך ההחלטה תימסר להורים. ועדת הערר תיתן את החלטתה תוך 21 ימים מיום שהוגש הערר (אלא אם כן האריכה את המועד מטעמים מיוחדים שירשמו).

הוועדה רשאית:

- לקבל את הערר ולדחות את החלטת ועדת ההשמה.
- להחזיר את העניין לוועדת ההשמה דיון נוסף, עם הוראות או בלעדיהן.
- לדחות את הערר.
- החלטת ועדת הערר היא סופית.

חשוב לדעת!

• העברת ילדים מסוג אחד של מסגרת חינוך מיוחד לסוג אחר של מסגרת חינוך מיוחד, מחייבת החלטה של ועדת השמה, וכמו כן גם מעבר מגן חינוך מיוחד לבית ספר חינוך מיוחד. במעברים בין מסגרות חינוך מיוחד מאותו סוג תדון ועדת שיבוץ.

- ועדת ההשמה אינה דנה בהעברת ילדים מהחינוך המיוחד אל החינוך הרגיל. ההחלטה על המעבר תתקבל ע"י הצוות הבין מקצועי של המוסד שהתלמיד לומד בו, על בסיס חוות דעת חינוכית, פסיכולוגית ומקצועית אחרת - בהתאם לצורך. ההחלטה טעונה אישור של המפקח על החינוך המיוחד ושל המפקח הכולל, בתיאום עם רשות החינוך המקומית, והיא מותנית בהסכמה בכתב של ההורים.

רישום תלמידים למסגרת חינוך מיוחד ללא ועדת השמה

הורים לילד עם לקות קשה, יכולים לבקש לרשום אותו למסגרת לחינוך מיוחד ללא צורך בוועדת ההשמה. בקשת ההורים צריכה להסתמך על חוות דעת בכתב של אנשי מקצוע המאשרת כי לילד יש לקות משמעותית ביותר, כאשר אין ספק שמקומו במוסד לחינוך מיוחד ולא ניתן לשלבו במוסד חינוך שאינו חינוך מיוחד.

על ההורים להגיש בקשה למנהל מחלקת החינוך ברשות המקומית שבמקום המגורים, לא יאוחר מ-60 יום לפני המועד האחרון לרישום בשנת הלימודים. הבקשה תועבר לשירות הפסיכולוגי ברשות או נציגו, ולמפקח מתחום החינוך המיוחד או נציגו לאישור או להעברה לדיון בוועדת ההשמה, וזאת לא יאוחר מ-40 יום לפני תום המועד האחרון לרישום באותה שנת לימודים.

מנהל המחלקה יחליט, על פי ההמלצות, ולא יאוחר מ-30 ימים לפני המועד האחרון לרישום באותה שנת לימודים, לאשר את הבקשה או להעבירה לדיון בוועדת השמה. החלטתו תישלח להורים עד 20 יום לפני המועד האחרון לרישום בשנת הלימודים.

בכל מקרה של ספק או שינוי במצב של הילד ניתן לפנות לוועדת השמה

שיבוץ תלמידים במסגרות החינוך המיוחד

ועדת שיבוץ השייכת לרשות המקומית אחראית לשיבוץ תלמידים במסגרת החינוך המיוחד. הוועדה מורכבת ממנהל רשות החינוך המקומית או נציג מטעמו (הוא יושב ראש הוועדה), נציג הפיקוח על החינוך המיוחד, מנהל השירות הפסיכולוגי החינוכי או נציג מטעמו.

הוועדה תחליט על המסגרת החינוכית בה ישובצו ילדים שהופנו לחינוך המיוחד מוועדת ההשמה, תדון בהעברת ילדים בין מסגרות החינוך המיוחד שבתחום הרשות המקומית, או תחליט על הפניית תלמיד, שלא נמצאה עבורו מסגרת חינוכית מתאימה בתחומי הרשות, לרשות מקומית אחרת.

ועדת השיבוץ מחויבת לבדוק נתונים כגון קיומו של מקום פנוי, מרחק נסיעה, הרכב תלמידים מתאים וכד', לפני שיבוץ הילד. השיבוץ יעשה למסגרת חינוכית מתאימה, קרוב ככל האפשר למקום המגורים של הילד. רק אם אין אפשרות מתאימה, ישובץ הילד במסגרת הנמצאת מחוץ לתחום של אותה רשות מקומית.

ההורים אינם מוזמנים לדיון בוועדת השיבוץ, ולכן אם ישנה מסגרת חינוכית מסוימת בה הם מעוניינים, חשוב שיצינו זאת קודם לכן, בעת קיום הדיון בוועדת ההשמה.

ערעור על החלטת ועדת שיבוץ:

ניתן לערער על החלטת ועדת השיבוץ ע"י פניה בכתב של ההורים אל מנהל/ת המחוז, תוך מתן הסבר לסיבות הערעור ופרוט הבקשה.

מסגרות החינוך המיוחד

ילד שהוחלט על השמתו בחינוך המיוחד, ישובץ במסגרת החינוכית שלהערכת המערכת היא המתאימה ביותר לצרכיו. גם בתוך החינוך המיוחד קיימות אופציות שונות להשמה:

- **גן -** מיועד לילדים בני 3 עד 5, שנמצאו זכאים.
- **בית ספר לחינוך מיוחד -** מיועד לילדים ונערים מגיל 6 עד 21 שנמצאו זכאים.
- **מסגרת טיפולית -** מיועדת לילדים עם פיגור בינוני קשה ועמוק.
- **כיתה של החינוך המיוחד בבית ספר רגיל -** מיועדת לילדים בעלי משכל גבולי רב- בעייתי, בעלי מוגבלות שכלית התפתחותית בדרגה קלה רב-בעייתית, בעלי הפרעות התנהגותיות/רגשיות קשות, מעוכבי התפתחות ומעוכבי שפה.
- **כיתה מקדמת -** היא כיתה אם של החינוך המיוחד בבית ספר של החינוך הרגיל.

שירותים שונים לתלמיד בחינוך המיוחד

כל הטיפולים שלהלן ניתנים לתלמיד במסגרת החינוכית בה הוא לומד, ואין הם באים לגרום מממן שירותים על פי חוק אחר.

1. הארכת שנת הלימודים - בחופשת הקיץ ובחופשת החגים, חלה על בתי ספר וגני הילדים של החינוך המיוחד בלבד.
2. יום לימודים ארוך במסגרות החינוך המיוחד.
3. מספר מצומצם של תלמידים בכיתה או בגן.
4. שירותי הסעה לתלמידי החינוך המיוחד - באחריות האגף להסעות של משרד החינוך, בתיאום עם המרכז לשלטון המקומי, ובביצוע הרשויות המקומיות.
5. שירותי הזנה - באחריות האגף לחינוך מיוחד, בשיתוף המרכז לשלטון המקומי, ובביצוע הרשויות המקומיות.

שירותי חינוך מיוחד (שח"ם):

- **טיפולים פרא-רפואיים -** במסגרת השירותים הנלווים במסגרות החינוך המיוחד, שנקבעו בחוק, כלולים טיפולים פרא-רפואיים: פיזיותרפיה, ריפוי בעיסוק, קלינאות תקשורת וטיפול

אומנויות. סוגי הטיפול, מסגרת הטיפול (יחידני או קבוצתי) ומספר השעות בשבוע לכל תלמיד, ייקבעו על ידי הצוות הרב מקצועי של המסגרת החינוכית, כחלק מתוכנית הלימודים האישית ובהתחשב במכסת השעות העומדת לרשות המסגרת. ילד הלומד במסגרת חינוך מיוחד זכאי לקבלת טיפולים פרה רפואיים גם במסגרת קופ"ח מעבר לשעות הלימודים.

- **שעות העשרה** בגני ילדים (עד 3 ש"ש לכיתה ג).
- **טיפולים ביצירה ובהבעה** - טיפול במחול, טיפול בתנועה, טיפול במוזיקה, טיפול בדרמה,
- **טיפול באומנות חזותית וביבוליותרפיה.**
- **שירותים פסיכולוגיים.**
- **שירותי רופא.**
- **שירותי סיעוד (אחות).**
- **שירותים סוציאליים.**

זכאות להסעות

הזכאות להסעה בחינוך המיוחד מעוגנת בחוק הסעה בטיחותית לילדים ולפעוטות עם מוגבלות (1994). על פי החוק ילד עם מוגבלות, מגיל 3 עד 21, זכאי להסעה ממקום מגוריו, או ממקום סמוך למקום מגוריו, אל מוסד החינוך שאליו שובץ, ובחזרה, ע"פ הקריטריונים שלהלן. החוק מטיל את האחריות לארגון וביצוע ההסעות על הרשות המקומית.

הזכות להסעה חלה גם בימי הפעילות שאושרו לבית הספר בפגרת הקיץ ובחופשות החגים. כמו כן, נכללות בזכות הסעות ללימודים נוספים המהווים חלק בלתי נפרד מתכנית הלימודים.

לשם מימוש הזכות יש לפנות למחלקת החינוך ברשות המקומית.

הזכאות להסעה:

- תלמידים בגילאי 3-21 המשובצים לאחר ו. השמה בבתי"ס רשמיים, בתי"ס מוכרים שאינם רשמיים וגנ"י, בחינוך המיוחד או בחינוך הרגיל - מעל 2 ק"מ. זכאים גם ילדים אשר הושמה להם השמה ללא קיום דיון בוועדה.
- פעוטות מגיל חצי שנה עד שלוש שנים, המקבלים גמלת ילד נכה.
- פעוטות מגיל שנה ועד שלוש שנים שאובחנו באחת הלקויות הבאות: מוגבלות שכלית והתפתחותית, עיכוב התפתחותי, מוגבלות בראייה בשתי העיניים, מוגבלות בשמיעה בשתי האזניים, מוגבלות ניכרת ונסיבות משפחתיות המחייבות השמתו במעון יום שיקומי, פגיעה נוירולוגית המתבטאת במוגבלות בשתי גפיים לפחות.

- תלמיד הנפגע מתאונה (למעט תאונת דרכים) או הסובל ממחלה ובידו אישור רפואי מנומק ומפורט כי אינו יכול להגיע לבית הספר בכוחות עצמו (כולל ציון משך הזמן שהאישור תקף לגביו), זכאי להסעה. ההסעה תינתן למשך התקופה שצוינה באישור הרפואי.
- תלמידים נכים הלומדים בבתי ספר רגילים ואשר עקב נכותם אינם מסוגלים להגיע בכוחות עצמם לבית הספר, זכאים להסעה ללא קשר להגבלת מרחק.
- תלמיד המאושפז בבית חולים פסיכיאטרי או במחלקה פסיכיאטרית בבית חולים רגיל, זכאי להסעה ללימודים על זמן אשפוזו. תלמיד כזה אינו חייב בוועדת השמה, ועצם אשפוזו הפסיכיאטרי מזכה אותו בהסעה.
- תלמיד שנמצא זכאי להסעה ולליווי ע"י ועדת ההסעות המחוזית של משרד החינוך. במידה והתגלו חילוקי דעות בין ההורים לבין הרשות המקומית בעניין זכאותו של ילד להסעה או לליווי, רשאים ההורים לערער בפני ועדת ההסעות המחוזית של משרד החינוך. כמו כן ניתן לפנות לנציב תלונות הציבור.
- הסעה לגן המרוחק מעל 25 ק"מ מבית התלמיד או בי"ס המרוחק מעל 35 ק"מ מביתו - דורשת אישור בכתב של צוות השיבוץ.
- שיבוץ במסגרת ברשות מקומית אחרת - נחשב כהסעה מיוחדת ויש צורך בפירוט נימוקי ההחלטה בפרוטוקול הישיבה והפניה לאחראי הסעות מחוזי.
- החוק קובע זכאות "להסעה ממקום מגוריו או ממקום סמוך לו למוסד חינוך וממנו" אולם לעיתים הילדים מופנים להמשך פעילות אחר הצהרים במועדונית או מתנ"ס. בד"כ אין זכאות להסעה ממועדונית או צהרון. כמו כן משרד החינוך אינו מממן הסעות לטיפולים רפואיים, פרא-רפואיים, שיקומיים וכיו"ב.
- במידה וכל ההורים משאירים את הילדים בבית הספר לפעילות נוספת לאחר סיום הלימודים, ניתן לבקש שההסעות יגיעו בתום הפעילות, אך אין בכך כדי לחייב את האחראי על ההסעות.

אחריות להסעות

בכל רשות מקומית, בדרך כלל במחלקת החינוך, תמצאו צוות או אדם האחראי על ההסעות אשר תפקידו:

- לקיים קשר שוטף עם נציגי משרד החינוך האחראים על ההסעות: קבלת אישורים להסעות ותקציבים בהתאם, טיפול בבקשות מיוחדות.
- לדאוג להוצאת מכרזים לחברות ההסעה ולבחור בחברות העומדות בתנאי המכרז.
- לדאוג לטיפול בכל הקשור לתכנון מסלולי ההסעות.
- לטפל בכל בעיה שמתעוררת בביצוע ההסעה בפועל.

- לטפל בנושא הליווי בהסעה לתלמידים הזקוקים לכך.
- להיות כתובת להורים ולמסגרות החינוכיות. והיה ולא ניתן מענה מהרשות המקומית, ניתן לפנות לאחראי המחוזי בנושא ההסעות ולאחריו לאחראי הארצי במשרד החינוך - פרטים במרכזי המידע של קשר.

לחוק ההסעה הבטיחותית הותקנו תקנות על ידי שר התחבורה, ועל הרשות המקומית להקפיד על היות הרכבים המסיעים מתאימים ועומדים בתקנות. על פי תקנות אלו **"רכב בטיחותי" הינו:**

1. רכב המתאים להסעת ילדים עם נכות הנזקקים לעגלת נכים או למכשירים אורטופדיים ומותקנים בו:

- מתקן להרמת עגלת נכים
- אמצעי ריתום לכל נוסע במושב ולעגלות הנכים
- רצפה שבה המהדקים המתאימים להצמדת מושבים פריקים לעגלות נכים
- משענות ראש למושבי הנכים או לעגלות הנכים
- ידיות מרופדות במושבי הנכים
- מראות המאפשרות לנהג לראות את הנוסעים ברכב.
- מזגן ומתקן לחימום פנים הרכב
- ציוד לעזרה ראשונה
- שתי דלתות לפחות
- אמצעי לקשר אף אם הוא נייד

2. רכב המתאים להסעת ילדים עם נכות שאינם נזקקים לעגלת נכים או למכשירים אורטופדיים ומותקנים בו:

- מושבים קבועים לנכים
- אמצעי ריתום לכל נוסע ברכב
- משענות ראש בכל מושבי הרכב
- ידיות מרופדות בכל מושבי הנוסעים
- מראות המאפשרות לנהג לראות את הנוסעים ברכב
- מזגן ומתקן לחימום פנים הרכב
- ציוד לעזרה ראשונה
- שתי דלתות לפחות
- אמצעי לקשר אף אם הוא נייד

3. רכב בטיחותי יעמוד בדרישות המפרט הטכני המתאים לסוגו כפי שנירשם ברישיון הרכב.

ליווי בהסעות

לאור הקושי הרב בהסעת תלמידים עם מוגבלויות והצורך בסיוע לנהגים בשמירה על בטיחותם, התקין שר החינוך תקנות המתייחסות לזכאות לליווי בהסעות. האחריות לביצוע הליווי ולפיקוח

על הליווי, מוטלת על הרשות המקומית. הליווי בהסעה יעשה ע"י מבוגר נוסף, מלבד הנהג, אשר מועסק כמלווה ברשות המקומית, או מתנדב שאושר לכך ע"י ארגון ציבורי.

זכאות לליווי בהסעה:

- ילד זכאי לליווי בהסעה על ידי מלווה, אם הוא אחד מאלה:
 - ילד הזכאי לחינוך מיוחד על פי חוק חינוך מיוחד, אשר ועדת השמה קבעה כי הוא ילד עם מחלת נפש, אוטיזם או הפרעות התנהגות קשות, מוגבלות שכלית והתפתחותית עמוקה (סיעודי), מוגבלות שכלית והתפתחותית קשה או מוגבלות שכלית והתפתחותית בינונית.
 - ילד עם שיתוק מוחין או נכות פיזית קשה.
 - ילד אשר ועדת חריגים קבעה כי הוא זכאי לליווי.
 - פעוטות: כל פעוט עם מוגבלות זכאי לסל שירותים הכולל בנוסף להסעה, גם ליווי ע"י מבוגר (בנוסף לנהג), מנקודת האיסוף ועד למעון.

התקנות מתייחסות גם ל"תפקידי המלווה" והם:

1. המלווה צריך להיות נוכח לכל אורך מסלול ההסעה.
2. ברשות המלווה צריכה להיות רשימה מסודרת של התלמידים המוסעים בהסעה שכוללת את שמותיהם, כתובתם, מספרי טלפון של ההורים ושל המסגרת החינוכית ונקודות האיסוף וההורדה.
3. המלווה צריך לסייע לתלמידים לעלות ולרדת מן ההסעה, בדיוק בנקודות האיסוף שהוחלט עליהן מראש.
4. המלווה יישב בפתח הרכב.
5. יקפיד על כניסה מסודרת לרכב ויודא שכולם עלו.
6. במהלך הנסיעה יקפיד כי כולם חגורים כראוי ולא מוציאים ראש וידיים מן החלונות.
7. המלווה אחראי לכך שהתלמידים ירדו מההסעה בנקודת ההורדה שסוכמה מראש, ואינם צריכים לחצות כביש.
8. בתחילת ההסעה ובסיומה יבדוק המלווה שלא נשארו תלמידים ברכב או במסגרת החינוכית.
9. על המלווה לדווח למנהל המסגרת החינוכית על כל תופעה חריגה. הכישורים הנדרשים: יודע את השפה העברית ובכלל זה קריאה וכתבייה, ללא עבר פלילי, מעל גיל 18, בעל יחס חם ויכולת ליצירת קשר עם הילדים.

תלונות

תלונות בנוגע להסעות, ניתן להפנות (לפי העניין) לאגף המטפל בהסעות ברשות המקומית, או לאגף ההסעות במשרד החינוך.

לעיתים קשה מאוד למצוא מלווים מתאימים או כאלה המוכנים למשימה. השכר הניתן להם איננו גבוה והתפקיד מחייב עמידה בזמנים שלעיתים אינם נוחים ומקשים עליהם לעסוק בעבודה נוספת. אמנם הרשות המקומית מחויבת לטפל בנושא אולם עקב הקשיים הללו לעיתים קרובות מתבקשים ההורים לסייע בחיפוש האדם המתאים. אפשרות אחת לבדיקה היא אם יש מישהו מבית הספר (סייעת או מורה) שמוכן ללוות את ההסעה וכך ל"הרוויח" גם הסעה ושכר.

חינוך בזמן מחלה

עיקרי חוק חינוך חינם לילדים חולים, התשס"א-2001

חוק חינוך חינם לילדים חולים מטיל על הממשלה חובה לספק חינוך חינם לילדים מאושפזים וילדים חולים. ילד חולה כהגדרתו בחוק הוא ילד שגילו מעל חמש שנים השווה בבית פרק זמן העולה על 21 ימים רצופים על-פי הוראת רופא, וכן ילד החולה במחלה מתמשכת.

החוק קובע בין השאר כדלקמן:

- שר החינוך יקבע תוכנית למתן חינוך לילדים מאושפזים וילדים חולים, בהתחשב בצורכיהם של הילדים, במגבלותיהם הרפואיות ובתוכנית הלימודים שלהם בטרם מחלתם.
- החינוך, על-פי תוכנית החינוך האמורה, יינתן לילד חולה (בהסכמת הוריו) בביתו או במסגרת חינוכית בבית-החולים שבו הוא מאושפז.
- המדינה ורשות החינוך המקומית ישאו בהוצאות חינוכו של ילד חולה, "באופן שהימון יהיה באותו שיעור שבו הן נושאות בחינוך הילד במוסד חינוך כהגדרתו בחוק לימוד חובה".
- המדינה תשא בהוצאות חינוכו של ילד מאושפז. הסיוע הפדגוגי הניתן כיום לילדים מאושפזים
- משרד החינוך נושא באחריות המלאה להפעלת מסגרות חינוכיות לילדים המאושפזים בבתי-חולים, באמצעות האגף לחינוך מיוחד.

תוכניות החינוך לתלמידים מאושפזים הן בעיקרן תוכניות חינוך אישיות (תח"א), המותאמות לתוכנית הלימודים של התלמיד בבית-הספר שבו למד טרם אשפוזו. לקביעת תוכנית החינוך האישית שותפים התלמיד והוריו, המורה בבית-החולים והמורה המחנך בבית-הספר שבו למד התלמיד. בחלק מן המסגרות החינוכיות בבתי-החולים משולבת גם מערכת של "למידה מרחוק".

קו אור: למידה מרחוק לילדים בבתי חולים

תוכנית קו-אור הינה תוכנית חינוכית הפועלת עבור ילדים מאושפזים בבתי חולים ומופעלת באמצעות מחשבים התוכנית נותנת תמיכה בילד החולה ע"י פעילויות ממוחשבות ללמידה, הסחה, הפגה והעשרה.

הילדים מוזמנים לכתות הלימוד במחלקות הילדים ושם הם משתמשים במחשבי קו-אור בתפריטים המותקנים עליהם ובאתר האינטרנט שנבנה עבורם.

פרטים ליצירת קשר:

כתובת: ברקת 9, קרית מטלון, פתח תקוה, ת.ד. 7983

טלפון: 03-9244438

כתובת האתר: <http://www.kavor.org.il>

דואר אלקטרוני: eti.lahav@kadimamada.org

תל"ם: תמיכה לימודית לתלמידים מרותקים לבתיהם

תל"ם הוא פרויקט אשר מטרתו היא להעניק תמיכה לתלמידים חולים המרותקים למיטותיהם לתקופות ממושכות. התמיכה ניתנת כאשר נעדרים מבית הספר לתקופות ממושכות בשל מחלה או תאונה או נעדרים משך של 50% או 3 שבועות ומעלה ממערכת הלימודים, בצורה מתמשכת עקב טיפולים רפואיים. התמיכה הלימודית של תל"ם ניתנת חינם לתלמידים.

פרטים ליצירת קשר:

כתובת: מתנ"ס אלון ת.ד. 23303 ירושלים 91233

טלפון: 02-5710555

פקס: 02-5710527

כתובת האתר: <http://www.tlaim.co.il>

דואר אלקטרוני: tlaim@barak.net.il

ארגוני סנגור בתחום החינוך

כאשר מתעוררות בעיות או במקרה של חוסר מידע, חשוב לפנות תחילה למורה, למנהל ביה"ס, ליועץ או לפסיכולוג ביה"ס ולהתייעץ איתם. ניתן לפנות לגורמים נוספים:

האגף לפניות ותלונות הציבור והקו הפתוח לפניות תלמידים

הקו הפתוח לתלמידים, הפועל במסגרת האגף לפניות ותלונות הציבור במשרד החינוך, נותן מענה לפניות שעניינן פגיעה בזכויות תלמידים. יועצי הקו הפתוח עומדים לרשות התלמידים והוריהם במתן מידע והדרכה באשר לאירועים השונים בהם מעורבים תלמידים במהלך לימודיהם במוסדות החינוך השונים. יועצי הקו משמשים גשר בין התלמיד והוריו לבין בית-הספר, והם החוט המקשר הפועל לטיוב מערכת היחסים בין הגורמים השונים, למען שלומם וטובתו של התלמיד והמשך לימודיו התקינים במערכת החינוך.

פרטים ליצירת קשר

טלפון: 1800-25-0025 או 1800-222-003

פקס: 02-5602390

אתר אינטרנט: www.education.gov.il

דואר אלקטרוני: tluna@education.gov.il או info@education.gov.il

הפקולטה למשפטים המכללה למשפט ועסקים רמת גן: קליניקה משפטית לזכויות אנשים עם מוגבלויות

חטיבת זכויות אדם במכללה האקדמית למשפטים נותנת סיוע וייעוץ משפטיים ללא תשלום בנושאי חינוך.

במסגרת השירות, סטודנטים למשפטים מהמכללה ילוו משפחות אשר נתקלו בבעיות שונות מול מערכת החינוך וייצגו אותם מול מערכת החינוך.

פרטים ליצירת קשר

כתובת: בן גוריון 26, רמת גן

טלפון: 03-6000800, שלוחה 150

פקס: 03-6000852

דואר אלקטרוני: sunnykalev@gmail.com

אתר אינטרנט: www.clb.ac.il

בריאות

מבוא

כהורים לילדים עם צרכים מיוחדים, לא פעם אתם נדרשים לפנות לשירותי בריאות מסוגים שונים. המפגש התכוף עם אנשי המקצוע עלול להיות מלווה בחרדה ודאגה רבה. לפיכך חשוב ביותר להגיע מוכנים לכל מפגש, עם כל השאלות המטרידות אתכם, אולי אף בכתב, על מנת שתוכלו לקבל מענה טוב ככל האפשר.

חשוב לדעת כי חוק ביטוח בריאות ממלכתי קובע את סל השירותים אשר מדינת ישראל מחויבת לתת לאזרחיה. יחד עם זאת קופות החולים מספקות שירותים שונים נוספים לפי שיקול דעתן, והאמצעים העומדים לרשותן, לרבות תוספות לפי תנאי הביטוחים המשלימים השונים. חשוב לקרוא את כל תנאי הביטוח הרפואי שברשותכם על מנת שתוכלו לדרוש את המגיע לכם. בנוסף, עליכם לדעת כי קופות החולים השונות יכולות להחליט על אופן אספקת השירותים שלהן, כלומר באמצעות מרפאות בתחומן או הפנייה למרפאות שונות במרכזים רפואיים או בתי חולים, וכן ניתנת להן גמישות גם באשר לסוגי הטיפולים שהן מוכנות לתת למבוטחים.

זכויות בתחום הבריאות

פטור מתשלום עבור אגרת רופא מקצועי ואגרת ביקור במכונים ובמרפאות חוץ

תיאור הזכות

פטור מלא מתשלום עבור ביקור אצל רופא מקצועי, במכונים ובמרפאות חוץ. משפחה שהוצאותיה במהלך רבעון (שלושה חודשים בשנה) היו גבוהות מתקרת התשלומים תזוכה בהפרש.

מי זכאי?

קטינים שטרם מלאו להם 18 שנים ושלושה חודשים, שמשולמת בעבורם גמלת ילד נכה או גמלת נידות.

נוהל הגשת בקשה

איך ולמי פונים:

יש לפנות לסניף קופת חולים הקרוב לאזור המגורים בכדי לוודא שהמבוטח רשום כזכאי לפטור מי שטרם נרשם יסדיר זאת באמצעות הצגת האישור על קבלת הגמלה.

ניתן לקבל החזר כספי בתום כל רבעון עם הגשת הקבלות עבור התשלומים לשירותים (לא כולל תרופות).

תשלום רטרואקטיבי

מי שכבר שילם על שירות רפואי זכאי להחזר כספי.

חשוב לדעת!

כל קופה מיישמת תקנה זו באופן מעט שונה, חשוב לשים לב להבדלים בין הקופות.

הנחות בדמי ההשתתפות עצמית ברכישת תרופות עבור חולים כרוניים

קופות החולים גובות מהמבוטח דמי השתתפות עצמית עבור רכישת תרופות וציוד מתכלה הכלולות בסל התרופות.

עבור חולים כרוניים קיימת תקרת השתתפות עצמית, רבעונית או חצי שנתית בתשלום עבור רכישת תרופות. כלומר ישנו סכום מירבי אותו ניתן לגבות מחולה כרוני עבור תרופות (קבועות ואחרות) שהוא צורך במשך חודש. מעבר לסכום זה קופת החולים תספק לחולה תרופות ללא תשלום.

חשוב לדעת!

- זכאות להנחה אינה גורעת מהזכאות לתקרת השתתפות עצמית בתרופות.
- תשלומים לביקור אצל רופאים מומחים ומכונים אינם נכללים בתקרה.
- התקרה אינה שווה בכל קופות החולים, והיא משתנה מעת לעת.

מי זכאי?

מי שהוכר ע"י משרד הבריאות כחולה כרוני, כלומר אדם העונה על אחד משלושת התנאים האלה:

- אדם המטופל במנה חודשית בקביעות מאחת מהתרופות הנכללות ברשימה המפורסמת ע"י משרד הבריאות.
- אדם החולה באחת מהמחלות המפורטות ברשימה המפורסמת ע"י משרד הבריאות.
- אדם שאינו משתייך לאחת משתי הקבוצות שהוזכרו, אך הוא מקבל תרופה קבועה עפ"י מרשם רופא, ברציפות במשך חצי שנה לפחות.

מה נכלל בזכאות לתקרה?

תקרת ההשתתפות חלה על כלל התרופות במסגרת סל שירותי הבריאות שצורך החולה, לרבות תרופות שאינן מיועדות לטיפול במחלה הכרונית. בנוסף, התקרה חלה גם על כל הציוד המתכלה הכלול בסל שירותי הבריאות והמפורט בחוק.

כיצד לממש את הזכות?

בהתאם להוראות משרד הבריאות, על קופות החולים לעקוב ולאתר מטופלים כרוניים, כך שהתקרה תחושב להם באופן אוטומטי.

יחד עם זאת, מומלץ לחולה לוודא בסניף קופת החולים שאכן הוא רשום במחשב כ"חולה כרוני". במידה ואינו רשום כך, עליו לפנות לרופא המטפל לקבלת האישור.

התקרה עצמה מופעלת לעתים אוטומטית בעת התשלום, ובמקרים אחרים באמצעות החזר הנעשה בתום כל רבעון.

תלונות:

תלונות נגד קופות החולים, שאינן מבצעות את ההנחיות, ניתן להגיש באתר נציבות קבילות לחוק ביטוח בריאות ממלכתי.

פטור מתשלומים בקופות החולים לחולים במחלה קשה

על פי סעיף 19 לחוק בריאות ממלכתי, חולים במחלות שהוגדרו ע"י משרד הבריאות כמחלות קשות יהיו פטורים מתשלום עבור שירותים רפואיים שונים, ביניהם: תשלום עבור ביקורים במכונים, במרפאות חוץ, פטור מתשלום עבור תרופות (בהתאם לכללים של כל קופה).

רשימה מלאה של כל ההנחות והפטורים ניתן למצוא באתר האינטרנט של משרד הבריאות.

כיצד לממש את הזכות

על החולה לוודא כי פרטי מחלתו מעודכנים במחשב קופת החולים.

חשוב לדעת!

חולים שלפי כללי קופת החולים שלהם, אינם פטורים מתשלום עבור כל התרופות שבסל, עשויים להיות זכאים לתקרת תשלום חודשית כחולים כרוניים.

מזון תרופתי

חולים אשר מקור ההזנה העיקרי שלהם הוא מזון תרופתי נתקלים בקשיים ברכישתו בשל עלותו הגבוהה.

מי זכאי?

ילד או מבוגר החייב לצרוך מזון תרופתי בשל מחלת חסר מטבולית (חילוף חומרים) או מחלה אחרת, המופיעות במשרד הבריאות, המתעדכנות מעת לעת.

היקף העזרה

- במידה והמזון התרופתי נמצא בסל התרופות, משרד הבריאות קבע תקרת הוצאות חודשית אישית של ₪ 622.
- עבור מזון תרופתי שאינו מצוי בסל הבריאות אין תקרת תשלום. מומלץ לבדוק האם מזון תרופתי בעל הרכב זהה נמצא בסל התרופות.
- על פי חוזר סמנכ"ל לפיקוח על קופות החולים מספטמבר 2012, עד חודש מאי 2013 תמוחשב תקרת ההחזר עבור מזון תרופתי, כך שמבטח שמקבל מן הקופה פרטי מזון תרופתי הכפופים לתקרה, לא ידרש לשלם השתתפות עצמית מעבר לתקרה, באופן שימנע את הצורך לפנות בבקשה להחזר כספי עבור תשלומים עודפים. היערכות זו תכלול הן את בתי המרקחת של הקופה והן בתי מרקחת הנמצאים בהסדר עימה.
- המחלקה לשירותים חברתיים תשתתף בסכום אשר לא יעלה על 90% מההוצאה עבור המזון התרופתי, ובהתאמה המשפחה חייבת בהשתתפות של לא פחות מ-10% מההוצאה. תקרת ההשתתפות של המחלקה לשירותים חברתיים היא 60 נקודות זיכוי (ערך נקודת זיכוי הוא כ-215 ₪, נכון לשנת 2012).

כיצד פונים?

הבקשה להשתתפות בהוצאות המזון התרופתי תוגש לעובד סוציאלי במחלקה לשירותים חברתיים באזור המגורים. את הבקשה יש להגיש בכתב על גבי טופס שינתן בלשכה לשירותים חברתיים.

לבקשה יש לצרף:

1. אישורי הכנסה של המשפחה.
2. אישור רופא על המחלה והמינון הנוסף לחודש.
3. חשבונית מס או קבלה על הרכישה של המזון התרופתי.

הגשת ערר

ניתן לערער על תשובה שלילית או על סכום ההשתתפות ע"י פנייה בכתב לוועדת הערר המחוזית.

ניתן לחלק את סוגי המזון התרופתי לשש קבוצות:

1. מזון תרופתי המיועד לחולים במחלות מטבוליות
2. מזון תרופתי לסובלים מאלרגיות או אי סבילות לרכיבי או מרכיבי מזון מסוימים (חלב ללא לקטוז, קמח ללא גלוטן).
3. מזון תרופתי המיועד לסובלים מהפרעות ספיגה שונות במערכת העיכול.
4. רכיבי תזונה בעלי כושר ספיגה במצבי חולי מסוימים הניתנים בנוסף למזון רגיל.

5. מזון תרופתי במרקם רך, עתיר קלוריות ו/או חלבון שניתן בנוסף למזון רגיל (הפרעות אכילה, חולי סרטן, חולים בטיפול נמרץ וחולים מותשים) והניתנים דרך הפה או בזונדה
6. מזון תרופתי לסובלים ממחלות כליה, ריאות וכבד.

ארגוני סיוע ברכישת תרופות שאינן בסל הבריאות

עמותת חברים לרפואה

סיוע במימון תרופות

טלפון: 03-5792220

פקס: 03-5792223

עמותת רפאנו

קרן לסיוע לרכישת תרופות לחולי סרטן שאינן בסל הבריאות,

טלפון: 09-8321556, 1700-70-72-74

הקרן הישראלית למימון תרופות מיסודה של עמותת יחד בתקווה

טלפון: 03-5743230

עמותת קרן ישעי

הסיוע: עזרה בגיוס מימון עבור תרופות שאינן בסל, עזרה בגיוס מימון לניתוחים, ביקורי חולים, ייעוץ בנושא השתלות

כתובת: חיים ויטל 11 ת.ד. 6489, ירושלים 91064

טלפון: 02-6524986, 1-800-20-30-55, 02-6535718

פקס: 02-6524055

אתר: www.lapidim.org.il

סל השירותים בהתפתחות הילד

חוק ביטוח בריאות ממלכתי קובע כי על המדינה לספק שירותי התפתחות הילד לילדים מגיל לידה עד גיל 18 הזקוקים לטיפול בשל בעיות התפתחותיות ורפואיות.

הילדים זכאים לקבל את הטיפולים מקופת החולים בה הם מבוטחים, על פי אבחון הצוות המקצועי.

הטיפולים הנכללים בקטגוריית פרא-רפואיים הם:

פיזיותרפיה, ריפוי בעיסוק, ריפוי בדיבור, טיפול פסיכולוגי, עבודה סוציאלית.

הטיפולים ניתנים ע"י צוות רב מקצועי הכולל:

רופא מומחה בנוירולוגית ילדים או רופא ילדים מומחה בעל נסיון בתחום התפתחות הילד, פסיכולוג, פיזיותרפיסט, עובד סוציאלי, קלינאי תקשורת ומרפא בעיסוק.

מי זכאי ולאילו טיפולים?

- ילדים עד גיל 9 זכאים לאבחון ולטיפול ע"י צוות רב מקצועי.
- ילדים בגילאי 9-4, שאינם סובלים מנכות התפתחותית *סומטית או מורכבת יכולים לעבור אבחון ע"י גורם רפואי מוסמך, גם לא במסגרת מכון או יחידה מוכרים.
- ילדים עד גיל 6 זכאים לטיפול בהפרעות קשב וריכוז או בלקויות למידה.
- ילדים שהוגדרו בעלי נכות התפתחותית סומטית זכאים לטיפולים פרא-רפואיים עד גיל 18, בהתאם לצורך וללא הגבלה. עד גיל 9 יאובחנו ויטופלו במכון או יחידה להתפתחות הילד, המוכרים ע"י משרד הבריאות בלבד.
- ילד שאינו בעל נכות התפתחותית סומטית, אך מאובחן עם בעיה התפתחותית מורכבת (ילד עם ליקוי ביותר מתחום אחד מתחומי התפתחות הילד) יאובחן ויטופל במכון או יחידה המוכרים ע"י משרד הבריאות.
- ילד הזקוק לטיפול בתחום התפתחות הילד בשל בעיות רפואיות נוספות, שאינן התפתחותיות, כגון: לאחר ניתוח, תאונה וכו', יקבל אותו בהתאם לצורך הרפואי בשירותים אלו, וללא תלות בזכאותו לסל השירותים ההתפתחותיים.

מספר הטיפולים להם זכאים הילדים

ילדים שאינם מאובחנים עם הפרעה התפתחותית סומטית, זכאים למספר טיפולים לפי הפירוט הבא:

- **ילדים מלידה עד גיל 3:** יינתנו טיפולים בהתאם לצורך ולפי שיקול דעת רפואי מקצועי של מומחה הקופה, ללא הגבלה במספר הטיפולים.

- **ילדים בגילאי 3-6:** בהתאם לצורך, ולפי שיקול דעת רפואי מקצועי של מומחה הקופה, עד 27 טיפולים בשנה למקצוע, ובלבד שסך כל הטיפולים שניתנו בכל המקצועות לא יעלה על 54.
- **ילדים בגילאי 6-9:** בהתאם לצורך, ולפי שיקול דעת רפואי מקצועי של מומחה הקופה, עד 9 טיפולים בשנה למקצוע, ובלבד שסך כל הטיפולים שניתנו בכל המקצועות לא יעלה על 18.
- **ילד שפנה לאבחון לפני גיל 6,** יהיה זכאי בשנה הראשונה לטיפול בו למספר הטיפולים להם היה זכאי ביום הפניה.
- **ילדים עם נכות התפתחותית סומטית** זכאים לטיפולים לפי הצורך הרפואי עד גיל 18, ללא הגבלה במספרם.

תשלום השתתפות עצמית עבור הטיפולים במכון להתפתחות הילד

ההשתתפות הכספית העצמית המירבית לילד בגילאי 3-9 שנים, שאינו עם הפרעה התפתחותית סומטית, בגין שירותים מתחום התפתחות הילד היא 25-26 ₪ לפי הקבוע בחוק. סכום זה מתעדכן מעת לעת בהתאם להוראות החוק.

פטורים מתשלום השתתפות עצמית:

- ילדים עד גיל 3 שנים.
- ילדים עם הפרעות התפתחותיות סומטיות.
- ילדים שהוריהם מקבלים הבטחת הכנסה.

חשוב לדעת!

קופות החולים הרחיבו, באמצעות הביטוחים המשלימים, את מספר הטיפולים הקבוע בחוק. מומלץ לבעלי ביטוח משלים לבדוק מה ההסדר הנהוג בביטוח שברשותם.

*טיפול צוות רב מקצועי בילדים עם נכויות סומאטיות עד גיל 18

נכות התפתחותית סומאטית מוגדרת כנכות הנגרמת כתוצאה ממחלה או מתהליך הפוגע במערכת העצבים המרכזית וההיקפית או במערכת שרירי השלד הגורם לנכות תפקודית מתמשכת.

הגדרה זו מתייחסת לליקויים כגון:

שיתוק מוחין CP, ניכר פגיעות מוחיות המלוות במוגבלות שכלית התפתחותית ניכרת (אשר הוכרה ע"י משרד העבודה והרווחה), מחלות מטבוליות, וחירשות פגיעות מורכבות באברי חוש המלוות בהפרעות נוירולוגיות וסומטיות אחרות, מומי עמוד שידרה ושלד, מחלות כרומוזומליות הפוגעות בהתפתחות, ניוון שרירים ודומיהם.

אבחנת "נכות סומטית" תעשה ע"י רופא מומחה בנוירולוגיה של הילד, בשיקום כללי, או ע"י מנהל יחידה להתפתחות הילד, ובמקרים מסוימים ע"י מומחה לפסיכיאטריה של הילד.

חוק ביטוח בריאות ממלכתי קובע כי ילדים עם נכויות סומאטיות זכאים לקבל מקופת החולים בה הם מבוטחים, או על חשבונה, שירותי אבחון וטיפול של צוות רב מקצועי במסגרת המכונים להתפתחות הילד, בהתאם לצורך ועד גיל 18 ללא הגבלה במספר הטיפולים וללא תשלום השתתפות עצמית.

זכאות לשירותים התפתחותיים של ילדים בספקטרום האוטיסטי

עבור ילדים המאובחנים בספקטרום האוטיסטי קיים סל שירותים יעודי וייחודי מרגע האבחון ועד גיל 18 שנים. ילדים שאובחנו בספקטרום האוטיסטי, ושאינם משתתפים בתכנית הטיפול הבריאותי המקדם מטעם משרד הבריאות (במסגרת מעונות היום השיקומיים, גני התקשורת או מרכזים טיפוליים), זכאים, עד הגיעם לגיל 18 שנים, ל-3 שעות טיפול שבועיות במקצועות הבריאות, בהתאם לצורך, מתוך סל השירותים בהתפתחות הילד (ריפוי בעיסוק, קלינאות תקשורת, פיזיותרפיה, פסיכולוגיה, עבודה סוציאלית, ובחלק מסניפי קופות החולים גם הידרותרפיה).

מבוטחים בביטוח משלים זכאים לקבל תוספת טיפולים לאחר מיצוי הטיפולים בסל הבריאות. אבחון ילדים על הספקטרום האוטיסטי צריך להיעשות באמצעות כלי אבחון מקובלים ועל ידי רופא ופסיכולוג לפחות.

זכאות תלמידי החינוך המיוחד לקבלת שירותים התפתחותיים ע"י קופת החולים:

קופת החולים אינה רשאית לשלול שירותים לילד בתחום התפתחות הילד רק מן הטעם כי התלמיד הינו תלמיד בחינוך המיוחד או בכל מערכת חינוכית אחרת. בבואה לשקול את הצורך במתן טיפולים נוספים רשאית הקופה להתחשב בין היתר, בטיפולים הניתנים לילד במסגרת החינוכית.

הצורך בטיפולים אלה יקבע ע"י הגורם הרפואי המוסמך מטעם הקופה (רופא מומחה בנוירולוגיה של ילדים והתפתחות הילד או רופא ילדים עם ניסיון עבודה של 3 שנים לפחות במכון מוכר להתפתחות הילד, ובהיקף של חצי משרה לפחות).

זמן ההמתנה לקבלת הטיפולים

- זמן ההמתנה לטיפול לאחר האבחון יקבע על פי שיקול דעת רפואי.
- ילדים עם הפרעה התפתחותית הדורשת התערבות טיפולית מיידי יטופלו בהקדם האפשרי.

- משך ההמתנה המרבי לאבחון ולתחילת טיפול גם יחד (מרגע הפניה הראשונה של המשפחה לקופת החולים), תלוי בגיל הילד:
- **עד גיל שנה** - משך ההמתנה לא יעלה על 3 חודשים;
- **מעל גיל שנה** - משך ההמתנה לא יעלה על 4 חודשים.
- במקרה בו עלה זמן ההמתנה על האמור לעיל, ניתן לקבל החזר עבור טיפול פרטי, שינתן מספקי שירותים התפתחותיים פרטיים העומדים בדרישות משרד הבריאות. על הקופות מוטלת החובה להחזר ההוצאות, עד לגובה תעריפי משרד הבריאות, בתנאי שמספר הטיפולים לא חרג ממספר הטיפולים לו הם זכאים.
- ילד שלא אובחן בתוך פרק הזמן הנ"ל, יוכל לממש את זכאותו הן ביחס לרכישת שירות אבחוני והן ביחס לרכישת שירות טיפולי, בכל תחום כפי שנקבע באבחון.
- ילד שאובחן בתוך פרק הזמן הנ"ל, אך לא נקבע לו תור לטיפול כנדרש לפי תוצאות האבחון, יוכל לממש את זכאותו ביחס לשירות בתחום שלא נקבע לו תור לגביו.
- מבוסס שזכאי להחזר, רשאי לבחור בין המשך קבלת ההחזר עבור השירות, לבין קבלת השירות באמצעות קופת החולים.
- ההחזר יחול גם ביחס למבוסס שנקבע לו תור לשירות בתוך פרק הזמן הנדרש, אך משך ההמתנה בין התורים שנקבעו לו ביחס לאותו שירות, עלה על חודש.

ילדים המקבלים טיפולים במסגרת החינוכית

קבלת טיפולים מקופת החולים בה מבוססים הורי הילד אינה מותנית ואינה תלויה במקום בו הילד לומד ובסל השירותים אותו הוא מקבל במערכת החינוך.

הטיפולים הניתנים במסגרת החינוך המיוחד במוסדות לחינוך מיוחד או במסגרת שילוב בבית ספר רגיל, אינם מחליפים את הטיפולים להם זכאים הילדים במסגרת קופת החולים.

הגורם המקצועי מטעם הקופה מקבל לידיו את תכנית הלימודים האישית שנקבעה לילד במערכת החינוך וכוללת את סוג ומספר הטיפולים הפרא רפואיים אותם הילד מקבל בבית הספר. החלטתו המקצועית עשויה להביא בחשבון את העובדה שהילד מקבל טיפולים במערכת החינוך. אם ילד לא מקבל בפועל במערכת החינוך את הטיפולים להם הוא זקוק, הגורם המקצועי בקופה אמור להתחשב בכך בהחלטתו.

נציגי פניות הציבור החולים בנושא מערכת הבריאות

הורים המתקשים במיצוי זכויותיהם וזכויות ילדיהם בקופות החולים בה הם מבוססים, יכולים לפנות לנציגי פניות הציבור בקופת החולים שלהם ולבקש את התערבותם. להלן פרטי נציגי פניות הציבור בקופות החולים השונות:

מכבי שירותי בריאות

נציגה: גב' גילה סעדיה

כתובת: המרד 27 תל-אביב ת.ד 50493, תל אביב, 6150401

טלפון: 03-5143535

פקס: 03-5143822

דואר אלקטרוני: pniot@mac.org.il

• **ניתן לפנות באופן ישיר דרך אתר האינטרנט של קופת חולים מכבי:**

<http://www.maccabi4u.co.il/664-he/Maccabi.aspx>

• **קבלת מענה אנושי ניתן לקבל במוקד "מכבי ללא הפסקה"**

בטלפון: 1-700-50-53-53, או *355

קופת חולים כללית

ישנם ממונים מחוזיים לפניות הציבור אשר ניתן לערער על תשובתם בנציבות פניות הציבור בהנהלה הראשית:

מחוז צפון -

משה וייסברג

טלפון: 04 6557249

פקס: 04 6453059

דוא"ל: Pniot_zafon@clalit.org.il

מחוז דן/פתח-תקוה -

רונית שמש

טלפון: 03 5773215

פקס: 03-7600715

דוא"ל: Pniot_dan@clalit.org.il

מחוז חיפה וגליל מערבי -

דורית חזן יניב

טלפון: 04 8568595

פקס: 04 8135870

דוא"ל: Pniot_haifa@clalit.org.il

מחוז מרכז -

מיכל דהן

טלפון: 03 9687665

פקס: 03 6178445

דוא"ל: Pniot_merkaz@clalit.org.il

מחוז שרון/שומרון -

שרון איתן

טלפון: 09 8633219

פקס: 09-8648404

דוא"ל: Pniot_sharon@clalit.org.il

מחוז ירושלים -

שרונה בלמס

טלפון: 02-6661111

פקס: 02-6544372

דוא"ל: Pniot_jerusalem@clalit.org.il

מחוז תל-אביב/יפו -

רחל שניידר

טלפון: 03 5122785

פקס: 03 5122784

דוא"ל: Pniot_tel-aviv@clalit.org.il

מחוז דרום -

רקפת בהט-אביטל

טלפון: 08 6207513

פקס: 08 6207510

דוא"ל: Pniot_darom@clalit.org.il

מחוז אילת -

מלי בן חיון

טלפון: 08 6358079

פקס: 08 6383606

דוא"ל: yopniot@clalit.org.il

- באתר קופת חולים כללית (<http://www.clalit.co.il/he-il>) ניתן למצוא גם את רשימת הממונים על פניות הציבור במרכזים הרפואיים.

קופת חולים לאומית

נציגה: גב' מאיה גולדשטיין

כתובת: שפרינצק 23 תל אביב 6473817

טלפון: 03-6949612

פקס: 03-6970487

לאומית פון: 1-700-5-7-507

אתר אינטרנט: www.leumit.co.il

קופת חולים מאוחדת

נציג: ד"ר יצחק אלשיך

כתובת: אבן גבירול 124 תל אביב, 6203854

טלפון: 03-5202323

פקס: 03-5235335

מוקד מידע: 1-700-706-706, או *3833

אתר אינטרנט: www.meuhedet.co.il

משרד הבריאות, נציבות קבילות הציבור לחוק ביטוח בריאות ממלכתי

כתובת: נציבות קבילות, משרד הבריאות, רח' ירמיהו 39, ירושלים, מיקוד: 9446724

טלפון: 08-6241010, או *5400

פקס: 02-5655981

דואר אלקטרוני: kvilot@moh.health.gov.il

חשוב: במקרה בו מבטח סבור שזכויותיו נפגעו, רצוי לפנות תחילה לממונה על פניות הציבור בקופת החולים או במוסד הרפואי הקשור לנושא התלונה.

האגודה לזכויות החולה בישראל (ע"ר)

האגודה משמשת מסגרת ארגונית וולונטרית ליחידים ומשפחות שנושא זכויות החולה חשוב להן. אחת המטרות החשובות היא לפתח את מודעות הציבור לזכויות החברתיות של אדם המקבל טיפול רפואי ולעובדת קיומו של חוק זכויות החולה. האגודה מטפלת בכל הקשור במערכות היחסים בין החולים לבין הממסד הרפואי.

פרטים ליצירת קשר:

כתובת: פקיעין 5, תל אביב יפו, 61066, ת.ד. 6623

טלפון: 03-6022934, פקס: 03-6021878

דואר אלקטרוני: info@patients-rights.org.il

אתר אינטרנט: www.patients-rights.org

טיפול שיניים

ילדים רבים חוששים מטיפולי השיניים, אולם כאשר מדובר בילדים עם צרכים מיוחדים נדרשת לעיתים קרובות התייחסות מיוחדת. רופאי השיניים חייבים להבין את משמעותם של הנתונים הפיזיים, הבריאותיים או ההתנהגותיים המיוחדים, וכן לקחת בחשבון את הצרכים הפסיכולוגיים, להרגיע את הילדים לפני הטיפול ולנסות לגייס שיתוף פעולה מצדם.

ברחבי הארץ קיימות מרפאות רבות אשר מתמחות בטיפול בילדים ונוער עם צרכים מיוחדים, וניתן לאתר אותן באמצעות האתר "מקום מיוחד", או ליצור קשר עם "קשר" ולקבל את רשימה של המרפאות הקרובות למקום המגורים.

חשוב לזכור שחלק מן המרפאות הללו הן פרטיות, וחלקן קשורות או שייכות לעמותות, לקופות החולים או בתי החולים. לפיכך, תעריפי התשלום עלולים להיות שונים ממקום למקום, וגם במקרה הזה יש לערוך קודם סקר מחירים.

במעונות הפנימייה של אנשים עם מוגבלות שכלית מופעלות מרפאות שיניים מיוחדות, אשר מתמחות בטיפול באנשים עם מוגבלות שכלית. משפחות אשר יש להן ילד עם מוגבלות שכלית, בכל גיל, הגר בבית, והמוכר כזכאי לשירותים מטעם האגף לטיפול באדם עם מוגבלות שכלית של משרד הרווחה, זכאיות לפנות למרפאות הללו. הטיפולים ניתנים תמורת תשלום ע"י מחירון עלויות בלבד. למידע על המרפאות הללו ניתן לפנות ללשכות לשירותים חברתיים במקום המגורים.

טיפול בהרדמה

במרכזי טיפול לבריאות השן בתוך בתי החולים ובמרפאות מסוימות, ילדים יכולים לקבל טיפול שיניים בהרדמה מקומית או כללית, כאשר מרפאת שיניים רגילה אינה מסוגלת לטפל בהם עקב מוגבלותם הפיזית, השכלית או הנפשית, או בעקבות התנגדותם או חוסר שיתוף פעולה שלהם.

סל הבריאות מחייב את קופות החולים לממן בטיפולי השיניים את ההרדמה הכללית במקרים בהם עקב מצבו של המבוטח אין אפשרות לטפל בשיניים אלא בדרך של מתן הרדמה כללית.

מימון טיפול השיניים

חשוב לדעת כי אין מחויבות ישירה של קופות החולים למימון טיפולי שיניים אלא אם יש למבוטח ביטוח מיוחד בנושא.

קופות החולים משתתפות רק במימון ההרדמה לילדים להם אחת מהלקויות הבאות:

שיתוק מוחין (CP), אוטיזם, מוגבלות שכלית התפתחותית, תסמונת דאון, מחלת A-T, חולי נפש וחולי לב קשים.

כדאי לשאול את הצוות במרפאות המיוחדות בנוגע להנחה, לפריסת התשלום בתנאים מיוחדים או לסיוע כספי מקרנות. ישנן קרנות (ראה פרק סיוע כספי) שמסייעות במימון טיפולי שיניים. המימון על ידי קרנות הסיוע הוא בדרך כלל ישיר למרפאה ויש להציג לקרן את הצעת המחיר טרם בוצע הטיפול.

מימון מכשירי ניידות:

חוק ביטוח בריאות קובע סל שירותי בריאות הכולל מכשירי שיקום וניידות במימון חלקי של משרד הבריאות באמצעות לשכות הבריאות האזוריות.

לפני הרכישה מומלץ להתייעץ עם הגורם המטפל בלשכת הבריאות.

גובה השתתפות המשרד הוא 75% מהמחיר שנקבע על ידי משרד הבריאות על פי סוג המכשיר:

- מכשירים שנקבע להם סכום מירבי, שאינו מחירו המלא של המכשיר.
- מכשירים שבעבורם נדרשות שלוש הצעות מחיר לפחות. הצעות המחיר נלקחות ע"י משרד הבריאות ונבדקות על ידו. מחיר המכשיר יקבע על פי ההצעה הזולה ביותר מבין הצעות המחיר.

מי זכאי?

1. אדם עם מוגבלות קבועה הזקוק למכשיר שיקום ומתגורר בקהילה (כלומר לא מאושפז במסגרת סיעודית/שיקומית כלשהי).
2. נכים המאושפזים במוסדות סיעודיים, בתי חולים ומוסדות של משרד הרווחה, זכאים למכשירי הליכה ותותבת גפיים בלבד - הניתנים באמצעות מכון לואיס (המכון הלאומי לשיקום).

מכשירים שמשרד הבריאות משתתף במימוןם:

1. מכשירי ניידות:

- כיסאות גלגלים ידניים
- טיולונים
- כיסאות טיולון (BUGGY)

- כיסאות גלגלים ממונעים
- כיסאות גלגלים לשירותים
- כריות מיוחדות לכיסאות גלגלים
- אינסרטים (מערכות ישיבה) לכיסאות גלגלים
- מיטות פאולר מלא + HI-LOW הידראוליות וחשמליות
- מזרני אוויר חשמליים (סטנדרטיים) להפחתת הסיכון להיווצרות פצעי לחץ
- מנופים ביתיים - חשמליים והידראוליים

2. הליכונים: הליכון אחורי/רולטור/אמות

3. קביים קנדיות

4. חלילים/מעלי מדרגות ניידים - במקרים חריגים

מכשירים הניתנים למקבלי קצבאות בלבד ושאינן להם הכנסה נוספת (אנשים אלו פטורים מהשתתפות עצמית): הליכונים רגילים, מקלות הליכה לסוגיהם, כריות ספוג לכיסאות גלגלים, מזרני ספוג סטנדרטיים ("תבנית ביצים")

מכשירים נוספים (תהליך הבקשה עבורם הוא שונה כמפורט להלן):

1. מכשירי הליכה ותותבות גפיים ניתנים באמצעות מכון לואיס.
 2. אורטוזות (מכשירי הליכה), תותבות לגפיים, כפפה לכיסוי תותבת יד, נעליים רפואיות מיוחדות, גרבי גדם - במקרה של החלפת בית הגדם או התותבת.
- המבקש מכשירים אלו יפנה אל לשכת הבריאות באזור המגורים. יש לצרף המלצה של רופא אורתופד או רופא שיקומי. האזרח יופנה על-ידי לשכת הבריאות לרופא מורשה באמצעות כרטיס בו יצוין שיעור השתתפות המשרד.

השתתפות עצמית:

החל מ-1.13, גובה ההשתתפות העצמית במימון מכשירי ניידות הינו 10% מעלות המכשיר או מתקרת ההשתתפות המירבית שנקבעה.

חשוב לדעת:

השינוי אינו כולל מכשירים הניתנים באמצעות מכון לואיס.

האוכלוסיות הבאות פטורות מתשלום השתתפות עצמית:

- מקבלי תוספת השלמת הכנסה לקצבת זקנה.
- מקבלי תוספת השלמת הכנסה לקצבת שארים.
- מקבלי קצבת נכות מלאה המקבלים תוספת בעד בן/בת הזוג.
- עקרות בית המקבלות קצבת נכות כללית.
- מקבלי גמלת הבטחת/השלמת הכנסה.

- חסידי אומות העולם.
- ילדים ובני נוער עד גיל 18.

כמו כן, ניתן לבקש פטור אם הכנסתה של המשפחה נטו אינה עולה על סכום גמלת זקנה עם תוספת השלמת הכנסה (הכנסה נטו היא לאחר שהופחתו הניכויים למס הכנסה, לביטוח לאומי, לביטוח בריאות, לקופת פנסיה ולוועד עובדים).

אדם המתקשה לממן את חלקו ברכישת המכשיר יפנה לעובדת הסוציאלית בלשכת הבריאות. במקרים אלו, על התושב לצרף אישורי הכנסה משני בני הזוג (תלוש משכורת/פנסיה/רנטה/ביטוח לאומי, שומת מס לעצמאים, ומסמכים אחרים שידרשו). העובדת הסוציאלית רשאית על-פי קריטריונים שנקבעו, להרחיב את השתתפות המשרד עד לגובה שנקבע בנוהל.

תהליך קבלת הסיוע/מימון

1. פניה ראשונית לקופות החולים או מסגרות חינוך מיוחד בבקשה לאישור השתתפות ברכישת המכשיר - יש לפנות לרופא המשפחה בקופת החולים (ילדים הלומדים במסגרות לחינוך מיוחד יכולים לפנות באמצעות המסגרת החינוכית).
2. רופא המשפחה או רופא מומחה אחר יעביר את הפניה לפיזיותרפיסט או מרפא בעיסוק (בעל תעודת הרשאה להמלצה), באמצעות היחידה להמשך טיפול או באופן אחר, לצורך בדיקת זכאות להשתתפות במימון מכשיר ניידות.
3. הגורמים המקצועיים בקופת החולים ינחו את התושב לגבי המסמכים אותם עליו להגיש ועל תהליך הגשת הבקשה למשרד הבריאות.

חשוב: המלצת קופת החולים אינה מהווה בהכרח אישור זכאות. ההחלטה הסופית על אישור המכשיר מתקבלת על ידי משרד הבריאות.

4. הגשת הבקשה ללשכת הבריאות - הבקשה בצירוף המסמכים המפורטים בהמשך, תוגש ללשכת בריאות באזור מגוריו של התושב - לרצות המכשירים במחלקה למחלות ממושכות ושיקום. הגשת המסמכים ללשכות הבריאות יכולה להיעשות על-ידי קופות החולים או על-ידי התושב, או מי מטעמו. ניתן להגיש את המסמכים בימי קבלת קהל במחלקה, בדואר או בפקס.

5. דיון בוועדה מקומית בלשכת הבריאות - וועדה מקומית תדון בכל בקשה שבתחום סמכותה. החלטת הוועדה (אישור הבקשה או דחייתה) לרבות הנחיות להמשך התהליך, תדווח על-ידי רצות המכשירים במכתב תשובה לפונה.

- לאחר קבלת אישור לסיוע - עם קבלת האישור ממשרד הבריאות יופנה התושב המכשיר על-פי הנחיות שיינתנו בכתב.

- **האישור תקף למשך חצי שנה מיום הוצאתו.**

- מכשירי ניידות שמשרד הבריאות השתתף במימון, הם רכוש משרד הבריאות ויש להשיבם בתום השימוש או עם קבלת מכשיר מאותו סוג או עם מעבר התושב למוסד סיעודי.
- להלן המכשירים שיוחזרו ללשכת הבריאות עם תום השימוש בהם:
 1. כיסאות גלגלים ידניים (על כל סוגיהם)
 2. כיסאות גלגלים לשירותים
 3. כיסאות גלגלים ממונעים
 4. כיסאות גלגלים עם מנועי עזר
 5. טיולונים
 6. מיטות
 7. מנופים
 8. זחילים/ מעלי מדרגות ניידים
 9. הליכונים מיוחדים (רולטורים)
- עם קבלת המכשיר על התושב וערב נוסף או ערב בלבד, לחתום על טופס התחייבות ושטר חוב המבטיחים את החזרת המכשיר בתום השימוש בו.
- **הערה:** במידה שיפורסם מכרז, קבלת המכשיר תיעשה רק באמצעות הספקים המורשים שיזכו במכרז.

מסמכים הדרושים לקבלת השירות:

1. דו"ח רפואי/סיעודי עדכני חתום על-ידי רופא ואחות.
 2. מפרט ו/או המלצה של פיזיותרפיסט/ית/ מרפא/ה בעיסוק מקופת החולים המבטחת.
 3. דו"ח סוציאלי חתום על-ידי עובדת סוציאלית (בכל מקרה של מכשירי ניידות ממונעים/ חשמליים או על-פי דרישת הלשכה).
 4. תצלום תעודת זהות.
 5. פרטי חשבון הבנק למי שאושרה לו רכישה עצמית (תצלום המחאה).
- למבקשים הפחתת ההשתתפות העצמית - יש לפנות להתייעצות עם העובדת הסוציאלית בלשכת הבריאות.

ערעור

מי שבקשתו נדחתה רשאי לערער תוך 30 יום מקבלת התשובה מלשכת הבריאות. הערעור יופנה לוועדת חריגים באמצעות לשכת הבריאות.

תיקון מכשירים

משרד הבריאות משתתף במימון תיקון מכשירי ניידות חשמליים, בתום תקופת האחריות הניתנת ע"י הספק. בבקשה לתיקון מכשיר ניידות יש לפנות למוקד "קול הבריאות" בטלפון: 5400*, 08-6241010 מרבית התיקונים מתבצעים באמצעות היחידה הארצית למכשירי שיקום וניידות. לאחר תום תקופת האחריות אין לפנות ישירות לספקים לצורך קבלת שירות תיקונים. פנייה ישירה אל הספק לצורך תיקון תיעשה רק אם יערכו מכרזים ונקבעו ספקים מורשים למכשירים.

- השתתפות המשרד היא 90% מעלות התיקון.
- השתתפות הנכה - 10% מעלות התיקון.
- נכים מקבלי קצבאות פטורים מהשתתפות במימון התיקון.
- נכה אשר מתקשה לממן את התיקון יפנה לעובדת סוציאלית בלשכת הבריאות.
- **הערה:** תושבים הפטורים מהשתתפות עצמית בעלות המכשיר (בעת הרכישה) זכאים גם לתיקון מכשירי ניידות שאינם חשמליים.

חשוב לדעת!

- אישור הזכאות להשתתפות משרד הבריאות ברכישת מכשירי שיקום, מותנה בהגשת בקשה וקבלת אישור לפני רכישת המכשיר ולא בדיעבד.
- מפרט ההמלצה שיאושר בלשכת הבריאות, כולל בתוכו מידע תפקודי ורפואי. לאחר האישור, במידת הצורך, המפרט יועבר לספקים לקבלת הצעות מחיר. תושב המבקש לשמור על חיסיון בהעברת המידע, יפנה ללשכת הבריאות באזור מגוריו.
- משרד הבריאות אינו משתתף במימון מכשירים טיפוליים.

מרכזים וארגונים לייעוץ ולהשאלת ציוד שיקומי

אור לעולם

עמותה המשאילה ציוד רפואי כנגד עירבון המוחזר בתום ההשאלה לכל פונה ברחבי הארץ.

פרטים ליצירת קשר:

כתובת: קדימה 9, ירושלים, ת.ד. 23621

טלפון: 535455-599-1

דואר אלקטרוני: ora@orlaolam.org.il

אתר אינטרנט: www.orlaolam.org.il

העמותה הערבית לנכים

העמותה הערבית לנכים מספקת סיוע, ציוד והדרכה לאנשים עם צרכים מיוחדים.

פרטים ליצירת קשר:

כתובת: אבן בטוטה 4 מזרח ירושלים

טלפקס: 02-6262585

יד שרה (ע"ר)

יד שרה הינה אגודת המתנדבים הגדולה בישראל, המעניקה מגוון שירותי בית המאפשרים לאנשים חולים, עם מוגבלויות וקשישים להמשיך ולחיות בביתם, בחברה ובקהילה. שירותי יד שרה ניתנים בעזרת אלפי מתנדבים מכל מגזרי האוכלוסייה לכל פונה.

פרטים ליצירת קשר:

כתובת: בית יד שרה, שד' הרצל 124, קרית ויינברג, בית הכרם, ירושלים, 96187

טלפון: 02-6444444

פקס: 02-6444808

דואר אלקטרוני: info@yadsarah.org.il

אתר אינטרנט: <http://www.yadsarah.org.il>

מ.י.ל.ב.ת - המרכז הישראלי לאביזרי עזר, בינוי ותחבורה לנכה

עמותת מ.י.ל.ב.ת מעניקה ייעוץ, הדרכה ומידע בנושא התאמת טכנולוגיה לצרכים המיוחדים של ציבור הנכים וסביבתם.

ילדים עם מוגבלות יכולים לנסות מגוון רב של אביזרים ולמצוא את אלו שיעזרו להם לתפקד ביתר עצמאות בחיי היומיום. המידע, ייעוץ והדרכה הינם בכל תחומי התפקוד היום-יומי לילדים ובני משפחה, אנשי מקצוע ומטפלים. במקרים בהם לא קיים פתרון מסחרי, מתנדבים מומחים בתחום הטכני מפתחים ללא תמורה אביזרים מיוחדים המותאמים אישית לבית או למסגרת הלימודית או הטיפולית.

פרטים ליצירת קשר:

כתובת: בנין 23 א', בית חולים תל השומר, רמת גן, 52621

טלפון: 03-5303739/59

פקס: 03-5357812

דואר אלקטרוני: milbat@netvision.net.il

אתר אינטרנט: www.milbat.org.il

מע"ן - מרכז עזרים לילדים ונוער- בית חולים אלי"ן

מרכז הערכה ותצוגה ייחודי המספק להורים ולבעלי המקצוע שירות מידע מעודכן בנושא ציוד שיקום. בצוות מרפאים בעיסוק אשר הוכשרו לכך ופתחו מומחיות בהתאמת הציוד לילד לפי צרכיו האישיים. המרכז מתמחה בהתאמת אביזרים בתחום ההושבה, נידות, נידות ממונעת, נסיעה בטוחה והתאמת אביזרים לפעילויות יום יומיות. למע"ן מגיעים ילדים עם צרכים מיוחדים בליווי בני משפחותיהם על מנת לעבור הערכה ולקבל ייעוץ והמלצות לציוד אשר יכול לשפר את איכות חיי הילד בבית ומחוצה לו. הצוות נותן מידע חיוני לגבי אופן הרכישה, החידושים בשוק ועוד.

פרטים ליצירת קשר:

כתובת: בית חולים אלי"ן, שמריהו ליון פינת אולסונגר, קריית יובל, ירושלים, 91090, ת.ד. 9117
טלפון: 02-6494389
פקס: 02-6494380

מרכז ארצי להסעה בטוחה - בית חולים אלי"ן

במרכז ארצי להסעה בטוחה בבית חולים אלי"ן ניתן לקבל ייעוץ מקצועי בכל הקשור לנושא הסעה בטוחה, למושב בטיחות ברכב פרטי ולהסעות ועיגון מתאים לכיסאות גלגלים. קיימת גם תוכנית השאלת מושבי בטיחות והתקני ריסון מיוחדים.

פרטים ליצירת קשר:

כתובת: שמריהו ליון פינת אולסונגר, קריית יובל, ירושלים, 91090, ת.ד. 9117
טלפון: 02-6494389
פקס: 02-6494380

משעול- מרכז לתקשורת תומכת וטכנולוגיה שיקומית

משעול - מרכז לתקשורת תומכת וטכנולוגיה שיקומית - מבצע הערכות ונותן ייעוץ והדרכה בבניית מערכות תקשורת לאנשים עם בעיות חמורות בתחום הדיבור והכתיבה, ופועל למען הרחבת הידע בנושא.

פרטים ליצירת קשר:

כתובת: רח' הרצל 66, קרית אונג, 55216
טלפון: 03-7362537
פקס: 03-5354220
דואר אלקטרוני: mishaul.israel@gmail.com
אתר אינטרנט: www.alin-beitnoam.org.il

עזר מציון - מערך תמיכה רפואית, המרכז הארצי (ע"ר)

עזר מציון - מערך תמיכה רפואית - מגיש עזרה, מתוך כבוד וקבלה מלאה, לילדים ומבוגרים עם צרכים מיוחדים ולמשפחותיהם.

פרטים ליצירת קשר:

כתובת: רבינוב 5 בני ברק 51561, ת.ד. 2709

טלפון: 03-6144444 פקס: 03-6144445

דואר אלקטרוני: ezer@ami.org.il

אתר אינטרנט: www.ami.org.il

אגודת רפואה וחיים

בכל תחום בו אגודת רפואה וחיים מסייעת, הסיסמה היא: "לכל אחד מכל הלב" והמשימה מתבצעת בהתאם ליכולת המקסימלית ואף מעבר. כל פרט שיכול להקל על החולה או בני משפחתו- אנחנו נמצאים כאן!

פרטים ליצירת קשר:

כתובת: אהבת שלום 24, בני ברק, 51608, ת.ד. 1160

טלפון: 03-6741122

פקס: 03-5748933

דואר אלקטרוני: baruch@refuah-vechaim.org.il

אתר אינטרנט: www.refuah-vechaim.org.il

ארגוני מידע, סנגור וייעוץ משפטי בתחום הבריאות

דעת - מרכז מידע בנושא בריאות ורפואה

מרכז "דעת" ביד-שרה מפעיל מתנדבים המעניקים לכל פונה, מידע מקצועי, אמין ומעודכן בנושאי בריאות ורפואה. העשרה זו מאפשרת לפונה ולבני המשפחה לדעת יותר על מצבם הבריאותי ולהכיר את דרכי הטיפול בו, ומסייע להם לקחת חלק פעיל בטיפול הרפואי ולהשתתף בקבלת החלטות מושכלות.

פרטים ליצירת קשר:

כתובת: בית יד שרה, שד' הרצל 124, קרית ויינברג, בית הכרם, ירושלים, 96187

טלפון: 02-6444500

פקס: 02-6444505

דואר אלקטרוני: daat@yadsarah.org.il

נציבות קבילות לחוק בריאות ממלכתי - משרד הבריאות

מטרת השירות למסור מידע ולברר תלונות ספציפיות של מבטחים בנוגע לשירותים הניתנים ע"י קופות החולים ובכך לוודא כי הקופות מספקות את כל השירותים כפי שהוגדר בחוק הבריאות.

פרטים ליצירת קשר:

כתובת: רחוב ירמיהו 39, ירושלים, מיקוד 9446724

טלפון: *6800

פקס: 02-5655981

דואר אלקטרוני: kvilot@moh.health.gov.il

עמותת קרן דולב לצדק רפואי

עמותת קרן דולב לצדק רפואי היא עמותה הנאבקת בזירה המשפטית והפרלמנטרית על מימוש והגשמה של צדק ושוויון בתחום הרפואי. בעמותה צוות של עורכי דין הפועל בהתנדבות.

פרטים ליצירת קשר:

כתובת: ירושלים

טלפון: 054-6665442

דואר אלקטרוני: dolevfoundation@gmail.com

כתובת האתר: www.dolevfoundation.org

צבי - צרכני בריאות ישראל

צ.ב.י. - צרכני בריאות ישראל - ארגון גג של ארגוני חולים, הינו התארגנות של צרכני בריאות לסוגיהם, בני משפחותיהם וקבוצות סיכון. הארגון שומר על זכויות החולים ונותן ייעוץ בנושא.

פרטים ליצירת קשר:

כתובת: מוהליבר 44, ראשון לציון, 75291, ת.ד. 15595

טלפון: 052-2590313

פקס: 03-9506968

דואר אלקטרוני: mgissin@gmail.com

רופאים לזכויות אדם ישראל (ע"ר)

הארגון פועל למען זכויות אדם והזכות לבריאות בפרט.
הארגון מספק מידע וייעוץ לגבי זכויות בריאות בכלל וזכויות לקבוצות אוכלוסיה שונות.
הארגון מספק סיוע משפטי בעת הצורך.

פרטים ליצירת קשר:

כתובת: דרור 9 תל-אביב יפו 68135

טלפון: 03-5133100/1

דואר אלקטרוני: mail@phr.org.il

אתר: www.phr.org.il

רווחה ושירותים חברתיים

מבוא

משרד הרווחה והשירותים החברתיים מתווה את מדיניות הרווחה לאנשים עם צרכים מיוחדים באמצעות אגפיו השונים העוסקים בתחום. רבים מהשירותים עצמם, ניתנים לאוכלוסייה רחבה על ידי עובדי הרווחה הנמצאים בלשכות לשירותים חברתיים בכל רשות מקומית.

משפחות רבות לילדים עם צרכים מיוחדים, לא מודעות לשירותים הקיימים, ולעיתים אף נמנעות מלפנות אליהם בתחושה כי שירותים אלו מיועדים למשפחות אשר נמצאות במצוקה כלכלית או משפחתית כרונית, וחוששים שפנייתן תלווה בסטיגמה חברתית.

אכן, שירותי הרווחה בישראל מטפלים במגוון רחב של מצוקות אישיות, חברתיות וכלכליות, אולם רשויות מקומיות רבות כבר הכירו בצרכים הייחודיים של אוכלוסיית המשפחות לילדים עם צרכים מיוחדים והקצו עובדים סוציאליים בעלי הכשרה מיוחדת לטיפול בהן.

עוד חשוב לדעת כי ישנם שירותים חיוניים רבים להם המשפחות זכאיות, אשר לא ניתן לקבלם ללא קשר והכרה בלשכה לשירותים חברתיים במקום המגורים. יחד עם זאת הזכאות לרבים מהשירותים אינה אוטומטית, והיא תלויה בתקציבים הניתנים לרווחה.

חשוב לזכור, כי לעובדים הסוציאליים בקהילה מידע רחב על פרויקטים שונים עירוניים וארציים המופעלים על ידי הרשות המקומית ומוסדותיה, או על ידי ארגונים מקומיים הפועלים בקהילה.

במשרד הרווחה והשירותים החברתיים פועלים שלושה אגפים, העוסקים במתן שרות לאוכלוסיית עם צרכים מיוחדים ומשפחותיהם: אגף השיקום (הנותן מענה לאנשים עם לקויות חושיות ונכויות גופניות), האגף לטיפול באדם עם מוגבלות שכלית התפתחותית והשרות לטיפול באדם עם אוטיזם. השירותים הניתנים ע"י משרד הרווחה והשירותים החברתיים, נותנים מענה לאוכלוסיית האנשים עם מוגבלות בטווח הגילאים לידה עד זקנה ומסרתם - קידום ומימוש הפוטנציאל הגלום באדם עם המוגבלות, לצורך ניהול אורח חיים עצמאי בקהילה ושילוב מיטבי בקהילה.

אגף השיקום - משרד הרווחה

להלן לפירוט המענים הניתנים לאוכלוסיית היעד באמצעות שירותי השיקום בקהילה:

גיל רך - לידה עד 3 שנים

- **מעון יום שיקומי** - מסגרת יומית במתכונת של מעון יום רגיל אשר ניתנים בה טיפולים פרא רפואיים, בהתאם לצרכי הילדים. פועל מתוקף חוק "מעונות יום שיקומיים".
- **שילוב באמצעות תוכנית מסיכון לסיכוי** - שילוב קבוצתי של פעוטות עם מוגבלות במעונות יום רגילים, בהם ניתנים להם טיפולים פרא רפואיים. אוכלוסיית היעד של התוכנית הינה משפחות בסיכון.
- **שילוב במעון יום רגיל** - שילוב פעוטות עם מוגבלות במעונות יום רגילים בקהילה, בהם ניתנים להם טיפולים פרא רפואיים ועזרת סייעת.

שיקום ילדים ובני נוער עם מוגבלויות בקהילה

- **מועדוניות שיקומיות** - נופשונים - מסגרת נפש במתכונת פנימייה בה מתקיימות פעילויות חינוכיות ופעילויות בילוי ונופש. הנופשוני מאפשר לילדים ליהנות ממסגרת חברתית שיקומית ולהורים לצאת לחופשה או למלא כל צורך משפחתי אחר(משברים אישיים משפחתיים).
- **מרכזי נוער** - השירות ניתן למתבגרים עם מוגבלות בני 15 שנים ומעלה, במטרה להקנות להם כישורי חיים, להוביל אותם לעצמאות תפקודית, לשפר את כישורי התקשורת ולאפשר התנסות תעסוקתית.
- **מטפחים לילדים ובני נוער** - קידום הילד/המתבגר בתחומי חיים אישיים כגון מתן כלים להתפתחות עצמאות תפקודית וחברתית, פיתוח ביטחון עצמי, פיתוח מיומנויות חברתיות ואישיות.
- **קייטנות** - בחודשי הקיץ מתקיימות קייטנות לילדים עם מוגבלות ברחבי הארץ.
- **נופשון הקלה** - נופשון לילדים ובני נוער עם צרכים מיוחדים, בחיק משפחות מארחות.

שירותים למשפחות לילדים עם מוגבלויות בקהילה

- **עמית למשפחה** - שילוב מתנדבים במשפחות לילדים עם מוגבלויות, תוך מתן מענים מגוונים על פי צרכי המשפחה וקיום פעילויות פנאי לכל המשפחה.
- **תכנית שמ"ש - שיקום משפחתי שלם** - תכנית שמטרתה חיזוק המשפחה, הכוללת בין היתר תמיכה וליווי הורים להורים, סדנאות וקבוצות להורים בנושאים שונים.
- **מרכזים למשפחה אזוריים ויישוביים** - מסגרת הנותנת מענה רחב למשפחות המתמודדות

עם גידול ילד עם מוגבלות, לצד הלשכות לשירותים חברתיים: מתן מידע ידע והכוונה להורים (מיצוי זכויות), קבוצות וסדנאות להורים, פעילות קהילתית/חברתית למשפחות, גיוס והפעלת מתנדבים, פיתוח מנהיגות הורים, בניית שת"פ הורים ואנשי מקצוע, פעילויות לאחים ועוד.

- **קהילה נגישה -** סיוע לרשויות בפיתוח "קהילה נגישה" שהינה התארגנות יישובית בהובלה של נכים תושבי היישוב, הפועלת להנגשה פיזית וחברתית של היישוב.
- **מרכז לטיפול בנפגעי טראומה -** מסגרת טיפולית המיועדת לטיפול וליווי של אנשים עם מוגבלות שנפגעו מאלימות מכל סוג שהוא ומשפחותיהם.
- **חונכות וטיפול אישי -** מתן שירות אישי לילדים ולבוגרים לטיפול מיומנויות אישיות, במגמה להגיע לעצמאות תפקודית מרבית.

כדי לממש הזכויות הניתנות מטעם הרווחה, יש להירשם במחלקות לשירותים חברתיים ובאגפים הרלוונטיים:

האגף למוגבלות שכלית התפתחותית

על מנת להיות מוכר ע"י האגף, יש לעבור ועדת אבחון ייעודית.

ועדות אבחון למוגבלות שכלית התפתחותית

אוכלוסיית היעד: כל הגילאים

למי ואיך פונים?

יש לפנות לעובד הסוציאלי במחלקה לשירותים חברתיים באזור המגורים.

שלבי ההליך:

1. העובד הסוציאלי יכין דו"ח סוציאלי ודו"ח תפקודי בצירוף מסמכים רלוונטיים שיוכלו לתרום לאבחון (כגון: דו"חות פסיכולוגיים, דו"חות התפתחותיים וסיכומים רפואיים).
2. העובד הסוציאלי יעביר את כל החומר שנאסף למפקח/ת המחוזית מטעם משרד הרווחה.
3. לאחר קבלת החומר ועריכת בירורים נוספים לפי הצורך, אם לדעת המפקח המחוזי ייתכן שהאדם הוא עם מוגבלות שכלית התפתחותית, הוא יפעל על פי אחד מאלה:
 - יפנה את האדם ישירות לוועדת האבחון.
 - יפנה אותו לוועדת האבחון, רק לאחר שיאבחן באחד ממרכזי האבחון. רוב המופנים לוועדת האבחון צריכים לעבור שלב זה לפני הגעתם אל הוועדה.

מרכזי האבחון

מרכזי האבחון פועלים במקומות שונים בארץ. האבחונים יכולים להיעשות במרכזי האבחון עצמם, או במסגרות בהן נמצאים המאובחנים, כגון מע"ש, מעונות יום או מסגרות הדיור.

- **המאובחן ומשפחתו מוזמנים לכמה פגישות במרכז האבחון:** ראיון סוציאלי של המשפחה, בדיקה פסיכולוגית ורפואית של המאובחן ובמידת הצורך בדיקות נוספות.
- המשפחה או האפוסטרופוס רשאים לקבל את סיכום האבחון מהעובד הסוציאלי המטפל (במחלקה לשירותים חברתיים).
- בתום התהליך מועברים המידע והמסקנות לדיון בוועדת האבחון.

ועדת האבחון

ועדת האבחון, שאותה ממנה שר הרווחה, מורכבת מאנשי מקצוע (פקיד סעד, פסיכיאטר, פסיכולוג ומחנך). הוועדה מתכנסת **או** במרכז האבחון שבו אובחן האדם (**וועדה נייחת**) **או** במסגרות הקהילתיות או במסגרות המגורים של המאובחנים (**וועדה ניידת**). חברי ועדת האבחון אינם אותם אנשים שבדקו את המאובחן במרכז האבחון ואינם שייכים למרכז האבחון.

לדיון בוועדת האבחון מוזמנים:

1. האדם המאובחן.
 2. האנשים האחראים עליו (בני משפחתו או האפוסטרופוסים).
 3. העובד הסוציאלי המטפל.
 4. כל אדם אחר שלדעת הוועדה יכול לתרום מידע לדיון.
- חברי הוועדה יעיינו בכל החומר שנאסף ולאחר מכן ישוחחו עם האנשים שהוזמנו לדיון.
 - הוועדה רשאית לשלוח את האדם המאובחן לבדיקות רפואיות ולבדיקות של כושרו השכלי.
 - החלטת הוועדה נקבעת בדיון בו נוכחים חברי הוועדה בלבד.

הוועדה מחליטה:

1. אם האדם שהובא בפניה הוא עם מוגבלות שכלית התפתחותית ומהי רמת תפקודו.
 2. אם אכן האדם אובחן כבעל מוגבלות שכלית התפתחותית - מהן דרכי הטיפול בו.
- דרכי הטיפול ייקבעו לפי צרכיו של המאובחן בתחומי החיים השונים, לדוגמה: מגורים, תעסוקה, פנאי, בריאות, אפוסטרופוסות.
 - החלטת הוועדה נמסרת בעל פה למשפחה וסיכום הדיון בכתב נשלח אליהם בדואר.

ועדת ערר

- המשפחה רשאית להגיש ערעור על החלטת ועדת האבחון תוך 45 יום מהמועד בו קיבלו את ההחלטה בכתב.
- הערעור יכול להתייחס לעצם הקביעה כי האדם הוא עם מוגבלות שכלית התפתחותית וכן לדרכי הטיפול שנקבעו בוועדה.

• **ישנן שלוש ועדות ערר אליהן ניתן להגיש את הערעור:**

א. בבית משפט השלום בירושלים: רחוב חשין 6, טלפון: 02-6593333

ב. בבית משפט השלום בת"א: רחוב ויצמן 1, טלפון: 03-6926211

ג. בבית משפט השלום בחיפה: רחוב פלי"ם 12, טלפון: 04-8698000

• יש לקיים את הדיון בוועדת הערר בתוך 45 יום מהמועד בו הוגש הערעור.

• האדם שעניינו נדון בפני הוועדה ובני משפחתו יוזמנו לדיון בכדי להשמיע את דבריהם.

• בוועדת ערר יושבים שופט בית משפט השלום (יו"ר הוועדה), פקיד סעד ורופא פסיכיאטר.

• חברי ועדת הערר אינם חברים בוועדת האבחון.

• ועדת הערר צריכה למסור את החלטתה בתוך 14 יום ממועד סיום הדיונים.

ועדת הערר רשאית:

1. לקבל או לדחות את הערעור לגבי הקביעה אם מדובר באדם עם מוגבלות שכלית התפתחותית.

2. לקבל או לדחות את הערעור לגבי קביעת דרכי הטיפול.

3. להחזיר את העניין לוועדת האבחון, במידה והערעור התקבל.

אבחון חוזר

לפחות פעם בשלוש שנים המפקח המחוזי חייב לזמן דיון חוזר בוועדת האבחון. חובת האבחון החוזר תקפה לגבי אנשים עם מוגבלות שכלית התפתחותית הנמצאים בכל סוגי המסגרות הטיפוליות.

בנוסף לכך, המפקח המחוזי רשאי לזמן אבחון חוזר בכל עת, על דעת עצמו או לפי בקשת האחראי על האדם עם המוגבלות השכלית.

היחידה לטיפול באדם עם אוטיזם

כדי להבטיח את מתן השירותים לאדם עם אוטיזם / ספס, יש צורך בביצוע תהליך הכרה על-ידי היחידה לטיפול באדם עם אוטיזם של משרד הרווחה.

המשפחה מתבקשת לפנות לעובדת סוציאלית במחלקה לשירותים חברתיים באזור המגורים, אשר תעביר את הפניה אל השירות לטיפול באוכלוסייה עם אוטיזם P.D.D.

אל הפניה יש לצרף את המסמכים הבאים:

1. דו"ח אבחון מעודכן מפסיכולוג קליני/מכון להתפתחות הילד/פסיכיאטר/נוירולוג.
2. דו"ח חינוכי ו/או דו"ח תפקודי מעודכן מהמסגרת בה שוהה האדם עם האוטיזם, או שהה לאחרונה. אם אינו משולב במסגרת, אפשר שהעובדת הסוציאלית תכתוב את הדו"ח תוך התייחסות לסדר יום, עצמאות-תלות והתנהגות מאפיינת.
3. צו מינוי אפוסטרופוס, במידה וקיים.

במידה שהאבחנה אינה חד משמעית, השירות יכול לזמן לאבחון חוזר מטעמו (תהליך שיכול להמשך מספר חודשים).

העובדת הסוציאלית במחלקה לשירותים חברתיים תקבל את תשובת השירות ותעביר אותה להורים.

חשוב לדעת!

- רק מי שמוכר ע"י משרד הרווחה זכאי לקבל את השירותים השונים, גם כאשר הם ניתנים ע"י גורמים אחרים, כגון אלו"ט.
- ההכרה בפעוטות וילדים ניתנת באופן זמני עד לגיל 6, או למשך 3 שנים (המוקדם מביניהם). בתום תקופה זו יש להגיש דו"חות אבחון וחינוך/תפקוד עדכניים כדי לחדש את ההכרה.
- **אגף השיקום** - נותן מענה, כאמור, ללקויות חושיות ונכויות גופניות, ובכלל זה מפעיל את השירות לעיוור ושירותים לחירשים ובעלי לקויות שמיעה.
- לצורך מימוש הזכאות - יש לפנות לעו"ס בלשכת הרווחה, בצירוף המסמכים המעידים על הלכות והשלכותיה.

נופשוני

נופשון הינו מסגרת חוץ ביתית לשהות קצרת מועד. מטרת מסגרת הנופשון לאפשר להורים, לצאת לחופשה, או לכל צורך משפחתי אחר ולהשאיר את ילדם עם המוגבלות במסגרת מקצועית ומוכרת על ידי משרד הרווחה. המסגרת גם מאפשרת קליטה של ילד עם צרכים מיוחדים במצבי חירום. הנופשון מהווה מסגרת נפש ומתקיימות בו פעילויות חינוכיות, בילוי ונופש והחניכים מקבלים כלכלה מלאה.

מי זכאי?

משרד הרווחה מסבסד נופשוני למשפחות של ילדים עם מוגבלות בתנאי שהם מוכרים בלשכות. הורים זכאים לשהות ילדם בנופשון עד 15 יום, ללא אפשרות צבירה משנה לשנה. ניתן לפרוש את 15 הימים לכל אורך השנה. במקרים מיוחדים ניתן להאריך עד ל-30 לילות בשנה.

ההורים יכולים להשאיר את ילדם מעבר לימים שאושרו, ללא סבסוד. במקרה כזה ההורים ישלמו את מלוא העלות ישירות לנופסון.

איך פונים:

ההורים, האפוטרופוס או המשפחה האומנת יפנו לעובד הסוציאלי המטפל במחלקה לשירותים חברתיים. יש למלא טופס פניה, השמה והצהרה ולהמציא מסמכים רפואיים לגבי מחלות רקע, אלרגיות, פירוט התרופות (המינון שלהם ותדירותם) רגישות לתרופות וכד'.

טיפול בבקשה:

העובד הסוציאלי יאתר את הנופסון המתאים לילד ולמשפחה וימלא טופס החלטה להשמה וטופס השמה למסגרת. העובד הסוציאלי יתאם את הקליטה עם מנהל המסגרת.

תשלום:

המשפחה משתתפת במחיר סמלי ביותר שגובהו נקבע לפי גובה קצבת הנכות. המשפחה תשלם את ההשתתפות הכספית ברשות המקומית בלבד. המסגרת אינה רשאית לדרוש סכום נוסף עבור הימים שאושרו.

ישנן עמותות שמפעילות נופשוני לילדים עם מוגבלויות מסוימות: אלו"ט, איל"ן, אקי"ם, גן הילד, מרכז כוכב, עזר מציון, שלוה, שק"ל, ועוד. ניתן ליצור קשר עם העמותות השונות ולקבל מידע על שירות הנופסון.

להלן רשימת מסגרות נופשוניים:

אלו"טבע - מלונית לבעלי צרכים מיוחדים

כתובת: דרור, סמוך לכפר הילדים,
כרמיאל, 21605, ת.ד. 50061
טלפון: 04-9885590/4
פקס: 04-9885587

אגודת שלוה

כתובת: איבן דן 6, ירושלים, 91344,
ת.ד. 34449
טלפון: 02-6519555
פקס: 02-6510676

בית תמר - מעון לילדים עם שיתוק מוחין

כתובת: לאה פורת 21, ירושלים, 96406
טלפון: 02-6448601, 02-6426850
פקס: 02-6410489

איאת

כתובת: ירושלים, 91200, ת.ד. 22077
טלפון: 02-6275077
פקס: 02-6275335

נופסון בית הגלגלים

פועל כל השנה, למעט הקיץ.
סוג לקות: נכות פיזית מולדת.
גילאים: 10-20
כתובת: דוד המלך 128 הרצליה
טלפון: 09-9557999

מלונית רגעים קסומים

כתובת: נוה זוהר
טלפון: 03-6780303
פקס: 03-6783010

גן הילד חיפה

כתובת: התשבי 124 חיפה, 31067,
טלפון: 04-8377139

מלונית בית כרמלה ואברהם שבת

כתובת: רחוב רודנר 48, חיפה,
טלפון: 054-6940770

עלי שיח

כתובת: יפו 217, ירושלים, 91572, ת.ד. 57389
טלפון: 03-5772058, 052-7621233
פקס: 02-5022257

נופשון יפיע

כתובת: יפיע,
טלפון: 04-6551014
פקס: 04-6011235

נופשון אגם

כתובת: יאיר שטרן 2, רעננה,
טלפון: 052-5928400
פקס: 09-7610750

פרוייקט הקלה

כתובת: רבינוב 5, בני ברק, 51561, ת.ד. 2709
טלפון: 03-6144456/33/57

בית חם לילדי SMA

כתובת: שמשון 1, חיפה, 34614, ת.ד. 44646
טלפון: 04-8248172/3/4/5, 04-8112024

הוסטל בית קאנא סחנין

כתובת: סח'נין, 30810, ת.ד. 114
טלפון: 04-6748848, 04-6748319
פקס: 04-6748319

מרכז כוכב

כתובת: ורד 2, מעלות תרשיחא, ת.ד. 1220
טלפון: 04-9570129
פקס: 04-9570129

מרכז שיח סוד

כתובת: ירמיהו 31, ירושלים, ת.ד. 5788
טלפון: 02-6405024
פקס: 02-5388484

נופשון שומרון

כתובת: מעלות הקדושים 5, ישיבת ההסדר,
קרני שומרון, 44855
טלפון: 09-7929245
פקס: 09-7929601

קבלת היתר העסקה לעובד זר

הורים לילדים עם נכות קשה הזכאים לקצבת ילד נכה וזקוקים במידה רבה לסיוע בביצוע פעולות בסיסיות יום יומיות (כגון ניידות, שליטה על סוגרים, אכילה, רחצה, הלבשה וכדו' או הורים לילדים הזקוקים להשגחה צמודה), זכאים להגיש בקשה להיתר העסקת עובד זר לטיפול בילד.

מי זכאי?

- ילד המקבל גמלת ילד נכה מהמוסד לביטוח לאומי ואשר וועדה מקצועית מייעצת מטעם יחידת הסמך של משרד המסחר והתעשייה העריכה כי מתקיים בעבורו **אחד** מהתנאים הבאים:
- הילד נמצא במסגרת לימודים המתנה את הימצאותו במסגרת, בסיוע וליווי צמוד של מטפל לצורך מתן עזרה פיזית לילד.

- הילד זקוק לליווי והשגחה מתמדת במשך רוב שעות היום מפאת נכותו, והוא אינו יכול להשתתף במסגרת לימודית/טיפולית/צהרון.
- הילד זקוק לטיפול יומיומי צמוד במשך השעות בהן הוא נמצא בביתו, בשל נסיבות רפואיות מיוחדות. לפי סעיף זה נקבעת הזכאות למשפחות עם ילדים על רצף האוטיזם.

מימוש הזכות

מימוש הזכאות להעסקת עובד זר, כוללת שני שלבים:

1. האחד מול ענף הסיעוד במשרד הפנים,
 2. והשני לאחר קבלת האישור - מול משרד כח אדם.
- מימוש קבלת היתר מיחידת ההיתרים - ענף הסיעוד של רשות האוכלוסין וההגירה.
 - את הבקשה להעסקת עובד זר לצורך טיפול סיעודי יש להגיש בצרוף מסמכים מקוריים בלבד, או כאלה אשר אומתו ע"י עו"ד או רו"ח.
 - את הטפסים יש להעביר (בדואר או במסירה אישית בלבד, אין לשלוח בפקס את הטפסים) למשרדי יחידת ההיתרים - ענף הסיעוד של רשות האוכלוסין וההגירה. רשימת כתובות של ענפי הסיעוד ניתן למצוא באתר האינטרנט של רשות האוכלוסין וההגירה, או במספר טלפון: 1-700-707-147.

טפסים שיש להגיש בבקשה להעסקת עובד זר:

1. בקשה לקבלת היתר להעסקת עובד זר (או להארכת היתר קיים, במידה וכבר ניתן היתר).
2. התחייבות מעסיק
3. הצהרת ויתור על סודיות רפואית
4. אישור מנהל/סגן בו רשום הילד לגבי השעות הרגילות בהן נמצא הילד בבי"ס/גן.
5. חוות דעת רפואית מעודכנת מהרופא המקצועי המטפל בילד.
6. חוות דעת של רשויות הרווחה התומכות בסיבת הבקשה.
7. תצהיר (טופס ד') חתום בפני עורך דין.
8. פרוטוקול הוועדה הרפואית שנערכה במוסד לביטוח לאומי וקבעה לגבי גמלת הנכות של הילד.
9. אישור על תשלום אגרת בקשה בסך 300 ₪. את התשלום ניתן לבצע בסניפי הדואר \ או באמצעות אתר האינטרנט של שירות התשלומים הממשלתי.
10. צילום תעודת זהות של המטופל, כולל הספח + צילום תעודת הזהות של המעסיק.
11. **במקרה של הארכת היתר קיים:** יש להגיש גם צילום אשרת שהייה של העובד הזר המועסק בהיתר, שבדרכונו של העובד.
12. ההחלטה של ענף הסיעוד תשלח למבקש בדואר רשום.

רשימת הלשכות העוסקות בנושא היתרים:

ירושלים - רח' אגריפס 42, בניין כי"ח, קומה 5.

צפון - חיפה, רח' פל ים 7/9, בניין צים קומה 1.

תל-אביב - מנחם בגין 125, קריית הממשלה, קומה 2.

דרום - באר שבע, רח, אלומות 12, פארק תעשייה עומר, קומה 2

קו מידע ארצי: 1-700-707-147.

השמת העובד הזר אצל המטופל

1. לאחר קבלת אישור להעסקת עובד זר, יש לפנות לאחת הלשכות הפרטיות המורשות להבאה, לתיווך ולטיפול בעובדים זרים בענף הסיעוד, לצורך השמת העובד הזר. על המעסיק והעובד לחתום על טופס בקשה להירשם בלשכה.
2. הלשכה תמסור מכתב השמה למעסיק ולעובד, המאשר כי נרשמו בלשכה כדין, ותעביר את פרטיהם לרשות ההגירה במשרד הפנים.
3. הרשות תבדוק את הפרטים ותודיע ללשכה (בד"כ תוך 7 ימים) על אישור או אי אישור ההעסקה. הלשכה תעביר את תשובת הרשות למעסיק ולעובד.
4. את רשימת הלשכות המורשות ניתן למצוא באתר האינטרנט רשות האוכלוסין וההגירה. הרשימה מתעדכנת מעת לעת.
5. ניתן למצוא מידע מוקלט בקו המידע הארצי של מחלקת היתרים בסיעוד: 1-700-707-147.

קבלת אשרת עבודה

1. לאחר שנמצא עובד מתאים, על המעסיק לפנות לרשות האוכלוסין וההגירה לצורך קבלת אישור עבודה עבורו. לשם כך יש לצרף את המסמכים הבאים: - טופס מתן אשרת כניסה לישראל מסוג ב/1 סיעודי. - כתב התחייבות למעסיק עובד סיעודי זר. - תמונה מעודכנת של העובד הזר.
2. צילום דף פרטי העובד מדרכונו. יש לוודא שדרכונו של העובד הזר תקף ל-18 חודשים לפחות.

חשוב לדעת!

- קבלת היתר העסקה, אין פירושה קבלת סיוע במימון העסקת העובד הזר. המדינה אינה מסייעת במימון ההעסקה, אלא רק מאשרת העסקה.
- משפחה אשר שניים מילדיה זכאים לגמלת ילד נכה מהמוסד לביטוח לאומי וזקוקים להשגחה או ליווי, תוכל לקבל היתר להעסיק עובד זר אחד.
- מותר להעסיק את העובד הזר רק בטיפול סיעודי, ורק לצורך העבודות המוגדרות בחוזה העבודה, כמצוין בהיתר ההעסקה שקיבל.
- יש לוודא שדרכונו של העובד הזר תקף ל-18 חודשים לפחות.
- ההיתר ניתן לתקופה של 3 שנים, ובסופן יש צורך לחדשו.
- כל עובד זר חייב להיות רשום בלשכה פרטית בעלת רישיון והיתר חדש בענף הסיעוד. לשכה פרטית אינה רשאית לגבות תשלום כלשהו מהמעסיק או מהעובד הזר בגין הרישום. עם זאת היא רשאית לגבות מהמעסיק סכום של 70 ₪ לחודש עבור שירותים שהיא חייבת לספק (כמו: ביקורים רבעוניים, סיוע בהסדרת ביטוחים והארכת תוקף היתרים ואשרות וכו').
- הלשכה רשאית לגבות עד 2,000 ₪ מהמעסיק במקרה של תיווך/השמה של עובד זר חדש לעבודה אצלו.
- אם המעסיק פיטר את העובד, או שהעובד עזב את המעסיק, על המעסיק לדווח ללשכה.
- אם המעסיק קלט עובד חדש, עליו לקבל מכתב השמה חדש מהלשכה. לא ניתן להאריך אשרת עבודה ללא שהעובד והמעסיק נרשמו בלשכה.

משפחות אומנה לילדים עם צרכים מיוחדים

משפחת אומנה או **משפחה אומנת** היא משפחה המקבלת לחזקתה ילד כסידור זמני לתקופה מסוימת, מתוך מטרה לתרום להתפתחותו הגופנית, הרגשית והחינוכית. ככזו היא מהווה חלק ממערך ההשמה החוץ ביתית של משרד הרווחה.

אומנה מתמשכת בין מספר חודשים למספר שנים, ויכולה להגיע עד הגיעו של הילד לגיל 18. זו המסגרת המקובלת של סידור האומנה, במהלכה שווה הילד במשפחה תקופת זמן יציבה. במהלך השהות מטפלים ההורים האומנים בצרכיו השונים של הילד, ומודרכים כיצד ליצור עימו קשר, לטפחו ולחנכו, במטרה להקנות לו מסגרת יציבה ובטוחה ופתוח יכולותיו. בדרך כלל מוכוונים ההורים האומנים לשאוף ולפעול לשמירה על מערכת יחסים מתאימה עם ההורים הביולוגים, כדי להקל על הילד בגיבוש זהותו.

זכויות משפחות אומנה

אין זכאות לקבלת גמלת ילד נכה - משפחה אומנת אינה זכאים לקבל את גמלת הילד הנכה שבאחזקתה. הגמלה גם אינה משולמת להורים הביולוגיים של הילד, אלא מועברת למשרד הרווחה והשירותים החברתיים לצורך מימון של עלות האומנה.

החזר הוצאות באומנה

משפחות האומנה בישראל מקבלות החזר הוצאות חודשי ממשרד הרווחה והשירותים החברתיים, לשם אחזקתם של הילדים. החזר זה כולל סכום חודשי קבוע, המיועד לכסות את הוצאות היומיום השוטפות, והחזרים מאוחרים על הוצאות נוספות. המשפחות מוכרות כמתנדבות וכך מבטחות בבטוח הלאומי. לילדים באומנה יש ביטוח שיניים.

חוק דמי מחלה

בתיקון לחוק דמי מחלה (היעדרות בשל מחלת ילד), שתוקפו מ-24 בספטמבר 2007, ניתנה להורה במשפחת אומנה הזכות להיעדר מעבודתו לשם טיפול בילדו החולה או המאובחן עם מוגבלות, בתנאים זהים לאלה של הורה טבעי, בתנאי שהורה הטבעי או הורה המאמץ של הילד לא מימש, באותם ימים, את זכותו זו. הורים אומנים המקבלים ילד עד גיל 11 זכאים לחופשת לידה ולדמי לידה.

מס הכנסה

משפחות אומנה אינן זכאיות לשתי נקודות הזיכוי שמעניקה פקודת מס הכנסה להורים לילדים בעלי צרכים מיוחדים משום שהן מקבלות תשלום עבור גידול הילד. עם זאת, לפי ההנחיות הנהוגות כיום במס הכנסה, הורים אומנים נחשבים כמתנדבים והתשלומים אותם מקבלת משפחת האומנה ממשרד העבודה והרווחה עבור הטיפול בילד, מהווים "החזר הוצאות בייצור הכנסה מאמנה", ולכן אין המשפחה נדרשת לשלם מס עבור אותם תשלומים.

גמלת ניידות

משפחות אומנה בעלות רכב יכולות לקבל בתנאים מסוימים קצבת ניידות חודשית לבעלי רכב, גם אם הרכב לא נרכש באמצעות הלוואה. על המשפחה לפנות למוסד לביטוח לאומי על מנת שימנה אותם מורשי נהיגה בשל היותם מטפלים העיקריים בילד.

תו חניה לרכב נכה

משפחות אומנה זכאיות לקבלת תו חניה עבור ילד בעל צרכים מיוחדים, על משפחת האומנה לפנות ללשכת הבריאות ולהמציא את המסמכים הבאים:

1. מכתב- תצהיר בפני עו"ד בו ההורים האומנים מצהירים שהם מטפלים בילד במשך כל ימות השבוע.
2. מספר תעודת זהות של ההורים האומנים. מכתב בקשה לתו חניה, בצירוף אישור על קבלת

100% גמלת ילד נכה, יחד עם פרוטוקול הוועדה הרפואית מביטוח לאומי. אישור מרופא מומחה על קבלת טיפולים רפואיים מידי יום. לאחר הגשת המסמכים הנ"ל, עם קבלת אישור מלשכת הבריאות לתו חניה יש לפנות למשרד הרישוי להנפקת התו.

ארנונה

משפחות אומנה של ילדים הזכאים לגמלת ילד נכה זכאיות להנחה בארנונה של 25% לגבי 100 מטרים רבועים משטח דירת המגורים. על מנת לקבל את ההנחה יש להמציא:

3. טופס בקשה להנחה מהרשות המקומית.
4. מסמכים המעידים כי משפחת האומנה מחזיקה בנכס.
5. מסמכים המעידים על היות המשפחה משפחת אומנה.
6. אישור מהמוסד לביטוח לאומי המעיד על זכאות לגמלת ילד נכות.

מים

הרשויות המקומיות מכירות בילד באומנה לצורך הגדלת מכסת המים למשפחה. יש לפנות עם האישור מטעם שירותי האומנה למחלקת הגבייה בתאגידי המים. במקרה ואין אפשרות להחשיב את הילד באומנה לצורך הגדלת מכסת המים, יש לבצע תהליך דרך מנחה האומנה להתחשבנות מול תאגיד המים (לאחר תשלום חשבון המים ועם הצגתו למנחה האומנה).

טלפון

משפחות אומנה זכאיות לקבל הנחה בטלפון (קו בזק בלבד). יש להצטייד באישור שהילד זכאי ל 100% גמלת ילד נכה ואישור על היות המשפחה משפחה אומנת.

מוקדי מידע ושירות - משרד הרווחה

מוקד 118 - מוקד מידע באמצעות מענה טלפוני - הכוונה וטיפול ראשוני במצוקה

מוקד 118 הינו מוקד טלפוני שהוקם ע"י משרד הרווחה והשירותים החברתיים, ונועד לספק שירותי מידע והכוון לציבור הרחב בתחומי מצוקה, חירום, רווחה ושירותים חברתיים במגזר הממשלתי והציבורי ובמגזר השלישי.

יצירת קשר

טלפון: 118

דואר אלקטרוני: moked118@matan-il.com

לאוכלוסיית החירשים ולקויי השמיעה:

- ניתן ליצור קשר באמצעים הבאים -
- שליחת הודעות טקסט וקיום שיחות וידאו למספרים הסלולרים הבאים:
054-8040200, 054-5608704.
- פקס: 08-6651367.
- דואר אלקטרוני: moked118@matan-il.com
- מצלמת אינטרנט להתקשרות באמצעות המחשב בשפת הסימנים.

המענה יינתן ע"י מוקדן דובר שפת סימנים בימים א'-ה', בשעות 08:00-14:00. בנוסף יינתן מענה ע"י מוקדנים שאינם דוברי שפת הסימנים במהלך כל ימות השבוע, 24 שעות ביממה, באמצעות פקס/דואר אלקטרוני, הודעת טקסט.

שי"ל: שירות ייעוץ לאזרח

שירות ייעוץ לאזרח הוא יחידה שהוקמה במשרד הרווחה והשירותים החברתיים ומופעל בשיתוף הרשויות המקומיות.

שי"ל מסייע במתן ייעוץ והכוונה לפונים בנושאי זכויות, חובות ושירותים העומדים לרשות האזרח. היועצים של שי"ל הם מתנדבים בעלי ניסיון בתחום. השירות הוא חינם ומיועד לכל אדם ללא הבדל דת, גזע ומין, מכל שכבות האוכלוסייה ומכל הגילאים.

פרטים ליצירת קשר:

טלפון: 1800-50-60-60
אתר אינטרנט: www.shil.info
דואר אלקטרוני: minag@molsa.gov.il

סיוע כספי

סיוע כספי

בארץ פועלות קרנות שונות אשר מטרתן לסייע למשפחות להן ילדים עם צרכים מיוחדים, המצויות במצוקה כלכלית או הזקוקות להשלמת מימון לאביזרים או טיפולים מיוחדים.

רוב הקרנות פועלות בשיתוף המחלקות לשירותים חברתיים ברשויות המקומיות, ודורשות דו"ח סוציאלי, מעו"ס העובד/ת ברווחה.

ישנן קרנות המייעדות את הכספים שברשותן למטרות ספציפיות בלבד (כמו טיפולי שיניים, מימון מכשירים רפואיים מסוימים, מימון מחשב וכד'), ורובן מעדיפות לממן ציוד חיוני, אשר אין לו מימון ממקור אחר או כהשלמה למימון שכבר ניתן.

בפנייה אל הקרנות רצוי לצרף את כל האישורים המעידים על מצבו של הילד, מצבה הכלכלי של המשפחה, לעיתים גם המלצות על נחיצות הציוד או הטיפול המבוקש, הצעות מחיר, וכן אישור על פניה לקבלת סיוע מקרנות אחרות וכן מסמכים המעידים על הסיוע שכבר ניתן.

חשוב לדעת כי לעיתים הטיפול בבקשה אורך זמן רב, וכי רוב הקרנות לא מוכנות להעביר את הכסף למשפחה אלא אל הספק אשר ממנו יירכש הציוד או השירות. לכן, יש לפנות לקרן **לפני** מימוש הרכישה.

לפניכם רשימה מצומצמת של קרנות קיימות שהסכימו שנפרסמן כאן. ניתן לפנות גם לעובדים סוציאליים ברשויות המקומיות או לסניפי "קשר" לקבלת מידע נוסף.

וראייטי ישראל (ע"ר)

וראייטי ישראל עוזרים לילדים בעלי צרכים מיוחדים. כל פנייה נידונה לגופו של עניין ונלקח בחשבון מצב הילד, המשפחה וכו', במטרה להגיע לרווחת הילד. מדובר במשפחות משכבות סוציאלקונומיות בינוניות ומטה. לבקשה לעזרה ניתן להיכנס לאתר: www.variety.co.il

פרטים ליצירת קשר

כתובת: תבואות הארץ 3, שיכון דן, ת"א 69546

טלפון: 03-6447220 (סיעוד)

דוא"ל: variety@variety.co.il

אתר אינטרנט: www.variety.co.il

לב אוהב

עמותת לב אוהב מסייעת בעזרה פרטנית במימון טיפולים פרא רפואיים ובמימון ציוד עזר רפואי. בנוסף, העמותה עוזרת בהקמת כיתות מחשב ומוסיקה ברחבי הארץ.

פרטים ליצירת קשר:

כתובת: השונית 2, הרצליה, 46555

טלפון: 09-9605604

פקס: 09-9566945

דואר אלקטרוני: mail@levohev.org.il

האגודה הישראלית להלוואות ללא ריבית (ע"ר)

האגודה הוקמה במטרה לסייע למשפחות אשר יש בביתן בן/בת עם צרכים מיוחדים, באמצעות קרן הלוואות ללא ריבית להשלמת רכישה של אביזרי שיקום לילדים נכים ולטיפולים שאינם כלולים במסגרת קופות החולים. השרות מיועד לאנשים שנמצאים במצוקה כלכלית זמנית, המסוגלים להחזיר את ההלוואה.

פרטים ליצירת קשר:

כתובת: רבקה 29 ירושלים,

מען למכתבים: ת.ד. 10424, ירושלים 91104

טלפון: 02-5300777

פקס: 02-5669504

דואר אלקטרוני: ifla@freeloan.org.il

אתר אינטרנט: www.freeloan.org.il

פנאי

פנאי

מבוא

פעילות הפנאי בשעות אחר הצהרים היא פעילות חשובה לילדים לבוגרים כאחד. ילדים ובוגרים עם צרכים מיוחדים, זקוקים ונהנים מפעילויות העשרה הניתנות באמצעות חוגים שונים, באומנויות, מוסיקה ועוד. לעיתים זוהי אחת ההזדמנויות הטובות שלהם לפגוש ולחוות את חברת בני גילם ה"רגילים". מעבר למפגש החברתי החשוב, חלק מהפעילויות המוצעות מכוונות להיות גם פעילויות מקדמות ומעשירות. פעילויות אחר הצהריים מהוות גם אפשרות נוספת להקל על העומס המוטל על המשפחה המתמודדת עם אחד מחבריה אשר הינו עם צרכים מיוחדים.

חשוב לחפש אפשרויות של פעילות פנאי קודם כל באזור המגורים. כתובת מומלצת לפניה היא המתנ"ס המקומי או המרכז הקהילתי השכונתי. מידע על הפעילות המתקיימת במתנ"ס באזור המגורים ניתן לקבל באמצעות אתר "מתנכים" של החברה למתנשים: www.matnachim.org.il, וברשויות המקומיות.

בנוסף, קיימים מועדונים חברתיים שהנם מסגרות של פעילות פנאי המיועדות לילדים, מתבגרים ובוגרים עם צרכים מיוחדים. המועדונים הוקמו על מנת להעשיר את שעות הפנאי של אנשים עם צרכים מיוחדים בפעילות המותאמת לצורכיהם ומגבלותיהם, וכן ליצירת מקום של מפגש חברתי לילדים ונוער עם לקויות דומות. לרוב, הפעילות מגוונת וכוללת חוגים לפיתוח מיומנויות וכישורים אישיים, פעילות חברתית ותרבותית חווייתית הכוללת מסיבות וטיולים.

מרבית המועדונים מופעלים באמצעות גופים ועמותות שונות, אך לרוב בתיאום ובתמיכת שירותי הרווחה המקומיים. לפיכך, דרך טובה להתעדכן על פעילויות חברתיות הקיימות באזור המגורים היא באמצעות העובדים הסוציאליים המקומיים. חשוב גם לברר על פעילויות חברתיות דרך ארגוני הלקות עצמם, בייחוד כאשר מדובר בפעילויות סביב חופשות ואירועים שונים.

פעילות פנאי לילדים

אגודת ש"י בית הגלגלים

בית הגלגלים הינו ארגון המעניק שירותי פנאי ונופש לבני נוער עם נכויות פיזיות באמצעות ארבעת סניפיו הפרושים ברחבי הארץ.

השירותים הניתנים בבית הגלגלים: חוגים וסדנאות, סופי השבוע, קייטנות הקיץ ועוד.

לפרטים נוספים:

כתובת דוד המלך 128, הרצליה פיתוח 46661

טלפון: 09-9557999

פקס: 09-9512006

דואר אלקטרוני: info@beitgalgalim.org.il

אתר אינטרנט: www.beitgalgalim.org.il

תוכנית רעים

תוכנית רעים הינה תוכנית חברתית שפועלת במתנ"סים ברחבי הארץ. קבוצת "רעים" מספק מסגרת חברתית חמה ותומכת לאנשים (ילדים, נער, צעירים ומבוגרים) המתמודדים עם קשיים בתקשורת בין אישית על רקע של לקויי למידה ותקשורת.

לפרטים נוספים:

כתובת: השדרה המרכזית 15, מודיעין-מכבים-רעות

טלפון: 073-2870208, 050-5748472

דואר אלקטרוני: zivk@matnasim.org.il

אתר אינטרנט: www.matnachim.org.il

אתגרים

אתגרים, עמותה ללא כוונת רווח, נוסדה בשנת 1995 ע"י גרעין של נכי צה"ל ואנשי שיקום בכירים, במטרה לשקם ולשלב פיזית, נפשית וחברתית נכים בוגרים, ילדים ובני נוער באמצעות ענפי ספורט אתגרי ונופש פעיל בטבע. אתגרים מוציאה לראשונה בישראל נכים מהמועדונים אל חיק הטבע, משלבת אותם בחברה, מאפשרת להם שוויון הזדמנויות ומוכיחה כי גם הם יכולים להיות ולחיות כמו כולם.

לפרטים נוספים:

כתובת: בית הלל 18, תל אביב יפו, 61571, ת.ד. 57220

טלפון: 03-5613585 (טלפקס)

פקס: 03-5613586

דואר אלקטרוני: etgarim@etgarim.org

אתר אינטרנט: www.etgarim.org

פרויקט ממל"ה - משחקיית מילב"ת

פרויקט ממל"ה, פרי פיתוח מתנדבי עמותת מילב"ת, מל"מ - התעשייה האווירית ומתנדבים נוספים, מאפשר לילדים עם מוגבלויות פיזיות ליהנות ולשחק כמו שאר הילדים בני גילם, במתקני משחקים מיוחדים שפותחו והותאמו במיוחד עבורם. מוזמנים להשתתף קבוצות ילדים מבתי ספר וגנים מהחינוך המיוחד, וכן משפחות.

פרטים ליצירת קשר

כתובת: בנין 23 א', תל השומר, רמת גן, 52621

טלפון: 03-5303739, 03-5341501

פקס: 03-5357812

דואר אלקטרוני: milbat@netvision.net.il

אתר אינטרנט: www.milbat.org.il

תנועות נוער

צופי צמי"ד- תנועת הצופים

תנועת הצופים משלבת בני נוער עם צרכים מיוחדים בפעילות השוטפת בתנועה בימי החול ובטיולים מחנות וכדו'.

לפרטים נוספים:

כתובת: לוחמי גליפולי 49, יד אליהו, תל אביב יפו, 67068, ת.ד. 9023.

טלפון: 054-2440178

שבטי יובל-בני עקיבא

שבטי יובל בתנועת בני עקיבא, הינם שבטים (קבוצות) הפועלים בתוך 60 סניפי בני עקיבא ברחבי הארץ ומיועדים לילדים עם צרכים מיוחדים (דתיים ושאינם דתיים), המשולבים בפעילות הסניפית והארגונית.

לפרטים נוספים:

כתובת: הפסגה 24, ירושלים,

טלפון: 03-6303697

אתר אינטרנט: www.bneiakiva.org.il

פעילות פנאי למשפחה

נגישות ישראל : העמותה לקידום הנגישות ועצמאות הנכים בישראל

עמותת נגישות ישראל (ע"ר, מלכ"ר) הוקמה בשנת 1999 על מנת לאפשר את השתלבותם בחברה, בשוויון, בזכות, בכבוד ובמקסימום עצמאות של אנשים עם מוגבלות החיים בישראל. העמותה פועלת בכל הכלים שברשותה כדי לקדם את הנגישות הפיזית והחושית בישראל למקומות, מידע וטכנולוגיה

לפרטים נוספים:

כתובת: דרך השרון 12, מרכז שרונה, כפר סבא

טלפון: 09-7451126

פקס: 09-7451127

דואר אלקטרוני: office@aisrael.org

אתר אינטרנט: www.aisrael.org

נגיש לכל : העמותה לקידום הנגישות

נגיש לכל - העמותה לקידום הנגישות מסייעת לאנשים עם מוגבלויות לנפוש בארץ ככל האדם ולאפשר להם נגישות לכל מקום

פרטים ליצירת קשר:

כתובת: ארלוזורוב 18, ירושלים, 91046, ת.ד. 4648

טלפון: 02-5660180

פקס: 02-5660180

דואר אלקטרוני: info@access-unlimited.co.il

אתר אינטרנט: www.access-unlimited.co.il

אלו"טבע- מלונית למשפחות לילדים עם צרכים מיוחדים

אלוטבע הינו בית נופש כפרי אשר הוקם ע"י אלו"ט, ומארח יחידים וקבוצות של אנשים בעלי צרכים מיוחדים. מטרת הנופשון לספק לאוכלוסיה המתארחת טיולים, משחקים והפעלות באווירת הנאה תוך התחשבות בצרכיה.

פרטים ליצירת קשר:

כתובת: דרור, סמוך לכפר הילדים, כרמיאל, 21605, ת.ד. 50061

טלפון: 04-9885590/4

פקס: 04-9885587

דואר אלקטרוני: info@aluteva.org.il

אתר אינטרנט: www.aluteva.org.il

גני שעשועים

גן החושים (אלווין)

הגן מעודד הפעלה וגרייה של החושים השונים באמצעות מתקנים ואביזרים שנבנו במיוחד למטרה זו, בסביבה טבעית, מוגנת ומוגשת (לכלל הנכויות). הגן מחולק ל-4 מתחמים בהתאם לחושים: ראייה, שמיעה, מישוש, ריח-טעם. ייחודו של הגן הוא בתשומת הלב והמחשבה שהושקעו על מנת לשלב בין פעילות שיקומית-טיפולית, לבין פעילות חוויה

מהנה באווירה אסתטית ושלווה בחיק הטבע. הגן מיועד לאנשים (מבוגרים וילדים) עם צרכים מיוחדים ובנוסף מתקיימות בו סדנאות מקצועיות למתנדבים, בני נוער, אנשי צוות ועוד.

פרטים ליצירת קשר:

טלפון: 052-6024436

גן ריחות וצלילים

גן ריחות וצלילים בפארק רעננה הינו גן נגיש לאנשים עם צרכים מיוחדים. הגן פתוח עד 23:00 ומותאם לעיוורים באמצעות כתב ברייל.

פרטים ליצירת קשר:

כתובת: שד' ירושלים 9, רעננה

טלפון: 09-771327

פארק חברים

פארק חברים הוא גן שעשועים נגיש ומשלב, ראשון מסוגו בישראל, הנמצא בתוך פארק רעננה ופתוח לציבור הרחב. הפארק מעניק לילדים עם צרכים מיוחדים הזדמנות להשתתף בפעילויות פנאי וחוויה וליהנות ממפגש עם ילדים אחרים בני גילם.

פרטים ליצירת קשר:

כתובת: פארק רעננה, רעננה

טלפון: 09-7701210

פקס: 09-7701613

דואר אלקטרוני: keren@beitissie.org.il

אתר אינטרנט: www.beitissie.org.il

כפר נהר הירדן

כפר נהר הירדן הוא כפר נופש לילדים בני 9-18 המתמודדים עם מחלות ממושכות ומסכנות חיים. בכפר נהנים הילדים מחוויית נופש מיוחדת במינה, מדהימה ומרגשת, בליווי צוות מקצועי וגיבוי רפואי מלא,

ללא עלות למשפחות. פארק ספורט אתגרי, ירי בחץ וקשת, רכיבה על סוסים, מגוון רחב של סדנאות ופעילויות ספורט: קרמיקה, בישול, נגרות, תאטרון, מוסיקה ועוד.

פרטים ליצירת קשר:

טלפון: 04-6608997/8

פקס: 04-6608986

דואר אלקטרוני: rishum@jrv.org.il

אתר אינטרנט: www.jrv.org.il

המעבר לבגרות

המעבר לבגרות

הזכאות לגמלת ילד נכה אינה ממשיכה באופן אוטומטי לאורך חייו של האדם עם המוגבלות. על מנת לבדוק זכאות כבוגר, יש להגיש בקשה לקצבת נכות כללית (בגיל 18 ו-3 חודשים), בצירוף אישורים מתאימים.

הקריטריון לזכאות במקרה זה הינו יכולת תפקודית וכושר השתכרות, מכאן שלא כל מי שקיבל 100% גמלת ילד נכה כילד, יקבל 100% גם כמבוגר. זאת, כאמור, כי הקריטריונים המזכים שונים.

לבדיקת הזכאות הספציפית יש לפנות לסניפי המוסד לביטוח לאומי.

אפוטרופסות

הצורך במינוי אפוטרופוס לבוגר, מעל לגיל 18, הנו על פי חוק הנקרא "חוק הכשרות המשפטית והאפוטרופסות". חוק זה בא לשמור ולהגן על טובתו, רווחתו וזכויותיו של מי שמגודר על פי החוק כמי שזקוק לאפוטרופוס.

הורים, משמשים כאפוטרופוסים טבעיים לילדם עד שהגיע לגיל 18. משהגיע ילדם לגיל 18, על פי החוק, ההורים אינם יכולים להמשיך למלא תפקיד זה ולכן יש צורך על פי החוק למנות עבור ילדם אפוטרופוס בצו של בית המשפט.

הורים לילד עם צרכים מיוחדים שגידלו את הילד במשך 18 שנים מאז נולד והתמודדו עם קשיים לא מעטים לאורך הדרך, עלולים לחוש כעס או עלבון כאשר ילדם מגיע לגיל 18 והם לפתע נדרשים "להוכיח" את מסוגלותם ההורית על מנת לקבל הכרה מצד המדינה.

למרות הקושי הרגשי שעלול להתלוות לתהליך, חשוב להבין כי הצורך בתהליך הכרת ההורים כאפוטרופוסים, נובע מכך שכאשר אדם מגיע לגיל 18 הוא הופך על פי החוק לבעל ישות משפטית לכל דבר והוא יכול לחתום על חוזים, לבצע קניות, לחתום על אישור לניתוח, לעמוד לדין, לחתום על תצהירים, או למנוע גישה לחומר רפואי או פלילי מכל אדם כולל הוריו.

הוריו של מי שמלאו לו 18 שנים אינם יכולים להחליפו והם מנועים מלבצע במקומו כל תהליך כולל תהליכים משפטיים אלא אם ימונו בצו על ידי בית משפט, צו אשר יתיר להם לקבל החלטות במקום ילדם, ולעשות כל פעולה אשר תשמור ותגן על זכויותיו.

אדם בוגר, מעל גיל 18 שאינו יכול לדאוג לענייניו או לחלק מהם ואשר מתקיימים בו התנאים הבאים:

1. קיימת החלטת וועדת אבחון המאשרת את הצורך למינוי אפוטרופוס עבורו.
2. קיימת תעודת רופא המאשרת את הצורך למינוי אפוטרופוס עבורו.

אופן הגשת הבקשה

יש להגיש בקשה בכתב לבית משפט לענייני משפחה שבתחום סמכותו נמצא מקום מגוריו של החסוי (מי שבית המשפט מינה או רשאי למנות לו אפוטרופוס). מוסלמים יכולים לבחור אם להעביר את הבקשה לבית המשפט לענייני משפחה או לאחד מבתי הדין השרעיים. את רשימות בתי הדין לענייני משפחה ובתי הדין השרעיים ניתן למצוא באתר האינטרנט של משרד המשפטים.

הבקשה צריכה לכלול את המסמכים הבאים:

1. טופס בקשה עם פרטי המבקש/ים להתמנות אפוטרופוסים, פרטי החסוי והנימוקים לבקשה. בטופס ניתן לבקש להתמנות כאפוטרופוס לרכוש בלבד, לגוף בלבד או לשניהם יחד.
2. תצהיר, מאושר ע"י עו"ד/ מזכירות בית המשפט, לאימות העובדות הכלולות בבקשה. יש לשלם אגרה ("בולי הכנסה") בקופת בית המשפט (סכום האגרה מתעדכן מדי שנה).
3. יש להחתים את בני המשפחה מדרגה ראשונה של החסוי (הורים, אחים, ילדים) על טופס כתב ההסכמה למינוי אפוטרופוס. ניתן להחתים בפני פקיד סעד/מזכירות בית משפט. בני משפחה שאינם מסכימים למינוי ו/או שאינם מסכימים לחתום על טופס כתב ההסכמה - יש לצרף כמשיבים לבקשה.
4. יש לצרף תעודות רפואיות המעידות על מצבו הנפשי ו/או הרפואי של החסוי, וכוללות התייחסות לשאלה האם האדם מסוגל או אינו מסוגל באופן חלקי/מלא לדאוג לענייניו, וכן מידת יכולתו להבין את משמעות המינוי. במקרה של חסוי שאינו מסוגל להביע דעה לגבי המינוי, רצוי לציין זאת במפורש.
5. הבקשה תוגש ב-4 עותקים (ועותק נוסף לכל משיב נוסף). על המבקש לשלם אגרה בגין המקשה למינוי אפוטרופוס (סכום האגרה משתנה משנה לשנה).
6. את הטפסים, וכן הדרכה כיצד למלאם, ניתן לקבל בבתי המשפט לענייני משפחה.

פטור מתשלום אגרת בית משפט

הורים אשר הכנסתם נמוכה והיא בגובה שכר המינימום והמעוניינים לקבל הנחה יכולים לפנות:

- יש לפנות, יחד עם הגשת התביעה, בבקשה לפטור מתשלום אגרה בצירוף תצהיר (אותם ניתן לקבל במזכירות בית המשפט). בתצהיר ובבקשה יש לפרט פרטי רכוש והכנסות.
- במידה ומבקש הפטור הינו עובד, יש להגיש שישה תלושי משכורת אחרונים או אישורי הכנסות מכל מקור אחר.

- במידה ומבקש הפטור אינו עובד, עליו לצרף אישורים מביטוח לאומי על קבלת קצבה או כל אישור רלוונטי המעיד על הכנסתו.
- על הבקשה להיות מוגשת בארבעה עותקים.
- פרטים נוספים ניתן לקבל במרכז מידע ארצי, בטלפון: 077-2703333.

כדאי לדעת!

בפסק דין תמש 0124591/06, בית המשפט לענייני משפחה קבע, באופן חריג ובניגוד לתקנות, לתת לאדם עם מוגבלות שכלית פטור מתשלום אגרה בעת הגשת בקשה למינוי אפוטרופוס על ידי הוריו, וזאת ללא בדיקת הכנסות הוריו או בני משפחתו ובתנאי שאין לו כל רכוש, מלבד קצבאות נכות אשר משמשות למחייתו.

שלבי הטיפול בבקשה

1. ההורים יפנו את בקשתם למינויים כאפוטרופוסים של הילד לבית המשפט או לפקיד הסעד.
2. הבקשה תועבר ליועץ המשפטי במשרד הרווחה (בא כוחו של היועץ המשפטי לממשלה), וזה יורה לפקיד הסעד לחוק סדרי דין על הגשת תסקיר.
3. פקיד הסעד מעביר את התסקיר ליועץ המשפטי.
4. היועץ המשפטי יעביר את התסקיר לבית המשפט יחד עם תגובתו.
5. בית המשפט ידון בבקשה. במקרים בהם אין כל קושי - ההחלטה תינתן על ידי שופט בית המשפט לענייני משפחה. ישנם מקרים בהם המבקשים עשויים להיות מוזמנים לבית המשפט על מנת להביע את דעתם, כן יוזמן גם בא כוח היועץ המשפטי ולעיתים אף פקיד הסעד.

מינוי אפוטרופוס, שאינו הורה

- ישנם מקרים בהם הורה אינו יכול לשמש כאפוטרופוס - במקרה כזה תיבדק התאמת קרוב משפחה אחר.
- במקרים בהם אין קרוב משפחה היכול לשמש כאפוטרופוס תיבדק האפשרות למינוי אפוטרופוס ע"י אדם פרטי או על ידי עמותה - לדוגמת אפוטרופוסות אק"ם, הקרן לטיפול בחסויים וכו'.

חשוב לדעת!

- כאשר מדובר בבוגר בעל צרכים מיוחדים, רצוי להגיש את הבקשה סמוך למועד שבו ימלאו לו 18 שנים.
- היות ומדובר בהליך ממושך, רצוי לצרף בקשה להתמנות כאפוטרופוס זמני, עד לקבלת ההחלטה הסופית של בית המשפט.

- מומלץ שצו המינוי של בית המשפט יהיה זמין בכל עת, זאת לצורך רפואי, דיון בבית משפט, חקירת משטרה וכדומה.
- מומלץ ללמוד מהם תפקידיו וחובותיו של האפוטרופוס.
- מקבל המנוי חייב להגיש דו"ח שנתי לאפוטרופוסות הכללי וכל דו"ח אחר שיתבקש על ידי גוף זה.
- במקרה של התפטרות מהתפקיד, חובה לדווח על כך לאפוטרופוסות הכללי.

אקים לאפוטרופוסות

העמותה מעניקה שירותי אפוטרופוסות לאנשים עם מוגבלות שכלית התפתחותית בישראל.

פרטים ליצירת קשר:

כתובת: פנחס רוזן 69, תל אביב יפו, 69410

טלפון: 03-7662223, 03-7662224

פקס: 03-6445066

דואר אלקטרוני: tzvia@akim-leapotro.org.il

גיוס לצה"ל

קבלת פטור משירות צבאי

כל אזרח ותושב קבע במדינת ישראל המגיע לגיל 17 מוזמן ללשכת הגיוס לצורך קביעת כושרו והתאמתו לשירות בצה"ל. במקרה של בני נוער עם צרכים מיוחדים, פעמים רבות הם אינם יכולים לשרת בצבא מפאת כושרם הגופני, הנפשי או השכלי. מיטב הינה היחידה הצבאית האחראית על נושא הגיוס לצה"ל. משרד הרווחה והשירותים החברתיים מעביר רשימות של חוסים במנהלת היחידה לטיפול באדם עם האוטזם וכן מהאגף לשירותי טיפול באדם המפגר שהינם בטווח הגילאים המועמד לגיוס, על מנת שלא יזמנו לביצוע ההליכים. עם זאת ישנם בני נוער אחרים עם צרכים מיוחדים אשר אינם נכללים ברשימות משרד הרווחה ועל כן הם מקבלים זימון לצבא.

התהליך במקרה והנערה/ה המקבלת/ת זימון להתייצב בלשכת הגיוס אינו כשיר להתגייס, על המשפחה לפנות בכתב ללשכת הגיוס ולהגיש ללשכת הגיוס מסמכים רפואיים עדכניים המעידים על מצבו/ה הרפואי של הנערה/ה. צוות הלשכה יבחן את המסמכים ויחליט האם הנערה/ה כשירה לגיוס. במקרים מסוימים יתכן ולשכת הגיוס תדרוש את התייצבות הנערה/ה בלשכת הגיוס במטרה לבדוק באופן אישי את הכשירות לשירות, אך במרבית המקרים כאשר המסמכים הרפואיים מעידים על צרכים מיוחדים תתקבל בלשכת הגיוס החלטה שהנערה/ה אינו/ה כשירה לגיוס, הצבא יפטור את הנערה/ה מהתייצבות פיזית בלשכת הגיוס והפטור ישלח ישירות לבית המשפחה.

במידה והנער או הנערה נמצאו בלתי כשירים לשירות בהיבט הרפואי, יש באפשרותם להתנדב לשירות. במקרים אלו השיבוץ בצבא יעשה בהתאם למגבלות הרפואיות והנחיות הגורמים המוסמכים בנושא.

רשימת לשכות הגיוס:

- **מחנה תל השומר**, ד"צ 01215.
- **חיפה**, רח' עומר אל כיאם 12 מיקוד 33093 ד"צ 01222
- **ירושלים**, רח' רש"י 103 שכונת מקור ברוך מיקוד: 94391 ד"צ 01224
- **באר שבע**, רח' יד ושם 22 מיקוד 84419.
- **טבריה**, רח' נצרת ליד משרד הפנים מיקוד 14269 ד"צ 01231
- **קו מידע ארצי - מיט"ב** 03-7388888 פקס: 03-7388880.

התנדבות לצה"ל - שילוב מנצח

שילוב מנצח הינו פרויקט המכין בני נוער עם צרכים מיוחדים לקראת השירות הצבאי ומלווה אותם במהלכו. החניכים בפרויקט עוברים קורס מקיף כהכנה לצה"ל הכולל: התנסויות בפעילות חוץ מאתגרת, ימי שטח, ביקור בצה"ל ומפגש עם מפקדים, שבוע גדנ"ע, מפגש עם בני נוער ומחזורי גיוס קודמים של אתגרים ועוד.

פרטים ליצירת קשר:

כתובת: בית הלל 18, תל אביב יפו
טלפון: 03-5685204
פקס: 03-5612302, 03-5613586
דואר אלקטרוני: shiluv.win@gmail.com

בת עמי - פרויקט משלבים

פרויקט משלבים הוקם כדי לאפשר לבני נוער עם צרכים מיוחדים להשתלב בשירות הלאומי. הפרויקט מכין את בני הנוער לשירות לאומי, דואג לשיבוצם בשירות ומלווה אותם במהלך השירות.

פרטים ליצירת קשר:

כתובת: גואטמלה 22, קרית יובל, ירושלים

טלפון: 02-5411333

פקס: 02-6413089

דואר אלקטרוני: sleumi@bat-ami.org.il

אתר אינטרנט: www.bat-ami.org.il

אגודה להתנדבות - שירות לאומי

באגודה להתנדבות - שירות לאומי, משלבים נערים ונערות אשר קיבלו פטור מצה"ל עקב סיבות שונות בשירות לאומי. המתנדבים מקבלים במשך שירותם ליווי של רכזות ועובדות סוציאליות המסייעות להם להשתלב במקום השירות. המתנדבים זכאים לכל הזכויות עפ"י תקנות המדינה.

פרטים ליצירת קשר:

כתובת: נורוק 3, קרית משה, ירושלים, ת.ד. 7480

טלפון: 02-6521140

פקס: 02-6521149

דואר אלקטרוני: eli-v@sherut-leumi.co.il

אתר אינטרנט: www.sherut-leumi.co.il

מכינת כנפיים

מכינת כנפיים מיועדת לצעירים עם נכויות מוטוריות וחושיות, בוגרי י"ב בבתי ספר רגילים. המכינה מציעה, לאחר סיום ביה"ס, מסגרת למשך שנתיים.

כל זאת במערכת מלווה ותומכת הן של צוות בוגר ומקצועי והן של צוות מדריכים חברתיים צעירים.

פרטים ליצירת קשר:

מומלץ לפנות טלפונית לעמותת "כיוונים", לגידי צור

כתובת: גורדון 14, חיפה, 32764

טלפון: 04-9917050, 04-9917444

פקס: 04-9917060

דואר אלקטרוני: kivunim@kvn.org.il

אתר אינטרנט: www.yesh-kivunim.org

הזכות של אנשים עם מוגבלות להצביע בבחירות

הזכות לבחור ולהיבחר הוכרה כזכות אדם וכזכות של אדם עם מוגבלות ואין לפגוע בה. אדם עם מוגבלות שכלית והתפתחותית - זכאי להצביע לבחירות לכנסת, אך אינו זכאי למלווה אל מאחורי פרגוד ההצבעה, וזאת מתוך הנימוק שלא לפגוע ביכולת הבחירה שלו ולא להטותה. כלומר המלווה יכול להצטרף אליו עד לקלפי, אך אל מעבר לפרגוד - ייכנס לבדו.

באשר למוגבלות פיזית או מחלה -

לשון החוק מדגישה כי מי שמחמת מחלה או מוגבלות פיזית אינו מסוגל לבצע בעצמו את הפעולות הנדרשות להצבעה (למשל בשל עיוורון מוגבלות בידיים ועוד), קרי בחירת הפתק המתאים, הכנסתו למעטפה ושלישולו לקלפי - רשאי להסתייע באדם אחר שיתלווה אליו מעבר לפרגוד ההצבעה. חשוב - אסור שמלווה זה יהיה מנהל או עובד המוסד שבו שוהה המצביע.

באשר לאדם המוגבל בניידות -

חוק הבחירות לכנסת מגדיר כי "אדם המוגבל בניידות", הוא אדם שבשל מצבו הגופני אינו יכול להצביע בקלפי שרשימת הבוחרים שלה כוללת את שמו. אדם זה רשאי להצביע בכל אחת מהקלפיות המוגדרות כנגישות, כלומר שמתקיימים בהם התנאים הבאים:

1. שתי חניות נכים מסומנות.
2. עליה למדרכה שבנויה ע"פ תקן.
3. שבילים ודרכי גישה הבנויים ע"פ תקן.
4. פתחים נגישים לחדר הקלפי - 80 ס"מ.
5. ההצבעה בקלפיות הנגישות תעשה באמצעות מעטפות כפולות - על המעטפה החיצונית תרשום ועדת הקלפי את שמו ופרטיו האישיים של המצביע ולאחר מכן תשולשל המעטפה לתיבת הקלפי.

שימו לב - על פתק ההודעה לבוחר מצוין האם הקלפי המיועדת נגישה - אם יופיע בה סמל הנגישות הבינלאומי, אזי שקלפי זו נגישה לאנשים עם מוגבלות בניידות.

זכויות תלמידים עם לקות למידה במוסדות על תיכונים

לקות למידה לפי החוק הינה לקות המשפיעה על תהליכים קוגניטיביים והמתבטאת בקשיים משמעותיים שאינם תואמים את גילו של בעל הלקות ברכישת מיומנויות או בשימוש בכישורים של קשב וריכוז, שפה, קריאה, כתיבה, המשגה, תפקוד ניהולי או יכולות חישוביות, חברתיות או רגשיות.

לפי החוק, **לא** ייחשבו כלקות למידה קשיי למידה כתוצאה מפגיעה חושית, לקויות מוטוריות, מוגבלות שכלית והתפתחותית, מוגבלות נפשית או תנאים חיצוניים, כגון חסך סביבתי או חברתי-כלכלי.

חוק זכויות תלמידים עם לקות למידה במוסדות על-תיכוניים, התשס"ח-2008, מעגן את זכותם הבסיסית של מועמדים עם לקות למידה למוסדות להשכלה העל-תיכונית וסטודנטים עם לקות למידה הלומדים בהם להתאמות לצורכיהם בתנאים שיאפשרו להם להביא לידי ביטוי את יכולתם וכישוריהם.

כדי למצות את הזכויות על פי החוק, על המועמד ללימודים או הסטודנט להגיש למוסד הלימודים אבחון שנערך על ידי מאבחן מוכר לזיהוי ליקויי הלמידה.

מי זכאי

- מועמדים לקבלה ללימודים במוסד על תיכוני.
- תלמידים במוסד על תיכוני

תהליך מימוש הזכות

1. ביצוע אבחון מוכר - מסמך כתוב, החתום על ידי מאבחן מוכר לזיהוי לקות למידה אצל מועמד או תלמיד. מאבחן מוכר מוגדר כאחד מבעלי המקצועות הבאים שהינו אזרח ישראלי או תושב ישראל בעל הכשרה בתחום לקויות למידה:

- פסיכולוג/ית מומחה/ית
- בוגר/ת תואר שני בליקויי למידה ממוסד אקדמי ישראלי מוכר או ממוסד בחו"ל אשר קיבל/ה הכרה על ידי שר החינוך.
- אנשי מקצוע נוספים בעלי תואר שני (לרבות תואר שני ברפואה, ריפוי בעיסוק, הפרעות בתקשורת) ממוסד אקדמי ישראלי או ממוסד מחו"ל שקיבלו הכרה על ידי שר החינוך.
- לאבחון דיסגרפיה - מרפא/ה בעיסוק בעלת תואר שני ממוסד אקדמי ישראלי מוכר או ממוסד מחו"ל אשר קיבל/ה את אישור מנכ"ל משרד הבריאות.
- לאבחון ליקויי בעיבוד שמיעתי או דיבור, קלינאית/ת תקשורת בעלת תואר שני ממוסד אקדמי ישראלי מוכר או ממוסד מחו"ל אשר קיבל את אישור מנכ"ל משרד הבריאות.
- לאבחון הפרעת קשב וריכוז, אחד מאלה:
 1. רופא מומחה בנירולוגיה או נירולוגית ילדים.
 2. רופא מומחה בפסיכיאטריה או בפסיכיאטריה של הילד והמתבגר.
 3. רופא מומחה ברפואת ילדים עם ניסיון של שלוש שנים לפחות בהתפתחות הילד.

2. יש להגיש לגורם המקצועי המוסמך במוסד העל תיכוני את הבקשה להתאמות ולצרף אליה את האבחון המוכר. ניתן לצרף גם חוות דעת של מרכז התמיכה במוסד. במידה וכבר בוצע אבחון בעבר, יש לבדוק את תקפותו עם המוסד עצמו.

3. המוסד העל תיכוני יבחן את הבקשה ואת המסמכים שצורפו לה, ויקבע את ההתאמות שלהן זכאי המבקש, בהתחשב באופיין ובמטרתן של הבחינות והמטלות הנדרשות במסגרת לימודי המבקש במוסד.

4. על המוסד להמציא למבקש תשובה מנומקת בכתב על החלטתו בתוך 30 ימים מיום הגשת הבקשה.

- המבקש רשאי לערער על ההחלטה בפני הגורם המוסמך במוסד. הגורם ידון בערר ויגיש את תשובתו המנומקת בכתב בתוך 15 יום מקבלת הערעור.
- מבקש רשאי להגיש, בכל עת, בקשה חוזרת להתאמות, ובלבד שצורפה לה חוות דעת מקצועית של מרכז התמיכה של המוסד ובה המלצה מנומקת להתאמות.

החוק חל על המוסדות הבאים:

- **מוסדות אקדמיים** (מוסד שקיבל רישיון להעניק תואר ישראלי על ידי המועצה להשכלה גבוהה)

מוסדות מקצועיים:

1. מוסד להכשרה או השכלה מקצועית טכנית, תורנית או דתית.
2. מוסד המכשיר את תלמידיו לבחינות ממשלתיות.
3. מוסד המעניק השכלה המוכרת על ידי משרד ממשלתי או החוק.
4. השכלה קדם אקדמית
5. מכינה של מוסד אקדמי, מכינה לבגרות או מכינה קדם הנדסית

הזכויות הניתנות

מועמדים ללימודים וסטודנטים עם לקויות למידה זכאים להתאמות בבחינות הכניסה, לרבות בחינות הניתנות ע"י גורם חיצוני והמשמשות את מוסד הלימודים בהליך הקבלה, כגון הבחינה הפסיכומטרית בחינת אמי"ר, בחינת מתא"ם, הניתנות ע"י המרכז הארצי לבחינות ולהערכה.

חשוב:

- אנשים עם לקות למידה שמתבטאת בשגיאות כתיב או קשיי הבעה לא יקבלו תנאים מותאמים בבחינה הפסיכומטרית, שכן קשיים אלו אינם באים לידי ביטוי בבחינה זו.
- מומלץ לוודא מראש האם במועד שבו אתם ניגשים לבחינה, תוכלו לקבל את ההתאמה לה אתם זכאים. התאמות הניתנות ע"י הגורם המוסמך במוסד הלימודים, בהתאם ללקות שאובחנה, כגון: - הארכת זמן. - בחינה בעל פה. - הקראת הבחינה. - מתן אפשרות להקלטה הרצאות. - פריסת התואר לתקופה ממושכת יותר.
- סטודנט שבתקופה שלפני תחילת החוק (לפני יום 01.02.2009) היה זכאי להתאמות על פי אבחון שאינו אבחון מוכר, ימשיך להיות זכאי להתאמות לתקופה שניתנו או עד לסיום לימודיו לתואר או לתעודה, לפי התאריך המוקדם.
- לא תינתן התאמה לבחינה, מטלה או חלק מהן כאשר הדבר מתחייב מהדרישות המהותיות של הבחינה או המטלה.

- שר החינוך או שר התמ"ת יוכלו להגביל את ההתאמות המגיעות למועמד או לסטודנט אם הן מטילות נטל כבד על המוסד הלימודי ולחייב את המוסד הלימודי בהתאמות חלופיות.
- על המוסד הלימודי לפרסם נהלים ליישום החוק בתחילת כל שנת לימודים, באתר האינטרנט של המוסד הלימודי, בשנתון ובידיעון המוסד ועל לוח המודעות במקום מרכזי במוסד הלימודי אשר יהיו נגישים לבעלי לקות למידה ויכללו מידע על מרכז התמיכה לסטודנטים עם לקות למידה במוסד הלימודי ופרטי ההתקשרות עמו.

שיקום מקצועי לבעלי הפרעות קשב וריכוז

בעלי לקויות למידה המתלוות להפרעות קשב וריכוז חמורות, ואשר נקבעו להם **מעל 20% נכות רפואית**, עשויים להיות זכאים לשיקום מקצועי במימון המוסד לביטוח לאומי. הנכות יכולה להיות שקלול של ליקויים גופניים מסוגים שונים ואין הכרח שאחוזי הנכות יהיו כתוצאה מהפרעות הקשב והריכוז.

במסגרת השיקום המקצועי, מספק המוסד לביטוח לאומי דמי שיקום ותשלומים נוספים עבור לימודים במגוון מוסדות להשכלה גבוהה (אוניברסיטאות ומכללות) ומוסדות לימוד והכשרה מוכרים המעניקים תעודה מקצועית ונמצאים בפיקוח ממשלתי (לדוגמה: משרד הבריאות, משרד התעשייה והמסחר, משרד החינוך).

מי זכאי?

מי שאובחן כבעל הפרעת קשב וריכוז (ADHD, ADD) חמורה ונקבעו לו לפחות 20% נכות רפואית משוקללת לצמיתות על ידי וועדה רפואית של המוסד לביטוח לאומי.

חשוב: הנכות יכולה להיות שקלול של ליקויים גופניים מסוגים שונים ואין הכרח שאחוזי הנכות יהיו כולם כתוצאה מהפרעות קשב וריכוז.

בנוסף עליו לעמוד בשלושת התנאים הבאים:

- עקב הליקוי הוא אינו מסוגל לעסוק בעבודתו או בעבודה מתאימה אחרת.
- הוא זקוק להכשרה מקצועית, כדי לחזור לעבודתו הקודמת או לעבודה התואמת את כישוריו לאחר הליקוי.
- הוא מתאים לשיקום מקצועי, מסוגל לשתף פעולה בתהליך של שיקום מקצועי ולהשתלב כעובד רגיל בשוק העבודה הפתוח (להבדיל מעבודה מוגנת או נתמכת).

תהליך מימוש הזכות

1. יש להגיש אבחון עדכני לגבי הפרעת הקשב והריכוז, כולל רמת חומרתה. חוות הדעת של המאבחן צריכה להתייחס להשלכות של ההפרעה לאורך השנים ומידת השפעתה בתחום האקדמי, התעסוקתי והרגשי. ניתן לתקף אבחון ישן באמצעות אישור עדכני של פסיכיאטר או נוירולוג.

2. בנוסף לאבחון העדכני, יש לצרף לתביעה אבחונים ישנים יותר ומסמכים רפואיים רלוונטיים המתייחסים לבעיה הרפואית בעבר ובהווה.

הזכאות

בתקופת ההכשרה המקצועית ישלם המוסד לביטוח לאומי לזכאי את התשלומים הבאים:

1. **שכר לימוד** - (עד גובה שכ"ל אוניברסיטאי), ציוד לימודי, מכשירי לימוד ושעורי עזר.
2. **קורס פסיכומטרי** - ניתן לקבל החזר על קורס שהחל עד שנה לפני מועד הגשת התביעה לשיקום.
3. **הוצאות נסיעה** - לחסרי רכב ישולמו דמי הנסיעה ללימודים על פי הוצאות הנסיעה בפועל ובהתאם לתעריפים בתחבורה הציבורית.
4. **השתתפות בשכר דירה** - אם מקום הלימודים מרוחק ממקום המגורים יותר מ-40 ק"מ כך שיש ללון מחוץ לבית, והלימודים הם בתכנית מלאה, תיבדק האפשרות לסיוע בשכר דירה, בהתאם לתקנות ולסכומים שנקבעו ובאישור מוקדם של פקיד השיקום.
5. **שירותי תמיכה והנגשה** - כגון תרגום בשפת סימנים, תמלול והקראות.
6. **דמי שיקום** - דמי השיקום משולמים לזכאי לשיקום על פי החוק, הלומד 20 שעות בשבוע לפחות בהכשרה מקצועית.

- **מי שאינו מקבל קצבת נכות** - זכאי לדמי שיקום בסכום השווה לקצבת הנכות המשולמת לבעלי דרגת נכות של 100%, בהתאם להרכב המשפחה.
- **מי שמקבל קצבת נכות חלקית** - דמי השיקום יהוו השלמה עד סכום הקצבה המשולמת לבעלי דרגת נכות של 100%, לפי הרכב המשפחה.
- **מי שמקבל קצבת נכות מלאה** - לא יהיה זכאי לדמי שיקום.

שילוב בעולם העבודה

עתיד בטוח לצעירים - תכנית לשילוב צעירים בעבודה בחסות הביטוח הלאומי ואגודת ניצן

קהל היעד

צעירים בגילאי 20-35, בעלי השכלה תיכונית וללא תעודת בגרות מלאה, בעלי פוטנציאל לעבוד ולהשתכר בשכר מינימום ומעלה, אשר מתקשים למצוא תעסוקה הולמת או להתמיד בה עקב הפרעת קשב וריכוז ו/או קשיי למידה (בין אם מאובחנים ובין אם לאו), והמצויים בסיכון גבוה.

התוכנית כוללת:

- בחירת ייעוד תעסוקתי לחיים ואבחון יכולות תעסוקתיות.

- תהליך השמה להשתלבות בעבודה מפרנסת, יציבה ומספקת.
- סמינר מרוכז בן 4 שבועות (5 ימים בשבוע) ובעקבותיו 17 מפגשים שבועיים, הכוללים: רכישת מיומנויות לעבודה בסביבה ממוחשבת וכלים פרקטיים להשתלבות מוצלחת בעולם העבודה. - הבנת לקויות הלמידה והשלכותיהן בדגש על עולם העבודה, עיבוד החוויה האישית במרחב תומך ורכישת דרכי התמודדות וסגור עצמי. - השתייכות לקבוצה חברתית של צעירים בעלי מאפיינים דומים, אשר בחרו להתמודד עם הקשיים בעברם ולצאת לדרך חדשה כדי להבטיח את עתידם. - סדנאות קבוצתיות להגברת המוטיבציה, פיתוח יוזמה אישית ותרגול מיומנויות בינאישיות.
- בדיקת זכאות להכרה ושיקום של הביטוח הלאומי.

פרטים ליצירת קשר:

טל': 03-5372266, שלוחה 0 או 1, רמי גרטלר, מנהל התוכנית, שלוחה 202.

פקס: 03-5371039

דואר אלקטרוני: rami@nitzancenter.org.il

אתר אינטרנט: www.nitzan-israel.org.il

מיניות

נושא המיניות אצל בני נוער ובוגרים עם צרכים מיוחדים, אינו מדובר כמעט. אולי משום שההורים מבקשים להגן על ילדם מפני דחייה, ניצול או פגיעה, או אולי משום שהחברה מתקשה לראות באנשים עם צרכים מיוחדים אנשים עם צרכים מיניים.

בני נוער בגיל ההתבגרות מביעים עניין בבני המין השני וחשים משיכה ואף צורך לסיפוק מיני. בשלב זה, שיכול להיות מביך מאוד להורים חשוב שההורים יהיו קשובים לילדם וידעו לכוון אותו ולתת לו מיומנויות שיאפשרו לו לחוות את התפתחותו המינית.

מאחר וכהורים אתם חשים לעיתים מבולבלים ולעיתים מתקשים למצוא את הדרך לשוחח עם ילדכם על העניין, קיבצנו עבורכם מספר מקומות שמסייעים בתחום זה.

מרכז "לחוד וביחד" - ניצן

מרכז "לחוד וביחד" הינו מרכז לחינוך, יעוץ, טיפול והדרכה בתחום המיניות, הזוגיות, והיחסים החברתיים לאנשים עם מוגבלויות חברתיות וקוגניטיביות (כגון: לקויות למידה מורכבות, מוגבלות שכלית, תסמונת אספרגר, אוטיזם ו- ספס בתפקוד גבוה, בעיות רגשיות ונפשיות, תסמונות ספציפיות עם השפעה על ההתפתחות המינית).

פרטים ליצירת קשר:

כתובת: הנשיא הראשון 44, רחובות

טלפון: 08-9468988

פקס: 08-9468988

דואר אלקטרוני: rehovot@nitzan-israel.org.il

אתר אינטרנט: nitzan-israel.org.il

רעות - דלת פתוחה לבעלי מוגבלויות

רעות דלת פתוחה לצעירים בעלי נכויות פיזיות וחושיות, הורים ומטפלים. יש מקום בו אפשר לדבר על חברות, אהבה וזוגיות, מיניות ונכות, מיניות בריאה ואחראית. השירות ניתן ללא תשלום וסודיות מובטחת.

פרטים ליצירת קשר:

כתובת: שדרות החי"ל 2, יד אליהו, תל אביב יפו

טלפון: 03-5371003

דואר אלקטרוני: opendoor@reuth.org.il

אתר אינטרנט: www.opendoor.org.il

שיקום חוץ ביתי

קהל היעד הזכאי לשיקום במסגרת חוץ ביתית הם ילדים או מבוגרים הסובלים מנכות פיזית, חושית, ניר-אורגנית, תפקוד שכלי גבולי, ליקוי למידה, תפקוד והסתגלות. מסגרת השיקום החוץ ביתית מאפשרת טיפול כולל לאורך כל ימות השנה, בפיקוח משרד הרווחה. השיקום נעשה במגוון רחב של מסגרות ועשוי להיות זמני, קבוע או משתנה. במסגרת פועלות תוכניות פיתוח עצמאות אישית ומיומנויות תפקודיות בתחומי החיים.

ההפניה למסגרות אלו נעשית ע"י ועדות ההשמה, הפועלות בלשכות לשירותים חברתיים המקומיות, ובשיתוף עם האדם הנכה ובני משפחתו או האפוסטרופוס שלו. ההשמה נעשית בהתאם לסוג הנכות, רמת המוגנות הנדרשת, ושכבת הגיל.

סוגי מסגרות לשיקום חוץ-ביתי

- **משפחות אומנה:** לילדים ולצעירים הזקוקים להשמה במסגרת משפחתית.
- **מעונות פנימייתיים:** לאנשים בעלי נכות פיזית ורגשית.

- **מערכי דיור מוגן בקהילה:** לילדים ובוגרים בעלי צרכים טיפוליים מגוונים, הזקוקים לתחליף לבית הטבעי. מערך הדיור מורכב מבתים השוכנים באזורי מגורים עירוניים או כפריים, ומהווים חלק אינטגרלי מהקהילה. סוג הדיור מותאם למאפייני האדם הנכה:
- **הוסטלים לנוער עם בעיות מורכבות:** לגילאי 13-18 עם ליקוי למידה תפקוד והסתגלות, הפרעות התנהגות קשות ותפקוד אינטלקטואלי נמוך שאינו מוגדר כפיגור. הנערים משתלבים במסגרות יום קהילתיות כגון בתי ספר לחינוך מיוחד.
- **הוסטלים לבוגרים צעירים:** לגילאי 18 - 30 עם ליקוי למידה, תפקוד והסתגלות. דרי ההוסטל מקבלים הכשרה במיומנויות אישיות וחברתיות, הרגלי עבודה וחי משפחה. השהות בהוסטל מוגבלת לעד שנתיים שבסופם, לפי התקדמותו, עובר המשתקם לדיור עצמאי יותר בקהילה.
- **דירות הכשרה:** דירות הוסטל לעד עשרה דיירים לתקופה של עד שנה. משמשות רשות מקומית או מספר רשויות השוכנות באותו אזור.
- **בתים קבוצתיים לבוגרים צעירים טיפוליים:** מגורים מוגנים לתקופה ממושכת, ל-עד 14 דיירים עם בעיות תפקוד והסתגלות הזקוקים להשגחה ועזרה לצורך תפקוד יומיומי.
- **דירות טיפוליות:** בתים קבוצתיים קטנים המונים שמונה דיירים.
- **דירות לוויין:** תוכנית המשך להוסטלים שיקומיים ולדירות שיקומיות. משכנות דיירים הזקוקים להשגחה ועזרה אך מסוגלים לנהל חיים עצמאיים למחצה בתחומים של ניהול משק בית, ניהול תקציב, תפקודים חברתיים ותעסוקה.
- **מעונות משפחתיים לילדים נכים:** קולטים בני 6 - 14 עם נכות פיזית קשה המרותקים לכסא גלגלים ותלויים בזולת במרבית פעולות היומיום. המסגרת שוקדת על פיתוח מיומנויות היומיום וטיפול הדימוי העצמי של הדיירים בגיל 18. הבוגרים אמורים לעבור לדיור מוגן לבוגרים עם נכויות פיזיות, או למעון לנכים צעירים.

מימון מסגרת השיקום החוץ ביתי

המדינה משלמת למסגרת הדיור "דמי החזקה" עבור השהייה והצרכים של כל דייר.

דיירים שגילם עד 18

הורים לילדים עד גיל 18 מחויבים להשתתף בהוצאות החזקת ילדם במסגרת. תשלום ההורים ניתן לרשות המקומית (ולא למסגרת). גובה ההשתתפות הוא בהתאם לרמת ההכנסה של ההורים. הסכומים מופיעים בטבלה אותה ניתן לראות במחלקת לשירותים חברתיים ברשות המקומית.

הנחות:

- משפחה עם שני ילדים או יותר השוהים במסגרת, זכאית להנחה של עד 25% מדמי ההשתתפות לכל ילד. סכום ההשתתפות עבור כל ילד לא יהיה מתחת לסכום ההשתתפות הנמוך ביותר המופיע בטבלה.

- משפחה חד הורית זכאית להנחה של 50% לכל ילד, כל עוד סכום ההשתתפות עבור כל ילד לא יהיה מתחת לסכום ההשתתפות המינימלי המופיע בטבלה. החישוב לגבי משפחה חד הורית יהיה כאילו היא מונה נפש נוספת אחת.

דיירים שגילם מעל 18

- ככלל, הורים לבוגרים אינם מחוייבים בהשתתפות בדמי ההחזקה, שכן מעל גיל 18 החוק אינו מחייב הורים בתשלום מזונות לילדיהם.
- קצבת הנכות, ששולמה לבוגר כל עוד התגורר בבית הוריו, תחולק כך: - 50% מקצבת הנכות מועברים ישירות למשרד הרווחה - למימון חלק מדמי ההחזקה במסגרת הדיור. - 20% מקצבת הנכות נשארים בידי ההורה/האפוטרופוס של הדייר. - 30% מקצבת הנכות עוברים לקרן הנקראת "קרן 30%", המיועדת לשיפור רווחת הדיירים במסגרות הדיור.
- דיירים שיש להם הכנסות נוספות שלא מעבודה, עשויים להיות מחוייבים בסכום השתתפות נוסף בשיעור של מחצית מהכנסתם הנוספת, כל עוד הסכום שיוותר בידם לשימוש אישי לא יהיה נמוך מנקודת זיכוי אחת (215 ש"ח נכון לשנת 2012).
- בכל מקרה, הסכום הכולל של ההשתתפות (80% מקצבת הנכות והסכום המועבר בשל ההכנסה הנוספת) לא יעלה על תעריף ההחזקה במסגרת שבה נמצא הדייר.

שינויים בגמלאות המוסד לביטוח לאומי

עם המעבר לדיור חוץ ביתי חלים שינויים בזכאות לגמלאות ולקצבאות המשולמות על ידי המוסד לביטוח לאומי.

- **גמלת ילד נכה:** גמלת ילד נכה, המשולמת לילד עד גיל 18, מתבטלת עם המעבר למסגרת דיור חוץ ביתי.
- **קצבת נכות לבוגרים:** כאמור, 20% מתוך קצבת הנכות נשארים בידי ההורה/ האפוטרופוס ו-80% מועברים למימון הדיור.
- **קצבת שירותים מיוחדים:** קצבת שירותים מיוחדים מתבטלת עם המעבר למסגרת דיור חוץ ביתי, היות והמסגרת אמורה לספק לדייר את כל השירותים שעבורם מיועדת הקצבה.
- **גמלת ניידות**
 - דייר במסגרת דיור חוץ ביתי יכול להמשיך לקבל קצבת ניידות לחסרי רכב, אם מתקיימים עבורו כל התנאים הבאים:
 - א. הוא בוגר (מעל גיל 18) שנקבעה לו מוגבלות בניידות בשיעור של 100%, או קטין (עד גיל 18) שנקבעה לו מוגבלות בניידות בשיעור של 80%.

- ב.** הוא יוצא מהמוסד ברכב לפחות 6 פעמים בחודש - לעבודה, לימודים או פעילות חברתית.
- ג.** היציאות מהמוסד אינן ממומנות על ידי משרד הרווחה כחלק מפעילות המסגרת. -
הדייר היה זכאי לקבל קצבת שירותים מיוחדים או גמלת ילד נכה, לולא שהה במסגרת דיור חוץ ביתי.

ארגונים

ארגונים

מתוך הבנה כי קיים צורך לספק מענים ייחודיים לילדים עם צרכים מיוחדים, הוקמו בישראל עשרות עמותות המתמקדות במתן שירותים שונים לילדים עם צרכים מיוחדים.

אף על פי שחלק ניכר מזכויות הילדים מעוגן בחוקים ותקנות, לא אחת המשפחות מתקשות במיציאת זכויות ילדיהם ועל כן הן זקוקות להתערבות גורם מתווך, המתמחה בסיוע וסנגור או בייעוץ משפטי, שילווה אותם במיציאת זכויות הילד ברשויות.

מלבד ארגוני סנגור וייעוץ, קיימים ארגונים רבים המספקים מידע לגבי הלכות הספציפית, ייעוץ, תמיכה, ולעיתים אף מסגרות חינוכיות ושיקומיות מילדות ועד בגרות. מומלץ לכל משפחה שקבלה אבחנה לפנות לארגון הסיוע המטפל באוכלוסיית הילדים עם הלכות בה אובחן ילדם. על מנת לקבל סיוע והכוונה ממוקדים בצרכי הילד והמשפחה.

ארגוני זכויות - סיוע וייעוץ משפטי

אל"י: האגודה להגנת הילד

טיפול בילדים שחוו התעללות פיזית, מינית ורגשית, הפעלת מרכז חירום לילדים בסיכון, קליניקה ומרכז העשרה לאנשי מקצוע.

פרטים ליצירת קשר:

כתובת: אבן גבירול 14, תל אביב יפו 64077

טלפון: 03-6091920, 1-800-22-3966 (קו מצוקה)

פקס: 03-6091727

אתר אינטרנט: www.eli.org.il

דואר אלקטרוני: eli@eli.org.il

אהבה - ארגון הנכים בישראל המיוחד

עמותת אהבה עוסקת בליווי של משפחות בכל הקשור לסנגור מול המוסדות, בעיקר משרדי ממשלה, וכן ליווי בתחומי החקיקה בכנסת.

פרטים ליצירת קשר:

כתובת: רמת גן, ת.ד. 7348

טלפון: 052-2200895

פקס: 03-6761030

דואר אלקטרוני: haergon@walla.co.il

אתר אינטרנט: /nechim.amuta.org.il

ארגון הגג של ארגוני נכים ונכים בלתי מאוגדים

מטרת הארגון - ייצוג ציבור הנכים בפני הממשלה והכנסת. מתן ייעוץ משפטי חינם לחברים.

כרטיס חבר שנתי עברית ואנגלית נושא תמונה - המשמש את הנכה בחו"ל ובארץ.

שירותי נכונית - הסעות לנכים רתוקים לכסאות גלגלים ברכב מיוחד באזור ת"א וגוש דן בעלות מינימלית.

פרטים ליצירת קשר:

כתובת: אבן גבירול 30, תל אביב יפו, 64078

טלפון: 03-5238799, 03-5273757

פקס: 03-5240265

אתר אינטרנט: www.disabled.org.il

ארגון הפעולה של הנכים

ארגון הפעולה של הנכים בישראל עוסק בפעולה למען קידום זכויות ומעמד הנכים בישראל בכל המגזרים ובכל תחומי החיים, ובכל הלקויות. מנתבים, מכוונים, מייעדים את כל הפונים לקו. ישנם רכזים בכל תחום: נגישות, ועדות רפואיות, טיפול בבעיות של ילדים עם נכויות, רכז מגזרי לעיני מיעוטים, אוריינות (דפוס דיגיטלי לציבור לקוי הראיה).

פרטים ליצירת קשר:

טלפון: הקו החם 054-2119211, 077-2114211

פקס: 053-772114211

דוא"ל: nachim.organization@gmail.com

אתר: www.nachim.org.il

בזכות: המרכז לזכויות אדם של אנשים עם מוגבלויות (ע"ר)

בזכות פועל להשגת שוויון מלא לאנשים עם מוגבלות פיזית, שכלית או נפשית ולשילובם ושיתופם בחברה בכל תחומי החיים. בבסיס פעילותו של בזכות הזכות של האדם עם המוגבלות לשוויון ולכבוד ככל אדם אחר. השירות ניתן חינם.

פרטים ליצירת קשר:

כתובת: כנפי נשרים 3 ת.ד. 34510 ירושלים 91000

טלפון: 02-6521308

פקס: 02-6521219

דוא"ל: mail@bizchut.org.il

כתובת אתר באינטרנט: www.bizchut.org.il

המועצה הלאומית לשלום הילד (ע"ר)

מועצה הלאומית לשלום הילד פועל למענם של כל הילדים בישראל ועוסקת בתחומי החינוך, בריאות, מצוקה, התעללות, משטרה ועבריינות, חקיקה ומשפט, תקשורת וצרכנות ותחומים רבים נוספים.

פרטים ליצירת קשר:

כתובת: פייר קניג 38, תלפיות, ירושלים, 93469

טלפון: 02-6780606

פקס: 02-6780606

דואר אלקטרוני: ncc@children.org.il

אתר אינטרנט: www.children.org.il

הקליניקה המשפטית לזכויות אנשים עם מוגבלויות - אוניברסיטת בר אילן

הקליניקה המשפטית לזכויות אנשים עם מוגבלויות מסייעת משפטית במיצוי זכויות הקשורות למוגבלויות השונות (פיזית, חושית, שכלית או נפשית).

פרטים ליצירת קשר:

כתובת: רמת גן, 52900

טלפון: 03-5318373

פקס: 03-6350955

דואר אלקטרוני: disability.rights@mail.biu.ac.il

מטה מאבק הנכים בישראל (ע"ר)

קידום תהליך ההכרה בזכויותיהם של אנשים המתמודדים עם נכויות ומימושם בכל תחומי החיים. דאגה לשוויון זכויות מלא והשתלבות כחלק פעיל ויצרני בחברה הישראלית. הבטחת רמת חיים מכובדת לאלו שאינם מצליחים להשתכר למחיתם, וזאת מתוך הכרה בכך שכל אדם נברא בצלם אלוהים.

פרטים ליצירת קשר:

כתובת: ארלוזורוב 93, תל אביב יפו, 62098

טלפון: 03-6921681/3, 03-6921105

פקס: 03-6921555

דואר אלקטרוני: maavak@netvision.net.il

אתר אינטרנט: www.nechim4u.com

משרד המשפטים: נציבות שוויון לאנשים עם מוגבלות

נציבות שוויון לאנשים עם מוגבלות הוקמה במטרה לקדם שוויון ולמנוע הפליה של אנשים עם מוגבלות פיסית, חושית, שכלית, נפשית, וקוגניטיבית, לעודד את השתלבותם והשתתפותם הפעילה בחברה.

פרטים ליצירת קשר:

כתובת: מגדלי הבירה, בניין א' קומה 9, רחוב ירמיהו 37, ירושלים

טלפון: 02-5087000

פקס: 02-5088025

דואר אלקטרוני: mugbaluyot@justice.gov.il

אתר אינטרנט: www.mugbaluyot.justice.gov

הקליניקה לזכויות אנשים עם מוגבלויות-האוניברסיטה העברית

מטרת הקליניקה לזכויות אנשים עם מוגבלויות היא פתיחת צוהר להשתלבות של אנשים עם מוגבלויות בחברה ומימוש זכויותיהם. ההתמקדות היא בעיקר בתחומים של השכלה ותעסוקה. בקליניקה נותנים ייעוץ משפטי שוטף ללקוחות פרטיים ולארגונים העוסקים בתחום המוגבלויות. בנוסף, הקליניקה עוסקת בקידום חקיקה ושינוי מדיניות, עבודה על תיקים עקרוניים, כולל הגשת עתירות לבג"ץ.

פרטים ליצירת קשר:

כתובת: הר הצופים, האוניברסיטה העברית, הפקולטה למשפטים, ירושלים

טלפון: 02-5882554/69

פקס: 02-5882544

דואר אלקטרוני: orr.sivan@gmail.com

אתר אינטרנט: <http://law.huji.ac.il/merkazim.asp?cat=2307&in=2303&ini=1>

ארגוני סיוע לפי סוג לקות

דיספרקסיה

דיספרקסיה ישראל-ארגון הורים לילדים עם דיספרקסיה

קבוצת הורים לילדים עם דיספרקסיה, הפועלת למען קידום זכויות ילדינו.

מטרת הארגון: הכרה רשמית של משרד הבריאות בלקות דיספרקסיה ויצירת סל טיפולים מותאם. העלאת מודעות גורמי הטיפול לדיספרקסיה ולצרכים הנלווים, על מנת למנוע אבחונים שגויים ואי מתן מענה מתאים. יצירת מסגרות חינוכיות מתאימות.

פרטים ליצירת קשר:

מייל: dysprax@gmail.com

נעמה סבג שמש : 052-4538140

טליה קריים: 050-7596273

אוטיזם

אלו"ט - אגודה לאומית לילדים אוטיסטים

עמותת הורים לילדים, מתבגרים ובוגרים המאובחנים עם אוטיזם. אלו"ט פועלת לקידום זכויותיהם של האוטיסטים בישראל, לשיפור השירותים הניתנים להם ולמשפחותיהם, לקידום הידע בטיפול באוכלוסיית האוטיסטים ולהקמה והפעלה של מסגרות ושירותים איכותיים למען אוכלוסיית האוטיסטים ומשפחותיהם.

פרטים ליצירת קשר:

כתובת: כורזין 1, ת.ד. 943, גבעתיים

טלפון: 03-5718188

פקס: 03-5718190

אתר אינטרנט: www.alut.org.il

דואר אלקטרוני: alut_lil@netvision.net.il

אפי - עמותת אספרגר ישראל

עמותת אפי - אספרגר ישראל (ע"ר) היא עמותת הורים הפועלת להעלאת המודעות לתסמונת ולשילוב ילדים ובוגרים עם אספרגר בכל תחומי החיים. העמותה מפעילה מרכז מידע, ייעוץ, תמיכה וסנגור למשפחות ולאנשי מקצוע. מאז פברואר 2012 מפעילה העמותה פרויקט תעסוקה ייחודי שמטרתו שילוב בוגרים עם אספרגר בשוק החופשי בלווי תמיכה ארוכת טווח במועסק ובמעסיק.

פרטים ליצירת קשר:

כתובת: דיזינגוף 253 תל אביב

טלפקס: 03-5446046

דואר אלקטרוני: effie.israel@gmail.com

אתר אינטרנט: www.asperger.org.il

בית לורן

המרכז למשפחה המתמודדת עם ספס ואוטיזם. המרכז מספק שירותי ייעוץ, מידע והכוונה מרגע האבחון ולאורך כל מעגל החיים.

ניתן לקבל ייעוץ טלפוני בין השעות 8:00-16:00.

פרטים ליצירת קשר:

כתובת: רח' קריניצי 63 א', רמת-גן, 52433

טל': 03-6703077

דוא"ל: b-Lauren@netvision.net.il

העמותה לילדים בסיכון

העמותה לילדים בסיכון הוקמה ב-1990 על מנת ליצור רשת בטחון תחת ילדים ומשפחותיהם בעלי טווח סיכונים גדול, ביניהם ילדים הסובלים מהפרעות קשר ותקשורת. העמותה מקימה ומתפעלת גנים טיפוליים לילדים בגיל הרך עם אוטיזם, מעונות יום שיקומיים, וכן את מרכז חוסן - טיפול בילדים ונוער הסובלים מהפרעות פוסט-טראומטיות.

פרטים ליצירת קשר:

כתובת: הצבי 9 תל אביב

טלפון: 03-5730130

פקס: 03-5161513

דואר אלקטרוני: atrisk@childrenatrisk.org.il

אתר אינטרנט: www.childrenatrisk.co.il

תסמונות

מ.ת.מ. : מרכזי תמיכה משלבים - בית-הילדים -

מ.ת.מ. - מרכזי תמיכה משלבים - בית-הילדים - פועל כחטיבת גנים - בגילאי שנה וחצי עד גיל בית ספר (ליצירת רצף בסביבה ידידותית, מוכרת ומובנת). מושם דגש על היקף טיפול פרא-רפואי נרחב, על השילוב בחברת הילדים הרגילים בכיתות גן משלבות רגילות קטנות ועל תוכנית לימודים אישית לכל ילד בהתאם ליכולתו ולמצבו. בשנים האחרונות נפתחו מעון יום שיקומי וכן מעון יום רגיל.

פרטים ליצירת קשר:

כתובת: עציון גבר 5, רמת אשכול, ירושלים, 97803

טלפון: 02-5322569, 02-5326162

פקס: 02-5327525

דואר אלקטרוני: matam@netvision.net.il

מרכז מילמן (ע"ר)

שרותי אבחון, טיפול, פעילות בשעות הפנאי, ייעוץ למשפחות ו- "בית לחיים" לילדים עם לקות התפתחותית בספקטרום האוטיסטי.

פרטים ליצירת קשר:

כתובת: חטיבת כרמלי 34, חיפה 32624

טלפון: 04-8227560

פקס: 04-8325190

אתר אינטרנט: www.milman-center.org.il

דואר אלקטרוני: milmnctr@bezeqint.net

מרכז מפנה - התערבות טיפולית מוקדמת באוטיזם, תכנית ייחודית לטיפול בתינוקות ובמשפחותיהם

מרכז מפנה עוסק בהתערבות טיפולית מוקדמת בתהליך התפתחותו של תינוק אשר אובחנו אצלו סימנים להפרעה התפתחותית בקשר, מתוך הידיעה שהתערבות מוקדמת מאפשרת שינוי מהותי בטרם יתקבעו הדפוסים ההתנהגותיים.

התכנית הטיפולית מתמקדת בכל קשת הנושאים המרכיבים את התפתחותו של התינוק: קשר, תזונה והרגלי אכילה, שינה, התפתחות מוטורית, משחק, שפה. תכנית ההמשך בבית המשפחה מבוססת על המלצות הצוות הטיפולי ומיושמת בעזרת מטפלים אשר הוכשרו לטפל בגישת מפנה, בכל רחבי הארץ.

פרטים ליצירת קשר:

כתובת: הראשונים, אתר השחזור, ראש פינה, 12000, ת.ד. 112.

טלפון: 04-6931021

פקס: 04-6931185

דואר אלקטרוני: info@mifne-autism.com

אתר אינטרנט: he.mifne-autism.com

עמותת שערי מרפא

עמותת שערי מרפא מפעילה מועדוניות ונופשונים. מטרת המועדוניות של שערי מרפא הנן קידום הילדים מבחינת התקשורת והשפה בהתאם לצרכיהם, והנעמת זמנם בפעילויות מהנות תוך מתן יחס אישי ע"י הצוות, שהוכשר במיוחד לקידום ילדים עם לקויות ה-ספס, אוטיזם ואספרגר.

כמו כן, מפעילה מערך הסעות באמבולנס לחולים ומוגבלים.

פרטים ליצירת קשר:

טלפון: 057-3103159

פקס: 02-5346445

דואר אלקטרוני: aharonbr2@gmail.com

הפרעות אכילה

שחף - עמותה למיגור הפרעות אכילה בקהילה

שחף הנו מוסד ייחודי לטיפול בהפרעות אכילה. בשחף פיתחו מודל ייחודי הכולל התערבות חירום משברית, טיפול אינטנסיבי ומערך שיקום במסגרת הקהילה הנעזר בחונכות קליניות.

פרטים ליצירת קשר:

כתובת: אבן גבירול 61, תל אביב יפו, 64362

טלפון: 03-6473147 (קו מצוקה) 08-9357035, (משרד)

פקס: 03-6474990

דואר אלקטרוני: Shahaf15@bezeqint.net

אתר אינטרנט: <http://www.shahaf-ltd.co.il/n/default.asp>

הפרעות נפשיות

אנוש - העמותה הישראלית לבריאות הנפש

עמותת אנוש פועלת משנת 1978 לשילוב פגועי נפש בחברה ובקהילה. העמותה מפעילה 62 סניפים ברחבי הארץ ובהם מסגרות דיור, תעסוקה ופנאי ומרכזי ייעוץ למשפחות. מטרת העמותה לשפר את היכולות התפקודיות הנובעות מהתמודדות עם פגיעה נפשית, על מנת להגיע לרמה האופטימאלית של תפקוד עצמאי בקהילה, הכרה עצמית והחלמה.

פרטים ליצירת קשר:

כתובת: משה דיין 30 ת.ד. 181 כפר סבא 4410101

טלפון: 074-7556100 פקס: 074-7556101

אתר אינטרנט: www.enosh.org.il

דואר אלקטרוני: office@enosh.org.il

מרכז שלנו-שרות ותמיכה למשפחות נפגעי נפש

מטרת מרכז שלנו לתת מענה לבני משפחה (הורים, אחים, בני זוג וילדים) המתמודדים עם בן משפחה הסובל/סבל מפגיעה נפשית, או שעבר אשפוז פסיכיאטרי. פעילות המרכז מיועדת להקל על מצוקת בני המשפחה, להקנות להם כלים ולספק תמיכה, ייעוץ והכוונה בכל הנוגע להתמודדות עם בן המשפחה והסביבה.

פרטים ליצירת קשר:

כתובת: דוד המלך 40 בית הורים, תל אביב-יפו

טלפון: 03-7303919

פקס: 03-7303934

דואר אלקטרוני: shelanuwizo@gmail.com

לקווי למידה

ניצן

אגודת ניצן הינה אגודת הורים ומתנדבים שהוקמה במטרה לאתר, לאבחן, לטפל ולשקם ילדים, מתבגרים ובוגרים עם לקויות למידה, קשיי הסתגלות ותפקוד. האגודה מספקת באמצעות סניפיה ברחבי הארץ: אבחון דידיקטי ופסיכולוגי, טיפול פסיכולוגי, טיפולים פרא-רפואיים, שיקום לקראת חיים עצמאיים בתחום החברה והתעסוקה ועוד.

פרטים ליצירת קשר:

כתובת: המסגר 18, תל אביב יפו, 61572, ת.ד. 57304
טלפון: 03-5372270, 03-5372266 ; פקס: 03-5371039
כתובת האתר: nitzan-israel.org.il
דואר אלקטרוני: pr@nitzancenter.org

עמותת צרי

עמותת צָרִי הוקמה ע"י הורים לנערים ונערות עם צרכים מיוחדים בתחום ליקויי למידה מורכבים/ מוגבלות שכלית קלה. מטרת העמותה להעניק לנערים ולבני משפחותיהם מסגרת פעילות מותאמת וכלים מתאימים להתמודדות עם קשיים בהם הם נתקלים בחיי היום יום.

פרטים ליצירת קשר:

כתובת: האגוז 14, רחובות 76223
טלפון: 054-2639173
דואר אלקטרוני: info@tzori.org
אתר אינטרנט: www.tzori.org

מרומ : מכון לאבחון לקויות למידה

עמותת מרומ הוקמה במטרה לתת מענה לתלמידים עם לקויות למידה ו/או הפרעת קשב. המכון מתמחה במתן מערך אבחון מקיף ללקויי למידה. הצוות מורכב ממאבחנים דיסקטיים ופסיכולוגים קליניים מומחים. המכון מיועד לאוכלוסייה מגוונת, מילדי גן ועד למבוגרים ומאפשר אבחון וליווי אישי ופרטני להורים ולילד

פרטים ליצירת קשר:

כתובת: הכפר הירוק, רמת השרון, 47800
טלפון: 03-6495745
פקס: 03-6478781
דואר אלקטרוני: amuta@marom-amuta.com
אתר אינטרנט: www.marom-amuta.com

ליקויי ראייה

אופק לילדינו - ארגון ארצי של הורים לילדים לקויי ראייה ועיוורים

העמותה מהווה משפחה גדולה למשפחות מכל המגזרים, מעודדת קשר בין המשפחות ונותנת תחושת שייכות וכות. בעמותה פועלים כדי להגן על זכויות הילדים ומספקים מידע עדכני ושימושי. כמו כן מפעילים תכניות לחיזוק החוסן הנפשי והיכולות של הילדים, ביניהן- עבודה בקיץ לבני נוער, סיוע לימודי לילדים בביתם, לימודי מוסיקה, צוות הסברה ועוד.

פרטים ליצירת קשר:

כתובת: דגל ראובן 8, ת"ד 925, 91008, ירושלים

טלפון: 02-6599553, פקס: 02-6522614

אתר אינטרנט: www.ofek-liyladenu.org.il

דואר אלקטרוני: ofek@ofekl.org.il

אלי"ע - אגודה לקידום ילדים עיוורים ולקויי ראייה

לעמותה סניפים בירושלים, פתח תקווה ובאר שבע. מסגרות שיקומיות לילדים מגיל חצי שנה ועד 6, קבוצות להורים ותינוקות מגיל לידה, מידע למשפחות, תמיכה ויעוץ למשפחות, קייטנות קיץ לגיל ב"ס יסודי, נופש משפחות, מורות שיקומיות בארץ לגילאי 0-3.

פרטים ליצירת קשר:

כתובת: לבון 3, ת.ד. 8179, פתח תקווה 49181

טלפון: 03-9336840 ; פקס: 03-9087292

דואר אלקטרוני: eliya-il@eliya.org.il

אתר: www.eliya.org.il

עלה - העמותה לקידום הסטודנטים העיוורים והדיסלקטים בישראל

העמותה מסייעת לאנשים עם לקויי ראייה להשתלב בלימודים גבוהים באמצעות מרכזי למידה ייחודיים הנמצאים באוניברסיטאות ברחבי הארץ.

כמו כן, העמותה מפעילה פרויקטים נוספים: אלומה-שירות לאומי לליקויי ראייה, פרויקט חונכות לילדים עיוורים בגילאי 18-6, פרויקט חונכות לילדים רואים אשר הוריהם עיוורים, קבוצות תמיכה המסייעות להורים של ילדים עיוורים, תחנות מידע ויעוץ לליקויי ראייה ועיוורים.

פרטים ליצירת קשר:

כתובת: האוניברסיטה העברית, הר הצופים, ירושלים, 91240, ת.ד. 24051
טלפון: 02-5882155, 02-5882677 פקס: 02-5826166
דואר אלקטרוני: lcb@savion.huji.ac.il

עמותת נור אלעין

עמותת נור אלעין מספקת פעילויות חברתיות וחינוכיות, שרותים טכנולוגיים, תמיכה אקדמית ותמיכה בלימודים לאנשים עם ליקויי ראייה. בצוות מורים, גננות, פסיכולוגים ומטפלים פרא-רפואיים.

פרטים ליצירת קשר:

כתובת: מזרח ירושלים, ירושלים, ת.ד. 5518
טלפון: 02-6287584
דואר אלקטרוני: nur_alean@hotmail.com
אתר אינטרנט: www.nuralain.org

הספריה המרכזית לעיוורים, כבדי ראייה ומוגבלים

הספריה מאפשרת לאלו שאינם קוראים חומר מודפס לקרוא בפורמטים הנוחים עבורם. הספריה מייצרת ומשאילה ספרים וכתבי עת מוקלטים, מודפסים בכתב ברייל או באותיות גדולות עבור ציבור העיוורים, כבדי ראייה, לקויי למידה, בני הגיל השלישי מעל גיל 75 הזכאים לשירותים באופן אוטומטי או בעלי מגבלות פיזיות המקשות על קריאת ספר מודפס

פרטים ליצירת קשר:

כתובת: ההסתדרות 4, נתניה, 42441
טלפון: 09-8617874
פקס: 057-7975622
דואר אלקטרוני: office@clfb.org.il
אתר אינטרנט: www.clfb.org.il

המרכז לחרש-עיוור : מכון בית דוד

המרכז לחרש-עיוור - מכון בית דוד נותן כתובת ומגוון של שרותים לאנשים עם ליקוי כפול של שמיעה וראייה כאחד, בכל דרגה שהיא.

פרטים ליצירת קשר:

כתובת: שד' יד לבנים 13, יד אליהו, תל אביב יפו, 61092, ת.ד. 9259

טלפון: 03-6316361

פקס: 03-6316419

דואר אלקטרוני: info@cdb.org.il

אתר אינטרנט: www.cdb.org.il

אגודת טהה חוסין למען העיוורים באום אל פחם

האגודה מפעילה מועדון חברתי ומפעל מוגן לעיוורים ולכבדי ראייה מהווה מסגרת שיקומית תעסוקתית לאנשים עיוורים ובעלי צרכים מיוחדים שאינם מסוגלים להתמודד עם דרישות השוק הפתוח התחרותי

פרטים ליצירת קשר:

כתובת: שכונת אל ביר 1, אום אל פחם, 30010, ת.ד. 2165

טלפון: 04 6312430

פקס: 04-6314996

דוא"ל- tahha2009@gmail.com

יעדים לצפון - מגדל אור - מרכז שיקום (ע"ר)

מגדל אור הוא מרכז רב-שירותי, העוסק בשיקום תפקודי ותעסוקתי של אנשים עם עיוורון או לקויות ראייה. השירותים ניתנים בסניפי מגדל אור בחיפה, ת"א וירושלים, וכן בקרבת מקום מגוריו של האדם, בסביבתו היומיומית ובביתו. מטרת מגדל אור הן לעודד ולאפשר אורח חיים עצמאי, וכן לשלב באופן איכותי אנשים עם לקויות ראייה בשוק העבודה.

פרטים ליצירת קשר:

כתובת: קרית חיים, 26244

טלפון: 077-7721333

פקס: 077-7721321

דואר אלקטרוני: info@migdalar.org.il

אתר אינטרנט: www.migdalar.org.il

לראות : העמותה למחקר בריאות העין ומניעת עיוורון בישראל

העמותה שואפת להגביר את המאמץ המחקרי בתחום בריאות העין, במטרה לאתר טיפולים יעילים למיגור מחלות הגורמות לעיוורון. כמו כן פועלת העמותה לפיתוח רפואה מונעת בעיניים בישראל, להעלאת המודעות בקרב הציבור לחשיבותן של בדיקות תקופתיות לאיתור מוקדם של מחלות, ולחשיבות ביצוע בדיקות ראייה לילדים.

פרטים ליצירת קשר:

כתובת: הנדיב 71, הרצליה

טלפון: 09-518475, 09-7748983

פקס: 153-995-184-75

דואר אלקטרוני: nadine@eyes.org.il

אתר אינטרנט: <http://www.eyes.org.il>

ליקויי שמיעה

א.י.י. ישראל (AV)

עמותת הורים לילדים חרשים ולקויי שמיעה הפועלת למען שילובם המלא בבתי ספר רגילים לקראת חיים עצמאיים כשותפים מלאים בעולם השומע. העמותה מציעה טיפולי שפה ודיבור ע"י אנשי מקצוע המיומנים בגישה ייחודית, השמיעתית-מילולית, מציעים מרכז הכשרה לקלינאי תקשורת וסטודנטים, מפעילים מרכז לבדיקות שמיעה והתאמת מכשירי שמיעה לילדים ומנהלים מרכז לשיקום שתל קוכליארי.

פרטים ליצירת קשר:

כתובת: פייר קניג 33 חדר 502 ירושלים 93469

טלפון: 02-6730244 פקס: 02-6717162

דואר אלקטרוני: jlmcen@avisrael.org

אתר: www.avisrael.org

מיח"א - מחנכי ילדים חרשים, מועצה ארצית

הארגון מעניק לכל ילד עם לקות בשמיעה, מלידה עד גיל 7, את הטיפול המקצועי לו הוא זקוק, ללא רשימת המתנה. במיח"א מלווים ותומכים במשפחה, מרגע איתור הלקות ולאורך תקופת ההתמודדות. הארגון מפעיל מעונות יום שיקומיים, גנים ופעוטונים משלימים לילדים משולבים, ערבי עיון, קבוצות הורים, השאלת ספרות מקצועית, מידע וייעוץ. למיח"א מספר סניפים ברחבי הארץ.

פרטים ליצירת קשר:

כתובת למשלוח דואר: ת.ד. 21020 תל-אביב 61210

טלפון: 077-5095003

פקס: 03-6953648

דוא"ל: Micha.moatza.il@gmail.com

אתר: www.micha-israel.org.il

עמותת כפר קאסם לחרשים ולקויי שמיעה

עמותת כפר קאסם לחרשים ולקויי שמיעה מספקת מגוון של שרותים לילדים חרשים וכבדי שמיעה ולבני משפחותיהם, מתוך אמונה שלכל ילד הזכות לחינוך, להגשמה עצמית ולמיצוי יכולתיו וכשרונותיו, לשוויון ללא אפליה מכל סוג שהוא, ולהתפתחות גופנית ונפשית בבטחון, בשלום, בכבוד ובחופש.

פרטים ליצירת קשר:

כתובת: כפר קאסם, 48810, ת.ד. 299.

טלפון: 03-9379571

פקס: 03-9379571

דוא"ל: wehdi1@walla.com

שמע

טיפול בילדים ובני נוער מכל הארץ, מגיל 6 עד 21, להם ליקויי שמיעה וחירשות. אבחון, ריפוי, טיפול פסיכו-סוציאלי, שיעורי עזר, פעילויות חברתיות, ייעוץ והדרכה להורים.

פרטים ליצירת קשר:

כתובת: פליטי הספר 30, תל אביב יפו 67948

טלפון: 03-5715657-9 ; פקס: 03-5712017

דואר אלקטרוני: shema@shema.tlv.k12.il

אתר אינטרנט: www.shema.tlv.k12.il/index.htm

שמעיה - מסגרת חינוכית לליקויי שמעיה

מסגרת שמעיה הינה עמותה ללא כוונת רווח הנותנת מענה וטיפול בליקויי שמיעה ובחרשים, במטרה ליצור בסיס איתן לחיים רגילים בהצלחה מקסימלית והשתלבות בחברה נורמטיבית.

פרטים ליצירת קשר:

כתובת: הרב פוברסקי 13, בני ברק, ת.ד. 393.

טלפון: 03-5783410

פקס: 03-5787514

דואר אלקטרוני: shmaya@shmaya.org.il

אתר אינטרנט: http://www.shemaya.co.il

שמע קולנו

מטרת העמותה הינה שיקום שמיעתי והעצמה אישית לשילוב מלא של ילדים עם ליקויי שמיעה בחברה השומעת במכלול תחומים: בתחום השפה וההפקה (שימוש בשפה), בתחום הקוגניטיבי ובתחום החברתי.

פרטים ליצירת קשר:

כתובת: עמוס 23, ת.ד. 57588, ירושלים 95506

טלפון: 02-5002008

פקס: 02-5002007

דוא"ל: nechami@shemakolenu.org.il

אינטרנט: www.shemakolenu.org.il

המכון לקידום החרש בישראל

- מרכז תמיכה לסטודנטים חרשים / כבדי שמיעה בהשכלה הגבוהה/על תיכונית בארץ - nena@dpil.org
- שירותי נגישות - התרגום/ תמלול/ העתקה לשפת הסימנים - sela@dpil.org
- קורסים לשפת סימנים - info@dpil.org

פרטים ליצירת קשר:

כתובת: רח' לה גארדייה 63, ת.ד. 9235 ת"א 61091

טלפון: 03-6311595

פקס: 03-6316891

דואר אלקטרוני: info@dpil.org

אתר אינטרנט: www.sela.org.il

בקול- ארגון כבדי שמיעה ומתחרשים

"בקול", הארגון המייצג הארצי של כבדי השמיעה מעל גיל 18 בישראל, הינו עמותה ללא כוונות רווח, הפועלת מאז שנת 1997, למען שיפור איכות החיים של אנשים כבדי שמיעה מעל גיל 18 באמצעות חקיקה וסנגור, קידום נגישות, מתן מידע ותמיכה, הגברת מודעות, הסרת מחסום הבושה ועידוד אנשים כבדי שמיעה להתמודד עם המגבלה. ארגון "בקול", פועל להעצמה, שוויון הזדמנויות ושילוב של כבדי השמיעה בישראל, בכל תחומי החיים, כך שכל איש ואישה כבדי שמיעה בישראל יוכלו למצות את כישוריהם, בכל תחום, על פי נטיות ליבם

פרטים ליצירת קשר:

כתובת: טשרניחובסקי 17, תל אביב יפו, 63291

קו מידע ותמיכה: 03-5257001

טלפון: 03-5257001/2/3

פקס: 03-5257004

דואר אלקטרוני: info@bekol.org

אתר אינטרנט: <http://www.bekol.org.il>

מחלות כרוניות ותסמונות

אפילפסיה: אי"ל - אגודה ישראלית לאפילפסיה

איל היא עמותה ציבורית, שהוקמה על ידי הורים לילדים עם אפילפסיה, השואפת לפעול למען שיפור איכות חייהם של אנשים עם אפילפסיה. לקיים מצב בו אדם עם אפילפסיה לא יופלה לרעה, יזכה לשוויון הזדמנויות ויוכל לממש את עצמו בחברה. בין השירותים שאיל מספקת ניתן למנות: קו פתוח למידע, קבוצות תמיכה, הסברה טיפולים סוציאליים ופעולות סגורות.

פרטים ליצירת קשר:

כתובת: רח' עבודת ישראל 4, ירושלים

טלפון: 02-5000283

פקס: 02-5371044 דוא"ל: epilepsy.il@gmail.com

אתר אינטרנט: www.epilepsy.org.il

מרכז חינוך לאפילפסיה ע"ש אניטה קאופמן, המרכז הרפואי סורוקה

המרכז לחינוך והסברה לאפילפסיה ע"ש אניטה קאופמן הוקם במרכז הרפואי סורוקה כחלק מראייה חברתית שנועדה, מצד אחד, לשפר את הידע ולהפחית אצל החולים ובני משפחותיהם את החרדה ואת הנטייה להסתיר את מחלתם, ומצד שני לשנות בציבור הרחב דעות קדומות ואזלת יד במפגש עם חולה בזמן התקף. במרכז מאמינים שניתן לשנות זאת על ידי מסירת מידע נכון על המחלה, לימוד עזרה ראשונה במקרה של התקף והעלאת הנושא למודעות.

פרטים ליצירת קשר:

כתובת: המרכז הרפואי סורוקה, באר שבע, 84101, ת.ד. 151.

טלפון: 08-6244481

פקס: 08-6244566

דואר אלקטרוני: epilepsy@clalit.org.il

אתר אינטרנט: <http://hospitals.clalit.co.il/hospitals/Soroka/he-il/MedicalServices/Epilepsy/Pages/Homepage.aspx>

גושה: העמותה למען חולי גושה על-שם ד"ר ניסים לוי ז"ל

העמותה למען חולי גושה הינה כתובת לכלל חולי הגושה בארץ וכן לרופאים, חוקרים, אנשי מקצועות פרה רפואיים, בני משפחה ואחרים. העמותה נותנת מענה על בעיות חולי הגושה ומהווה גורם תומך ומלכד לחולים ולבני משפחותיהם.

פרטים ליצירת קשר:

כתובת: חיפה, 31338, ת.ד. 33814

טלפון: 04-9504403 (מענה קולי)

פקס: 04-8662616

דואר אלקטרוני: info@gaucher.org.il

אתר אינטרנט: www.gaucher.org.il

דיסאוטונומיה משפחתית:

העמותה הישראלית לדיסאוטונומיה משפחתית

העמותה לדיסאוטונומיה משפחתית (Familial Dysautonomy) היא עמותת הורים הפועלת בהתנדבות. הטיפול היומיומי בילדים החולים והאשפוזים הרבים יוצרים עומס נפשי ופיזי קשה מאד, והעמותה רואה את תפקידה להעניק תמיכה, ייעוץ וסיוע לחולים ולמשפחותיהם.

פרטים ליצירת קשר:

כתובת: אחלמה 5/2 מבשרת ציון 90805

טלפון: 08-9560800, 050-5712427, פקס: 08-9560800

דואר אלקטרוני: fdisrael@netvision.net.il

אתר אינטרנט: www.fd-israel.org.il

טרכיאוסטום: קול הנשימה

קול הנשימה הינו ארגון הורים למען הורים - לילדים שעברו ניתוח טרכיאוסטום (קנולה). מטרתו לעזור ולתמוך בהורים שמתמודדים עם קשיי היום יום הכרוכים בגידולו של ילד עם קנולה.

פרטים ליצירת קשר:

כתובת: אלון שבות
טלפון: 03-6787220, 02-9309756

כתף חמה

כתף חמה הינה עמותה המקימה מרכזי תמיכה בצפון הארץ להורים, בני זוג, ילדים ואחים של חולים כרוניים ומפעילה תכניות לתמיכה חברתית, מנהיגות ועזרה עצמית.

פרטים ליצירת קשר:

כתובת: מושב חוסן, 25180, ת.ד. 106
טלפון: 04-9997721, 054-2036363
פקס: 04-9997721
דואר אלקטרוני: katefchama@gmail.com
אתר אינטרנט: www.katef.org

מחלת ה A-T: העמותה למאבק במחלת ה-A-T

העמותה למאבק במחלת ה-A-T תומכת בילדים החולים ובמשפחותיהם, מפעילה מרפאה ארצית לחולי A-T בבי"ח ספרא, מממנת טיפולי פיזיותרפיה נשימתית ופועלת להגברת המודעות למחלה ומניעתה.

פרטים ליצירת קשר:

כתובת: ז'בוטינסקי 33, רמת גן 52511
טלפון: 03-5750503, 03-6005449
פקס: 03-7515673
דואר אלקטרוני: office23@netvision.net.il
אתר אינטרנט: www.a-t.org.il

מחלות ראומטיות: עינבר - עמותה ישראלית לנפגעים במחלות ראומטיות

עינבר משמשת כתובת לילדים ומבוגרים חולים במחלות ראומטיות, ומטרת העמותה הינה להושיט לחולים עזרה, הן ברמה הקבוצתית-חברתית והן ברמה של סיוע פרטני.

פרטים ליצירת קשר:

כתובת: הנציב 16, תל אביב יפו 64361

טלפון: 03-5613769, 03-5613832

פקס: 03-5613874

אתר אינטרנט: www.inbar.org.il

דואר אלקטרוני: inbar-il@zahav.net.il

מחלות מיטוכונדריאליות: עמותת אורי

עמותת אורי תומכת ומלווה משפחות וההורים אשר מתמודדים עם מחלות מיטוכונדריאליות או עם מחלות נדירות אחרות.

פרטים ליצירת קשר:

כתובת: המזח 8 כפר ויתקין, ת.ד. 40200

טלפון: 03-7216665

פקס: 09-8663224

דואר אלקטרוני: info@orifund.org

www.orifund.org ת,ר thbyrby:

סוכרת: האגודה לסוכרת נעורים בישראל

מטרת הארגון הינה קידום המחקר בסוכרת נעורים, בתקווה שיימצא מרפא למחלה, וכן קידום רווחת הילד הסוכרתי, ומשפחתו.

פרטים ליצירת קשר:

כתובת: שד' רוטשילד 10, תל אביב יפו 66881

טלפון: 03-5160171

פקס: 03-5100724

דואר אלקטרוני: jdfr_il@netvision.net.il

אתר אינטרנט: www.jdfr.org.il

סיסטיק פיברוזיס: איגוד סיסטיק פיברוזיס בישראל

איגוד סיסטיק פיברוזיס (CF) בישראל הינו הארגון היחיד בארץ המרכז את כלל הפעילויות למען החולים בכל תחומי החיים: צרכים רפואיים, רווחה, חברה, חינוך ותמיכה כלכלית. פעילות האיגוד בבסיסה עוסקת בהצלת חיים ובהארכתם ובין השאר עוסקת גם בהעלאת המודעות למחלה וסיוע למרפאות CF הפרוסות בשישה בתי חולים ברחבי הארץ.

פרטים ליצירת קשר:

כתובת: קריניצי 79, רמת גן 52423
טלפון: 03-6702323 ; פקס: 03-6702324
אתר אינטרנט: www.cff.org.il
דואר אלקטרוני: cf@cff.org.il

צליאק: עמותת צליאק בישראל

העמותה משמשת פה לכל חולי צליאק בישראל, גם אלו שאינם חברים בה, אל מול הרשויות ואל מול יצרני המזון והתרופות. בהעדר גורם ממשלתי כלשהו אשר יטפל בצרכיהם של חולי הצליאק בישראל, קיומה של העמותה הינו צורך הכרחי.

פרטים ליצירת קשר:

כתובת: הבילויים 40, רמת גן 52297
טלפס: 03-6781481
אתר אינטרנט: www.celiac.org.il
דואר אלקטרוני: office@celiac.org.il

רגישות למזון: עמותת יהל

ייעוץ והדרכה לאלרגיות מזון

עמותת יהל עוסקת בהחלפת מידע ומתן תמיכה בילדים ומבוגרים אלרגיים למזון ; חינוך לבריאות בתעשיית המזון ; חוק סימון מזון ; העלאת מודעות הציבור בנושא אלרגיה ; פעילות למען חקיקה בתחום.

פרטים ליצירת קשר:

כתובת: יער אודם 9/6, יקנעם עלית, יקנעם, 20692
טלפון: 052-8336676
דואר אלקטרוני: il.allergy@gmail.com
אתר אינטרנט: <http://www.foodallergy.co.il>

עמותת לנשום: עמותת ישראלית לחולי אסתמה ו-COPD

עמותת לנשום קמה במטרה לעזור לחולי אסתמה ו COPD בכל הקשור למידע וייעוץ בנוגע למחלות האסתמה ו COPD

פרטים ליצירת קשר:

כתובת: אהרונים 32, רחובות

טלפון: 08-9457740

פקס: 08-9458493

דואר אלקטרוני: linshom@smile.net.il

אתר אינטרנט: <http://www.linshom.org.il>

צעדים קטנים: עמותה למען ילדים חולי דושן ובקר

צעדים קטנים היא עמותה אשר הוקמה על-ידי הורים לילדים החולים במחלות ניוון שרירים מסוג דושן ובקר, מתוך רצון לתת מענה לילדים החולים ובני משפחותיהם, המתמודדים עם הקשיים הפיזיים והנפשיים הנגרמים בעקבות המחלה. מטרת העמותה: תמיכה במימון המחקר במחלה, הרחבת אפשרויות הטיפול, חיבור לקהילה והגברת המודעות למחלה בקרב הקהל הרחב

פרטים ליצירת קשר:

כתובת: התעש 20 (אצל עו"ד עמית קפלן), כפר סבא, 44425

טלפון: 054-6345634

פקס: 09-7679660

דואר אלקטרוני: tali@littlesteps.org.il

אתר אינטרנט: www.littlesteps.org.il

א.ס.ט.י: ארגון סנדרום טוראט ישראל

א.ס.ט.י (ארגון סנדרום טוראט ישראל) מספק תמיכה לילדים, מבוגרים ומשפחות, המתמודדים עם הפרעות טיקים ותסמונת טוראט מתוך גישה מניעתית. ניתן לקבל שירותי תמיכה, ייעוץ, והדרכה גם לאנשי מקצוע (צוותים חינוכיים ומטפלים) ולהשתתף בקבוצות תמיכה.

פרטים ליצירת קשר:

כתובת: ת.ד. 333 רעננה, 40300

טלפון: 09-7408478

טלפקס: 03-9012956

דואר אלקטרוני: tsaisrael@gmail.com

אתר אינטרנט: <http://users.tapuz.co.il/toret/default.asp>

העמותה לתסמונת רט (ע"ר)

הוקמה במטרה לרכז את המאמץ לקידום המחקר, הטיפול, הידע וההכשרה בנושא התסמונת. בבסיסה עומדת תפיסה מקצועית הגורסת כי יש חשיבות לפתח שירות שיספק התייחסות כוללת לצורכי החולים, המשפחות ואנשי המקצוע בתחומים הרפואיים, הטיפולים והחינוכיים כאחד. העמותה פועלת לתמיכה במחקרים המיועדים לקדם את הידע וההבנה באשר לריפוי הלוקים בתסמונת והטיפול בהם ומתן תמיכה, הדרכה וייעוץ לחולים ולמשפחותיהם ולגורמים המטפלים בקהילה.

פרטים ליצירת קשר:

כתובת: ת.ד. 1031 רמת גן, 52110.

טלפון: 03-7955557

פקס: 03-7955591

דואר אלקטרוני: info@rett.org.il

האגודה הישראלית לתלסמיה ו/או אנמיה חרמשית

האגודה הישראלית לתלסמיה ו/או אנמיה חרמשית מייצגת חולים עם אנמיות המוליטיות קשות: תלסמיה, אנמיה חרמשית, DBA, CDA-I

פרטים ליצירת קשר:

כתובת: ת.ד. 11501, ירושלים, 91114

טלפון: 050-6617124

דואר אלקטרוני: info@thalinfo.com

אתר אינטרנט: www.thalinfo.com

עמותת אורטל: סיוע לחולי תסמונת סוטוס

עמותת אורטל שמה לה למטרה לקדם את רווחתם של בעלי מחלות נדירות, ובפרט של חולי מחלת הסוטוס בישראל, ולסייע להם ולמשפחותיהם בהתמודדות היום-יומית עם מחלתם הקשה והשפעותיה

פרטים ליצירת קשר:

כתובת: קינג ג'ורג' 25, ירושלים, 91027, ת.ד. 2789.

טלפון: 02-6450402, 052-3468575

פקס: 02-6450402

דואר אלקטרוני: karp31@netvision.net.il

העמותה לתסמונת האיקס השביר בישראל: עמותת הורים לילדים הסובלים מתסמונת האיקס השביר

העמותה הוקמה ב-1994 על ידי חבורת הורים והפעילות חודשה ב-2011.

מטרת העמותה הן להרחיב את זכויות משפחות האיקס השביר, לקדם טיפול ואבחון ולהעמיק את המודעות לאיקס השביר.

פרטים ליצירת קשר:

כתובת: מושב אוזים, 42905

טלפון: 054-9798516

דואר אלקטרוני: xshavir@gmail.com

אתר אינטרנט: www.xshavir.org.il

אגודת שלווה - שחרור למשפחה ולילד המוגבל (ע"ר)

אגודת שלווה נועדה לספק מסגרת תומכת לילד בעל הצרכים המיוחדים ולמשפחתו תוך מתן פעילות חברתית, חוויתית וטיפולית, במטרה להגיע למיצוי הפוטנציאל האישי של כל אחד.

פרטים ליצירת קשר:

כתובת: איבן דגן 6, הר נוף, ירושלים, 91344, ת.ד. 34449

טלפון: 02-6519555

פקס: 02-6535787

דואר אלקטרוני: info@shalva.org

אתר אינטרנט: www.shalva.org.il

עמותת מפרקים צעירים

עמותת מפרקים צעירים הוקמה במטרה להושיט עזרה לילדים ולצעירים עד גיל 50, החולים בדלקת מפרקים שגרונת, להעניק להם תמיכה במישור האישי והמשפחתי ולדאוג לשיפור רווחתם ואיכות חייהם. העמותה שמה לה למטרה לפעול להגברת המודעות למחלה ולנזק הנגרם בגינה. וכן לקדם הכללת מגוון טיפולים ותרופות מתקדמות בסל הבריאות.

פרטים ליצירת קשר:

כתובת: מור 15, חיפה, 34387

טלפון: 04-8103133

דואר אלקטרוני: info@mifrakim.org.il

אתר אינטרנט: www.mifrakim.org.il

העמותה הישראלית לתסמונת אנגלמן

מטרות העמותה - מחקר לצורך טיפול וריפוי תסמונת אנגלמן, תמיכה בקידום הזכויות, הכשרת אנשי מקצוע.

פרטים ליצירת קשר:

טלפון: 052-6610332 (רוזנה)

דוא"ל: horim.engelman@gmail.com

אתר אינטרנט: www.angelmanisrael.org

סרטן

האגודה למלחמה בסרטן

האגודה מסייעת בתמיכה, מימון, מתן שירותים רפואיים, רכישת ציוד, שירותי שיקום, פעילויות מיוחדות לילדים חולי סרטן וניהול מרכז הסברה לציבור הרחב.

פרטים ליצירת קשר:

כתובת: רביבים 7, גבעתיים 53103

טלפון: 03-5721616 ; פקס: 03-5719578

אתר אינטרנט: www.cancer.org.il

דואר אלקטרוני: info@cancer.org.il

גדולים מהחיים

עמותת גדולים מהחיים פועלת לשיפור איכות חיים של ילדים חולי סרטן באמצעות פעילויות מהנות ופרייקטים שונים כמו טיולים בארץ ובחו"ל, נופשונים, מחנות קיץ ועוד.

פרטים ליצירת קשר:

כתובת: בן גוריון 19, בני ברק,

מען למכתבים- ת.ד 2690 בני ברק 51126

טלפון: 03-6195977

פקס: 03-6195967

דואר אלקטרוני: gdolim1@gdolim.co.il

אתר אינטרנט: www.gdolim.co.il

זכרון מנחם

העמותה פעילה בקרב ילדים ונוער חולי סרטן ובני משפחותיהם במגוון פרויקטים חינוכיים וחברתיים, מחנות נופש עונתיים בארץ ובחו"ל, ימי כיף, פאות נוכריות, ימי נופש להורים, ועוד.

פרטים ליצירת קשר:

כתובת: הרב פרנק 23, ת.ד. 16383, בית וגן, ירושלים 91163
טלפון: 02-6433001 ; פקס: 02-6433991
אתר אינטרנט: www.zichron.org
דואר אלקטרוני: info@zichron.org

משאלת לב

"משאלת לב" היא חלק מארגון בינלאומי שייעודו הגשמת משאלות הלב של ילדים החולים במחלה מסכנת חיים. בהגשמת המשאלה שואפת "משאלת לב" להעניק לילד ולמשפחתו חוויות מיטיבות של הנאה וצחוק בתקופה הקשה בחייהם ויכולת להתמודד עם הטיפולים הקשים.

פרטים ליצירת קשר:

כתובת: רחוב זרחין 5 איזור התעשייה רעננה 43662 ת.ד. 4333
טלפון: 09-7602848
פקס: 09-7454557
דואר אלקטרוני: office@makeawish.org.il
אתר אינטרנט: www.makeawish.org.il

עמותת חיינו

עמותת חיינו הוקמה בשנת 1999 ושמה לה למטרה לסייע לילדים חולי סרטן ולבני משפחותיהם בכל התחומים הקשורים למחלת הילד, ברמה הרגשית וברמה החומרית.

פרטים ליצירת קשר:

כתובת: שטנר 3 גבעת שאול, ירושלים, 94467
טלפון: 1-800-222-211
פקס: 02-6542153
דואר אלקטרוני: info@chaiyanu.org.il
אתר אינטרנט: www.chaiyanu.org.il

רחשי לב - מרכז תמיכה ארצי לילדים חולי סרטן ודיאליזה (ע"ר)

מטרת אגודת רחשי לב - לסייע לילדים חולי סרטן להתמודד ולנצח את המחלה, ולשוב בביטחון ובשמחה למסלול החיים.

פרטים ליצירת קשר:

כתובת: שד' עוזיהו 16, אברמסקי אשדוד, ת.ד. 8394.

טלפון: 08-8523805, 1-800-281128

פקס: 08-8564476

דואר אלקטרוני: rachasheilev@bezeqint.net

אתר אינטרנט: www.rachasheilev.org

קו לחיים

קו לחיים - הינה תנועה חברתית שנוסדה בשנת 1989 במטרה לתת מענה לאלפי ילדים ואזרחים הסובלים ממחלות קשות, נכויות מורכבות ותסמונות נדירות. עמוד התווך של התנועה נשען על אלפי בני נוער ואזרחים המתנדבים בארגון ומשתלבים במערך הסיוע היומיומי למען החולים והנכים בישראל.

פרטים ליצירת קשר:

כתובת: גונן 15, קרית מטלון, פתח תקוה, 49170, ת.ד. 7529.

טלפון: 03-9250500

פקס: 03-9215566

דואר אלקטרוני: kavlachayim@kavlachayim.co.il

אתר אינטרנט: kavlachayim.co.il

נכות פיזית

איל"ן - איגוד ישראלי לילדים נפגעים

איל"ן מטפל בילדים ובוגרים הסובלים מנכויות פיזיות ובעיות שריר ועצב שונות, כמו שיתוק ילדים, שיתוק מוחין, ניוון שרירים ועוד. פועל למען הקניית איכות חיים, עצמאות מקסימאלית, שיקום חברתי, תעסוקתי וחינוכי לאנשים עם נכות, והשתלבותם בחברה הכוללת.

פרטים ליצירת קשר:

כתובת: גורדון 9, תל אביב יפו 63458

טלפון: 03-5248141

בית איזי שפירא

מרכז חינוכי קהילתי לטיפול בילדים ובוגרים עם צרכים מיוחדים ותמיכה במשפחותיהם. העמותה מפעילה מרכזים יומיים לטיפול בילדים, מרכז הידרותראפי לטיפול ושיקום במים, מרכז לגרייה חושית "סנוולן", מרפאת שיניים, מרכז תנועה וספורט, יחידה פרא-רפואית, מרכז טיפול במשפחה, ספרייה ועוד. בית איזי שפירא הינו בעל ניסיון מקצועי עשיר ורחב בתחום והוא עוסק גם במחקר והכשרה לאנשי מקצוע בארץ ומחויב לשינוי חברתי בתחום הנכויות ההתפתחותיות.

פרטים ליצירת קשר:

כתובת: איזי שפירא, ת.ד. 29, רעננה 43100
טלפון: 09-7701222
פקס: 09-7710465
אתר אינטרנט: www.beitissie.org.il
דואר אלקטרוני: bismail@beitissie.org.il

בית חם לילדי SMA

בית חם הוא מסגרת לקליטת תינוקות וילדים הלוקים במחלות קשות ומונשמים. במסגרת זו ניתנת תמיכה נפשית ויד מכוונת לילד, להורה ולמשפחה. תנאי הנופשו מאפשרים שהייה במקום כדי שהורי הילדים החולים יוכלו לצאת לנופש ולבלות זמן איכות עם ילדיהם הבריאים. בנוסף, ניתנת האפשרות להורים לחזור לעבודה סדירה. המטרה היא להעניק לילדים תחושה של חיים רגילים ככל האדם.

פרטים ליצירת קשר:

כתובת: שמשון 1, חיפה, 34614, ת.ד. 44646
טלפון: 04-8248172/3/4/5, 04-8112024
פקס: 04-8112024
דואר אלקטרוני: baytcham@netvision.net.il
אתר אינטרנט: www.csma.co.il

מ.שי - מחלות ניוון שרירים בישראל

הארגון פועל למען שיפור איכות החיים של ילדים החולים במחלות ניוון-מוסקולריות ובני משפחותיהם, וקידום המחקר הרפואי והטיפול בחולים.

פרטים ליצירת קשר:

כתובת: סמילנסקי 10, רחובות 76446

טלפון: 08-9468089, 054-4207612

פקס: 08-9469392

דואר אלקטרוני: munktal@zahav.net.il

אתר אינטרנט: www.meshi-nmd.org

משפחות SMA ישראל

העמותה שואפת לתת מענה, תמיכה, הכוון ומידע למשפחות של חולי SMA ולעודד את הקשר ביניהן.

פרטים ליצירת קשר:

כתובת: יציאת אירופה, 43518 רעננה (אצל גלית לוי)

טלפון: 054-4602413

דואר אלקטרוני: levin.galit@gmail.com

אתר אינטרנט: <http://www.fsmaail.co.il>

האגודה הישראלית לטרשת נפוצה

מתן שרות ופעילויות לרווחת החולים ובני משפחותיהם, עזרה סוציאלית, הכוונה והפנייה, הלוואות, קייטנות לילדים, נופש לחולים, חומר הסברה ועוד.

פרטים ליצירת קשר:

כתובת: חומה ומגדל 16, תל אביב יפו, 67771

טלפון: 03-5377002

פקס: 03-5377004

דואר אלקטרוני: agudaims@netvision.net.il

אתר אינטרנט: www.msociety.org.il

ניצני ראשון - עמותה למען ילדים נכים

הוקמה ע"י הורים לילדים נכים בשנת 2001 בעיר ראשון לציון במטרה לסייע לילדים עם שיתוק מוחין וניוון שרירים, לקבל את מלוא הזכויות ע"פ חוק ובכך להתקדם ולהגיע להישגים. העמותה מפעילה פרויקט לימודי ייחודי ללמידה לעצמאות וכישור חיים משעות הבוקר, מגיל 16-25, הפעלת מועדונית בכל ימות השנה, חוגי העשרה, חדר כושר, דירת אימון, ולהקת ריקוד של ילדים בכיסאות גלגלים, יציאה לטיולים, בארץ ובחו"ל, קייטנות נופש, אירועים ושילוב עם הקהילה.

פרטים ליצירת קשר:

כתובת: ברניצקי 44, ראשון לציון
טלפון: 03-9569950, נייד - 050-5345060
פקס: 03-9692877
דואר אלקטרוני: nizanorg@zahav.net.il
אתר אינטרנט: www.nizani.org.il

צעד קדימה -

עמותה לחינוך ושיקום באמצעות גישת החינוך המדריך-פטו

העמותה פועלת למען החינוך והשיקום של ילדים, מתבגרים ובוגרים עם שיתוק מוחי (CP) לשילובם בקהילה, עפ"י עקרונות החינוך המדריך (גישת פטו). גישה זו מעמידה את אישיותו של הילד ואורח חייו במוקד העבודה אתו; מעצבת סביבה המעודדת אקטיביות והצלחה ומלווה את הילד והמתבגר בתהליך השילוב.

פרטים ליצירת קשר:

כתובת: בית הדפוס 11, ת.ד. 34336, גבעת שאול, ירושלים 91341
טלפון: 02-6540062
פקס: 02-6540069
דואר אלקטרוני: info@tsadkadima.org.il
אתר אינטרנט: www.tsadkadima.co.il

חוליות - ארגון הורים לילדים עם פגיעה בעמוד השדרה

חוליות - ארגון הורים לילדים עם פגיעה בעמוד השדרה - מספק מידע, תמיכה ושרות להורים בתחילת דרכם בהתמודדות עם ילד שסובל מפגיעה בעמוד השדרה.

פרטים ליצירת קשר:

כתובת: בן דוד 19, בני ברק, 51614
טלפון: 03-6763365, 052-7611337

פגות

עמותת להב

עמותת לה"ב הינה עמותה כלל ארצית שהוקמה ע"י הורים לפגים ופגים בעברם, למען קידום ושיפור מצב הפגים בארץ. אנו פועלים בכל דרך אפשרית כדי לתמוך בהורים, החל ממערך אנשי קשר בפגיות בכל רחבי הארץ, ועד לקו חם הפעיל 24 שעות ביממה למענה על שאלות.

פרטים ליצירת קשר:

כתובת: קיבוץ נירים (אצל רומי שחורי - יו"ר)

טלפון: 03-9533935

דואר אלקטרוני: info@pagim.net

אתר אינטרנט: www.pagim.net

מוגבלות שכלית התפתחותית

אקים ישראל - אגודה לאומית לקידום אנשים עם מוגבלות שכלית בישראל

ארגון ארצי של הורים ושל אנשים עם מוגבלות שכלית. החל מ-1951, פועלת אקים למימון זכויותיהם, ולשיפור איכות חייהם של כ- 34,500 אנשים עם מוגבלות שכלית ובני משפחותיהם, באמצעות חקיקה וסנגור משפטי. כן פועלת אקים לתמיכה במשפחות ולמימון זכויות קהילתי באמצעות 60 סניפי אקים הפעילים ב-77 ישובים ברחבי הארץ. אקים מקדמת הטמעת עמדות חיוביות כלפי האנשים שבהם אנו תומכים, וכן מקדמת את העצמתם והכללתם בחברה הישראלית. אקים מפעילה כ-100 מסגרות ברחבי הארץ בשיתוף עם משרדי הרווחה, החינוך והרשויות המקומיות, בתחומי חינוך, דיור בקהילה, תעסוקה, פנאי, גיוס לצה"ל והתנדבות בשירות הלאומי האזרחי, מרכזי משפחה ועוד.

פרטים ליצירת קשר:

כתובת מטה ראשי: רח' פנחס רוזן 69 הדר יוסף, ת"א 69410

טל': 03-7662222

פקס: 03-6470055

דוא"ל: dover@akim.org.il

אתר: www.akim.org.il

ית"ד - אגודה לשיקום ילדי תסמונת דאון.

קבוצות תמיכה, אגודת בוגרים, קידום והכשרה מקצועית, כנסים וסמינרים, הסברה בבי"ח וביה"ס, הפעלת מרכז ייעוץ, הדרכה ותמיכה להורים.

פרטים ליצירת קשר:

כתובת: רח' יד חרוצים 19, ירושלים 93620

טלפון: 02-6721115

פקס: 02-6731374

דואר אלקטרוני: amutat_yated@yahoo.com

אתר אינטרנט: www.yated.org.il

יד על הלב

יד על הלב הינה עמותת הורים ארצית לילדי תסמונת דאון. העמותה תומכת ופועלת למען ילדי התסמונת דאון ופועלת בקרב כל בני המשפחה ההורים, האחים והאחיות. מפעילויות העמותה: מפגשים, סדנאות, קייטנות, נפשוניים, יעוץ והכוונה בנושאי בריאות, רווחה, חינוך, קידום זכויות ומערך התנדבותי.

פרטים ליצירת קשר:

כתובת: מהרשל 1, בני ברק

טלפון: 03-6786808/6

פקס: 03-6786804

דואר אלקטרוני: yad123@neto.net.il

אהל שרה - מרכז לחינוך ולשיקום הילד המיוחד

אהל שרה - מרכז לחינוך ולשיקום הילד המיוחד - עוסק מזה 40 שנה בחינוך ושיקום תלמידים ובוגרים עם מוגבלות שכלית התפתחותית. במערכי החינוך, הדיור והתעסוקה המופעלים ע"י אהל שרה ניתנים שירותים מקצועיים, העומדים בקריטריונים עדכניים ומותאמים לחניכים באופן אישי לצד דבקות במטרה, מסירות, אהבה, שמחת חיים, חינוך לעצמאות ושילוב מירבי בחברה.

פרטים ליצירת קשר:

כתובת: ר' טרפון 5, בני ברק

טלפון: 03-5797116

פקס: 03-5782135

דואר אלקטרוני: info@ohelsara.org

אתר אינטרנט: www.ohelsara.org

אגודת תסמונת פראדר-וילי בישראל

מטרות האגודה לקדם את הטיפול באנשים הסובלים מתסמונת פראדר-וילי על ידי שיפור התקשורת בין המשפחות לבעלי מקצוע ושאר בעלי עניין, תוך שיתופם בניסיון ובידע שהצטבר בארץ ובעולם. כמו כן, להקים מסגרות תומכות לבעלי התסמונת ולמשפחותיהם על מנת לספק את צרכיהם המיוחדים.

פרטים ליצירת קשר:

כתובת: ת.ד. 1332, רמת השרון 47112

טלפון: 03-5409882 ; פקס: 03-5405271

דואר אלקטרוני: koshi1@netvision.net.il

אתר אינטרנט: www.pwsil.org.il

עמותת אשכולות בעמק ובהר

עמותת אשכולות פועלת לשיפור איכות החיים של אנשים עם צרכים מיוחדים ומשפחותיהם.

פרטים ליצירת קשר:

כתובת: קיבוץ מרחביה, 19100

טלפון: 052-3638114, 04-6598645

פקס: 04-6598645

דואר אלקטרוני: hana@eshcolot.org

כללי - צרכים מיוחדים

אהדה - ארגון הורים לבנים בעלי מוגבלויות בתנועה הקיבוצית

אהדה הוא ארגון של הורים לבנים בעלי צרכים מיוחדים, שפועלים כקבוצה לעזרה עצמית. הארגון פועל לסייע להורים ולבעלי תפקידים בקיבוצים ובמושבים בנושא מילוי צורכיהם של בעלי הצרכים המיוחדים היום ולעתיד.

פרטים ליצירת קשר:

כתובת: ד.נ. 22808, קיבוץ עברון

טלפון: 052-2361045

דואר אלקטרוני: ilansarigh@gmail.com

אתר אינטרנט: www.ahada.org.il

אלוין ישראל

חזונה של עמותת אלוין ישראל הוא להגיע לחברה בה אנשים עם מוגבלות הם אזרחים שווים זכויות, חברה בה כל אחד מאיתנו שואף לקבוע את עתידו ואורחות חייו. אלוין ישראל מפתחת ומפעילה, עבור אנשים עם מוגבלות, מערך תמיכות וכלים מגוונים, תוך חתירה מתמדת למצוינות בשירות וליצירת חברה צודקת. אנו נמשיך לפעול כארגון יוזם ופורץ דרך, יחד עם אנשים עם מוגבלות וכלל החברה.

פרטים ליצירת קשר:

כתובת: הנרייטה סולד 20, ירושלים 96502

טלפון: 02-6415448

פקס: 02-6430495

דואר אלקטרוני: info@IsraelElwyn.org.il

אתר אינטרנט: www.IsraelElwyn.org.il

עמותת ע.י.נ.ד. -

עמותה לתמיכה בילד הנכה במגזר הדרוזי (ע"ר)

עמותת עינד הינה עמותה התומכת בעיקר בילדים ובאנשים עם נכות, עם מוגבלות שכלית קלה ועם בעיות שמיעה וראייה ובמשפחותיהם. העמותה שמה לה למטרה להוציא את הילדים מהבית לפעילויות שונות. פעילויות העמותה מיועדות למגזר הדרוזי ברחבי הארץ.

פרטים ליצירת קשר:

כתובת: עוספיא, 30090, ת.ד. 1031

טלפון: 04-8399955

פקס: 04-8399118

אתר אינטרנט: www.enad.org.il

עמותת שמחה לילד

עמותת שמחה לילד הוקמה במטרה לסייע לילדים החולים במחלות כרוניות וגנטיות, וכן לילדים בשיקום אחרי תאונות ופיגועים. העמותה פועלת למען הילדים ובני משפחותיהם תוך מתן דגש על ליווי הילדים החולים לאורך תהליך האשפוז והשיקום ושילובם בחברה. העמותה דואגת ליווי שוטף של המשפחות, מפיקה אירועים לילדים ומפעילה מועדונים פנאי ורווחה.

פרטים ליצירת קשר:

כתובת: הרצל 12, קרית משה, ירושלים, 91361, ת.ד. 36210

טלפון: 02-6527007

פקס: 02-6537853

דואר אלקטרוני: geffen@simchalayeled.co.il

אתר אינטרנט: www.simchalayeled.co.il

פורום הורים לילדים עם נכויות רב תחומיות

פורום הורים לילדים עם נכויות רב תחומיות הוקם במטרה לקדם זכויותיהם של ילדים בעלי שתי נכויות או יותר ומשפחותיהם, ופועל בתחומים של חינוך, בריאות, רווחה ופנאי. כמו כן פועל כדי לעלות לסדר היום הציבורי את צרכיהם המיוחדים של בעלי הלקות. קיימת אמונה בסיסית שכל ילד זכאי לממש את כל הפוטנציאל הטמון בו ושהמדינה מחויבת לתת שירותים ראויים לכל הילדים.

פרטים ליצירת קשר:

כתובת: ת.ד. 116, מושב טירת יהודה 73175

טלפון: 03-9731460, 054-4699984

דואר אלקטרוני: ari.krauss@gmail.com

שק"ל - שירותים קהילתיים לבעלי צרכים מיוחדים

שק"ל - שירותים קהילתיים לבעלי צרכים מיוחדים - מסייעת על בסיס יומי לכ-8,000 אנשים עם צרכים מיוחדים מכל מגזרי החברה ברצף של שירותים בקהילה: מערך דיור קהילתי, תרבות ופנאי, שיקום תעסוקתי, מרכז אבחון ושיקום לדרי רחוב, מרכז לנפגעי אלימות ומרכז לחינוך חברתי מיני, יחידה להתפתחות הילד, מרכז ישראלי לנגישות ועוד.

פרטים ליצירת קשר:

כתובת: יד חרוצים 11, ת.ד. 53105, תלפיות, ירושלים 9153002

טלפון: 02-6720157/8

פקס: 02-6725208

דואר אלקטרוני: shekel@shekel.org.il

אתר אינטרנט: www.shekel.org.il

שיח סוד - המרכז המוביל לבעלי מוגבלויות

מרכז שיח סוד לקידום החינוך החרדי המיוחד הוקם לפני למעלה מ-40 שנה ע"י הרב דב לוי ז"ל. כיום מתחנכים במוסדות המרכז מעל 700 תלמידים ותלמידות המחולקים למסגרות עפ"י קריטריונים של גיל, רמה עיונית ותפקודית וצרכים אישיים.

פרטים ליצירת קשר:

כתובת: ירמיהו 31, ירושלים, ת.ד. 5788

טלפון: 02-6405000, 1-599-50-20-80

פקס: 02-5388484

מייל: seeachside@seso.co.il

אתר אינטרנט: <http://www.seso.co.il/HTMLs/Home.aspx>

עמותת אילן חי

סיוע לכל אדם באשר הוא, ללא שום הבדל מין, לאום וכדומה. כל פעילויות העמותה הינם התנדבותיות, איש מחברי העמותה לא משתכר בשכר, ובכל הפעילויות אף יש שימוש בציוד אישי, כדוגמא: רכב פרטי, המשמשים לביצוע הפעילויות. הסיוע מתבטא ב- סיוע במזון, חם ויבש. ציוד ביתי, ריהוט, ציוד חשמלי, וכדומה. מנות מטרנה לתינוקות. עבודה מול רשויות- עירייה, חברת חשמל, מקורות ועוד. הכוונה ליעוץ משפטי

פרטים ליצירת קשר:

כתובת: יהודה הלוי 21, אופקים, 80300

טלפון: 052-5859306 052-5274202

דואר אלקטרוני: benynehushtan@walla.co.il

שותף -

לקידום ולשילוב ילדים ומתבגרים עם צרכים מיוחדים בקהילה

עמותת "שותף" הינה יוזמה חדשנית המאפשרת לילדים עם צרכים מיוחדים ולילדים רגילים, מסגרת מאורגנת של בילוי שעות הפנאי באווירה חינוכית, ע"פ מודל אמריקאי. החזון של "שותף" הוא של שילוב וקבלה, שוויון והבנה, לימוד ובילוי זמן באמצעות פעילויות פנאי איכותיות ומחנות נופש. "שותף" מציעה תוכנית שנתית לילדים עם צרכים מיוחדים וחבריהם הרגילים (גילאים 6-21) הכוללת תנועת נוער, תוכנית מד"צים, סדנת בישול וכישורי חיים, קייטנות עם מסלול למתבגרים וקבוצות תמיכה להורים.

פרטים ליצירת קשר:

כתובת: בית הערבה 6/9, ירושלים 93389

טלפון: 054-729-0114

דואר אלקטרוני: miriam@campshutaf.org

אתר אינטרנט: www.campshutaf.org

בר/בת מצווה לילד המיוחד המיוחד של התנועה המסורתית

תוכנית בר/בת מצווה לילד המיוחד הינה מפעל ייחודי של התנועה המסורתית (קונסרבטיבית) בישראל, אשר בא לענות על רצון של צעירים עם צרכים מיוחדים ושל משפחותיהם לחגוג טקס בר או בת מצווה באווירה פתוחה ומקבלת, המשולבת בבתי-הספר של התלמידים. במהלך מספר חודשים, עוברים התלמידים תהליך קבוצתי, אשר במהלכו הם מקבלים העשרה יהודית בדרכים מגוונות של משחק, שירים, סיפורים והפעלות שונות. בסופו של התהליך, התלמידים חוגגים בתפילת שחרית מכובדת ובמעמד חבריהם לכיתה, לכלל צוות בית הספר ומעל הכל, בנוכחות משפחתם הנרגשת.

הטקס מתקיים באחד מבתי הכנסת של התנועה המסורתית בארץ.

פרטים ליצירת קשר:

כתובת: ת.ד. 7559, ירושלים 91074

טלפון: 054-6100801

פקס: 02-6246869

דואר אלקטרוני: bbmsc@masorti.org.il

אתר אינטרנט: www.masorti.org.il

כוונים - עמותה לקידום צעירים בעלי צרכים מיוחדים בישראל

עמותת כוונים הינה עמותה, אשר הציבה בפניה מטרה לקדם צעירים בעלי צרכים מיוחדים, תוך עידוד עצמאות ומעורבות בקהילה בה הם חיים, להשגת שליטה והשפעה על מסלול החיים שלהם. העמותה הוקמה ע"י בוגרי בי"ס מנדל למנהיגות חינוכית וחברים נוספים. העמותה פועלת בשיתוף עם גופים ממשלתיים ופרטיים ומוסדות אקדמיים.

פרטים ליצירת קשר:

כתובת: כפר הנוער חופים, ת.ד. 25213, אשדוד, בוסתן הגליל, 25213

טלפון: 04-9917444

פקס: 04-9917060

דואר אלקטרוני: kivunim@kvn.org.il

אתר אינטרנט: <http://www.kvn.org.il>

עמי"חי - עמותת משפחות לילדים מיוחדים

עמותת עמי"חי מפתחת רצף שירותים לאנשים עם מוגבלויות שכליות התפתחותיות - תוך שימת דגש על שילוב בקהילה - בתחומי פנאי ודיור, לציבור הילדים והבוגרים בעלי נכויות התפתחותיות ומשפחותיהם, המתגוררים באזור השרון, מתוך האמונה כי לכל אדם הזכות להיות חבר מלא ושווה זכויות בקהילה. העמותה מפעילה באזור השרון: מועדוניות, נופשונים, קיטנות, דיור בקהילה ומרכז יום תעסוקתי לבוגרים.

פרטים ליצירת קשר:

כתובת: כנרת 2, הוד השרון, 45108, ת.ד. 817

טלפון: 09-7430004, 054-5644508, 054-5644508 פקס: 09-7430004

דואר אלקטרוני: hilagal@amichai.org.il

אתר אינטרנט: www.amichai.org.il

מגן הלב

עמותת מגן הלב הינה מוסד חרדי מיוחד ויחיד שמשרת את אשדוד, אזור הדרום והשפלה, במתן עזרה למשפחות למצוא מקום לימוד הולם לילד עם צרכים מיוחדים, וכן מפעילה מספר מסגרות חינוכיות

פרטים ליצירת קשר:

כתובת: צבעוני 8, אשדוד, ת.ד. 3271

טלפון: 08-8579900

פקס: 08-8663562

דואר אלקטרוני: magen@kurnik.co.il

מרכז אל-אמירה בסמה

מטרת עמותת אל-אמירה בסמה היא לשקם, לטפל ולחנך את אוכלוסיית הנכים ובעלי הצרכים המיוחדים, כמו גם לתת מידע וייעוץ להורים. העמותה מפעילה בית ספר יסודי, תיכון, גן ילדים רגיל, גני ילדים לחינוך מיוחד. בחינוך רגיל מופעלת גם תוכנית לשילוב תלמידים בעלי צרכים מיוחדים עם תלמידים רגילים.

פרטים ליצירת קשר:

כתובת: הרחוב הראשי, הר הזיתים, ירושלים, 91197, ת.ד. 19764

טלפון: 02-6264536, 02-6283058

איש קשר לדוברי השפה העברית, מוחמד עליאן: 0522289864

פקס: 02-6274449

דואר אלקטרוני: info@basma-center.org

אתר אינטרנט: <http://www.basma-centre.org>

ע.ז.רה - אגוד דוברי אנגלית

עמותה המספקת סיוע למשפחות רבות מדי שנה, באמצעות תוכניות חינוך ורווחה. העמותה מפעילה פרויקטים הכוללים מסגרות חינוכיות לילדים ונוער, מרביתם עולים מחבר העמים ומאתיופיה וחלקם ילידי הארץ המתמודדים עם מצוקה כלכלית ורקע קשה, תוכניות העשרה לילדים, פרויקטים של סיוע לנזקקים, מועדונית לנוער בעלי צרכים מיוחדים, מרכזי מחשבים ועוד.

פרטים ליצירת קשר:

כתובת: הרצליה, 4613002, ת.ד. 3132

טלפון: 09-9508371

פקס: 09-9543781

דואר אלקטרוני: officeherzeliya@esra.org.il

אתר אינטרנט: www.esra.org.il

עמותת אל הלב

עמותת אל הלב מתמחה בשיפור רווחתם ובטחונם של נשים, בני נוער, ילדים ואנשים עם צרכים מיוחדים, באמצעות תוכניות חדשניות למניעת אלימות, אומנויות לחימה והגנה עצמית.

פרטים ליצירת קשר:

כתובת: פועלי צדק 2, ירושלים

טלפון: 02-6781764

פקס: 02-6726404

דואר אלקטרוני: elhalev@elhalev.org

אתר אינטרנט: www.elhalev.org

עמותת אלשפאעה ואלרחמה

עמותת אלשפאעה ואלרחמה נותנת סיוע לאנשים עם צרכים מיוחדים, מספקת תעסוקה, פעילות פנאי והעשרה, ומקדמת שילוב בחיי הקהילה. העמותה נותנת מענה ליהודים וערבים כאחד.

פרטים ליצירת קשר:

כתובת: כפר קרע, 30075, ת.ד. 566.

טלפון: 052-4231995

פקס: 04-6353506 (טלפקס)

עמותת נאמנים -

נאמנות וסיוע לאנשים עם צרכים מיוחדים (ע"ר)

מטרות הארגון: עמותת נאמנים היא התארגנות של הורים לאנשים עם נכויות ובעלי צרכים מיוחדים לשם הבטחת מתן סיוע, תמיכה, ליווי, פיקוח ושיפור איכות חיי ילדיהם, במצב שבו הם לא יוכלו לתפקד, או לאחר מותם. העמותה פועלת באמצעות כספים המופקדים על שמו של המפקיד למען בן משפחתו עם הצרכים המיוחדים, ומופעלים על-פי בקשותיו של המפקיד ותוך שמירה על האינטרס הכספי שלו. המפקיד יכול להיות גם בעל הצרכים המיוחדים עצמו, אם הוא מסוגל להסתייע בעמותה באופן עצמאי.

פרטים ליצירת קשר:

טלפון: 052-8390556, 054-6315667

דוא"ל: hagith@013.net.il, lilibr@netvision.net.il

אתר אינטרנט: www.neemanim.org.il

עמותת צ"מס ישראל

עמותת צ"מס ישראל הינה מלכ"ר שייעודו לפעול למען שיפור איכות חייהם ושיתופם המלא בקהילה של אנשים עם צרכים מיוחדים, באמצעות מתן מגוון שירותים מקצועיים, רב תחומיים באיכות הגבוהה ביותר. בצ"מס מאמינים כי לאדם עם צרכים מיוחדים, כמו לכל אדם, הזכות

והיכולת לחיות חיים של כבוד ועצמאות תוך מיצוי הפוטנציאל האישי הטמון בו. העמותה מפעילה כ-20 תוכניות שיקום שונות בקהילה לאנשים עם צרכים מיוחדים בכל הארץ, מתינוקות ועד זקנה, לכל סוגי הנכויות ובתחומים הטיפול, תעסוקה, פנאי ודיור.

פרטים ליצירת קשר:

כתובת: הנהלת צ'ימס ישראל, רח' הארד 13, תל אביב יפו, 69710

טלפון: 03-6442427

פקס: 03-6474047

דואר אלקטרוני: chimes@chimesisrael.org.il

אתר אינטרנט: www.chimesisrael.org.il

עמותת גוונים לפיתוח החינוך, הקהילה והסביבה

עמותת גוונים שותפה לפיתוח תכניות חדשניות ומודלים לשינוי חברתי בקהילה לחיזוק הפריפריה החברתית בישראל. גוונים מעודדת כל אדם להאמין בעצמו ולמצות את יכולותיו תוך שימת דגש על שייכות ותרומה לקהילה. גוונים רואה ביצירת שיתופי פעולה בין ארגונים ובין מגזריים מרכיב מהותי למימוש יעודה. תחומי הפעילות העיקריים של גוונים כוללים: מבוגרים, צעירים וילדים עם מוגבלות, ילדים בגיל הרך, ילדים ונוער במצבי סיכון, קהילות עולים וקהילות משימתיות.

פרטים ליצירת קשר:

כתובת: השקד 5, שדרות, 87013, ת.ד. 346

טלפון: 08-6621333

פקס: 08-6892638

דואר אלקטרוני: info@gvanim.co.il

אתר אינטרנט: www.gvanim.org.il

תמיכה רגשית- בינינו

ארגון בינינו מיועד להורים לילדים עם צרכים מיוחדים. העמותה מאפשרת קשר בין הורים לילדים אשר אובחנו בלקויות או תסמונות, לבין הורים מנוסים יותר המתמודדים עם אותה בעיה. בנוסף לכך, העמותה מספקת סיוע במתן מידע רפואי ותרגומו לעברית עפ"י הצורך.

פרטים ליצירת קשר:

דואר אלקטרוני: deena@beineinu.org

אתר אינטרנט: www.beineinu.org

